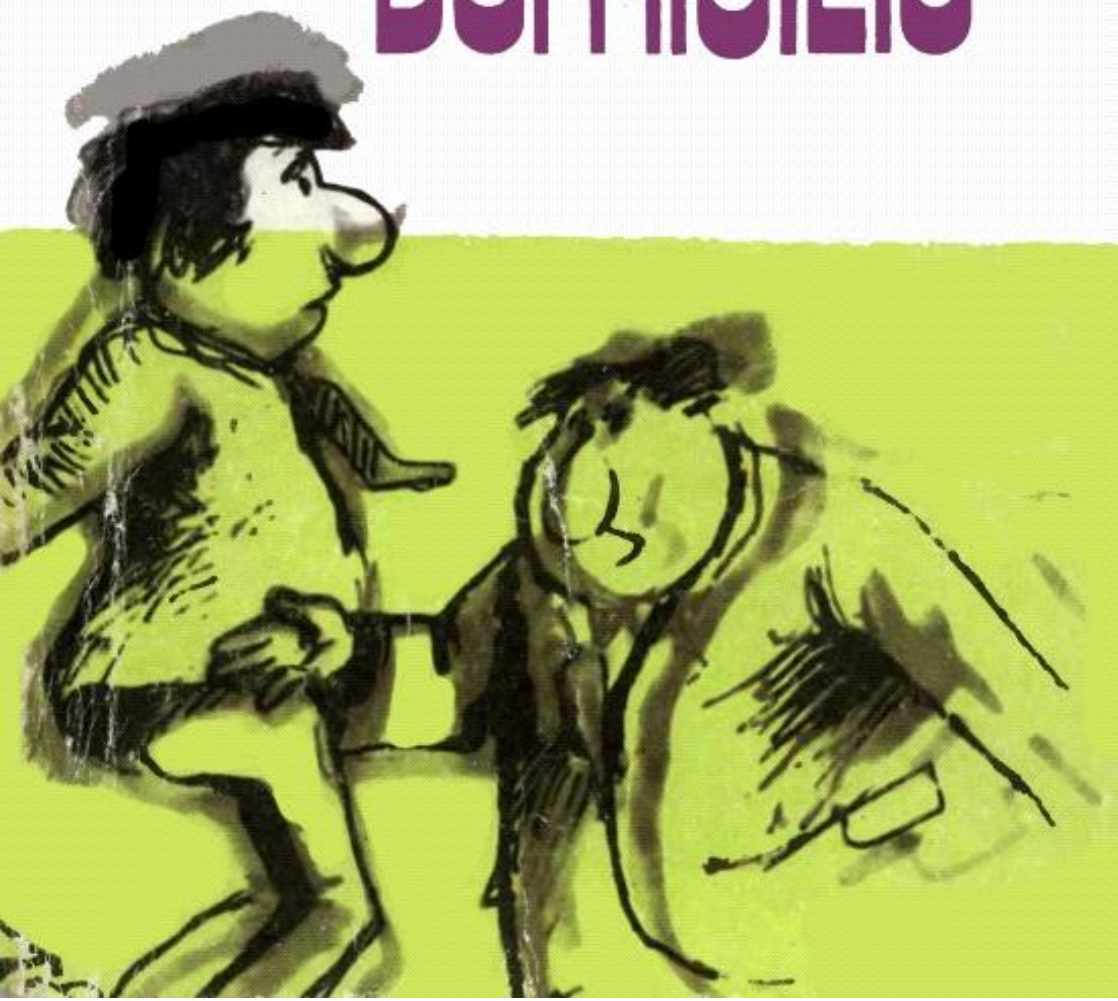

CARTEA
DE
VACANȚĂ

ion băieșu

UMORUL LA DOMICILIU

Ion Băieșu
Umor la domiciliu

Editura Sport Turism
București, 1981

CLAUDIEI,
cu aceeași dragoste

Umorul la domiciliu

Răsfoind rubrica de mică publicitate a unui ziar, nevastă-mea îmi zice:

— Ce-ar fi să câștigi și tu un ban de revelion? Uite ce scrie aici: „Cooperativa «Umorul la domiciliu» angajează definitiv sau temporar umoriști profesioniști sau semi pentru a fi livrați clienților la domiciliu pe perioada sărbătorilor de iarnă”.

Într-adevăr, făcându-ne câteva socoteli sumare, a reieșit că familia ar fi mult mai câștigată, din toate punctele de vedere, dacă aș lipsi de acasă în noaptea de revelion și, în general, dacă mi-aș găsi un serviciu.

— Încearcă, mi-a zis soția, iar eu am înțeles din felul în care mi-a vorbit că se referă la pasa destul de proastă în care mă aflam cu scrisul de circa șase luni.

Mă prezint la respectiva cooperativă și mi se dau mai multe formulare pentru a fi completate, unele

având rubrici de genul acesta: „Numele, prenumele și renumele”, „unde se află rudele și de ce”, „de la cine a moștenit simțul umorului, pe ce bază și de ce”, „dacă râde în somn și de ce” etc. În plus, a trebuit să fac mai multe analize medicale (fund de ochi, urină, VSH, Wassermann etc.) pentru a primi, în final, avizul necesar: „Normal, apt pentru angajare”.

Dispecerul, un tip destul de gras și de acru, căruia nu i-am fost simpatic de la bun început, m-a anunțat că voi fi angajat doar ca zilier. Nici măcar stagiar?! De ce? am întrebat. Trebuie să mi se verifice posibilitățile și antecedentele, mi s-a spus. În acest sens, pentru noaptea de revelion am fost repartizat, cu încă un angajat temporar, să organizăm programul distractiv în cadrul a trei familii.

Colegul meu, epigramist ieșit la pensie, părea o ființă optimistă.

— Dragă, mi-a zis el, eu colaborez cu această

cooperativă de mai mulți ani și pot spune că uneori am tras foloase foarte consistente de pe urma ei. Nu mai departe de anul trecut, o familie acum decedată într-un incendiu, pe care am distrat-o de minune, mi-a dăruit, pe lângă spezele bănești, și o bucată de purcel peste care cineva turnase petrosin în loc de untdelemn, dar care bucată, bine spălată cu săpun, a putut fi consumată de către familia mea cu o reală plăcere.

La orele nouă seara eram deja prezenți la ușa primei familii. Ni s-a deschis foarte greu, iar când ni s-a deschis, am fost confundați cu gunoierii și ni s-a înmănat la fiecare câte un leu. A trebuit să sunăm din nou, cu insistență, să explicăm de unde suntem și ce scop avem, pentru a fi primiți înăuntru. Era vorba de o familie compusă din zece persoane, majoritatea trecute simțitor de prima parte a vieții, ființe sobre, pensionare, cu titluri în diferite științe și chiar arte. Ne-au privit îndelung și în tăcere, după care cineva, care părea chiriaș principal și șef de masă, ne-a zis, scurt: „Dați-i drumul”. Firește, i-am dat drumul, adică am început să ne producem, fiecare după posibilități. Eu am spus câteva bancuri seci din ciclul lordului distrat, glume verificate în decursul anilor în fața a tot felul de intelectuali, glume care se dovedeau fără excepție irezistibile. De astă dată nu a zâmbit nimeni. Imediat, colegul meu a abordat un repertoriu mai gros și mai succulent, adică bancuri cu poante explozive, la care ar urla și un surdo-

mut. Ei bine, distincții noștri clienți continuau să nu schițeze niciun zâmbet și să ne privească cu acea silă reținută și distinsă cu care privește un savant o reptilă scârboasă. Panicați și complexați de această primire răcoroasă, am lansat numărul meu de rezistență, păstrat anume pentru situațiile cele mai desperate, numărul care produce întotdeauna o stare comică dementială și care constă din scoaterea unui foarfec bine ascuțit și din tăierea cravatelor și reverelor clienților, sfârtecarea pantalonilor și a izmenelor etc. Poate vă imaginați că această haită de ciocli a scos măcar de astă dată vreun zâmbet? Vă înșelați. Sau privit unii pe alții, intrigati, după care unul, nu chiar cel mai bătrân, dar cel mai zdravăn, cu alură de fost campion continental la categoria grea, ne-a luat de gulere, ne-a lovit cap în cap, ne-a sfâșiat hainele de pe noi, după care ne-a aruncat pe scări fără niciun cuvânt. Da, fără niciun cuvânt. Fără nicio înjurătură.

Cealaltă familie la care ne-am prezentat era o familie foarte tânără, care ne aștepta cu ușa deschisă. După ce ni s-a oferit câte o gustare, cineva a spus „Dați-i drumul”. Am început, firește, cu ciclul de bancuri seci despre lordul distrat: „Într-o zi, lordul John intră în bibliotecă și...” La care tipii au început să râdă ca demenții. De ce? Nu știu. Nu apucam să spun mai mult de două cuvinte, pentru că tipii izbucneau în râs. Abia puțin mai târziu colegul mi-a dat de înțeles că

indivizii știau bancurile respective și că din această pricină râdeau după prima frază. Așa mi s-a întâmplat și la celelalte cicluri, pe care de asemenea le știau, așa i s-a întâmplat și colegului meu. În sfârșit, după o oră, în care respectiva familie a răs pe săturate, am fost întrebați: „Dar voi ceva nou nu știți?” Știam, sigur că știam și ceva nou, știam tot ce era proaspăt pe piață în materie de haz, dar, de fiecare dată, tipii râdeau de la prima frază. Le știau. Nu am înțeles de ce au închiriat doi umoriști, din moment ce erau mai pricepuți decât noi, și de ce, fiind totuși niște oameni cu simțul umorului, au procedat așa cum au procedat, adică ne-au scos pe ușa blocului afară, cu șuturi în spate. În plus, au dat și telefon la cooperativă, zicând textual: „De unde i-ați găsit pe tâmpiții ăștia?”

În fine, pe la ora 3 noaptea, adică atunci când revelionul era în toi, am ajuns și la cea de-a treia familie, o familie care putea fi acuzată de orice, în afară de faptul că nu era suficient de beată. La ușă ne-a întâmpinat un câine-lup alsacian care mirosea puternic a alcool și care simțea o reală plăcere personală din a ne linge pe obraji, mârâind feroce la orice încercare din partea noastră de a-l potoli. Ceea ce n-am înțeles noi de la început a fost faptul că am fost puși imediat să servim desertul la masă, un chelner gras și agresiv adresându-ne tot timpul comenzi și cuvinte dure, pentru ca mai târziu să fim trimiși la bucătărie și puși să spălăm

vasele. Abia mai spre ziuă, când șeful familiei respective dădea telefon la sediul cooperativei „Umorul la domiciliu” pentru a întreba de ce nu sosesc cei doi umoriști comandați, s-a lămurit confuzia: fuseserăm luați drept tinerii debarasori ceruți de la o altă cooperativă care se ocupa cu servirea și deservirea la domiciliu.

Pe la ora 6 dimineața m-am întors acasă frânt de oboseală și flămând mort. Familia mea dormea, drept pentru care soția a zbierat la mine în timp ce mă descălțam: „Mai încet, nesimțitule!”

Peste câteva zile am fost chemat la sediul cooperativei „Umorul la domiciliu”. Cu acest prilej m-au anunțat că mi s-a imputat suma de trei mii opt sute cincizeci și șase de lei, adică mai multe costume de haine, numeroase farfurii și un câine de rasă, care a decedat din cauza alcoolismului, totul pe din două cu colegul meu, epigramistul. Am plătit suma, dar n-am înțeles un lucru: de ce ni s-a imputat și câinele?

Înțelegere perfectă

Nuți și cu Gigi se căsătoriseră recent și din dragoste. Se înțelegeau de minune, se adorau, în timpul nunții au stat tot timpul privire în privire, încât mesenii se topeau de admirație: ce pereche reușită! Dar n-au trecut decât două săptămâni și ea a găsit pe costumul lui un fir de păr blond, drept pentru care și-a smuls propriul ei păr din

cap și a gemut de parcă o înjunghiaseră la abator.

— Dragă, tu mă înșeli!

A doua zi, Nuți și-a luat concediu fără plată și a început să-l urmărească pas cu pas: îl urmărea când se ducea la servicii, prin tramvaie și autobuze, inclusiv prin metrou. Intra după el în întreprindere, după ce mai înainte oferise portarului un pachet de țigări și un săpun din import, ca să-i spună dacă nu cumva bărbatul ei e așteptat de una sau de alta, i-a anchetat cu discreție pe colegii lui de muncă asupra trecutului și, mai ales, asupra prezentului, a aflat câteva detalii suspecte. Au avut pe această temă discuții intense circa șapte zile și șapte nopți. După jurăminte fierbinți (s-au jurat pe troleibuzul 87, pe părinți și alte rude apropiate, pe Univers și pe infinit) a avut loc o împăcare plină de suspine.

Mai trece o săptămână și vine ea de la servicii cu cinci minute și jumătate întârziere, dând vina pe transportul în comun. Gigi se duce direct la dispeceratul ITB-ului și, aflând că respectivul autobuz a mers conform graficului, vine acasă și-și smulge părul din cap: de ce? de ce? de ce? De ce îl mințea ea pe el, unde a fost cele cinci minute și jumătate?

„Am fost la Aprozar, ca să cumpăr gogoșari, dar gogoșarii nu m-au satisfăcut, nu erau suficient de roșii.”

Gigi o ia de mână pe Nuți și merge la Aprozar ca să verifice situația gogoșarilor și descoperă că

aceștia erau suficient de roșii. Responsabilul, la cererea ei, confirmă că gogoșarii cei roșii au fost aduși între timp, cei anteriori fiind verzi.

În drum spre casă, ea plânge, el plânge, se sărută și-și jură credință și iubire definitivă.

În rest, Nuți și Gigi se înțeleg perfect.

Copilul

Se întâmplă destul de rar să mi se telefoneze la ora șase fără cinci dimineața, dar ieri s-a întâmplat.

— Ce faci, dragă? Sper că nu dormei.

— Nu, zic eu, intimidat și rușinat de lenevia mea, eram treaz de mult. Citeam.

— Atunci înseamnă că nu te deranjez.

— Nu, deloc. Dar cine e la telefon?

— Eu sunt, mă, ce naiba, nu mă mai cunoști?

Nu recunoșteam vocea persoanei de la celălalt capăt al firului de telefon, dar m-am prefăcut destul de convingător.

— A, tu erai?! Scuză-mă.

— Dragă, te-am deranjat ca să te rog ceva. Nu pentru mine, ci pentru Bebică.

— Cine e Bebică?

— Cum cine e Bebică? E fi-miu.

— A, exact. Scuză-mă. Ce-i cu el?

— Nu-i nimic. E bine mersi, sănătos, voinic și deștept.

— Să-ți trăiască și să te bucuri de el.

— Mulțumesc, asemeni.

— Totuși, care-i problema cu Bebică?

— Nu-i nicio problemă. Pur și simplu aș fi vrut să-l cunoști și tu. Tu ai oarecum mai multă experiență ca mine în materie. E un copil mai deosebit, cum să zic, mai original și mai ciudat. Aș vrea să stai de vorbă cu el, să asculți ce-i trece prin minte, să-i dai diferite sfaturi, să-l îndemni să fie mai hotărât în viață, mai pe picioarele lui, dar, în același timp, să nu se țină de prostii, să nu fie obraznic cu părinții și, în general, cu oamenii mai mari. Să-l respecte pe bunică-su, să nu-l mai facă prost și hodorog, să nu-i mai ascundă ochelarii în cuptorul de la aragaz, unde ultima oară s-au făcut scrum, să nu mai strige la maică-sa că de ce a pus prea multă ceapă în mâncare, etc.

— Dragă, zic, mai încet, că nu pot să notez.

— N-ar strica să notezi.

— Păi asta și fac. Zi mai departe.

— Să nu mă mai obligi pe mine, om în vârstă, când vin obosit de la serviciu, să mă duc să cumpăr pâine de la colț, când asta ar putea s-o facă și el, sau seara să-i citesc textele de la diferite filme și seriale care se dau la televizor, numai pentru că lui îi e lene să citească singur, pentru că știe să citească foarte bine. Bineînțeles, că nu trebuie să-l iei prea tare și să-l sperii, e un copil sensibil și impresionabil, s-ar putea să cadă pe panta ailaltă. Oricum, o convorbire cu tine, în cadrul unor plimbări în aer liber, i-ar face bine, l-

ar, cum să zic, remonta sufletește. Și tu ești tată, așa că te rog din suflet să mă ajuți. Îți spun sincer, Bebică e un copil adorabil, o să te îndrăgostești de el, o să deveniți prieteni, o să mergeți împreună la meciuri, o să jucați după aia o tablă, o să beți un sprit sau o votcă, o să...

— Dragă, îl întrerup eu, dar câți ani are copilul tău?

— Treizeci și nouă.

— Treizeci și nouă de ce?

— De ani.

— Mulțumesc. Zi mai departe.

Reproș

— Ascultă, Pițurcă, vreau să te anunț în mod solemn că te disprețuiesc. Te disprețuiesc profund și definitiv. Dacă până acum mai aveam față de tine o oarecare înțelegere, acum nu-mi mai inspiri nici măcar milă. Ești cel mai laș și mai umil om de pe pământ. Ești o cârpă. Toată lumea știe că ești lipsit de șira spinării, că ești un individ servil și slugărnicios. Cum ai putut să comiți astăzi acel gest incalificabil datorită căruia te-ai acoperit definitiv cu disprețul total al colegilor și șefilor? Am fost dispus să te înțeleg atunci când te duceai să stai la coadă la măslina sau la ouă pentru directorul adjunct și pentru secretara directorului plin. Știam că preferi să stai în picioare și să tremuri de frig o oră decât să-ți faci lucrările,

lăsându-le pe seama altora. Se știe că, înainte cu o oră de începerea ședințelor, tu te duci în sală și aranjezi masa prezidiului, cumperi flori din banii tăi și aduci apă proaspătă, deși nimeni nu-ți cere asta. Se știe, de asemenea, că de sărbători ai luat un sfert din porcul părinților și l-ai împărțit pe la șefi. Ai fost văzut la circ cu nepoții inginerului șef, ai recunoscut tu însuși în fața colegilor că duci flori soțiilor șefilor la aniversarea zilei de naștere. Slugărnicia ta nu are margini. Azi m-ai dezgustat definitiv. Când directorul plin a întrebat cine are o țigară bună, (el nefiind, de altfel, fumător) tu ai strigat ca un bezmetic: „Am eu un pachet de Kent!” De fapt, tu nu aveai acest pachet la tine, nu-l aveai nici acasă, dar caracterul tău infect de slugă a răbufnit peste voința și rațiunea ta. Te-ai repezit în stradă, ai luat un taxi, te-ai dus la „Intercontinental”, ai cumpărat de la portar un Kent cu patruzeci de lei și te-ai aruncat iar în taxi. Nu trecuseră decât unsprezece minute și directorul avea Kentul pe masă. „Mă scuzați, ai spus tu, găfâind ca o locomotivă, dar rătăcisem cheia de la sertar”. Se știe că ești mediocru din punct de vedere profesional, dar nu ești singurul. Și Zoglu de la financiar e o catastrofă, a uitat până și tabla înmulțirii, încurcă hârtiile și aiurește cifrele, dar, când i se face observație, protestează, țipă, amenință, se bate cu pumnii în piept, nu se umilește. Tu de ce n-ai niciun strop de demnitate în tine? De ce, mediocru fiind, nu ții, totuși, capul

sus? Cum suporti să fii ironizat de toată lumea, să ți se spună de la obraz tot felul de jigniri insuportabile, ca, de pildă, fraza pe care ți-a aruncat-o alaltăieri Dobroiu: „Pițurcă, s-au adus la piață ouă de prepeliță, slăbiciunea contabilului șef, iar tu stai și arzi gazul la birou”. Pur și simplu nu te mai suport! Mi-e silă, mă înțelegi? Mi-e silă! Ori te schimbi, ori nu știu ce-ți fac!...

Din bucătărie, unde tocmai prăjea niște șnițele, soția lui Pițurcă îl aude pe soțul ei certându-se cu cineva în dormitor. Curioasă, deschide ușa și-l găsește pe acesta în fața oglinzii.

— Cu cine te cerți tu, dragă? Pe cine înjurai?

— Pe mine, răspunde Pițurcă, sobru.

Chifteluțe calde

Cineva sună la ușă. Deschid. Sunt doi indivizi solizi, purtând câte o servietă sub braț.

— Bună ziua, zic ei, vă deranjăm pentru câte va minute.

Îi poftesc înăuntru, iar ei se așază. Soția îi întreabă dacă doresc câte o cafea. Da, doresc câte o cafea, dar unul dintre ei obiectează că nu obișnuiește să bea cafea pe burta goală. Din fericire, tocmai atunci soția prăjea niște chiftele.

— Excelente! zice unul dintre oaspeți. Văd că le-ați pus și mărar. N-aveți și puțin muștar?

După ce le oferim muștar, ne cer piper, sare, boia și Ketchup. Tipii au o poftă de mâncare specifică

oamenilor sănătoși, care umblă mult în aer liber, îndrăznesc să-i întreb pentru ce mi-au făcut această plăcută vizită, abia după ce li se servește încă un lot de chifteluțe calde.

— Păi nu știți despre ce este vorba?

— Nu.

— În legătură cu acea amendă de 500 de lei pe care trebuia să ne-o achitați.

— Despre ce fel de amendă e vorba?

— Amenda care v-a fost aplicată pentru faptul că creșteți în curtea dumneavoastră un câine lup care deranjează pe locatarii de vizavi.

În clipa următoare, atât eu, cât și nevastă-mea, izbucnim:

— Câinele respectiv, pe care îl iubeam atâta și care era de o inteligență aproape umană, de o fidelitate mai mult decât umană, ne-a fost omorât acum un an! O mână criminală l-a otrăvit!

— Ne pare foarte rău, zic tipii, dar amenda trebuie s-o plățiți.

— Păi de ce să plătim amenda dacă nu mai avem câine?

— Ne puteți dovedi că nu mai aveți acest câine? Aveți acte justificative?

— Ce acte să am? Pentru câini nu se eliberează act de deces.

— Și atunci noi de unde să știm dacă nu cumva l-ați ascuns și că e în viață?

— Hai să-l dezgropăm.

— Fii serios, dom'le, zice unul, după ce-am

mâncat, vrei să mi se facă rău? Cheamă organele de specialitate. Pe noi ne interesează să plătești amenda. Plătești amenda?

— Nu, zic eu, hotărât. Din moment ce obiectul din pricina căruia s-a lansat amenda nu mai există, n-are rost.

— Dom'le, zice unul dintre tipi, agresiv, pe noi nu ne ține de vorbă și nu ne aiuri, că avem și alte treburi, să nu crezi că, dacă ne-ai momit cu câteva chifteluțe calde, o să scapi de amendă. Noi nu plecăm de aici! Noi avem un plan de făcut!

Soția mea, care e o vâjnoasă, a pus mâna pe un satâr. Eu am luat dicționarul enciclopedic (trei kile și două sute).

— Ieșiți, că vă deșelăm!

— Pentru asta, zic ei, retrăgându-se spre ușă, o să suportați consecințele! Vi se va tripla amenda!

Apoi au fugit pe scări, ca niște lași. Mi-am revenit cu greu din starea de nervi.

— Draga mea, zic către nevastă-mea, dă-mi și mie câteva chifteluțe.

— Nu mai am, îmi răspunde. S-au terminat.

Duminică pustie

Duminică. Plouă. Gică e cuprins de o tristețe fără sfârșit.

— Dragă, o întrebă el pe Stela, nevastă-sa, avem și noi o bucată de șpriț în casă?

— Dacă nu aduci, de unde să avem?

— Dar de mâncare avem?

— Nu. Du-te și cumpără.

— Pe ploaia asta?!

Gică se caută prin buzunare. N-are nici țigări. Și nici bani. Ultima sută, de care nu știa nevastă-sa și pe care o ținea în buletin, a prăpădit-o cu amicii la șpriț. Ce se poate face într-o duminică în care n-ai ce face? Gică se gândește intens. Cei mai bine ar fi dacă ar merge la cineva în vizită. Undeva unde să fie servit din belșug cu mâncare, băutură și distracție, unde să se simtă bine, să petreacă și să nu-l coste niciun ban. La cine s-ar putea face o asemenea vizită rentabilă?

— Dragă, îi zise el Stelei, hai să mergem și noi undeva, într-o vizită. Ai vreo idee?

— Eu să am idei?

— Da de ce să n-ai? Ți-am interzis eu? Și dacă n-ai idei, ai neamuri. Hai să mergem la neamurile tale.

— Care neamurile mele?

— Alea care au tăbărit la nuntă ca muștele... ca furnicile... Care nu plecau nici a treia zi și care devastaseră totul, de nu mai rămăsese nimic în cămară; o murătură, o nucă, o chiftea... De ce nu ne cheamă ai tăi la ei?

— Dar unde ai mâncat și ai petrecut duminica trecută până la miezul nopții? Nu la o tanti de-a mea?

— E femeie bătrână că-i ziceam ceva. Ai uitat că la un moment dat mi-a atras atenția că i-am pătat

fața de masă?! Sau că mi-a zis de față cu tine și maică-ta c-am luat tot pieptul de pasăre din piftie și că n-am lăsat nimic pentru copii?! Se face o asemenea observație unui musafir? Sau ai uitat că mi-a spus de trei ori să mă duc după sifoane, de m-a obligat s-o reped și să-i zic că eu nu sunt servitorul ei? Sau că la plecare nu ne-a pus nimic în sacoșă?! Ai uitat toate astea? Noroc cu cele douăzeci de chiftele pe care le-am ascuns eu în buzunar și jumătatea aia de salam de iarnă pe care ți-am plasat-o tot eu în geantă. Auzi, ce-ar fi să mergem în vizită la unchi-tu, Vasile, ăla care s-a fotografiat cu tine când aveai cârlionți blonzi?

— Nu știi că ai să-i dai niște bani înapoi?

— Ce bani?! A, ăia cinci mii! Ce vorbești? Să i-i dau înapoi?! Vasăzică el vine la nuntă cu o vază cehoslovacă de nouăzeci și doi de lei și cincizeci de bani, ditamai rudă de gradu unu, iar eu, când îl prind la înghesuială și-l mint că am o lipsă în gestiune de cinci mii și dacă nu mă împrumută să-i pun la loc în două ore mă umflă – că dacă nu minți și nu îngroși obrazul, nu se poate scoate un leu de la neamurile tale, că eu am avut ideea, eu am avut și lacrima pe obraz, că tu, rușinoaso, te ascunseseși într-un colț de jenă – vasăzică, după ce-i smulg banii ăștia de parcă i-aș fi smuls unghiile, să i-i dau și-napoi?! Uite, cotul! Dragă, cine dă cu împrumut, înseamnă că are mai mult decât îi trebuie. Banul să circule – de la ăla care are la ăla care nu are. Nu mai mergem la el în

vizită, îl ocolim cât putem, pagubă-n ciuperci! auzi, dar de ce nu mergem la taică-tu și la maică-ta, că au de toate, le zicem săru-mâna, ce mai faceți, ne era dor de voi, ne era...

— Ai uitat?

— Ce?

— C-au fost bolnavi în spital și nu te-ai dus o dată să-i vezi și că nici mie nu mi-ai dat voie să merg mai mult de o dată pe săptămână, ca nu cumva să dau prea mulți bani pe portocale?

— Dragă, nu fă din mine un meschin, că nu sunt. Ți-am interzis să mergi prea des la spital din pricina microbilor. Să-mi vii în casă cu vreo boală, cu vreun virus, cu vreo enzimă?!

— Dar tu când cutreieri toate cârciumile?

— Pardon. În cârciumi nu există microbi. Acolo unde există alcool, nu există microbi. Hai, că mi s-a făcut foame și sete, aș bea un șpriț bun și rece. Gândește-te la o altă rudă, un unchi de-al doilea, de-al zecelea, un văr, un cumnat prin alianță... Gândește-te, nu te uita pe pereți! Fă ceva! Doamne, de ce m-am născut orfan?

Cum se face impresie

Uneori, a face impresie e același lucru cu a face ceva concret. O impresie bună, favorabilă, poate înlocui un merit adevărat. Cei care știu să facă ceva concret sunt mulți. Cei care știu să facă impresie sunt mai puțini, pentru că misiunea lor

este ceva mai dificilă. Nu oricine se pricepe.

Omul care face impresie are tehnica și priceperea lui speciale. El știe cui, cum și când trebuie să facă impresie.

Ca să fim mai bine înțeleși, vom lua câteva exemple cu forță generalizatoare.

Este instalat un șef nou. Omul care face impresie știe că trebuie să-i facă o impresie bună noului șef înaintea tuturor. În acest scop, el se va prezenta în fața noului șef chiar în ziua instalării acestuia, eventual după orele de serviciu.

— Tovarășe șef, pentru că tot am rămas după orele de serviciu, ca să rezolv niște treburi, deși la noi nu există asemenea obicei, toți pleacă cu cinci minute mai devreme, eu rămân pentru că așa m-am obișnuit, că nevasta mă întreabă de ce fac asta, iar eu nici nu știu ce să-i răspund, pentru că pur și simplu așa m-am obișnuit, eu dacă nu știu că toate problemele sunt rezolvate nu-mi vine să plec acasă, pentru că dacă plec, degeaba plec, nu am odihnă și nu-mi priește nimic. De aceea și profit de ocazie, deoarece văd că și dumneavoastră ați rămas după program pentru ca să vă puneți la punct cu problemele noastre, știu că nu e ușor la început și vreau să profit ca să vă informez cu unele impresii pe care le-am cules în decursul activității mele aici. În primul rând, să nu credeți că eu mă consider cine știe ce zmeu, că fac și că dreg, eu sunt un funcționar de rând căruia îi place să-și facă datoria până la capăt. Vreau, deci, să vă

informez că situația noastră nu este strălucită, poate v-ați dat seama de asta și poate că nici nu erați adus aici dacă nu era nevoie de capacitatea dumneavoastră deosebită de a pune lucrurile la punct. Eu vă dau un singur sfat de om simplu, care nu știe altceva decât să muncească și să-și facă datoria: bizuiți-vă pe oameni serioși. Sunt mulți la noi care se fac că muncesc, care nu se preocupă de altceva decât de a face impresie, tot timpul cu gândul la avantaje. Ei atâta știu: să dea impresia că muncesc, să-i vadă ăi mari că sunt harnici, dar, cum pleacă șeful, scot ziarul și discută despre fotbal.

Șeful îl ascultă câteva ore, dar omul care știe să facă impresie nu se lasă, el vine și a doua zi și insistă, până când respectivul șef rămâne cu figura lui întipărită în minte. Șeful trebuie musai să înțeleagă că el este leșinat după problemele de interes general, că viața instituției este și viața lui personală, că se poate bizui pe el și că dacă are de gând să ridice pe cineva în muncă, atunci el ar fi omul respectiv. Bineînțeles că în clipa în care află că e nevoie de oameni pentru o treabă grea, eventual pentru o deplasare în provincie omul care știe să facă impresie vine la șef din timp.

— Tovarășa șef, n-aș îndrăzni să vin la dumneavoastră dacă nu mi-aș fi dat seama că sunteți uman și cu suflet, dacă n-aș fi știut că am de-a face în primul rând cu un om. Am o situație familială pe care vreau să v-o spun ca la un tată,

căci, de fapt, nici tatălui meu nu i-am spus-o, că mama e moartă, săraca. Soția mea nu se simte bine și eu trebuie să stau tot timpul cu copilul, care deși nu este copilul nostru, ci este un nepot de soră, e datoria mea să-l îngrijesc și să-i dau educație, căci știți și dumneavoastră foarte bine că copiii sunt viitorul nostru, al tuturor. Îmi pare cu atât mai rău de chestia asta cu cât știu că acum aveți nevoie de oameni pentru acțiunea aceea și că ați fi contat foarte mult pe mine. Dar oricând va fi nevoie de un om de șoc, de o treabă foarte grea, vă rog să nu mă ocoliți și vă asigur că sunt în stare să fac orice pentru dumneavoastră, care ați fost întotdeauna pentru mine nu numai un șef, că șefi am avut destui, dar ca un tată și ca un frate, vă urez fericire, sănătate și succes.

Omul care știe să facă impresie nu uită, de asemenea, să treacă pe la șef ori de câte ori acesta are vreo bucurie sau un necaz, el este gata să arate că împarte totul cu el.

— Tovarășe șef, mă bucur de succesul dumneavoastră și mă întristez pentru necazul dumneavoastră, zi de zi, nu pentru că sunteți șef, ci pentru că sunteți om și mie îmi place să dau totul pe din două cu oamenii.

Omul care știe să facă impresie face impresie nu numai la serviciu, el știe și tehnica de a face impresie în intimitate. Îi plăcea o fată și, până să ajungă cu ea în fața ofițerului de stare civilă, a acoperit-o cu flori, pentru ca, odată cu actul în

mână, s-o acopere cu pumni și înjurături. Galantul din timpul idilei, care o purta numai pe brațe, care-i trimitea versuri cu rimă și o plimba la șosea și prin restaurante de lux, sperând într-un CEC barosan, a devenit apoi bădăranul care nu răspunde decât în doi peri și care n-a mai scos-o din casă un an de zile. „Dacă nu-ți convine, cară-te” căci, între timp, respectivul s-a apucat să facă impresii alteia, mai jună și mai cu perspectivă.

Și așa trece el prin viață lăsând numai impresii. Impresiile bune sunt pentru el o rentă viageră. A făcut azi o impresie bună la serviciu, nu mai are nevoie să muncească un an. A făcut azi o impresie bună unei persoane bine, știe că poate s-o stoarcă mai târziu de un favor. A făcut azi o impresie bună unei femei, e convins că a cucerit-o și că mai târziu își poate permite s-o jignească.

Morala mea este una simplă: de prea multe ori ne lăsăm înșelați de impresii. Vai, câte se ascund sub impresii!

Minte-mă frumos

— Dragă, tu mă minți des pe mine?

Soțul rămâne cu lingura încremenită deasupra ciorbei de vacuță.

— Dragă, răspunde el, asemenea întrebări nu se pun la masă. În orice caz, nu la felul unu. Dacă vrei o discuție pe această temă, păstrează-te pentru desert.

Soția așteaptă cu demnitate desertul (plăcinta cu mere) și punctează:

— Ia zi, când m-ai mințit tu pe mine ultima oară?

Soțul se gândește timp de un minut, cu o intensitate care-i mărește pupilele și-i ridează fruntea. Efortul lui este vizibil.

— Dragă, ultima oară te-am mințit azi, de unu aprilie.

— Asta n-a fost minciună, a fost păcăleală, ceva simbolic și tradițional. Spune-mi când m-ai mințit de-adevăratelea. De pildă, alaltăieri, când ai venit acasă la miezul nopții, de-ai trezit toți vecinii de pe palier. De ce-ai trântit ușa de la intrare? De ce mi-ai spus că vii de la birou, unde ai avut lucrări urgente, când eu am telefonat acolo și n-a răspuns nimeni, nici la tine, nici la șef, și când eu am constatat cu nasul meu că miroseai a „Riesling” de Valea Călugărească la trei sferturi? De ce? De ce m-ai mințit?

— Dintr-o rea obișnuință, draga mea. Decât să spun adevărul, prefer o minciună. Mi-e mai simplu.

— Bine, de acord, mă minți din obișnuință și comoditate, ți-e greu să recunoști de prima oară c-ai fost la șpriț cu colegii, în timp ce eu aștept de o lună să mă scoți la un film, dar cel puțin mai fă și tu un efort de imaginație, mai schimbă placa, minte mai frumos. „Am fost la birou, am avut de lucru.” Cine te mai crede? Nici copiii de lapte. Dar ia spune-mi, de pildă, așa: „Dragă, să vezi ce

chestie teribilă am pățit, că din cauza asta am și întârziat: tocmai ieșisem de la birou, când văd în stradă lume multă adunată în jurul unui copil de câțiva anișori, care plângea. Eu, milos cum sunt, mă reped, imediat, iau copilul, îl mângâi, îi cumpăr bomboane, aflu că s-a rătăcit și că nu mai știe să se întoarcă acasă...” Și de aici începe aventura.

— Ce aventură? întreabă soțul, năuc.

— Adică spui că ai fost cu copilul prin patru cartiere, că ai întrebat din casă-n casă cine-l cunoaște, până i-ai găsit, în sfârșit, părinții, părinții te pupă și te udă cu lacrimile lor, vor să-ți dea o recompensă, tu nu primești nimic, decât un pahar cu vin, și așa mai departe. Asta da, e o minciună. Chiar dacă te suspectez, totuși mă emoționez și-mi zic: uite, soțul meu, pe care îl credeam așa și-așa, e în stare și de gesturi sublime, te-aș pupa, ai crește în ochii mei. De ce nu ai imaginație?

— Dragă, ca să fiu sincer, eu am un coleg care mi-a dat acest sfat, dar n-am avut curajul. El, când întârzie în oraș, îi spune nevastei niște chestii de cazi pe jos, are o fantezie mai ceva ca Jules Verne. Știi ce i-a spus ultima oară când a întârziat în oraș? Că l-au răpit niște extraterestri, care l-au dus în pădurea Băneasa și l-au interogat vreo patru ore, i-au luat banii din buzunar și l-au amenințat că, dacă spune ceva la cineva, îl topesc cu laserul. La care el a întrebat: „Dar soției pot să-

i spun?” „Soției, da”, au spus ei. Ce părere ai de minciuna asta?

— E foarte bună.

— El mi-a spus că pot s-o folosesc și eu, dar mie mi-a fost jenă, era prea gogonată. Auzi, vrei să-ți mai spun una tot de-a lui? Adică nu, pe-asta nu ți-o mai spun. Ți-o spun săptămâna viitoare, când mă duc la cuplaj și, după cuplaj, conform tradiției, mă duc cu băieții la un șpriț, ca să comentăm situația fotbalului românesc și european. Atunci, când mă întorc, pe la unspe-douăspe noaptea, ți-o spun. E grozavă, a fost folosită de trei ori până acum.

— Și mi-o spui ca și cum ți s-ar fi întâmplat ție?

— Da.

— Of, spuse soția, plecând spre bucătărie, ca să spele vasele. Dragul meu, când o să gândești și tu o dată cu capul tău? Când o să fii și tu pe picioarele tale?

Problema geniului

O mătușă pe care n-o mai văzusem de circa o jumătate de secol mă sună intempestiv și-mi comunică următoarele:

— Dragă, vezi c-o să te caute din partea mea un tânăr, e vorba de un nepot, blond și simpatic. Să-l ajuți, că merită.

Peste exact o oră sună la ușă nepotul mătușii – un tânăr înalt, excelent făcut fizicamente, cu o

privire albastră și insistentă. Este însoțit de un bărbat în vârstă, zdravăn și în putere – însuși tatăl său. Au cu ei o damigeană de cinci litri și o pasăre vie. Întreb când au avut timp să ajungă atât de repede de la Buzău și mă informează că, în clipa când eu vorbeam cu mătușa, ei se aflau deja în tren. Mă interesez despre ce este vorba, dacă au pățit vreun necaz. Dimpotrivă, e vorba de o bucurie, de o veste foarte bună. Care e vestea?

— Fiul meu, zice tatăl, așa cum îl vedeți de bine dezvoltat, deși nu a împlinit încă douăzeci și doi de ani și nu și-a satisfăcut stagiul militar din cauza unei meningite, ne-a făcut bucuria de a fi scris o piesă de teatru. Adică o comedie.

— Bravo, zic eu, transpirat de emoție, mi-ați adus o veste interesantă.

— Am avea nevoie din partea dumitale de o recomandare către un teatru bucureștean, eventual Naționalul. O recomandare scrisă, adăugă tatăl.

— De ce scrisă?

— Ca s-o putem folosi apoi și ca prefață când vom publica piesa în volum.

— Dați-mi comedia, zic, și veniți peste câteva zile.

— De ce să venim peste câteva zile, zice fiul, când noi am venit acum?! Așteptăm până o citești.

Tipii scot manuscrisul, iar eu mă pun pe lectură. Textul nu are decât o sută două pagini dactilografiate la două rânduri. După primele

cinci, tânărul mă întreabă:

— Dar de ce nu râzi, că doar e vorba de o comedie?

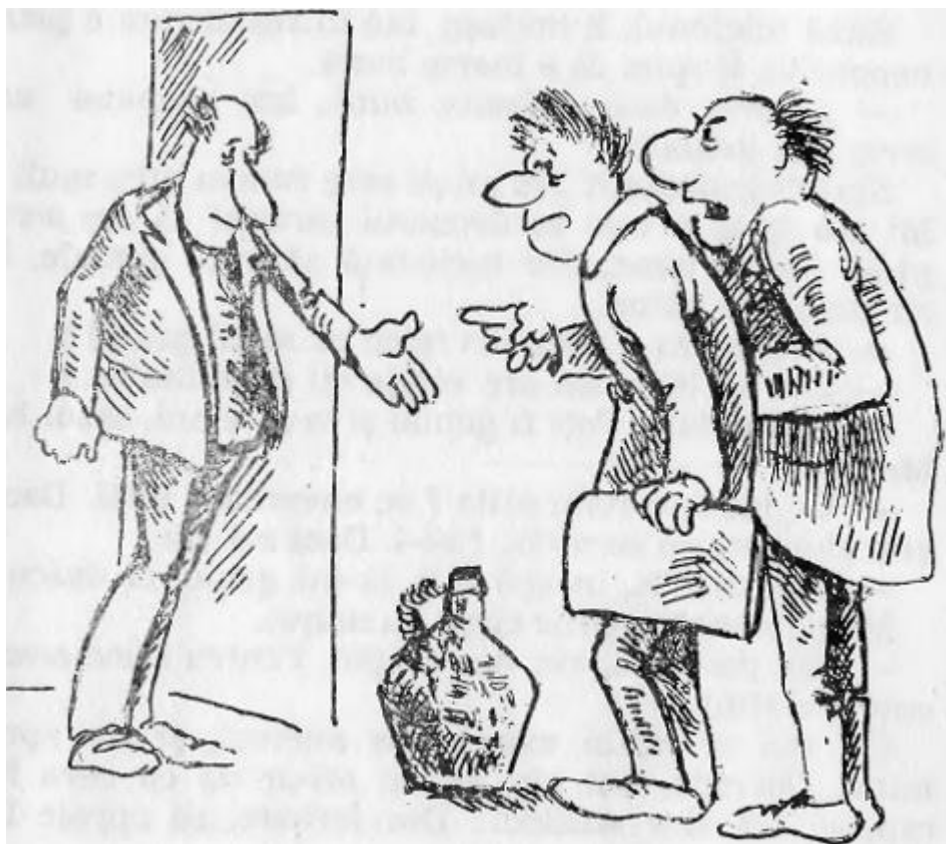
— Râd mai greu, zic, e un defect nativ.

În decurs de două ore și jumătate (răstimp în care cei doi au băut o jumătate de damigeană) am săvârșit lectura.

— Ce zici? mă întreabă tatăl.

— Ideea nu e rea, băiatul are ceva umor, dar mai e mult de lucru.

— De lucru?! Păi ce să mai lucreze dacă a terminat-o? Scrie-ne recomandarea.

— Și ce să spun în ea?

— Că e bună.

E greu să refuzi un om care-ți vine în casă cu manuscrisul în brațe, mai ales când îți amintești că și tu ai fost cândva debutant. În fond, îmi zic, nu e prima mea mârșăvie. Am să spun că e bună. Cine m-o crede, n-are decât.

— Bine, zic, o să spun că e bună.

— Păi dacă tot spui că e bună, intervine tatăl, de ce să nu spui că e foarte bună?

— Da, zic, e foarte bună.

Sună telefonul. E mătușa. Mă întreabă cum e piesa nepotului, îi spun că e foarte bună.

— Atunci, dacă e foarte bună, îmi propune ea, scrie că e genială.

Sunt descumpănit. Nu mi se cere cumva prea mult? Mi s-a spus și mie în decursul carierei că am scris piese foarte bune, dar niciodată că erau geniale. Îi zic tânărului autor:

— Dragă, nu e prea devreme ca să fii genial?

— Dar ce legătură are vârsta cu genialitatea?

Avea dreptate. Poți fi genial și la șase ani, cazul lui Mozart.

— Ce tot te scremi atâta? se enervează tatăl. Dacă vrei să-i faci un serviciu, fă-i-l. Dacă nu, nu.

— Hai, dom'le, insistă fiul, fă-mă geniu, ce dracu'!

Mă gândesc temeinic circa un minut.

— Îmi pare rău, zic, dar nu pot. Pentru mine

acest cuvânt e sfânt.

Cei doi se ridică extrem de nervoși, și vin spre mine. Doamne, îmi zic, de nu mi-ar da cu ceva în cap, să mă lase schilod... Din fericire, se opresc la doi pași.

— Bine, mă, îmi zice autorul cel tânăr, cu o scârbă nemărginită, luați-le voi, consacrații, pe toate! Îmbuibăți-vă! Fiți voi mari, fiți voi geniali! Noi, începătorii, să crăpăm!

Își ia damigeana și pasărea și pleacă spre ușă. Tatăl se întoarce și mă scuipă.

— Vedea-te-aș anonim!

Cum ies ei, sună telefonul. E mătușa.

— Ce-ai făcut? L-ai servit pe băiat?

— Nu, zic, din păcate. Cere prea mult. Nu pot.

— Dar eu, urlă ea în receptor, când aveai râie și-ai venit la mine să te ung cu toate alifiile, eu cum am putut?

Fug în balcon. Cei doi sunt jos, pe trotuar.

— Alo! strig eu.

— Ce vrei? mă întreabă autorul, bosumflat.

— Vino, dom'le, înapoi...

Vecinul de sus

Am avut vreme de zece ani un vecin care locuia deasupra mea, pe care nu-l vedeam decât la ședințele comitetului de bloc și cu care nu schimbasem niciodată vreun cuvânt. Nici măcar atunci când mi-a inundat casa din cauza unei țevi

sparte și când a declarat în fața unei comisii a ICRAL-ului că apa vine de la mine în sus, și nu de la el în jos, sfidând fără pic de jenă legile gravitației. Acum o lună și jumătate m-am întâlnit cu el în lift. Avea în brațe un pachet cu șorici. Șoriciul mi-a adus aminte de copilărie, de zilele când tata tăia porcul, iar noi, copiii, primeam câte o halcă, din care mușcam cu o poftă extraordinară. I-am pus o întrebare pe care o voi regreta multă vreme:

— Unde ați găsit șorici?

— La Bolintinul din Vale. Socrul meu, care locuiește acolo, a tăiat porcul.

Peste un sfert de oră cineva a sunat la ușa apartamentului meu. Era el. Îmi adusese circa douăzeci de centimetri pătrați de șorici.

— Am înțeles că vi s-a făcut poftă.

— Mulțumesc, am răspuns eu, realmente impresionat de gestul lui atât de simplu, dar atât de uman.

A doua zi a sunat cineva la ușă. Era tot el. I-am mulțumit din nou pentru șorici. Dar nu pentru asta venise. Venise ca să mă roage s-o mut pe nevastă-sa cu serviciul din Drumul Taberei în centru. Lucra acolo la o Alimentară care intrase într-o revizie complicată și vroia să se transfere în centru, la o Alimentară mai mică, unde să lucreze numai ea și cu sora sa. Dacă nu se poate Alimentară, atunci să-i fac rost de un magazin Cafea-dulciuri.

Peste o săptămână m-a rugat să-i aranjez intrarea unei fiice la o școală de moașe și a unei nepoate la medicină. Peste încă o săptămână vroia o aprobare specială pentru un cumnat care se hotărâse să dea examen pentru un carnet de conducere auto fără școlarizare și o intervenție în favoarea mamei sale care dorea să i se majoreze pensia de urmaș. O verișoară de-a sa a dorit un pașaport pentru Elveția, soțul său, aprobare pentru o butelie de aragaz și pentru un „Mercedes” pe motorină, ultimul tip.

Acum m-am mutat, fără să las nimănui din bloc noua mea adresă. E posibil ca toate astea să mi se fi întâmplat din pricina poftelor mele pentru o bucată de șorici? E posibil.

Cine fură azi un ou...

Mă aflu, într-o zi, în sala unui tribunal (aș putea să vă spun, eventual, pentru ce anume, dar n-am chef) și, cu această ocazie, am asistat la un proces interesant. Interesant pentru mine, ca literat și publicist, care culeg tot felul de povești și întâmplări, de ici, de colo, ca să-mi scot pâinea săptămânală, nu pentru dumneavoastră, care știți atâtea. La un moment dat a fost adus în fața onoratei curți un individ cu o figură destul de cumsecade, în puterea vârstei, bine hrănit, mulțumit de el însuși și care purta pe față chiar o anumită veselie. Cu alte cuvinte, aspectul lui

exterior dădea de înțeles că tribunalul se află în fața Nevinovăției înseși, că totul e o glumă sau o neînțelegere. Deși era îmbrăcat într-un costum de culoarea și forma gratiilor, care ar putea indispuce orice ființă normală, el zâmbea în dreapta și-n stânga: a trimis sărutări pe vârful degetelor familiei și a strâns cu un gest voios mâna avocatului său.

S-a trecut la citirea actului de acuzare. Din cele spuse de procuror, am înțeles următoarele: individul fusese lucrător cu o mică funcție de răspundere în cadrul unui abator, mai precis, măcelar. La un moment dat, el a furat un bou (procurorul s-a exprimat mai elegant, precizând că „l-a sustras”). A dus boul nu știu unde, l-a tăiat și l-a vândut. Interesant este cum a furat boul. În timp ce nefericita cireadă era îndreptată spre locul de sacrificare, unul dintre boi, cel mai gras și mai barosan, a luat-o ca un dement la fugă, adică și-a părăsit colegii și a dispărut aiurea. Din piesele aflate la dosar reieșea că inculpatul s-a dus să-l caute, l-a găsit, l-a adus înapoi, dar nu era, de fapt, boul care fugise, ci un alt bou. Adică, vorba vine bou, pentru că arăta ca o capră, era o aschimodie slabă și mică, mai mult coada și coarnele de el, abia avea un sfert din greutatea boului fugar. Cert este că, în urma unei descinderi care s-a făcut de către organele de resort la domiciliul individului, s-a găsit pielea boului fugar, iar carnea a fost depistată la o rudă care

tocmai avea o cumetrie. Organele de resort nu au putut să studieze fripturile pe care respectivii tocmai le consumau, împreună cu cartofi prăjiți și în compania individului infractor, dar s-au aplecat cu grijă asupra restului de carne macră care se afla la rece și a reieșit din analize că boul fusese drogat.

Drogat?! veți întreba. Doar nu era un bou sportiv? Ei, bine, aflați că boul fusese injectat cu o substanță halucinogenă, ceva care te face să-ți iei câmpii și să nu mai știi de tine. Așa se face că

animalul a luat-o ca dementul la fugă, a ieșit din cireadă și a dispărut după colțul străzii, unde avea întâlnire cu complicități săi.

Până aici, nimic deosebit, au fost hoții și mai spectaculoase, ba chiar mai de haz, căci pungașii dispun, în general, de suficientă fantezie și umor. Însuși avocatul apărării a recunoscut că totul este perfect adevărat și a subliniat (m-am întrebat în folosul cui) inteligența și îndemânarea cu care a lucrat clientul său această pungășie, invocând un argument care a impresionat oarecum sala: faptul că boul a fost drogat, a subliniat omul barei, l-a ajutat pe acesta să pășească pe lumea cealaltă fără suferință, căci un animal drogat își pierde sentimentul morții, ceea ce dovedește din partea acuzatului o anumită omenie, fapt de care curtea trebuie să țină seama.

S-a dat apoi cuvântul acuzatului. Ei bine, de aici începe, de fapt, povestea noastră.

— Da, onorată curte, a spus acuzatul cu voce limpede și calmă, sunt vinovat, eu am furat boul. L-am furat și l-am tăiat. Nu atât pentru a-l valorifica și a-mi însuși pielea și carnea care se afla sub ea, cât pentru a-i scurta chinurile. Căci sărmanul bou era drogat. Or, dumneavoastră știți foarte bine din presa cotidiană ce urmări nefericite au drogurile asupra ființei vii. Mulți tineri din țările occidentale ajung niște epave umane din cauza hașişului, iar sportivii care se droghează își scurtează vertiginos cariera și-pun viața în

pericol. Deci, dacă se degradează din cauza drogurilor un om, care e om, atunci închipuiți-vă în ce hal ar fi ajuns bietul bou. Deci, nu faptul că l-am tăiat este important, ci faptul că l-am drogat. Pentru asta vă rog foarte mult să mă pedepsiți în chip exemplar. Mă veți întreba, însă, de ce l-am drogat. Evident, ca să-l fac să fugă din cireadă și să-l fur. A fura – veți zice – ce faptă urâtă și nedemnă! Evident, aveți dreptate, nimic mai urât, nimic mai nedemn pentru un om, pentru un cetățean, decât furtul. Și dacă aș fi furat de la un particular, mai treacă-meargă, dar am furat de la stat, din avutul obștesc, care e sfânt. Sunt vinovat, stimată curte și vă rog să nu aveți nicio milă față de mine. Dacă mă iertați dumneavoastră, nu mă iert eu. Dar acum vă rog să-mi îngăduiți câteva clipe să fiu emoționat. Emoționat până-n adâncul sufletului. Acum am să vă spun adevărul. Or, adevărul pe mine întotdeauna m-a emoționat. Aproape că-mi vine să plâng. Vă rog să fiți atenți. Se pune întrebarea de ce am furat. De ce am furat eu, care întotdeauna am respectat avutul obștesc ca pe mama mea și l-am iubit ca pe copilul meu. Ajungând aici, dați-mi voie să vorbesc puțin, cu modestele mele mijloace intelectuale, despre om în general. Ce este omul? Sunt convins că nu vă veți încumeta să răspundeți, și bine faceți, pentru că, de fapt, cu ce se ocupă filosofi de atâtea mii de ani decât să se întrebe ce este omul, fără succes? Cu alte cuvinte, omul este un mister, omul este o

enigmă, un necunoscut. Singur, singurel în Univers, chinuit de infinit, obsedat de angoasa timpului și a morții, vai de capul lui, săracul! În plus, el e supus fatalității. Fatalitatea – adică acea putere misterioasă a naturii de a face din om ce vrea – este dușmanul nostru de moarte, de ea n-avem cum să scăpăm. Am să vă dau un exemplu, dar vă rog să nu mă emoționați, că și-așa sunt eu destul de întors pe verso. Într-o zi, nevastă-mea mă trimite la piață să fac cumpărături: zarzavaturi, legume și alte chestii, printre care și niște ouă. Iau zarzavaturile și hai să iau niște ouă. Erau ouă la Alimentara, dar zic să iau de la micul producător, poate sunt mai proaspete. Singurul mic producător care se afla în piață era o babă. Știți dumneavoastră: acele babe de la țară, care vin la piață cu ouăle înfășurate într-un frumos și pitoresc ștergar, cusut cu motive naționale. N-avea multe, numai zece: Zic: „Babo, cât dai ouăle, dom’le?” Ea zice: „Doi lei, dom’le”. Eu zic că e mult, ea zice că dacă nu-mi convine n-am decât să iau de la stat, eu zic că sunt prea mici, parc-ar fi de bibilică, între timp pipăi ouăle și, brusc, las unul să-mi alunece pe mânecă, zic că nu cumpăr și plec. Baba nu și-a dat seama că i-a dispărut un ou, probabil nici nu știa să numere până la zece, iar eu ajung acasă. Pe drum, parcă-mi pierdusem mințile, eram în culmea fericirii, mă mândream ca un idiot că i-am furat babei oul. Îi spun și nevastei (că e în sală și puteți s-o întrebați); „Dragă, ce zici

de mine, am furat un ou de la o babă!” Ea s-a apucat cu mâinile de bigudiuri, că tocmai se pregătea să ieșim în seara aia la un local, și mi-a zis îngrozită: „Animalule (că avea obiceiul, când era nervoasă), te-ai nenorocit! Tu nu cunoști proverbul, că doar lucrezi în branșă?” „Care proverb?” întreb. „Păi, zice, ăla care spune că cine fură azi un ou, mâine va fura un bou. Du-te repede și dă oul înapoi.” M-am dus imediat la piață, dar baba plecase. Evident, am realizat imediat în ce nenorocire intrasem și m-am dat cu capul de pereți. Nu mai aveam ce face, fatalitatea pusese laba pe mine. Căci proverbele nu sunt altceva decât legile fatalității, domnilor, dacă te-ai încadrat într-un proverb, musai să faci ce spune, altfel ești pierdut. Vorba ceea: de ce ți-e frică, tot nu scapi, sau ce ți-e scris, în frunte ți-e pus. Trebuia, deci, neapărat să fur un bou. De unde? De unde bou în București? Totuși, mi-am zis, dacă sunt unii care cresc câini, porci, pisici, găini, foci, ciori și sticleți în casă, de ce n-ar fi unul care să crească un bou în apartament? Așa că am dat un anunț la ziar: „Caut un bou urgent pentru furat, natur, indiferent de vârstă sau culoare, telefonați la...” Niciun răspuns. Ce mă fac, îmi ziceam, că trece timpul și trebuie musai să fur un bou. Atunci m-am urcat în „Opelul” meu personal, cumpărat din micile economii realizate la coșniță, și am dat o fugă în prima comună de lângă București. Am cercetat curte cu curte. Niciun bou. Vedeam

biciclete, copii, rațe, motorete; boi – nu. Întreb pe un țăran: „Dom’le, dar boi n-aveți pe-aici?” „Nu, zice el, că ne-am mecanizat. Da’ pen’ ce vă trebuie, ca să-l pozați sau să-l pictați?” „Da, zic, vreau să-l fotografiez color.” „Atunci vedeți că mai are o jigodie Mitică a lui Tăfleață, ăla din capul satului.” Mă duc la omul respectiv, el nu era acasă, intru în curte și hai să fur boul. Când să ies cu el, se reped niște câini să mă sfâșie, apare și Mitică a lui Tăfleață și începe să mă alerge cu un par. Fug eu, fuge și el, un kilometru, doi, trei, simt că m-ajunge, scot o sută din mers, i-o las din mers, el o ia din mers, mă înjură din mers, iar eu îl salut din mers. Zic: „Cine-o mai încerca să fure un bou de la țăran, bou să se facă”. Vin acasă și nevastă-mea îmi zice: „Măi, tembelule, ce-ai căutat tu la țăară, când știi bine că lucrezi la abator și că vouă vă trec zilnic prin mâini atâția boi? De ce nu furi unul de-acolo?” „Păi cum, zic, cum să-l fur?” Mă sfătuiesc cu un coleg de-al meu, adică chiar cu omul care lua cirezile în primire, și el zice: „Îl faci pe unul dintre boi s-o ia razna, îl prinzi și-l furi, și-mi aduci pe urmă altul înapoi, indiferent cum o fi, să iasă la număr”. Așa am și făcut. Am ochit boul cel mai zdravăn și mai frumos, i-am făcut o injecție cu un stimulent, boul a luat-o la goană, eu l-am prins și asta a fost. Dar ce era în sufletul meu când am făcut chestia asta, numai eu știu. Simțeam că-mi crapă obrazii de rușine, îmi venea să mor. În clipele acelea aveam o ură de moarte împotriva fatalității

și a proverbelor, îmi ziceam tot timpul în gând: „Fir-ați ale naibii de proverbe și cine m-a pus pe mine să fur un ou, mai bine mă ouam eu, că sunt și recidivist”. Pe cuvântul meu dacă nu aveam lacrimi în ochi. Și-acum am, de-abia mă țin să nu plâng. Spuneți-mi, stimați judecători, cine a inventat proverbele astea nenorocite care te obligă să ajungi din om neom?

Individul isprăvi și începu să plângă. Plângeau și cei care se aflau în sală. Avocatul hohotea, curtea nu s-a putut stăpâni nici ea, s-a emoționat și s-a retras, ștergându-și lacrimile cu poalele robelor. Când s-a întors, a anunțat sentința: trei ani închisoare.

La care individul s-a ridicat, indignat, și-a zis:
— Dom'le, dar asta-i culmea!
Și așa era.

Tratament

— Deci, în momentul de față dumneavoastră nu lucrați nicăieri?

— Nu, nu lucrez nicăieri.

— Dar ați dori să lucrați?

— Vai de mine, dacă ați ști cât de mult doresc!

— Și ați întreprins ceva în acest scop?

— Da, am fost la Oficiu. Mi s-au propus trei locuri. Din păcate, n-am putut să accept niciunul.

— De ce?

— Trebuia să schimb un tramvai. Le-am zis să-

mi caute ceva în apropiere de casă. Dar în jurul blocului meu sunt tot blocuri. Nu sunt întreprinderi și nici instituții.

— Dar cât de aproape doriți să fie serviciul?

— O prietenă a mea a găsit servici chiar pe strada ei.

— E o coincidență extraordinară.

— Știți, eu nu pot să mă scol de dimineată. Eu, dacă mă scol mai devreme de douăsprezece, pur și simplu nu îmi mai priește nimic în ziua respectivă. Am numai ghinioane.

— Dar părinții când se scoală?

— Ei, săracii, se scoală de dimineată, că pleacă la serviciu și pentru că așa s-au obișnuit. Iau masa la bucătărie, nu trântesc, nu zdrăngănesc și pleacă închizând ușa cu grijă, ca să nu mă trezească.

— Pentru că tot mi-ați cerut sfatul: știți care e părerea mea? Să faceți un tratament. Un tratament care să vă ajute să vă sculați de dimineată.

— Da, ar fi o idee. Există ceva pastile în acest sens?

— Sigur că da. Seara la ce oră vă culcați?

— Pe la trei, întrucât localurile se închid la unu, până ajung acasă se face două, până mai fumez și răsfoiesc o revistă se face trei.

— Atunci trebuie să faceți încă un tratament, care să vă ajute să vă culcați devreme.

— Există și în acest sens pastile?

- Există.
- Îmi faceți rost de o rețetă?
- Vă fac.
- Mulțumesc.

Amor tâmpit

Directorul direcției părculețe din cadrul nu știu cărei instituții (în cadrul căreia există, n-aveți nicio grijă, și o direcție a parcurilor mari, una a lacurilor și alta a fântânilor arteziene) avea o secretară bătrână, o femeie minunată, care făcea cafele minunate și care bătea la mașină cu nouă degete deodată (pe al zecelea îl ținea de rezervă), dar care a trebuit să iasă într-o zi la pensie pe chestie de vârstă și de serviciu îndelungat. Cineva, un prieten, i-a recomandat directorului o nepoțică în vârstă de 21 de ani, care, terminând liceul și dând buzna de trei ori la rând în ușa facultăților, s-a întors acasă cu cucuie în cap și s-a pus pe căutat serviciu, orice, numai secretară să fie, plăcându-i ei nespus de mult să vorbească la telefon și să fiarbă cafele. Directorul direcției părculețe a chemat-o s-o vizioneze personal, a vizionat-o, fata era în mini-jupă, avea niște ochi dați naibii de negri și un păr la fel de negru, tapat cu migală, picioarele înalte, sâni potriviți. Gata. A angajat-o pe loc. Salariul cam modest, că n-avea vechime, dar să vedem cum te porți, mai sunt și prime... Directorul o chema foarte des la el în birou, ca să-

și clătească privirile lui bătrâne de o jumătate de secol în privirile ei fierbinți în vârstă de două decenii fragede. Până când, într-o zi, a invitat-o cu el pe teren, într-o inspecție, și, întârziind ei într-un părculeț din care lipseau luminile și vizitatorii, i-a luat o mână fragilă în mâna sa greu încercată de ale vieții și i-a declarat că o iubește intempestiv. De-adevăratelea, a întrebat ea, că de aventuri sunt sătulă. De-adevăratelea, a răspuns el. Ca dovadă, a doua zi i-a mărit salariul cu o categorie și au dat fuga cu mașina instituției până la Snagov, unde există un restaurant cu nume haiducesc pe malul lacului și niște căsuțe de închiriat cu ora, cochete, ca din basme, așezate chiar deasupra apei. Într-o săptămână amorul lor s-a încins ca incendiul din San Francisco, directorul își petrecea zilele până noaptea târziu cu secretara; du-o la restaurante, du-o la baruri, ia-i flori, ia-i bijuterii, până când ea i-a declarat franș: dragă, nu mai pot fără tine, trebuie să facem într-un fel să ne căsătorim. Bine, zise el, e cazul, că nici eu nu mai pot altfel. Noaptea, târziu, ajungând acasă și vrând să se culce, îndrăgostitul director al direcției părculețe și-a adus aminte că are o nevastă în vârstă de 48 de ani, cu care se căsătorise în urmă cu 28 de ani și cu care avea doi băieți și o fată, fiecare ajunși la casele lor, cu situație. Nevasta și-a permis să-i atragă atenția că, de-o lună de zile, vine zilnic acasă spre dimineață, mirosind a parfum franțuzesc ca o artistă de teatru și film, că nu a

mai adus un ban în cadrul menajului tot de o lună și ce s-a întâmplat cu el? El: nimic, treburi multe. Nevasta, ca orice nevastă, a simțit dincotro bate primejdia, i-a făcut o vizită inopinată la serviciu, a descoperit tânăra secretară, a mirosit parfumul ei, a tras concluzia cuvenită, i-a zis în față tot ce poate să zică o vajnică nevastă unei secretare, secretara a încercat să fie demnă, dar demnitatea i-a fost fatală, pentru că nevasta n-a mai rezistat și s-a repezit cu ambele mâini în coafura ei tapată, a intervenit el ca o fiară, le-a despărțit, urlând că l-a făcut de răs și l-a compromis, deși toată direcția știa ce trebuia să știe. Nevasta nu s-a oprit, l-a reclamat până unde a putut și ea, oral și în scris, dar șeful cel mai mare (care avea și el o secretară tânără și nostimă) i-a promis că o să controleze situația și o să ia măsuri. Directorul direcției părculețe a ieșit în acea seară cu secretara la un restaurant mărginaș, construit în stil popular, au discutat la un pui cu mujdei situația pe toate fețele, dar ea nu s-a liniștit (îi bătea inima, de indignare, paca-paca) până când el n-a scos din buzunar un inel de aur cu o pietricică roșie la mijloc și nu i-a promis solemn că rezolvă situația într-un fel și că se vor căsători cât mai curând posibil. Întorcându-se acasă, directorul direcției părculețe a avut surpriza să-și găsească adunați în jurul mesei conjugale pe cei doi fii cu soțiile și pe fiica cu soțul, convocați de mama și soacra lor. Directorul i-a somat să iasă afară și să-l lase în

pace, să nu se lege de fericirea lui, că-i în stare să-i desfieze. De altfel, chiar a doua zi, el a scos de pe un CEC personal și secret suma de 3 000 de lei și a introdus divorț. La înfățișare, întrebând de ce vrea să divorțeze de mama copiilor săi, directorul a declarat că ea e de vină, că și-a schimbat radical caracterul în decursul anilor, e nervoasă foc, îi face viața imposibilă, plus că între ei s-a interpus și o flagrantă nepotrivire de nivel cultural, ea nu-i mai corespunde, plânge la comedii și râde la Regele Lear de se prăpădește, vorbește cu „este multe” și-l compromite în public. Judecătorul a respins acțiunea și atunci directorul s-a hotărât să-și lichideze nevasta prin mijloace personale, pentru că secretara zicea că nu mai are răbdare, ea nu mai suportă să se uite lumea la ea chiorăș și s-o vorbească pe la colțuri, ori-ori! Directorul trecu la acțiune și, în aceeași noapte, când sosi acasă, se apucă să spargă vesela și mobila și să-i rupă nevestei rochiile, ca s-o bage în boală. În altă zi, îi expedie o telegramă falsă prin care era anunțată, la 2 noaptea, că i-a decedat mama și i s-au sinucis două surori, poate, poate o face un infarct, iar în altă zi, când mergeau pe stradă, se făcu că alunecă și o îmbrânci ca din greșeală sub autobuzul 34, dar bestia de șofer avea frâne bune. În altă noapte, chemă Salvarea și o internă cu forța în Spitalul numărul 9, declarând că e nebună și că a încercat să dea foc casei și să-l omoare, dar nici asta nu-i reuși. Trecu atunci la fapte și mai

energice, făcu rost de un șarpe veninos de la grădina zoologică și i-l puse în pat, șarpele a mușcat-o, dar nu cu toată convingerea, și nevasta a scăpat din nou. Disperat, bărbatul împrumută de la un fost coleg de școală, care lucra în cadrul circului, un tigru bengalez, îl aduse acasă și-l introduse în camera nevastei, dar tigrul era într-o pasă sufletească mizerabilă, n-avea chef să mănânce oameni, a înghițit pisica, s-a săturat și s-a culcat. Disperat că nevasta e mai tare ca oțelul și ca fiarele sălbatice, directorul direcției părculețe a dus tigrul înapoi la circ, i-a dat un picior în spate și a plecat să se întâlnească cu iubita. Iubita n-a venit însă la întâlnire și, tocmai când se plimba el pe străzi, năuc de durere, o văzu într-o mașină decapotabilă sub brațul unui străin din țările semicalde. I se făcu rău, se rezemă de un zid, gata-gata să dea în infarct. Colac peste pupăză, venind acasă, el află că a fost retrogradat din pricina delăsării în muncă, fiind coborât ca șef al serviciului ronduri. Cuprins de remușcări, fostul director al direcției părculețe puse capul în poalele vârstnicei și credincioasei lui soții și plânse îndelung. Ea îl mângâie, el o mângâie, prilej cu care observară amândoi că albiseră, între timp, complet. „Iartă-mă, spuse el, am fost un tâmpit.”

O să spuneți acum că povestea asta ați mai auzit-o undeva, ați mai văzut-o într-un film sau ați citit-o într-o carte. Și ce dacă?

Distratul

Era nevoie de un om care să se ocupe cu aprovizionarea. Ce și-a zis Bubu? Aici e de mine.

— Uite, i s-a spus, te duci în cutare loc, duci materialele scrise pe lista asta și aduci materialele scrise pe lista astălaltă. Dar e ceva urgent, chestie de ore. Dacă ai greutateți ne dai telefon. Dacă nu te simți în stare, spune-ne.

— N-aveți nicio grijă, se rezolvă. Lucrez ca fulgerul.

Bubu s-a urcat într-un camion și a plecat. Seara ar fi trebuit să fie înapoi. N-a venit a doua zi, n-a venit nici a treia zi. Îngrijorare generală, o fi pățit ceva, caută-l cu Salvarea și cu Miliția. Apare peste o săptămână.

— Să vedeți ce încurcătură a naibii. Așa ceva nu mi s-a întâmplat în viața mea. Ajung unde trebuie, descarc materialele care trebuiau lăsate, mă duc să iau ceva în gură și, în timpu-ăsta, niște indivizi aiuriți îmi încarcă în camion toate materialele pe care le adusesem. Plec fără să mă uit. La Otopeni îmi dau seama de nenorocire, mă întorc înapoi, greșesc drumul, pe urmă îmi smulge vântul documentele din mână, până fac rost de copii pierd două zile, încarc materialele, am două pene de cauciuc pe drum, ne trece o pisică neagră prin față, ne oprește Miliția, ne controlează actele, eu nu le mai găsesc, telefoane, cercetări etc. Adică numai încurcături. Ghinion. Altă dată n-o să se

mai întâmpla.

Bineînțeles, Bubu n-a fost scos imediat de la aprovizionare, întrucât își luase angajamente ferme. Abia după ce a mai făcut o boacăna (adică, fiind trimis să cumpere niște sodă caustică, necesară procesului de producție, el a cumpărat Whisky-soda, pentru bufet) a fost mutat cu tam-tam. L-au trimis la financiar. Aici lucra cu cifre. Bubu era un băiat bun, simpatic, glumeț, cu suflet de aur, dar cam distrat și cam aiurit, când aduna cifrele se uita pe fereastră, după o vrăbiuță pe care o creștea și educa de când era pui. Cu ochii după vrăbiuță, distratul Bubu aruncase în bilanț vreo două milioane anapoda. N-a fost mutat imediat, ci abia după ce a dispărut o hârtie importantă din birou, pe care am căutat-o cu toții până am amețit și pe care Bubu, distratul, o pusese din greșală în buletinul lui și o depusese ca adeverință de retribuție la I.C.R.A.L. El singur a recunoscut: „hai să zic că eu am fost distrat, dar individul de la I.C.R.A.L. Cum de n-a observat? El ce păzea acolo?”

Între timp, încurcă-lume a colindat toate serviciile. Pe unde trecea el, oamenii se luau cu mâinile de cap. În rest, cum vă spuneam, era simpatic și avea un suflet bun, era săritor. De pildă, cu puțin timp în urmă, s-a născut la noi inițiativa organizării unei excursii la munte. Ne-am înscris cu toții, tineri și vârstnici. Unii și-au luat chiar soțiile și copiii. Bubu s-a numit, cu de la

sine putere, conducătorul excursiei. Voia să se reabiliteze în ochii noștri. Într-o sâmbătă după-amiază ne-am urcat în două autobuze și am plecat. Unul dintre autobuze a ajuns la Sinaia, altul la peștera Dâmbovicioara. Nu-i nimic, a zis Bubu, o luăm pe jos și facem joncțiunea la Vârful cu Dor, unde sunt aranjate dormitorul și masa.

Cele două grupe nu s-au întâlnit. Una a dormit lângă crucea de pe Caraiman, alta la o stână de lângă Rucăr.

Luni dimineața, un numeros și puternic grup de excursioniști îl așteptau pe Bubu la poarta întreprinderii, ca să-i ceară explicații.

L-au așteptat degeaba. N-a mai venit.

Fiul

Cineva sună la ușă. E o femeie între două vârste. Îi deschide un bărbat tot între două vârste.

— Eu sunt diriginta fiului dv. Putem sta de vorbă câteva minute?

— Cu plăcere, zice bărbatul. Pofțiți. Luați loc. Doriți o cafea? V-o fac eu, soția e la serviciu.

— Nu, mulțumesc. V-am invitat de atâtea ori pe la școală, dar n-ați venit niciodată.

— Dacă ați ști cât sunt de ocupat! Efectiv, nu-mi văd capul.

— Oricum, de atâția ani să nu ne vedem... Îi sunt dirigintă de patru ani.

— Îmi pare rău... Sunt ceva probleme cu el?

— Nu ceva special. E un copil bun.

— Acasă nu ne deranjează cu nimic. Eu nici nu-l simt.

— Cred, totuși, că ar avea nevoie de sprijinul dumneavoastră, mai ales în ce privește alegerea drumului în viață. Sfatul dumneavoastră i-ar putea fi de mare folos.

— Sigur că da, în principiu... Dar pe mine credeți că m-a îndrumat cineva? Tata era țăran analfabet. Am mers la întâmplare, unde-am găsit loc.

— Lucrurile s-au mai schimbat. De când n-ați stat de vorbă cu el între patru ochi?

— Sincer să vă spun, nu știu. Nu ne potrivim cu programul: eu lucrez dimineța, el învață după-amiaza. Duminica eu mă duc la fotbal, el cu ale lui. Ați aflat cumva ce vrea să se facă?

— Ofițer de marină.

— Extraordinar! Nouă nu ne-a spus nimic, măgarul. Marinar, vasăzică. Să plece pe mări și oceane, iar noi să-i ducem dorul...

— E o meserie romantică. Mai ales că scrie și versuri.

— Scrie versuri?! Bravo! Ce i-o fi venit? La noi în familie n-a avut nimeni aplicații aiurite. O să-i zic maică-sii să-l ia la trei păzește. Știți care-i hiba? Că și ea e ocupată.

— E talentat și la sport. Practică tirul, a câștigat o cupă.

— Nu băgați groaza în mine! Trebuie s-ascund pușca de vânătoare. Sfătuiți-l să se ia de altceva.

— De asemenea, pictează foarte frumos. Mai ales peisaje.

— Asta nu-i rău. Tot trebuie să zugrăvim apartamentul. O să-l pun la treabă.

— Acum are multe pe cap. Trebuie să învețe. Se apropie bacalaureatul.

— Ce-i cu bacalaureatul?! Să nu-mi spuneți c-a ajuns deja într-a douășpea?!

— Ba da.

— Extraordinar! Ia uite dom-le, cum trece timpul! Parcă ieri îl duceam în brațe la creșă. Știți că mie nu mi-a spus nimic de bacalaureat? Absolut nimic. E un caracter ascuns, seamănă cu maică-sa. Spuneți-mi sincer: fumează?

— Nu. Sunt sigură.

— Atâta i-ar trebui, că nu știu ce i-aș face. Între noi fie vorba, eu m-am luat la 15 ani, dar erau alte condiții, n-aveam îndrumare, n-aveam educație, nu eram controlat... Nu, zău, chiar nu doriți o cafea?

Nu face nimic

— Alo!

— Da.

— Aș dori cu maestrul.

— La telefon.

— Dumneavoastră?! Vă salut. Sunt secretarul literar de la teatrul „Nino Anghel” din orașul F.

— Vă salut.

— Maestre, dați-ne o piesă.
— Ce fel de piesă?
— Orice. Ceva proaspăt... Ultima dumneavoastră creație... N-aveți o comedie?
— Momentan am o dramă.
— Cu ce?
— Război. Evul mediu. Lupta pentru putere.
— Mulțumesc. La noi nu ține. Toate piesele grele cad ca muștele. Recent, un Brecht la care s-a muncit patru luni, s-a jucat odată și jumătate. Nu mai suportă oamenii chestii cu războiul, cu morți, cu bombe, calamități, nenorociri, sunt astenici, ies din sală. La o piesă contemporană, în care un dezertor era executat pe scenă, o familie de pensionari a făcut treabă mică pe ea. Cei mai mulți vin la teatru ca să uite de belele, să se distreze, să se însenineze, mănâncă bomboane și-și țin băștile pe cap. Vă spun pe cuvânt de onoare, la noi, dacă ai două, trei idei într-o piesă, nu vine nimeni la ea. În schimb, la comedii e rupere. Ne-a dat un autor local o piesuță cretină despre fotbal: „Mijlocașul nemilos”. O jucăm cu miliția la ușă și cu geamuri sparte. Să vă mai spun ceva: la noi merg bine și melodramele, există un public mediocru, format din casnice, coafeze, vânzătoare de Aprozar și văduve de la cutremur, care vrea să smiorcăie în sală, la o dramatizare făcută de mine după „Genoveva de Brabant” se plângea ca la înmormântarea lui Terente. Maestre, dați-ne o melodramă ușoară, fără probleme, că dacă-i cu

probleme nu ține, avem aici un șef de cultură fost apicultor, vai de mama noastră, la vizionări nu râde niciodată, nu pricepe poantele, se scobește în nas, cască. Dați-ne ceva în genul piesei ălea a dumneavoastră care a avut succes la Bârlad, melodrama aia cu îndrăgostiții neînțeleși de părinți. Sau una ca aia cu bătrânul tată părăsit de copii, cazul a apărut și în presă, e frecvent.

— Dragă, dar eu n-am scris așa ceva.

— Ce n-ați scris?

— N-am scris niciodată piese cu astfel de subiecte. Mă confunzi.

— Nu e casa Șecspir?

— Nu.

— Atunci mă scuzați.

— Nu face nimic.

Legumicultorii

Amintirii lui Cezar Grigoriu

Două mici grădinițe (nu mai mult de trei metri pe patru), foarte bine îngrijite și frumos împrejmuite, într-un cartier orășenesc. Doi bărbați în vârstă, intelectuali, elegant îmbrăcați și înarmați cu câte o sapă, lucrează asupra pământului.

— Bună dimineța, vecine.

— Bună dimineța.

— Ai ieșit la prașilă? A câta e?

— A patruzeci și doua.

— Dar ce plantă ai pus acolo?

— Fasole. Ce plantă minunată, nu-i așa? Cu frunze cărnoase... Îmi place cum se cațără... Parcă e un copil care se agață de gâtul unei mame... Și dumneata iubești plantele?

— Le ador. Scuză-mă că-ți fac această confesiune, dar pentru mine, care nu sunt decât un legumicultor amator, ca orice orășean, și care fac această lucrare din pură pasiune, o plantă înseamnă, uneori, mai mult decât un om, decât un prieten. Uite, am cultivat acum câțiva ani, tot aici, niște dovleci. Simpli dovleci. O plantă pe care, uneori, suntem dispuși să o asociem cu un cap tâmpit. „Are un cap ca un dovleac”, se zice. Ei bine, nici nu-ți imaginezi ce sensibilă și ce inteligentă e această plantă.

— Inteligentă?

— Da, inteligentă. Într-o dimineată, mă scol pe la șase fără un sfert, ies în grădiniță, îi pun dovleacului la rădăcină câteva kilograme de îngrășămintă chimice, câteva kilograme de prafuri biostimulatoare, pe urmă îl stropesc cu apă distilată... adică fără microbi... Ei bine, în clipele acelea îl simt deodată cum se uită spre mine cu toate frunzele, vrând parcă să mă îmbrățișeze și să mă pupe, recunoscător. Pe cuvântul meu dacă nu mi-au dat lacrimile. Pur și simplu vibra de emoție și de recunoștință.

— Presa a scris, de altfel, despre faptul că plantele și florile sunt sensibile la muzică.

— Eu am verificat anul trecut pe un cuib de cartof, unul de roșii și altul de mazăre. La unul i-am pus o instalație cu muzică rock, la altul o instalație cu muzică folk. La mazăre i-am pus române.

— Și la care i-a mers mai bine?

— La mazăre. Uite-așa avea bobul: cât nuca.

— Oricum, v-a costat ceva instalația muzicală.

— Două mii. Era stereo. Dar a meritat. Am scos aproape trei chile de mazăre, unu de roșii și zece de cartofi.

— Eu anul trecut am cultivat salată. Două rânduri a câte zece bucăți. În total douăzeci.

— Le-am văzut, erau splendide. Tot cu biostimulatori?

— Injectabili. De import. Zece lei fiola. Se injecta direct în rădăcină. A costat, dar a meritat. Salatele erau cât varza. Din păcate, le-au invadat melcii.

— Într-adevăr, melcii sunt dușmanii de moarte ai salatei. Ați încercat cu insecticide?

— Cincizeci de chile. M-a costat cinci sute... Ei bine, melcii se ascundeau în cochiliile lor și n-aveau nici pe dracu'.

— S-au adaptat.

— În schimb, s-a otrăvit câinele vecinului de la etajul doi. A trebuit să i-l plătesc. Era caniche.

— Cel puțin salata era gustoasă?

— Un deliciu. Din păcate, m-am intoxicat din cauza insecticidelor. A trebuit să stau zece zile în spital.

— Oricum, e de preferat să te intoxici cu salata ta decât cu salata statului.

— Asta am zis și eu. Dumneata ce cultivi anul acesta?

— Un pepene.

— Un pepene?!

— Da, un pepene, de ce te miri? Există un fruct mai divin și mai gustos decât pepenele?

— Nu, nu există. Oricum, e un act foarte curajos.

— Într-adevăr, foarte curajos. L-am semănat încă din luna martie.

— N-a fost prea devreme?

— Ba da, dar i-am făcut o instalație de încălzire specială. Un fel de reșou subteran. Cu termostat. Mi l-a făcut un specialist de pe strada vecină. Patru mii... Vi-l recomand.

— Mersi. Și? I-a mers bine?

— Excelent. Are casă, mașină...

— Vorbeam de pepene...

— Excelent, excelent. Într-o lună era de patru chile. În două, de opt chile. L-am fotografiat, l-am filmat. Obiect de muzeu... Pe cinci mai s-a pârguit deja. Pe zece era copt.

— Și? A fost gustos?

— De unde vrei să știu?

— Păi nu l-ai mâncat?

— Cum să-l mănânc dacă mi l-a furat? Zi și noapte l-am păzit cu pușca de vânătoare. În seara aia am ațipit... Și mi l-a luat... Avea opt chile și

două sute optzeci de grame. Mă costa peste șase mii. Dar bănuiesc cine mi l-a furat. Tipul de la doi. Ala care cultivă napi. Din invidie... L-am dat în judecată. Avocatul mi-a spus că procesul nu poate să mă coste mai mult de două mii.

— Merită. Și acum ce cultivi.

— Căpșuni. Deja sunt cât o nucă. O minunăție.

— Și nu ți le fură?

— Exclus! Fiecare căpșună e conectată la un sistem de alarmă. Instalație simplă. Cinci mii cinci sute. Chilipir. Nu vrei una? Să nu-ți fure fasolea!

— Nu, mulțumesc. M-am lămurit cu tehnica. Am angajat un paznic. O mie jumate, masă, casă. Pensie de bătrânețe, sâmbăta și duminica liber.

— Ce rasă e?

— Țucără.

— Atunci merită.

— Merită, pentru că o cultiv din pasiune. Pură pasiune.

— Și eu la fel. Prașilă plăcută, vecine!

— Mulțumesc, asemenea.

Ce mai e nou?

Tovarășul Mielu nu fusese încadrat de prea mult timp în întreprinderea noastră și nimeni nu știa prin ce împrejurare nimerise printre noi. Nu avea, de altfel, vreo funcție precisă, el dădea impresia că se ocupă de toate. Dacă se discuta problema economiilor, el era primul în discuții, venind cu

propuneri concrete ca, de pildă, scurtarea cozilor la măhuri. „E adevărat – zicea el – că, scurtându-se cozile la măhuri, femeile de serviciu se vor apleca mai mult în timpul lucrului, dar gândiți-vă ce economie se va face la materialul lemnos”. Dacă se tăia cineva la un deget, el era primul care-i sărea în ajutor, pansându-l și dându-i sfaturi cu privire la protecția muncii. Tot el era cel care ne mobiliza de bună voie la ședințe, el punea flori și apă proaspătă pe masa prezidiului și tot el le atrăgea atenția celor care șușoteau în timpul discuțiilor să păstreze liniștea. Dacă veneau oaspeți în întreprindere, Mielu îi întâmpina primul la poartă, le transmitea un călduros și personal salut, iar apoi se ținea după ei toată ziua.

Dar nu acestea erau pasiunile principale ale tovarășului Mielu. Bucuria vieții lui era să treacă, zilnic, din birou în birou și să ne întrebe:

— Băieți, ce mai e nou?

Mielu era responsabil cu noutățile. El le știa pe toate. Noi nu știam nimic, el știa totul.

— Cum, nu știți nimic? ne întreba el, făcându-ne să ciulim, imediat, urechile. Măi, voi stați toată ziua cu nasul în hârtii, habar n-aveți ce e pe lume. Tănăsescu de la financiar e în pom.

După care pleca, lăsându-ne cu gura căscată. De ce-o fi Tănăsescu de la financiar în pom? Ce-o fi făcut? Tot Mielu venea să ne spună, după ce ne lăsa să fierbem fără apă, câteva ore; greșise niște cifre, adică pusese un zero în plus într-o lucrare,

care lucrare se dăduse peste cap din cauza asta, era să ajungă așa la minister, noroc că șeful a descoperit-o și l-a săpunit de i-au mers fulgii.

Tot Mielu venea să ne anunțe, săptămânal, ce mai e pe la minister, cine a fost schimbat, cine a fost avansat, cine s-a mai născut și cine a mai murit. El știa totul despre toți. Georgescu are o tăietură pe obraz, el zice că s-a tăiat cu lama. Pe dracu'! S-a îmbătat ieri și s-a certat cu nevasta și ea l-a zgâriat cu unghiile. Șeful e cam supărat azi, evitați-l cât puteți, a fost chemat la minister și frecat pe chestia inovațiilor.

Mielu avea relații și prin minister, el știa cu trei zile înainte când va veni un inspector și cu ce problemă, ne puna pe toți pe jar. „Fraților, vor fi schimbări, vine Ionescu, biciul lui Atila, ăla, unde ajunge, schimbă șefii cum își schimbă cravatele”.

Mielu mai avea și un alt obicei: trăgea la măsea. Rar, dar trăgea. Când i se urca coniacul de trei stele la cap, nu i se oprea gura nicio clipă, trăncănea fără încetare. Dacă n-avea cu cine vorbi, se lipea de o masă străină și povestea acolo tot ce se întâmplă în întreprindere: ce facem, cum stăm cu planul, ce importăm, ce exportăm, care e mișcarea cadrelor și care e situația familială a directorului și a adjunctului său. Dacă nu găsea consumatori care să-l asculte, intra în vorbă cu ospătarii cărora le făcea o largă și cuprinzătoare informare despre cele mai diverse aspecte ale activității noastre. Bineînțeles că ospătarii aveau și

ei câte ceva pe suflet de mărturisit, astfel că, a doua zi, Mielu venea și ne informa: „Fraților, în domeniul alimentației publice se pregătesc schimbări serioase”.

Pentru gura lui spartă, Mielu a avut de suferit unele consecințe și chiar sancțiuni, șeful i-a dat diverse avertismente. Ultima oară i-a spus: „Am să te leg cu o sfoară de biroul tău și-am să-ți lipesc gura cu gumarabic”. Dar Mielu știe să fie și simpatic, a avut o replică dată naibii: „Nu-i nimic, tovarășe director, am să vorbesc pe nas”.

Între timp, unui coleg de-al nostru i-a venit o idee grozavă. S-a dus într-o zi, dis-de-dimineată, la Mielu acasă, cu o figură gravă, și i-a zis, confidențial.

— Mielule, tu știi cât de mult țin eu la tine și cât de mult te prețuiesc. Îți dau o informație de ultimă oră, cu condiția să nu mai spui la nimeni. S-a hotărât ca întreprinderea noastră să fie mutată din București.

Mielu s-a îngălbenit și a întrebat:

— Unde? Într-un oraș de provincie?

— Asta ar fi bine. Ne mută undeva, într-un câmp, la dracu-n praznic, la vreo șapte sute de kilometri, nici țipenie în jur. Vezi ce faci, dar nu mai spune la nimeni, știu chestia din sursă sigură.

În aceeași zi, Mielu și-a dat demisia și a plecat dintre noi.

Intervenție

— Alo! Te-ai sculat? Măi, scuză-mă că te sun așa de dimineață, dar nu vream să te pierd. Te-am sunat și-aseară, nu erai acasă, unde naiba umbli haimana? Fii atent la ce-ți spun, să nu adormi din nou. Tu ești prieten cu Ionașcu, l-ai ajutat de-atâtea ori, ți-e obligat până-n gât. Te duci azi și-i faci o vizită. Să-ți spun de ce. S-a făcut liber un post de inspector, a ieșit cineva la pensie și aș vrea să iau eu postul respectiv. Leafa nu-mi crește prea mult, vreo patru sute, dar ca inspector ai alte posibilități, ești toată ziua pe teren, mai iei o gură de aer, mai vezi lume, nu stai tot timpul cu nasul în hârtii, plus alte avantaje, te duci într-un local, te uiți în dreapta și-n stânga, faci pe nervosul, bagi groaza-n responsabil, urla la el că de ce aia, că de ce ailaltă, pe urmă te îmblânzești, îl ierți, iei o gustărică, o votculiță, la plecare îi zici de-o bucată de mușchiuleț la pachet și-o sticlă de vin, adică se leagă, nu te duci cu mâna goală acasă. Plus că-ți faci relații, ai un nepot sau o nepoțică fără serviciu, îi bagi în alimentația publică; plus că-ți mai servești un prieten, o cunoștință: are nevoie de un local pentru o nuntă sau un botez, de o bucată de pește, de o icră etc. Nu vreau să ratez postul, trebuie să fac pe dracu-n zece să pun mâna pe el. Te duci la Ionașcu și-l iei pe departe: „Dom’le, ai un băiat bun aici, pe Vanghele, de ce nu-l promovezi? Nu e zi să nu mi te vorbească de bine,

să nu te laude. Dacă l-ai pune pe el inspector ai avea un om de încredere, nu ți-ar părea rău, garantez eu pentru el”. Sau nu, procedezi altfel: îi dai un telefon și-l chemi în oraș la un șpriț, că-i place și lui din când în când. Îl chemi la „Cina”, comanzi ceva, un aperitiv, după care apar eu, fac comandă serioasă și, la a doua sticlă de vin, îl atac în mod direct. Tu nu faci altceva decât să mă susții. Eventual, cheamă-l la tine acasă cu nevastă-sa, vin și eu cu nevastă-mea, mâncăm, bem, eventual contribui eu cu băutura și, la plecare, îi zici confidențial: „Băiatu-ăsta simpatic, care ne-a distrat cu bancuri toată seara, e încadratul tău și nepotul meu, fă-l și pe el inspector”. Sau încercăm o altă schemă: îi pregătesc niște vânat și icre de știucă și i le dai tu, că de la tine primește. Adică să-l obligăm, să vadă că nu face pe degeaba. Hai, te rog, ajută-mă, nu mă lăsa. Fă asta pentru mine! Alo! Mă, tu dormi?

— Nu, nu dorm. Dar tu n-ai aflat de Ionașcu?

— Ce să aflu?

— L-au săltat ieri.

— De ce?

— Nu știu exact, dar e rău. Cică a luat mită.

— Aiurea! Nu-l credeam în stare. Auzi, nu-l mai căuta. Dă-l încolo de post de inspector. Toți sunt cu ochii pe tine, toți te suspectează, că dracu', că lacu. Mai bine funcționar mărunț, umil și necunoscut. Și nu mai spune la nimeni că te-am sunat. Zi c-ai fost plecat în provincie, în spital, în

concediu... Sau mai bine zi că nu mă cunoști. Atât.

Am invitați

Cu două, trei zile înainte de revelion intru în transă: mă invită sau nu mă invită și pe mine cineva? De obicei, nu mă invită nimeni. Dau telefon la reclamații și aflu că telefonul funcționează normal. Funcționează normal, dar de sunat nu mă sună nimeni. Hai să schimbăm foaia: îi invit eu pe toți prietenii la mine, ca după aia să se simtă și ei obligați.

— Alo? Nelu? Ce faci, mă, Nelule? ghici cine e la telefon? Eu sunt. Cum de m-ai ghicit? Mă rog, cum să uiți tu bărbatul care ți-a salvat viața, târându-te doi kilometri în spinare pe lacul Periș, când ne-a prins furtuna la pescuit? Dragă, fii serios, nu-ți cer niciun fel de recunoștință, nu fi copil. Te-am sunat pentru altceva. Voi unde faceți revelionul? N-aud! N-ați stabilit? Nu vreți să veniți la noi? Suntem singuri cuc. Absolut singuri. Nu, nu aduceți nimic, avem de toate. E sec? Dacă e foarte sec, ia câteva sticle. Atât. Adresa o știi? Hai, te pup. Dar nu mai târziu de opt. Pa.

— Alo! Bebe? Ce faci mă? Cum cine e? Colegul tău de bancă, nerușinatule, care ți-a scris biletele de dragoste către actuala ta soție, soție care a trecut recent pe stradă și nu m-a recunoscut când am salutat-o. Crezi că te lua fără metaforele mele, fără figurile mele de stil irezistibile? Aveți și copil?

Să vă trăiască și să vă bucurați de el. Auzi, de ce nu m-ați sunat, măi, de unșpe ani niciodată, să-mi mulțumiți că v-am făcut fericiți, că am fost îngerul vostru păzitor? Ai uitat? Nu-i nimic. Uite că eu nu te-am uitat, am ținere de minte. Mă, nu vreți să faceți revelionul la mine? Sunt singur cu nevastă-mea și m-am trezit cu un plocon de la ai mei: curcan, vin, purcel, cocoș... Nu, dom'le, nu aduci nimic. Ai ceva foarte sec? Nu, mai bine ia o șampanie ungurească, demi-sec. Ura! Vă aștept la opt.

— Alo! Doru? Ce faci, măi, copile? Bine, mă, e posibil să nu mai dai un telefon de ani și ani de zile?! Te-am sunat de atâtea ori, ți-am lăsat vorbă. Hai, că nu-ți fac niciun reproș, am glumit. Lasă, fără remușcări, copilul era dotat, nu l-am ajutat decât cu sfaturi. Da, e adevărat, m-a deranjat o jumătate de an. Vorba vine că m-a deranjat, îmi făcea plăcere să stau de vorbă cu el despre literatură. Apropo, în ce an e? A și terminat? E și însurat? Are și copii? Bravo, mă bucur din suflet. De ce e măgar? Că nu m-a sunat? Hai, fii serios! Ce, eu mai am nevoie de recunoștință? La vârsta mea n-am nevoie decât de sănătate. Mă, ia-l pe fitu, pe nevastă-ta și pe nevastă-sa și veniți la mine de revelion. Da, i-al și p-ăla mic... Plânge? Înseamnă că-i ies dinții. Nu-i nimic, pe mine nu mă deranjează, eu iubesc copiii mici. Hai, c-o să ne simțim bine, avem de toate, o să ne distrăm, facem un revelion de pomină.

În acest fel am invitat circa douăzeci și cinci de persoane să petreacă revelionul la mine. Persoane care îmi erau datoare cu recunoștință și care nu mă sunaseră niciodată în ultimii zece ani. La toți le făcusem numai bine. Am vrut să le aduc aminte că exist.

În seara de 31 decembrie mi-am luat nevasta și am petrecut un revelion destul de îmbelșugat și vesel la restaurantul „Cireșica”.

A doua zi, când m-am întors acasă, am găsit soneria smulsă, ușa crăpată cu toporul și un cuvânt scris cu ruj de damă pe perete: „porcule!”.

Boul și vițeii

Un bou ca toți boii, adică o ființă blândă, cumsecade și îndeajuns de chinuită de jugul vieții, ajunsese la vârsta bătrâneții înaintate cu oasele obosite și învinse de boală. În adăpostul lui modest de la marginea pășunii, nespus de greu treceau zilele și nopțile, fulgerate când și când de amintirile luminoase ale tinereții și de bucuria gândului că toți copiii lui ajunseseră bine pe alte meleaguri. Văzându-l că tânjește, vaca îi spuse într-o bună zi:

— Măi bărbate, tare te văz bătrân și îngenuncheat de gânduri, fânul proaspăt nu-ți mai priește, apa rece de izvor, nu, aerul nostru curat, așijderea. Ia-ți traista și du-te pe la oraș, vizitează-ți feciorii și mai clătește-ți și tu privirea cu peisajul urban, că știu că ți-e dor de ei, de mult nu

i-ai mai văzut și de mult nu ți-au mai scris, probabil tare vor fi fost și ei ocupați cu treburile lor orășenești.

Boul o ascultă și așa făcu. Într-o dimineată își puse o traistă în băț, în traistă niște nuci și niște gutui pentru nepoți, se urcă în tren și plecă spre București. În Gara de Nord, imediat ce coborî cu greu din personalul 1002, își roti privirea cea blândă și bătrână ca să-i vadă pe cei trei fii, pe care îi anunțase prin scrisoare, cu o săptămână în urmă, că va veni. Multe și variate persoane mișunau pe peronul deschis ca un ziar, numai cei trei viței ai lui, crescuți cu greu și cu bucățile de mâncare rupte de la gură, nu se aflau. Bătrânul bou nu zise nimic, își luă traista și porni ușurel spre centru, la adresa celui mai mare dintre viței și, totodată, cel mai ajuns. După ce băjbăi vreo jumătate de zi pe diferite străzi, un pionier fruntaș la învățătură îl luă de mână și-l duse la adresa respectivă. Boul îi dădu o nucă și-o gutuie drept recompensă, pionierul ezită ce ezită până se hotărî să primească, după care personajul nostru bovin sună la ușa vițelului cel mare. Să tot fi trecut vreo cinci minute până când acesta deschise ușa și alte cinci până când se căzni să-și compună o mutră plăcut surprinsă de respectiva vizită.

— Bine veniși, tată, și să știi că abia acum trei minute primii scrisoarea matală, că tocmai vorbeam ieri cu soția că poate vor veni să te întâmpine la gară măgarii ăia de frați ai mei, că eu

tocmai am mașina la gresat.

Nevastă-sa, o vițică trupeșă, era la oglindă și-și punea coada pe moațe, așa că n-a catadicsit să-i răspundă la bună ziua, iar moșul s-a făcut că tușește în clipa când aceasta îi zicea soțului printre dinți:

— Da' de ce-a venit la noi și nu s-a dus la ăilalți, că ei au mai mult spațiu excedentar?

— Taci, a zis vițelul, că și ai tăi dau buzna când mi-e lumea mai dragă, și lasă că mâine îl duc la ăl mijlociu.

După care vițelul l-a așezat pe bătrânul tată pe un scaun fără spetează, în bucătărie, și i-a zis:

— Tată, noi o să plecăm nițel la un bairam, că suntem invitați, iar mata simte-te ca acasă, stai aici până venim noi, că nu stăm mult.

Au plecat vițelul cu vițica, bătrânul a așteptat ce-a așteptat pe scaun, încremenit, dar când s-a făcut miezul nopții, și-a luat inima în dinți, a spart o nucă, a mâncat-o și s-a culcat pe jos, în bucătărie; pardoseala era cam rece, dar curată. Când s-au întors, pe la două noaptea, vițelul și vițica l-au trezit să-l întrebe dacă se simte bine și să-l roage ca pe la ora 6 dimineța să se scoale, să se ducă să ia niște lapte, să facă piața, să cumpere niște petrosin, să ia o căldare cu apă și să spele mașina cea roșie din fața casei etc. Pe la prânz, când s-a sculat, vițelul l-a întrebat pe bătrân dacă a făcut toate treburile, dacă e sănătos în general, l-a chemat în bucătărie, i-a pus în față o bucată de

pâine, plus două măslina și jumătate, după care l-a scos pe ușa de serviciu, l-a dus până-n fața casei vițelului cel mijlociu și l-a lăsat acolo. Bătrânul și blândul bou a sunat la ușa celui de-al doilea fiu, i-a deschis noră-sa, care, la început, nu-și aducea aminte de unde-l cunoaște și l-a luat drept unul din ăia care vând oale, după care l-a poftit în bucătărie și i-a declarat că fiul lui nu e acasă, e plecat naiba știe unde, probabil are o ședință, după care o să se ducă la un meci de fotbal, că așa are el obiceiul, dacă vrea să-l aștepte n-are decât, că pe ea n-o deranjează, întrucât tocmai trebuie să pice maseuza s-o frământa, căci a început să facă burtică după ultima naștere. Boul a așteptat în bucătărie câteva ceasuri, a mai spart o nucă, s-a ospătat și a ascultat cu urechile lui cam pleoștite de vârstă cum a sunat telefonul și cum noră-sa vorbea cu cineva astfel:

— Dragă, vezi că vita aia de frati-tu, pe care-l știi cât de ordinar este, l-a adus pe tat-su pe capul nostru și, ori vii și-l iei, ori mai întârzii și-i dau eu ce trebuie de înțeles și așa mai departe.

Boul s-a ridicat imediat și s-a îndreptat spre ușă, în timp ce noră-sa tocmai venise să-i spună că soțul ei și fiul lui nu mai vin acasă, întrucât tocmai l-au obligat pe linie de serviciu să plece în străinătate, undeva în Paraguay, într-o chestiune urgentă. Boul a ieșit în stradă și a început să întrebe încotro s-o ia, căci adresa vițelului celui mic n-o știa, iar înapoi la noră-sa nu-i venea să se

întoarcă. Chinuit de dilemă, a rămas în stradă vreo trei ore, până când se întoarse din Paraguay fiul cel mijlociu, fiu care se arată foarte mirat că-l găsește acolo. El se dovedi nespus de serviabil și-l conduse personal acasă la vițelul cel mic, îl introduse în lift, îi arată pe ce buton să apese și se făcu nevăzut. Vițelul cel mic deschise de îndată, își pupă tatăl cu duioșie pe bot și-l rugă să-l scuze că-l duce în casă pe ușa de serviciu și-l lasă în camera de serviciu în noaptea respectivă, deoarece tocmai atunci îi venise șeful în vizită cu soția, plus niște cunoscuți, și n-are rost să se obosească stând cu ei, care discută numai chestii intelectuale și inaccesibile oamenilor simpli de la țară. Moșul dormi ghemuit în cămăruța de serviciu, din care lipseau patul și aerul, iar a doua zi îi spuse fiului cel mic că are arzătoarea dorință de a-i vedea pe toți cei trei viței deodată, să stea nițel de vorbă, să ciocnească un pahar cu ei și să le ureze multă sănătate din partea mamei lor, care-i visează zi și noapte, cum numai o mamă e în stare să-și viseze fiii plecați de-acasă. Vițelul cel mic zbârnâi din telefoane câteva ceasuri, folosi tot felul de expresii frățești la adresa fraților care se lăsau cam greu invitați și, în aceeași zi, toți cei trei viței se întâlniră cu tatăl lor pe teren neutru, adică într-o bodeguță plină de fum, clienți beți și chelneri murdari. Se scuzară toți trei că sunt foarte grăbiți și comandară un kilogram de vin cu patru pahare. Bătrânul bou începu să lăcrimeze de emoția clipei solemne, se

interesă de sănătatea lor, de fericirea lor și de starea lor materială. La a treia chestiune, fiecare dădu din colț în colț, dar când constatară că bătrânul nu le cere nimic, răsufară ușurați. După ce băură vinul, pe care îl plătiră fifti-fifti, cei trei viței îl mângâiară pe bătrân pe creștet și-i spuseră împreună:

— Tată, ne bucurăm foarte mult că ai venit să ne vezi, c-o duci bine, că ești sănătos și uite ce te rugăm noi: mata tot ești bătrân și nu te mai interesează aspectele exterioare ale existenței. C-ar fi să ne dai nouă pielea matale, să ne facem niște încălțăminte pentru iarnă, căci sinteticul ăsta nu ține deloc de cald.

Bătrânul s-a emoționat brusc, ca orice tată când trebuie să facă un sacrificiu pentru fericirea fiilor săi, și s-a lăsat jupuit. După care și-a luat traista, a pornit pe jos la gară, a scos bilet cu ultimii gologani și s-a urcat în tren. Câțiva călători cumsecade și-au exprimat mirarea văzându-l fără piele pe el, în prag de iarnă.

— Moșule, ai scăpat cumva de la abator? l-a întrebat unul, ironic.

— Nu, a răspuns bătrânul cu candoare, am fost în vizită pe la fiii mei.

Secretara

Nu, nu e ușor să fii secretară. Ce face o secretară? Face cafele și răspunde la telefon.

Aparent, da, la cam atât s-ar reduce activitatea ei, deși nu e adevărat, o secretară are și alte obligații. Ea trebuie, în primul rând, să-și ocrotească șeful, să nu-l lase la discreția oricui.

— Vă rog nu intrați, e cu cineva.

Nu spune cu cine anume, dar lasă impresia că e cu cineva foarte mare și că nu poate fi deranjat cu niciun chip. Tu, care ai cu el o treabă de serviciu foarte presantă, stai la ușă cu dosarul la subțioară, vibrând de nerăbdare. Când iese acel cineva, te convingi că, de fapt, e vorba de un fost coleg de liceu al șefului sau de o rudă îndepărtată care trecuse să-l întrebe de sănătate.

Secretarele au nevoie de fantezie. Fără fantezie, ele nu și-ar putea desfășura munca cu succes. Recent, am depus o cerere prin care ceream ceva, nu cine știe ce. „Lăsați cererea, mi s-a zis, și reveniți cu un telefon pe la sfârșitul săptămânii”. Am revenit de atunci cu circa douăzeci de telefoane. „Momentan nu e în birou, reveniți”. Eram curios să văd de câte ori mi se răspunde astfel. Mi s-a răspuns de vreo zece ori. După care am întrebat, timid: „Nu cumva vă deranjez cu insistențele mele?” „Vai de mine, mi s-a răspuns, doar pentru asta suntem aici!”. „Atunci când să mai revin?” „Oricând doriți dumneavoastră”. Am revenit. De astă dată secretara a schimbat repertoriul. „Acum cinci minute a ieșit. Îmi pare foarte rău. Reveniți pe la ora unu”. La ora unu aflu că șeful respectiv își face o injecție la policlinică.

„Vai de mine, sar eu, ca ars, dar ce-a pățit, de ce suferă?” Sunt asigurat că nu e nimic grav, să nu mă îngrijorez. Mă interesez dacă i-a mai adus aminte șefului de cererea mea; cum să nu, mi se spune, e pe biroul lui, permanent. Secretara îmi întărește chiar convingerea că respectivul șef nu mai are somn din pricina cererii mele, doarme noaptea cu ea sub pernă.

Au trecut de atunci trei săptămâni, cererea mea cred că a mucegăit, nici nu mai e actuală, problema respectivă am rezolvat-o pe altă cale. Dar eu continui să dau telefoane și să întreb de rezultat. Îmi place să ascult glasul ei dulce-mincinos: „Momentan nu e în birou, reveniți”.

Un viciu

Timofte m-a întâlnit pe stradă, într-o după-amiază. Ne cunoscuserăm cu exact douăzeci și doi de ani înainte (el mi-a amintit detaliul) și mi-a propus să facem câteva sute de metri împreună. După ce mi-a pus circa douăzeci de întrebări despre ce fac eu, ce face familia, ce preocupări am etc., aștepta să-i pun și eu aceleași întrebări. Nu i-am pus nicio întrebare. A vorbit tot el, în continuare. Mi-a adus aminte că am fost vecini de apartament și că acum douăzeci și doi de ani mi-a împrumutat două căpățâni de usturoi. Apoi, pentru că eu perseveram cu încăpățânare să nu-i pun întrebări, mi-a mărturisit:

— Dragă, să știi că eu sunt tot burlac și că stau tot în același apartament, cu mămicuța. Nu m-am căsătorit din cauză că mămicuța este o ființă sensibilă și bolnăvicioasă și mi-a fost teamă ca nu cumva o eventuală soție să intre în conflict cu ea. Duc o viață liniștită, adică mă scol la șase dimineța, mă duc și cumpăr două borcane cu iaurt, o sticlă de lapte, o pâine, diferite mezeluri și legume, pregătesc micul dejun pentru mine și mămicuța, după care plec la serviciu. Aici îmi iau al doilea mic dejun la orele 11 și-mi beau cafeaua. Mă întorc spre casă aproximativ la orele 16. Fac puțină ordine în apartament, gătesc ceva de mâncare, mă uit pe o revistă (mai ales la rubricile de curiozități), mă mai uit la televizor și pe urmă mă culc. Viața mea este extrem de cumpătată și echilibrată. Din păcate, este puțin cam plicticoasă. Am ajuns până acolo încât mămicuța mea îmi zice, uneori: „Scumpul meu, de ce nu ai și tu un viciu?”. Tu, care mi-ai fost vecin și care văd că te ocupi cu combaterea viciilor omenești, adică ești specialist în materie, nu ai putea să-mi recomanzi și mie un viciu, o preocupare, o pasiune, o patimă? Ceva care să-mi scoată existența din monotonie și stupizenie, ceva șoching, inedit...

L-am ascultat până în apropiere de Palatul Telefoanelor, când i-am propus câteva variante.

— Dragă, ia-te de colecționat timbre vechi, cărți vechi, ceasuri vechi, farfurii vechi, pachete de țigări vechi, monede vechi, insigne vechi, nasturi

vechi, haine vechi.

— Nu, mi-a răspuns el, aş vrea ceva mai nobil... Ceva care să-mi facă viaţa mai bogată şi mai imprevizibilă.

Am mers împreună încă treizeci de metri. I-am spus că nu am pe loc o idee, dar am să mă mai gândesc. După încă douăzeci de metri mi-a zis:

— N-ai chef să mă serveşti.

— Ba da!

— Atunci, de ce nu-mi dai o idee? Vreau să am şi eu o viaţă palpitantă, o viaţă dură, ceva în genul personajelor din filme şi teatru, sper că mă înţelegi, ce naiba? Nu vreau să mă mai plictisesc în fiecare zi.

— Te înţeleg.

— Îţi las telefonul meu. Dacă îţi vine vreo idee, sună-mă. Acum mă grăbesc. Trebuie să-i duc mămicuţei pâinea de graham. Pa!

La cine faci aluzie?

Adesea, după publicarea unui foileton satiric, mi se pune întrebarea: „La cine faci aluzie?” Răspund că nu fac aluzie la cineva anume. Bineînţeles, nu mă crede nimeni. Scrisesem, de pildă, mai de mult despre un bărbat care avea ciudatul obicei de a se certa cu nevasta exclusiv după miezul nopţii. Un vecin de bloc nu mi-a mai răspuns la salut un an de zile. I-am cerut explicaţii, la care el a mârâit: „Ştii dumneata foarte bine de ce”. M-am pus rău

cu cei de la ICRAL, cu vânzătorii de la Alimentara și cu croitorul. Toți s-au simțit, într-un fel sau altul, vizați în modestele mele scrieri.

Recent, lucrurile au cunoscut o întorsătură aproape brutală. Dimineața, la ora șase, sună cineva la ușă. Era un bărbat bine făcut, dar nu și bine intenționat. El a intrat în casă fără să aștepte invitația mea, s-a așezat pe un scaun și m-a privit extrem de lung și pătrunzător în ochi. N-am putut să-i suport mânia care clocotea ca o smoală în privirea lui și l-am întrebat ce dorește.

— Dom'le, de ce te ții de chestii de-astea?

— Care chestii? întreb.

— Știi dumneata foarte bine, nu face pe nevinovatul. Eu înțeleg că trebuie să câștigi o pâine, dar de ce trebuie să lovești în pâinea mea?

N-am reușit să-l conving că, din moment ce nu l-am văzut niciodată în viața mea, n-am avut cum să-l lovesc. Sau, cel puțin, n-am făcut-o intenționat. Tipul mi-a explicat că este definitiv convins că sunt un nemernic și un perfid.

— Eu, mi-a zis el, sunt responsabil de Aprozar. Fiind un om serios, harnic și strângător, am reușit să fac economie azi la un cartof, mâine la un morcov, ieri la un păstârnac, poimâine la un pătrunjel, de pe urma cărora am cumpărat câteva bijuterii pe care să le las moștenire unei nepoțele. Pentru ca bijuteriile să nu se deterioreze sau să fie furate de hoți, le-am pus într-o cutie închisă ermetic și le-am îngropat în curticica mea, la

rădăcina unui dud. Ei bine, într-o zi, mi s-a făcut un control la Aprozar pe baza faptului că o gospodină rău intenționată m-a reclamat că o furam sistematic la cântar. Organele respective, nu știu din ce motiv, fără absolut nicio legătură cu problema, au făcut o descindere la mine acasă, s-au dus la un anumit dud, deși în curte erau cinci duzi, au săpat la rădăcina lui și au scos cutia cu bijuterii.

— Cam câte erau?

— Circa un kilogram.

— Și?

— Păi asta vreau să te întreb: de unde au știut ei că cutia era ascunsă exact sub dudul respectiv?

— Nu știu.

— Știi foarte bine.

După care tipul a scos din buzunar un articol de-al meu decupat dintr-un ziar.

— Uite ce scrii dumneata aici: „Individul își ascunsese bijuteriile la rădăcina unui pom, în speranța că acesta va face fructe de aur”.

— E o coincidență, zic eu. O metaforă.

— Asta să i-o spui lui Mutu, zise tipul și se ridică, îndreptându-se hotărât spre ușă.

L-am condus, copleșit de un acut sentiment de vinovăție.

— Auzi, mi-a zis el, în timp ce intra în lift, lasă-te de chestii de-astea, c-o pățești.

Am rămas multă vreme îngândurat: să mă las, să nu mă las...

Nervi

Soțul și soția stau în fața televizorului. E seară. O seară obișnuită. Calmă. De toamnă. Program neutru, pe postul doi: balet. Un balerin și o balerină zboară prin văzduh ca niște păsări albe, cu aripi fluturânde.

Soțul fumează. Soția fumează.

— Splendid, spune soțul.

— Ce e splendid? întreabă soția.

— Duetul.

— Care duet?

— Duetul... De la televizor...

Femeia să uită lung spre soț și tace câteva minute.

— Despre care duet vorbești tu?

— Despre dansul acesta. Nu e un duet?

— Cum o să fie duet?! Duet e când se cântă.

Când cântă doi inși în același timp.

— Dar când dansează doi inși în același timp nu e duet?

— Nu.

— Dar ce e?

— Balet.

Soțul își stinge țigara și se întoarce către soție.

— Ascultă, tu de ce nu obișnuiești să judeci înainte de a spune ceva? De ce nu te obișnuiești să gândești logic? Când doi inși fac ceva împreună – ține minte asta de la mine – înseamnă că e vorba

de un duet.

— Chiar dacă taie lemne împreună?

— Da, chiar dacă taie lemne!

— Deci noi, dacă luăm acum un ferăstrău și tăiem un buștean, se cheamă că facem un duet?

— Bineînțeles.

— Ascultă, de ce nu te duci tu la un doctor?

— De ce să mă duc la un doctor?

— Pentru că te plângeai de astenie.

— Și ce legătură are asta cu ce vorbim noi? Care-i logica?

— Te rog să reții că nu primesc lecții de logică de la tine! Și nici altfel de lecții! În douăzeci de ani, de când suntem împreună, puteai să fi înțeles asta.

Tăcere. Baletul continuă. Balerinul și balerina sunt două vârtejuri albe care se îndepărtează, se întâlnesc, se contopesc, înaripate de acordurile divine ale muzicii.

— Splendid. Splendid duet.

Soția se ridică și se apropie de fotoliul în care se află soțul ei.

— Ascultă, tu vrei să mă înnebunești?

— De ce?

— Cum de ce?

— Păi da. Te întreb de ce.

— Te rog doar atât: să taci.

— De ce să tac? Nu pot să vorbesc în casa mea?

— Poți să vorbești, dar nu cu mine. Vorbește singur.

— Bine, vorbesc singur. Doamne, ce duet

minunat!

Soția se ridică, se duce alături, deschide un sertar, ia un carbaxin, ia apă din frigider și-l înghite.

— Doamne, ce due...

Soția scoate un urlet de fiară:

— Dar taci odată!

Soțul îi răspunde calm:

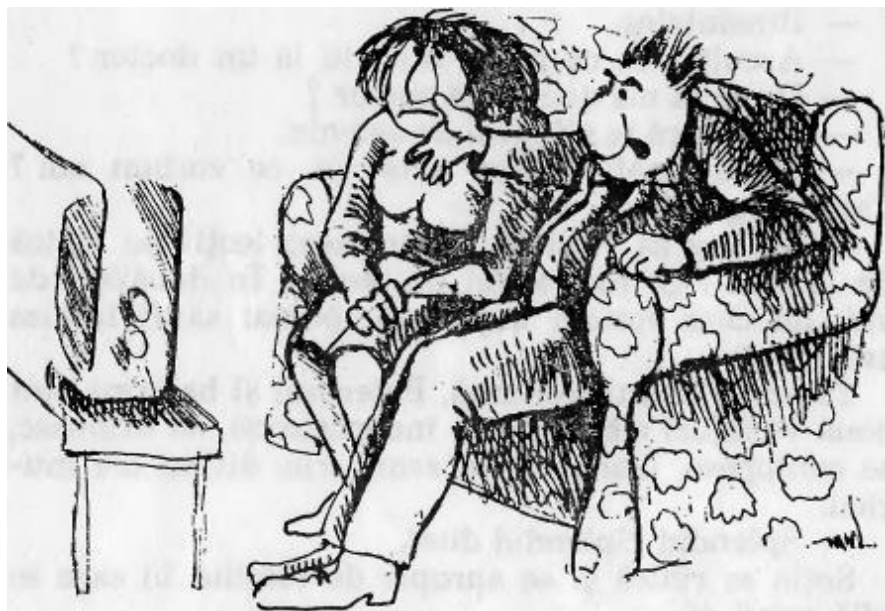
— Dar nu vorbesc cu tine. Vorbesc singur.

Soția începe să plângă.

— Mi-a spus mie după logodnă vărul tău că ești sadic, și nu l-am crezut.

— Care văr?

— Un văr cu care ai copilărit. „Fii atentă, mi-a spus, e un băiat bun, dar are porniri sadice. Omoară vrăbii și broaște”. A avut dreptate.

— Dar când m-ai văzut tu pe mine omorând vrăbii și broaște?

— Acum nu mai omori, dar ai omorât în copilărie. Acum sadismul tău se manifestă față de mine. Nu e zi în care să nu mă contrazici. Nu e zi! De fiecare dată găsești ceva ca să mă contrazici. Numai ca să-mi distrugi nervii. Să știi că într-o zi nu mai răspund de mine. Deși te iubesc și țin la tine, mă aduci în stare să-ți fac un rău. Nu te juca cu nervii mei! Nu mă mai contrazice!

— Pe cuvântul meu dacă tu nu ești într-o ureche. Cine a început în seara asta cu contrazisul? N-ai început tu?

— Eu am început?

— Bineînțeles. Eu am zis: uite ce duet grozav, și ție ți-a sărit țandăra.

— Păi cum să nu-mi sară țandăra dacă spui tâmpenii?

— Care tâmpenii?

— Chestia cu duetul.

— Aia e o tâmpenie?

— Bineînțeles.

— Ascultă, cu tine omul n-o scoate la capăt. Pleacă de-aici!

— De ce să plec eu și să nu pleci tu?

— Unde vrei să plec? În stradă? Casa, după câte știu, e pe numele meu.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Exact ce-ai auzit.

Soția se ridică în picioare, palidă.

— Vasăzică mă dai afară din casă?!

— N-am spus că te dau afară din casă, am spus că această casă e pe numele meu.

— Și mobila e pe numele tău?

— Nu e pe-al meu, dar nici pe-al tău. În orice caz, nu tu ai dat banii pe ea.

— Dar ce-am făcut eu cu banii mei? Cu leafa mea? I-am băut?

— Nu știu. Ți-ai ajutat nepoții... I-ai luat maică-tii loc de veci. Eu la ai mei nu le-am pus nici măcar o cruce de lemn... La înmormântarea lor n-ai catadicsit să vii. Ți-a apărut tocmai atunci o piatră la ficat... La pomenirea de trei luni îți ieșea măseaua de minte...

— Auzi?

— Aud.

— Ce-ar fi să-ți aduci aminte ce-ai făcut tu în seara când mama trăgea să moară chiar în camera în care te afli acum?

— Ce-am făcut?

— Te-ai îmbătat ca un porc.

— De durere. Sufeream.

— Tu?! Care-o blestemai de față cu mine s-o calce tramvaiul.

— Și? A călcat-o?

— Nu, dar ai fi vrut. Ai un suflet de câine. De bestie.

— Te rog să-ți măsoți cuvintele. S-ar putea să mă enervezi.

— Și?!

Pauză. Soțul își aprinde o țigară. Soția își aprinde și ea o țigară și-și șterge o lacrimă din colțul ochiului stâng. Apoi se duce în bucătărie și face două cafele: una pentru ea, una pentru el.

— Mersi, spune soțul.

— Cu plăcere, spune soția.

Baletul de pe micul ecran continuă. Balerinul și balerina zboară pe scenă ca printr-un văzduh de spume și stele.

— Doamne, zice soțul, ce duet superb!

— Termină! urlă soția. Termină, că nu știu ce-ți fac!

A doua zi mi se pare că unul dintre ei a intentat divorț. Dar nu sunt sigur.

Suferință

Doi vecini – tineri, frumoși, ambii blonzi, cu ochi albaștri, recent căsătoriți – vin să mă roage, înlăcrimați:

— Nu ne înțelegem cu părinții, ajutați-ne.

— Cu care dintre ei nu vă înțelegeți?

— Nici cu unii, nici cu alții.

— De ce?

Soțul cel blond îi face semn soției blonde să-i dea lui voie să vorbească.

— Și unii, și alții sunt egoiști.

— În ce sens?

— În sensul că fiecare vrea să locuim la ei, întrucât atât eu, cât și soția mea suntem unici la

părinți. Părinții ei ne-au oferit două camere din casa lor cu curte și boltă de viță de vie, iar părinții mei ne-au oferit tot două camere confortabile și luxoase în apartamentul lor proprietate personală. Pe cine să preferăm, ca să nu-i jignim și să nu-i facem să sufere?

„Într-adevăr, crâncenă dramă, îmi zic, acești tineri trebuie neapărat ajutați”.

— Nimic mai simplu, zic, o să locuiți pe rând la fiecare. O lună la părinții dumitale, o lună la părinții soției.

— Da, e o idee, acceptă tânărul, îngândurat.

— Dar mai e ceva, sare în față tânăra soție, cu lacrimile curgând năvalnic pe obraji ei roșcovani și fragezi. Părinții mei vor să ne cumpere o mașină din micile lor economii. Dar părinții lui se opun, întrucât vor să ne dea cadou mașina lor în rodaj, ei fiind bătrâni și neavând nevoie de ea.

— Perfect, răspund eu, luați mașina în rodaj, iar cu banii rămași de la părinții dumitale vă cumpărați mobilă, covoare, faceți excursii în circuit în țară și peste hotare. Se pot face și cumpăra destule lucruri când ai bani.

— Da, răspunde ea, e o soluție. Dar lucrurile tot nu sunt rezolvate. Nu mi se dă voie să lucrez. Mi se spune că sunt prea fină și gingașă ca să intru în câmpul muncii, deși eu simt acut și zilnic nevoia unei preocupări stabile.

— Cine nu vă dă voie? Soțul?

— Nu, că nici el nu lucrează. Părinții. Ambii.

— Foarte bine. Vă încadrați în câmpul muncii fără să le cereți consimțământul. Dacă se supără, le trece.

Cei doi se privesc îngândurați.

— În fond, suntem majori și independenți...
Facem ce vrem.

— Mai aveți și alte probleme? întreb eu, grăbit.

— Nu.

— Deci totul e rezolvat. Duceți-vă și fiți neapărat fericiți.

Totuși, cei doi nu se decid să plece.

— Pentru dumneavoastră totul pare simplu, zice ea, bosumflată. Dar pentru noi...

— Ce e cu voi?

— Noi am fi vrut s-avem probleme în continuare... Să suferim din când în când... N-ați văzut ce groaznic se suferă în seriale? În „Dallas”, de pildă. Au tot ce le trebuie, crapă de atâta bine, dar câte sfâșieri interioare...

— Câte complicații, reia soțul, avântat, câtă complexitate sufletească, de la noblețe până la abjecție, de la sacrificiul aproape suprem până la trădarea cea mai hidoasă.

— Dumneavoastră ne-ați rezolvat toate problemele din câteva fraze – intervine din nou soția –, dar noi, după aceea, o să ne plictisim. La asta nu v-ați gândit?

— Bine, zic eu, excedat, atunci suferiți mai departe.

— O să suferim!

Cei doi se iau de mână și ies cu demnitate.

Pompierul și opera

Terminând recent o carte, aveam sentimentul că mi-am scris opera vieții. De mult o țineam în mine, clocotind sub flacăra ei mistuitoare, de mult simțeam că e, în sfârșit, timpul să comunic lumii înconjurătoare ce știu despre ea și ce părere am despre ea. Opu nu era masiv, dar era dens de idei, colcăia de probleme. Era, desigur, o operă artistică, știam că va avea ecou, că voi da lovitura. Am predat-o imediat unei instituții care se ocupă cu răspândirea operelor literare originale și așteptam publicarea. Dar nu trecură decât câteva zile de la predarea obiectului și aud că sună cineva la ușă. Deschid și intră un tip mărunț, plinuț și cu ochelari, care mă măsoară cu privirea de sus până jos, și-mi zice, sever:

— Dumneata ești maestrul cutare?

— Păi da, zic.

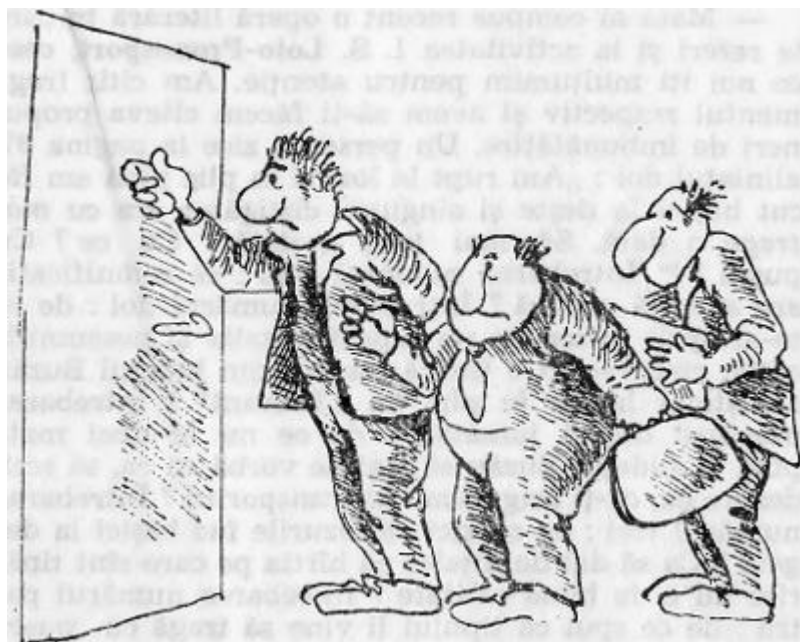
— Păi să stăm de vorbă, zice, și se instalează la biroul meu, scoate din servietă un dosar și începe să-l răsfoiască, muindu-și degetul pe limbă. Vasăzică dumneata ai compus o recentă operă artistică?

— Mai mult literară, precizez, gândindu-mă cam de unde ar putea fi tipul și ce dorește să-mi reproșeze.

Zice:

— În lucrarea dumitale există un fragment care se referă la activitatea instituției noastre și pe chestia asta va trebui să stăm de vorbă. Conducerea instituției a analizat fragmentul și a decis că acesta este eronat, greșit orientat și trebuie radiat. Este vorba despre ADAS.

— ADAS?! Fii, dom'le, serios, zic, n-am scris eu despre așa ceva în opera mea!

— Ba. Da. Citez: „Deși avea o asigurare pe viață și era burdușit cu certitudini, Ionescu muri ca un tâmpit, în timp ce dormea și visa canguri”. Ce vrei mata să spui cu asta? Că un individ care face o asigurare pe viață e un tâmpit?

— Nu. Tâmpenia lui nu avea nicio legătură cu asigurarea.

— Din text nu reiese chestia asta. Nu reiese nici faptul că el a murit liniștit și împăcat sufletește știind că lasă familiei toate beneficiile care decurg din asigurare. Și nici faptul că ADAS-ul îi asigură înmormântarea. De ce vrei să faci mata o proastă propagandă instituției noastre? Fii sincer, ești asigurat?

— Încă nu.

— Se vede! Scoți fragmentul și abia după aceea publici lucrarea.

— Nu-l scot!

— Ba da, îl scoți!

Deci el zicea să-l scot, eu nu, și așa ne-am ciorovăit vreo oră, până când mi-am ieșit din minți, i-am îndesat o duzină de pumni în ceafă și l-am aruncat pe ușă afară. Eram furios ca o fiară. Ia uite, domnule, cine vine să-mi dea sfaturi cu privire la opera mea literară!

A doua zi, dis-de-dimineată, sună cineva la ușă, iau un picior de scaun în mână, deschid, dau să-l pocnesc pe individul de la ADAS, dar nu era el, era un tip înalt, delicat și politicos, tot cu ochelari.

— De unde ești? întreb eu, cu piciorul de scaun ridicat, gata să lovesc.

— De la Loto-Pronosport.

— Și ce dorești?

— Să stăm de vorbă.

Individul se strecoară înăuntru, se așază, scoate din servietă un dosar și zice:

— Mata ai compus recent o operă literară în care

te referi și la activitatea I. S. Loto-Pronosport, ceea ce noi îți mulțumim pentru atenție. Am citit fragmentul respectiv și avem să-ți facem câteva propuneri de îmbunătățire. Un personaj zice la pagina 67, aliniatul doi: „Am rupt la lozuri în plic până am făcut bășici la dește și singurul câștigător era cu mai trage o dată. Să mai trag o dată? Cu ce? Cu pușca?!” Întrebarea numărul unu: ce semnificație are această replică? Întrebarea numărul doi: de ce te-ai oprit tocmai la un aspect negativ și nesemnificativ, când recent o tânără casnică din județul Buzău a câștigat la loz în plic un „Trabant”? Întrebarea numărul doi și jumătate: de ce nu te duci mata până în județul Buzău să stai de vorbă cu ea, să scrii despre ea, că-ți asigurăm noi transportul? Întrebarea numărul trei: de ce zici că lozurile fac bășici la degete? Ca să dai de înțeles că hârtia pe care sunt tipărite nu e de bună calitate? Întrebarea numărul patru: de ce spui că tipului îi vine să tragă cu pușca după ce joacă la loz în plic? Patru și jumătate: era cumva vânător? Patru și trei sferturi: de ce nu specifice și de ce crezi confuzii? Fii amabil și refă fragmentul.

Am în casă, pentru orice eventualitate, un pistol de tip turcesc, de pe vremea pandurilor, piesă de muzeu unică, îl iau din panoplie și mă îndrept fioros spre pronosportist:

— Ieși, că trag!

— Ești nebun? mă întreabă el, sincer.

— Da, zic, și privirea mea probabil că l-a

convins, pentru că a ieșit de-a-ndoaselea.

Peste o oră sună iar cineva la ușă. Nu era nici adasistul, nici pronosportistul, era altul, se recomandă ca fiind de la TAPL, șef al sectorului de propagandă, un tip zdravăn, bine legat, îmi dau seama că aici nu mai am nicio șansă să mă descurc cu forța fizică, trebuie să lucrez blând. Omul TAPL-ului avea și el asupra lui un fragment din opera mea, în care activitatea acestei instituții de alimentație publică era prezentată într-o lumină nefavorabilă, falsă și denigratoare. Citatul suna astfel: „Gigel ceru o friptură de curcan pe varză, ospătarul sosi cu ea peste o oră, dormind în picioare, se împiedică de frapieră, scăpă porția pe masă, se trezi brusc și avu următoarea remarcă de haz: «Nu v-am adus curcan pe varză, ci varză pe curcan». Apoi râse prostește, demascându-și în chip neplăcut gravele lipsuri ce le avea în dantură și educație.” Teapelistul extrăgea de aici concluzia că eu prezint lucrătorii din alimentația publică într-o lumină grotescă, folosind un umor de calitate îndoielnică, reproșând unui om al muncii cu venituri modeste lipsa unor măsele, cea ce dovedește din partea mea un cinism inadmisibil. Atunci de ce ne mai mirăm că pe trimestrul în curs TAPL-ul nu și-a făcut planul, dacă eu prezint publicului astfel de aspecte deformate? Adică eu, fiindcă veni vorba, nu am niciun fel de lipsuri și defecte în activitate? Nu am niciun fel de lipsuri în dantură? Ia să deschid gura, să vadă și el.

Am scăpat, promițându-i că voi medita asupra observațiilor și că voi scrie în curând o nouă operă de anvergură, în care munca ospătarilor va fi prezentată mai optimist.

M-am baricadat în casă, n-am mai deschis la nimeni, dar a doua zi, când m-am dus la colț să-mi cumpăr iaurtul, m-au prins de mânecă doi tipi de la ICRAL și de la spălătoria chimică „Luceafărul”, care mă pândeau la ușă de două zile. Fuseseră trimiși de către respectivele instituții ca să stea de vorbă cu mine pentru a mă convinge să refac, să reduc sau să radiez acele fragmente în care un personaj avea găuri în acoperișul casei și umbla cu cămașa murdară. De ce nu ni s-a adresat nouă, ICRAL-ului, dacă avea găuri în acoperiș, unde e cererea lui, la ce număr a fost înregistrată, de ce umblă cu cămașa murdară, de ce n-a dat-o la spălătoria „Luceafărul” să i-o facem lună? Indivizii fiind doi la număr și bine făcuți fizicește, nu aveam curajul să mă reped cu scaunul sau cu pistolul asupra lor, așa că le-am ținut un scurt curs popular despre ficțiune, adevăr artistic, despre veridic și verosimil, despre fantezie, metaforă și alte drăcii de genul acesta, după care cei doi mi-au cerut o promisiune scrisă că voi revedea opera în sensul observațiilor lor și au plecat.

În noaptea următoare nu am avut somn. Diferite idei și gânduri contradictorii mă străpungeau din diferite direcții. Adică, eram sau nu eram vinovat

față de acești oameni? Aveam eu dreptul să-i prezint în opera mea după bunul meu plac, jignindu-i și întristându-i? Până unde poate merge libertatea de creație?

La un moment dat, privirea mea distinse la fereastră o culoare roșie-portocalie. Era o flacăară. O flacăară vie, adevărată. Casa mea ardea! Cuprins de o panică neomenească, am început să strig după ajutor. Peste exact două minute, ușa de la intrare se făcu țandări și prin spațiul respectiv intră un pompier extrem de bine echipat.

— Domnule, strig, dumneata ești pompier?

— Voluntar, răspunse el, cu o mândrie vizibilă.

— Salvează-mă. Mi-a luat casa foc.

— Un moment, spuse el, și se așază pe un fotoliu, cu tumba alături. Să nu producem panică. Avem ceva de discutat.

— Te rog, zic eu, îngrozit. Despre ce e vorba?

— Dumneata ai scris recent o operă literară în care ataci unele aspecte din activitatea pompierilor voluntari...

În clipa următoare am început să-mi smulg părul din cap cu o sinceritate dementială.

— Iertați-mă! Fără să vreau... Am fost inconștient... Furat de inspirație... De stil și metaforă... Lua-le-ar mama dracului să le ia!

— Auzi, zice pompierul, avizat. Pe mine să nu mă iei cu cioace. Ia să citim fragmentul. „Tânărul pompier voluntar Vasile s-a deplasat de bunăvoie la locul incendiului, s-a urcat la etajul doi, a smuls

din flăcări o tânără brunetă ca focul, după care, profitând de fumăraie, a început să o sărute insistent pe gură, în timp ce ea protesta, formal: «dragă, nu e momentul». Ce vrei să spui dumneata cu asta? Că pompierii voluntari se folosesc de incendii pentru a fura câte un sărut, ca la periniță?

Între timp, focul intrase în casă, lichidând, nesățios, mobile și covoare, manuscrise și alte boarfe intelectuale.

— Dragul meu, am strigat către pompier, turbat de spaimă, te rog să mă ierți! N-am să mai fac! Salvează-mă!

— Ai merita să te las să devii mangal, îmi zise el, cu o scârbă organică. Scriitorule!

După care mă înșfăcă la subțioară, ca pe un balot, și plecă cu mine pe scări, calm și viteaz. În acest timp, eu îi sărutam mâinile, bâiguind, penibil:

— Mersi, dragul meu, mersi. Te fac pozitiv, te fac celebru...

De ce?

Între zece și zece și jumătate (ora gustării), Cercel trece întotdeauna prin biroul meu pentru cinci minute, gustă din parizerul meu, din cașcavalul meu („Mă, unde găsești tu «Dobrogea»?”), îmi ia unul din cele două mere ionatane și-mi plasează ultima „bombă” din instituție.

— Ascultă, îți spun o chestie de cazi de pe scaun, dar dă-ți cuvântul tău de om că nu spui la nimeni.

De obicei, îmi dau de două ori cuvântul meu de om și o dată pe cel de onoare. De astă dată, tac și mănânc parizer.

— Mă, dacă latri, mă nenorocești! insistă Cercel, mușcând din cașcavalul meu. E o chestie delicată, n-am spus-o la nimeni, nici nevesti-mii. Fii atent! Iordan e în pom. Cred că-și dă demisia și pleacă în provincie de bunăvoie, nu mai are nicio șansă, trebuie să-și ia câmpii.

Cercel așteaptă să-l întreb de ce, dar eu nu-l întreb.

— Nu mă întrebi de ce?

— Nu.

Cercel e stupefiat.

— Cum, nu mă întrebi de ce își dă Iordan demisia, de ce pleacă de bunăvoie în provincie?!

— Nu, zic eu, neclintit, nu te întreb.

— De ce nu mă întrebi?

— Pentru că nu vreau!

Cercel se așază pe scaun. I s-au înmuiat picioarele. E năuc. Se face roșu la față de indignare.

— Bine, dom'le, atunci înseamnă că nu te interesează și nu-ți mai spun.

— Nu, nu mă interesează.

Cercel pleacă. E palid, se clatină.

Peste o jumătate de oră mi se face milă de el și-i dau un telefon.

— Cercel, ce faci?

Îmi trăneste receptorul, dar știu că peste un sfert de oră va fi la mine în birou. Altfel crapă.

— Ascultă, mă – îmi zice el, luându-mi ultima țigară bună din pachet – de ce ești, mă, cinic? De ce ești, mă, rău?

Eu știu unde e vulnerabil Cercel: el îți vinde o noutate, un zvon, o „șopârlă” la orice oră din zi și din noapte, dar cu condiția să simți că te interesează în cel mai înalt grad, că te zguduie, că te uluiește, că te face să cazi de pe scaun. Nu vrea altă răsplată decât să te lase cu gura căscată. Probabil că niciodată n-a fost mai fericit în viața lui decât atunci când mi s-a făcut rău la vestea că directorul adjunct are o soră surdo-mută sau atunci când m-am înecat cu o bucată de salam italian aflând că directorului plin i s-a suspendat permisul de conducere auto pentru o depășire ilegală.

Ei bine, astăzi s-a întâmplat ceva cu mine: nu mai pot să mă uluiesc în fața veștilor lui Cercel. Nu mai pot să fiu curios. Nu mai pot să întreb de ce. Nu mai pot!

Cercel mă privește distrus. E un om nenorocit. Știe că m-a pierdut. Că nu mai poate conta pe mine. Va trebui să caute un alt client.

Înainte de a pune mâna pe clanță, mă mai întrebă o dată, cu glasul răgușit de spaimă:

— Nu mă întrebi?

Eu clatin din cap, neînduplecat.

De-acum încolo îmi voi mânca singur gustarea. Și nu voi mai afla eu primul ultimele vești din instituție. Viața mea se va schimba aproape radical.

Clientul

Un individ foarte mic, foarte chel, purtând ochelari cu multe dioptrii, intră foarte timid într-un restaurant. Se vede de la o poștă că e o ființă intelectuală binecrescută și bine educată, ceea ce explică stângăcia lui vag penibilă. El se uită jur-împrejur, cerând parcă ajutor, un gest binevoitor de încurajare, un zâmbet, dar localul este gol. Doar la o masă, tocmai în fund, lângă o fereastră, patru artiști plastici îndeajuns de beți discută aprins dacă e sau nu e cazul să se ridice o statuie lui Dabija Vodă. Clientul se așază la o masă și așteaptă, privind cuviincios pe pereți.

După circa o jumătate de oră se apropie de el un tip foarte înalt și greoi, cu un cap mare și buturugos, cu doi ochi bulbucați și obosiți. E ospătarul nea Mardare, zis Baronul, fost piccolo la șase ani și șef de sală la douăzeci, având prilejul să servească în cariera lui prinți, bancheri și artiști ai poporului, inclusiv un pitic milionar din Tokio, venit aici să se trateze la Băile Felix. Mai are un an până la pensie, după care se va apuca de crescut nutrii și nurci. Nimic pe lume nu-l enervează pe nea Mardare, zis Baronul, decât clienții mici, chei,

cu ochelari, timizi. Lui îi plac clienții zdraveni și grobieni, care să-l strige cu o voce groasă și autoritară, care să-l tragă de mânecă, amenințând cu condica de reclamații, care-i zic „mă” și-l iau peste picior, dar care mănâncă și beau pe ruptele și care la urmă îl pupă și-i dau bacșiș. Ce-o fi vrând prăpăditul ăsta la o oră atât de matinală, când el e încă mahmur de somn după cumetria destul de nereușită de azi-noapte, când la șaizeci de tacâmuri îi veniseră doar patruzeci și unu de invitați, nici măcar fratele lui vitreg nu venise, nu veniseră decât un sfert din colegii lui, fiecare a găsit o scuză, că dracu' și că lacu, ca să nu dea darul, i-a rămas o grămadă de mâncare, noroc că crește un porc în curtea unui nepot, o să-i dea porcului antreurile, piftia de curcan, sarmalele și pilaful. Ce caută tipii ăștia slabi și jigăriți în localuri, de ce nu-și beau ceaiul de sunătoare acasă, în pijama?

— Ce doriți? se adresează Baronul, cât se poate de sec, clientului pipernicit.

— O listă, zice acesta, zâmbind dulce și suav.

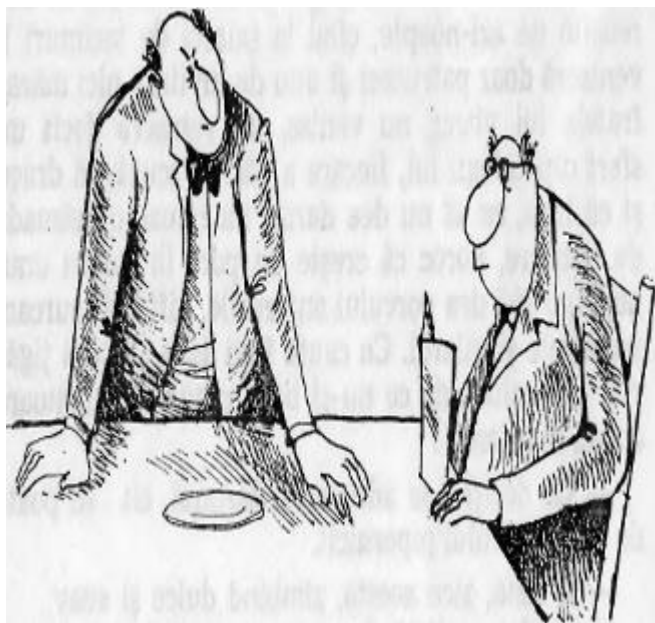
Baronul ia o listă de pe masa vecină și i-o pune clientului în față, rămânând lângă el, în picioare. Acesta o citește îndelung și cu atenție. După un timp, Baronul își iese din pepeni.

— Dom'le, te-ai decis?

— Fiți amabil și dați-mi voie s-o citesc până la capăt.

Baronul neglijase să ia o votcă mică dimineața,

ca de obicei, de aceea îl doare capul și are usturimi la stomac. Dresul e dres, nu trebuie neglijat niciodată, chestia asta o știa de când era debaraseur.

— Auzi, dragă, dumneata dacă vrei să faci lecturi îți dau ziarul de azi, îți dau „Sportul”, „Magazinul” și rubrica de înmormântări din „România liberă”, cartea de bucate, rețetarul sau pliantele din hol. Sau dacă nu, du-te la biblioteca de cartier și citește, aici e local, avem plan, nu putem să ținem mesele ocupate cu clienți care ocupă patru locuri și cer doi mici cu muștar și o bucată de pâine. Hai, zi-i, nu mă ține de la mâină, fă-mi safteaua cu un crenvurști și-o chiflă sau cu o telemea și-o roșie, plus un pahar de apă minerală

proaspătă, ca să-mi rămâie mie restul sticlei pentru retur. Lansează-te!

Între timp, prăpăditul, aschimodia și avortonul s-a decis. El își exprimă următoarea dorință:

— Aș vrea o ciorbiță de văcuță.

— O ciorbiță de văcuță notează Baronul. Atât, nu? Patru lei cincizeci, plus remiza patruzeci și cinci de bani, mi-am făcut planul, am luat și prima, halal de noi, bravo, tataie!

— Între timp mă mai gândesc.

— Dragă, aici nu suntem la șah! se enervează Baronul. Te hotărăști acum. Dacă vrei, te ajut. De ce nu iei, de pildă, o gustare? Puțin batog și niște icre negre.

— Am ulcer, scâncește ochelaristul.

— Și eu am, dar nu contează. Dacă mănânci ce-ți place, nu-ți face rău. Deci, îți trec batog și icre negre. Dar ce-ai zice de un escalop cu ciuperci?

— Nu suport ciupercile!

— De ce? Ciupercile sunt o delicatesă, nimic mai bun pe lume ca o ciupercă bine făcută. Deci, trecem și un escalop cu ciuperci. Pe urmă știi ce-ți mai dau? Hai, că am o surpriză pentru dumneata: mușchiuleț à la Wellington. Nebunie! Deliciu!

Clientul a înmărmurit, i s-au încleștat fălcile, dar Baronul abia s-a lansat.

— Fii atent, că mai am o surpriză pentru dumneata. Un mușchi tartar proaspăt și gustos, ți-l prepar eu cu multă sare, piper, boia, puțin ardei iute, te lingi pe dește.

— N-am voie piper, sare și ardei iute.

— Păi cine are voie? Eu am voie? N-am, dar, dacă mi-e poftă, mănânc, că doar o viață am. Dacă ne luăm după doctori, bem numai ceaiuri, mâncăm numai rasol și le lăsăm lor tot ce e bun. Auzi, îți mai dau ceva, ceva mișto de tot, că mi-ești simpatic. Îți dau un ciolan de porc cu fasole iahnie, specialitatea casei, plus doi gogoșari umpluți cu varză roșie. Varza roșie e recomandată insistent de savanți, conține oțel, te face ca lemnul. Pe urmă îți fac un platou cu brânzeturi: Homorod, Olandă, șvaiter, am și ceva străin. Dar ce bem? Am un Riesling de Jidvei destul de vechi, punem două la rece, cu Biborțeni.

Peste o jumătate de oră, masa clientului sfios și pipernicit e plină de farfurii și platouri. Acesta stă proptit în scaun cu ochii ieșiți din orbite, total abulic; nu poate mânca nimic. Baronul îl supraveghează îndeaproape, ca o mamă severă.

— Te rog frumos gustă puțin din escalop. Este minunat. Absolut minunat. Uite, iau și eu puțin, ca să-ți fac curaj. Sau ia bucățica asta de mușchiuleț, o să ți se topească în gură. Așa! Vezi că-ți place? Mai ia odată! Dacă mă iubești... Ia pentru mine, ca să-mi faci plăcere. Așa... Acuma bem un șpriț rece, rece, ca să ne crească apetitul. Bravo! Excelent! Acum putem să facem nota. Deci, odată icre negre, odată batog, odată escalop, odată... Patru sute nouăzeci și doi, cu remiză cu tot. Nici măcar nu e mult. Și-mi faci și mie safteaua

de dimineată. Sănătate familiei și celor drepți.

Între timp, clientul, ghiftuit, a adormit. Baronul e vexat.

— Păi ce facem, tăticu'? Dormim în front? Aici nu e hotel, puiule. Scoate bănuțul.

Clientul sforăie. Baronul îi umblă prin buzunare și-i scoate portofelul.

— Dacă nu există altă soluție, ne autoservim, după care te depunem frumos pe trotuar, unde poți dumneata să dormi cât poțești.

Tot căutând bani, Baronul descoperă în portofel o legitimație pe care scrie: „Inspector la Inspekția comercială de stat”.

— Vai de mine! Ia te uită peste cine am nimerit! mai bine mă lovea troleibuzul 83 în oră de vârf. Să refacem nota imediat. Deci, un escalop, un tartar... Total: 14,50 lei, cu remiză cu tot. Mulțumesc pentru atenție, mai poftiți pe la noi, ne-a făcut plăcere, multă sănătate și etâcî.

Clientul doarme în continuare. Baronul se retrage în vârful picioarelor și se îndreaptă către masa artiștilor plastici, care încă nu s-au înțeles asupra oportunității statuii lui Dabija-Vodă.

— Mai încet, vă rog, avem inspecție!

Un viciu fără nume

Recent, mi s-a propus să intru în spital pentru a fi cercetat mai amănunțit de către doctori. Medicul care mă îngrijea la policlinică îmi purta o pică

teribilă. Avea impresia că sufăr de o boală, care boală el nu putea s-o descopere cu niciun chip. „Ești bolnav de ceva, spunea el. Trebuie să te internezi în spital.”

M-am internat și nu am deloc de ce regreta. Sunt aici de o lună de zile și, deși nu mi s-a spus încă ce boală am, deoarece nu se știe, mă simt foarte bine. Medicii mă întreabă în fiecare dimineață cum mă simt, eu le spun că mă simt bine, iar ei clatină din cap dezamăgiți, spunându-și parcă: „E încăpățânat, nu vrea să recunoască. Hai să-i mai facem câteva analize”. Deși am dat sânge de cel puțin douăzeci de ori, medicii găsesc mereu noi analize și examene pe care să le fac, iar toate aceste analize și examene se încăpățânează să arate că sunt perfect sănătos. „Nu se poate, trebuie să ai ceva, spun medicii, ești bolnav.”

Cum spuneam, în afară de necazurile pe care mi le pricinuiesc analizele, prin sângele pe care îl pierd, mă simt foarte bine. Cea mai mare mulțumire mi-o dă însă faptul că am cunoscut aici niște oameni foarte interesați, asupra cărora se pot face studii dintre cele mai revelatoare și pe care eu îi urmăresc în fiecare zi. Am ajuns, de pildă, la concluzia că comportarea oamenilor într-un spital și chiar în viața de fiecare zi este în mare măsură determinată de boala pe care o au. Am să iau câteva exemple concrete în această privință.

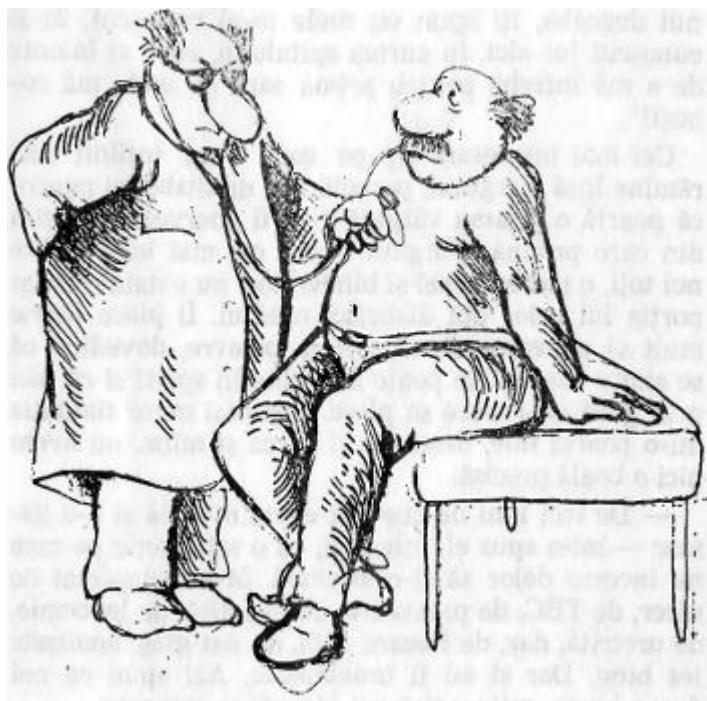
În salonul în care sunt internat se află, printre alții, și doi diabetici. Aceștia, după cum cred că

știți, suferă din cauză că au zahăr în sânge. Boala aceasta a diabetului îți dă niște reacții sufletești foarte ciudate: devii egoist, hrăpăreț, ai mereu chef de ceartă și o obsesie permanentă – glicemia. În fiecare dimineață, bolnavii de diabet fac o analiză prin care se stabilește procentul de zahăr pe care îl au în sânge. În funcție de acest procent, primesc porția de mâncare, mai mare sau mai mică. Când li se micșorează porția de mâncare, cei doi diabetici din salonul meu devin fiare, se ceartă cu toată lumea, se insultă între ei, după care se decid să declare greva foamei pe timp de o oră.

Un alt tip de bolnav care a intrat în atenția mea în această perioadă e bolnavul de piele. Acesta, un tip foarte roșcovan și gras, are pe mâini și pe picioare o eczemă dizgrațioasă. „Eczemistul”, cum îl numesc cu dispreț diabeticii, urăște de moarte pe toți ceilalți oameni de pe pământ care nu au și ei o eczemă. După părerea lui, în realitate fiecare om are câte o eczemă, dar cei mai mulți nu au curajul să recunoască.

Din prima zi când am venit în salon, „Eczemistul” s-a gudurat pe lângă mine, ca să mă poată întreba: „Nu-i așa că și dumneata ai o eczemă?” Când i-am spus că nu, m-a privit cu un dispreț fățiș și făcea ce făcea și se apropia de mine, jughinându-se ca o vită de gard, doar-doar o să iau și eu eczema lui. Ca să mă răzbun, îi spuneam de câte zece ori pe zi: „s-a constatat precis că toate eczemele au cauze interne, sunt nevindecabile și

nu se transmite prin contact direct”. La care el îmi replica, veninos: „Dumneata habar n-ai de concluziile ultimului congres mondial de dermatologie, de-aia spui asemenea ineptii. S-a dovedit că toți oamenii au eczemă, unii pe dinafară, alții pe dinăuntru”.

Cei mai sociabili și mai simpatici bolnavi sunt cei de la boli nervoase, cu care suntem vecini. E aici un bolnav care m-a oprit de câteva ori prin curte, când ieșeam la plimbare, întrebându-mă: „Eu te cunosc pe dumneata de undeva, dar nu știu de unde”. Când încercam să-i spun de unde, mă oprea imediat: „Nu-mi spune, vreau să-mi verific memoria”. Peste un ceas sau două, iarăși mă

întreba: „De unde te cunosc eu pe dumneata, unde te-am mai văzut? Nu, nu-mi spune nimic, vreau să-mi verific memoria”. La vreo săptămână, dându-mi seama că figura mea îl obsedează, l-am oprit și i-am spus: „Nu te mai chinui degeaba, îți spun eu unde m-ai cunoscut. M-ai cunoscut tot aici, în curtea spitalului, cu o zi înainte de a mă întreba pentru prima oară de unde mă cunoști”.

Cel mai interesant tip pe care l-am întâlnit aici rămâne însă Vărgatul, poreclit așa de diabetici pentru că poartă o pijama vărgată care îi enervează nu știu din care pricină. Vărgatul arată cel mai bine dintre noi toți, e mereu vesel și binevoitor, nu o dată a cedat porția lui celor doi diabetici nesătui. Îi place foarte mult să povestească, să stea la palavre, dovedind că se simte cum nu se poate mai bine în spital și că nici prin gând nu-i trece să plece. Cea mai mare simpatie mi-o poartă mie, deoarece și el, ca și mine, nu avem nicio boală precisă.

— De trei luni de zile îmi caută o boală și n-o găsesc – mi-a spus el, într-o zi, cu o satisfacție pe care nu încerca deloc să și-o ascundă. M-au suspectat de ulcer, de TBC, de prostatită, de hepatită, de leucemie, de uretrită, dar, de fiecare dată, au dat greș, analizele ies bine. Dar și eu îi înnebunesc. Azi spun că mă doare burta, mâine piciorul, poimâine spinarea.

— Păi ce interes ai să minți? l-am întrebat.

— Nu-i mint totdeauna, uneori mă doare de-

adevăratelea, dar când vreau eu, îmi trece. Știi, eu pot să-i comand organismului meu cum să reacționeze. Dacă vreau, îmi măresc ficatul, fac plămânii să horcăie, bag draci în inimă, de bate cu o sută douăzeci pe minut, ridic tensiunea la douăzeci și unu sau o scad la șase, fac ce vreau. Asta îi înnebunește pe doctori.

— Îi enervează?

— Da' de unde! Eu sunt bolnavul la care țin cel mai mult. Pot spune că mă adoră. Sunt un ghem de contradicții și enigme, și asta îi pasionează. Sau luat la întrecere, fiecare crede că el o să-mi găsească, în sfârșit, diagnosticul. Pe mine se dau cele mai grele examene, am trântit până acum cinci medici care își dădeau secundariatul și trei care-și dădeau primariatul.

— Dar dumneata ești un adevărat artist! am exclamat eu, cu admirație.

— Într-adevăr, preciză Vărgatul, e o adevărată artă să fii bolnav. Văd că și dumneata te pricepi, stai aici de o lună de zile fără să ai un diagnostic. În orice caz, mai bine decât mine n-o să te descurci. Aș putea să-ți fiu profesor. Eu de zece ani umblu din spital în spital.

— Îți face plăcere?

— Da, îmi face realmente plăcere. Nu fumez, nu beau, nu sunt afemeiat. Am un singur viciu: îmi place spitalul, adică să fiu bolnav. Când sunt afară, tânjesc ca o fiară în captivitate. Afară viața e plictisitoare. Aici viața e o luptă.

— Bineînțeles că în perioadele când stai în spital salariul îți merge.

— Da, mi se depune la CEC. E drept, nu chiar în întregime, dar aproape, pentru că am vechime. Dar nu asta mă interesează, că n-am ce face cu banii.

— Și cum ai făcut de nu ți-au descoperit până acum acest viciu?

— Foarte simplu, pot să te învăț și pe dumneata. Fii atent, îți spun toate secretele. În primul rând, nu e bine să arăți că ești prea sănătos, dar nici să faci prea mult caz de boala ta. În general, nu te văita, mai ales la serviciu, pentru că șefii, mai ales dacă suferă și ei de ceva, nu-i pot înghiți pe salariații care se vaită, îi suspectează de ipocrizie. Cel mai nimerit e să faci odată, prin surprindere, o criză: te tăvălești pe jos, dai ochii peste cap (depinde ce fel de boală vrei să ai), până când bagi alarma în toți și simți că au venit de față cei care vrei tu să știe neapărat că ești foarte bolnav. Bineînțeles că ei vor chema o mașină să te ducă la spital, dar tu refuzi, susții sus și tare că nu suporti spitalul. Același lucru trebuie să-l spui și medicilor, la început, în primele zile, pentru ca apoi să dai impresia că te resemnezi, că lași totul la aprecierea lor, care se pricep și știu secretele trupului omenesc. Vin, după obicei, colegii de serviciu să te viziteze. Unii, din răutate, îți vor spune cu o invidie fățișă că arăți foarte bine, dar tu trebuie să le închizi imediat gura, spunând:

„Tocmai din cauza asta se miră și doctorii: la față arăt bine, dar pe dinăuntru sunt putred. Acum îmi fac niște analize suspecte, nu-mi spun pentru ce, dar eu știu că mă bănuiesc de boala aia care nu se zice cu glas tare”. Spune-le și alte boli de care ești suspectat, dar alege niște boli cu nume cât mai fioroase, ca de pildă: trombangeită obliterantă, limfogranulomatoză benignă, boala lui Hodkin, bronșectazie etc. Cât timp ești în spital, interesează-te de problemele de la serviciu, cere să ți se dea lucrări la spital, iar dacă ți se dau, lucrează în așa fel ca să te descopere doctorii, aceștia să facă scandal celor de la serviciu și așa mai departe. În general, de doctori să nu-ți fie teamă. Din partea lor poți să stai în spital și un an de zile, ei regretă când se despart de un bolnav. Cât o să mai stai pe-aici, o să înveți multe de la mine. Dar să nu mai vinzi la nimeni secretul. Înainte de vizita mare, sfătuiește-te cu mine. În orice caz, ai grijă ca azi să spui că te doare altceva decât ieri, pentru ca să creadă că ai o boală dificilă sau chiar un complex de boli.

— Bine – i-am spus Vărgatului – dar eu nu vreau să stau în spital prea mult.

Vărgatul m-a privit uluit, ca un grădinar care descoperă cu uimire că pomii pe care i-a plantat cu atâta trudă sunt dintr-un soi rău, sălbatic, neproductiv.

— Nu înțeleg? De ce să pleci? Nu ți-e bine aici? Crezi că afară o să fii mai fericit?

— Nu știu, i-am răspuns. Probabil că eu nu am viciul dumitale. Nu toți oamenii au același viciu.

— Așa-i la început, m-a asigurat el. Cu timpul, o să-l capeți.

O vreme, n-am luat în serios precizarea Vărgatului, dar observ că aceasta s-a adeverit, totuși. A început, într-adevăr, să-mi placă spitalul, nu mă mai deranjează nimic, îmi face plăcere când mi se ia sânge, când mi se fac injecții, când sunt pipăit de doctori. Sunt prieten cu toți, mă iubesc ca pe copilul lor, glumesc cu mine și-mi spun pe numele mic. Mă tem că am căpătat și eu viciul Vărgatului. Nici prin cap nu-mi trece să mă întorc acasă, am dat de înțeles familiei să nu mai conteze pe mine. Ca să fiu sincer, nu-mi pare rău. În fond, e un viciu onorabil și original, care mă face să adopt un aer de superioritate față de ceilalți oameni, care nu au ajuns până la un asemenea rafinament. Una e să fii egoist, bețiv, afemeiat, misogin, mizantrop, și alta e să fii posesorul unui viciu care nici măcar nu are un nume. Da, cred că și din pricina asta a început să-mi placă acest viciu, pentru că nu are încă un nume. Uneori, îmi trec tot felul de idei ciudate prin minte. Mă gândesc, de pildă, să dau numele meu acestui viciu, așa cum unii savanți dau numele lor descoperirilor pe care le fac. În felul acesta, aș deveni celebru fără să fac un efort prea mare. Cineva, de pildă, întreabă pe altcineva:

— Ce fel de om e Georgescu?

— E un om minunat. Săracul, are un singur viciu: „Băieșu”.

O despărțire

Odată la patru ani, pe 29 februarie, fac o vizită familiei Turturică. El mi-a fost coleg de școală primară, iar soția lui, Sofica, colegă de creșă. E un cuplu minunat, la ei în casă se râde și se zâmbește tot timpul, ca să nu mai vorbesc de mesele încărcate cu tot felul de specialități, plus căpșunica care-ți parfumează interiorul trupesc pentru o lună de zile. Păcat că Sofica s-a născut pe 29 februarie, altfel i-aș fi vizitat în fiecare an.

Cum spuneam, ieri mă înarmez cu un buchet de zambile și mă duc să urez fostei colege de creșă fericire, sănătate, belșug și veselie în casă. Sun la ușă și-mi deschide Turturică. Figura lui plouată și ascuțită, ochii roșii și buzele livide anunțau de la bun început un fapt neplăcut.

— Să-ți trăiască nevasta! strig eu, exuberant.

Mă invită înăuntru. Casa e pustie. Pe masa din sufragerie se află un ceai de mentă și o bucată de pesmet.

— Nu mai e cazul, îmi comunică el, scurt.

— Ce nu mai e cazul?

— Urarea cu „să-mi trăiască nevasta” e deplasată.

— În ce sens?

— În sensul că ne-am despărțit.

— Nu se poate! sâr eu de pe fotoliu deşi, văzând ceaiul de pe masă, presimţisem nenorocirea. Voi, care eraţi pentru mine idealul de căsnicie modernă, voi, care întruchipaţi perfecţiunea conjugală, voi, care vă sorbeaţi tot timpul din priviri, care râdeaţi toată ziua din te miri ce, voi, care...

— Din păcate, chiar din cauza râsului ne-am despărţit.

— Asta-i bună!

— Nu râde, e purul adevăr. Sofica, după cum bine ştii, era o femeie veselă şi râzătoare. Nimic mai plăcut decât să ai o nevastă veselă în casă, de acord cu tine. În plus, era harnică, credincioasă, deşteaptă şi destul de cultă.

— Nu avea niciun defect?

— Niciunul.

— Şi atunci?

— Ai răbdare. Nu avea defecte, dar avea un obicei. Un obicei stupid şi idiot: mă gâdila la tălpi. Când şedeam în pat, cufundat într-o lectură plăcută, mă trezeam gâdilat la tălpi, ceea ce mă făcea să sâr până-n tavan. Ea râdea de se prăpădea. Tocmai aţipeam, obosit; la miezul nopţii mă trezeam din somn ca electrocutat: mă gâdila la tălpi. Dimineaţa, mă trezea tot cu o gâdilitură. Am discutat cu ea chestiunea pe toate tonurile. I-am explicat că, aşa cum pe unii oameni îi enervează sughiţul, căscatul sau râsul chiţcăit al altora, pe mine mă scoate din minţi gâdilatul. Prefer să

gătească mizerabil, să nu mai măture prin casă și chiar să mă înșele, dar să nu mă mai gâdile. Am ajuns până acolo încât, într-o zi, i-am aplicat două palme. Vreme de o săptămână s-a abținut. Dar ieri dimineață m-a gâdilat din nou. M-am uitat la ea lung și profund nedumerit. „Dragul meu, mi-a zis, viața cu tine este grozav de neinteresantă. Îți mărturisesc sincer că mă plictisesc foarte tare. O singură bucurie am în viață; să te gâdil la tălpi. Dacă mi-o iei și pe asta, n-are rost să mai stăm împreună” „Draga mea, i-am zis eu, asta e situația”. Și-a luat lucrurile și a plecat la maică-sa, la Botoșani.

Apoi, Turturică și-a băut ceaiul de mentă îndelung, ronțâind bucățele mici de pesmet. Am tăcut și eu, profund consternat. Nu știam ce să-i spun.

Într-un târziu, mi-am luat zambilele și am plecat.

Stăpânirea de sine

Am avut un coleg de serviciu pe care îi chema Porumbel. Ce băiat minunat! Săritor, amabil, prietenos, generos, suflet delicat și sensibil, nu există eveniment în viața noastră personală la care să nu participe și el, trup și suflet. Se mai întâmpla ca noi să uităm ziua de naștere a soției, a mamei, a sorei sau soacrei. El nu uita niciodată, le avea scrise în carnet, se ducea la florărie, cumpăra

garoafe albe și le ducea respectivelor în numele nostru. Deși era, cum vă spuneam, un băiat foarte sensibil, avea o putere de stăpânire rar întâlnită. Cine nu are oroare de întâmplările nefericite ale vieții? Cine are curajul să se ducă să anunțe o soție că soțul ei, colegul nostru, a făcut infarct și că e internat la spitalul de urgență? Nimeni. În afară de Porumbel. Vocația vieții lui era participarea la evenimente funebre și funeste. Dacă îi dădeai pe mână o înmormântare puteai să fii sigur că totul va ieși perfect: actele de la morgă, aprobarea Sanepidului, aprobarea pentru loc de veci, fanfară, fotograf etc. Ne miram cu toții cum de nu i-e groază lui Porumbel să facă săptămânal o vizită la morgă, de unde ne aducea veștile cele mai oribile. De două ori pe săptămână vizita cimitirul Belu de unde, de asemeni, ne aducea noutăți de ultimă oră: cutare scriitor are mormântul alături de cel mai feroce inamic al lui, cutărei vedete de muzică ușoară, decedată într-un accident auto, îi scrie cineva, în fiecare zi, versuri proaspete pe cruce etc.

Ajunsesem cu toții la concluzia că Porumbel e un bărbat ele mare curaj, care nu se sperie de nimic pe lume. Nimic nu-l emoționa, nimic nu-l clătina, nici măcar vestea că unul dintre colegii noștri, cel mai bun prieten al lui, și-a pierdut picioarele într-un accident de mașină. Se ducea la spital, constata situația și venea să ne relateze detalii, oripilându-ne până la greață.

— Ai putut tu să-i vezi picioarele sfârtecate? N-

ai leșinat?

— Dar de ce să leșin? E ceva normal.

Ieri dimineață, Mihalache, șeful nostru de servicii, a intrat pe ușă, profund tulburat.

— Fraților, ne-a spus el, colegul nostru Pamfil a pățit o chestie absolut sinistră: l-a mușcat un câine și a turbat.

Toți am căzut cu capetele pe birouri, zdrobiți. Numai Porumbel a rămas calm.

— Se curăță, ne-a comunicat el, sec. Nu are nicio salvare.

Peste aproximativ două ore a avut loc scena de groază: s-a deschis ușa și pe ea a intrat Pamfil, turbatul. Acesta ne-a măsurat pe toți, de sus în jos și de jos în sus, cu o privire sticloasă, după care s-a apropiat de Porumbel și l-a mușcat, brusc, de ureche. Porumbel a leșinat.

I-am turnat o găleată de apă în cap și l-am trezit, i-am spus că totul n-a fost decât o glumă idioată, am vrut să verificăm câtă stăpânire de sine are în cazul că i se întâmplă și lui o nenorocire. N-a vrut să ne creadă. Își face injecții antirabice în burtă.

Greșeala

— Alo!

— Da.

— Bine, mă, de ce mi-ai făcut figura pe care mi-ai făcut-o? E posibil să mă faci de băcănie în fața unor oameni care te așteptau ca pe un cireș copt?

Mă, dacă ai ști ce masă au pregătit tipii, te-ai da cu capul de pereți! auzi, știi cu ce s-a început? Cu o ținută de cinci ani vechime, ținută în butoi de dud, galbenă ca untdelemnul, cu măsline verzi, caș afumat și batog. Pe urmă o saramură de caras și bibani, mreană prăjită, păstrugă și alte minunății, n-ai mâncat în viața ta așa ceva! Mă, dac-ai ști ce rău ne-a părut la toți că n-ai venit! Nu-i vorba c-a rămas atâta mâncare, dar vream să te vedem. Gazda a și zis: „Nu pot să mă recompensez față de persoană, adică față de tine, decât cu o masă, că dacă-i dau altceva se supără, știu că nu ia”. Ceea ce e adevărat. Măi, să știi că chestia nu e complicată, pentru tine e un fleac, mi se pare că ți-am mai spus despre ce e vorba: persoana, care mi-e rudă, dar foarte de departe, a avut un accident de mașină, un ghinion stupid. Umezeală, viteză, neacordare de prioritate, derapare și intrare în vitrina unui magazin cu pâine. Nu s-a întâmplat nimic grav, clienții și vânzătoarea au avut timp să se bage sub tejghele, omul a plătit pe loc paguba, adică douăzeci de grahamuri, cincizeci de „Dâmbovița” cu cartofi și treizeci fără sare, a reparat vitrina și zidul imediat. Problema care e? Că-i expirase asigurarea cu o lună de zile înainte. Ziceam că poate dai tu un telefon la ADAS sau poate mergi cu el acolo să-i faci o asigurare nouă, datată cu o zi sau două înainte de accident. Mă, reparația ajunge până la cînșpe mii pe puțin, e păcat să dea omul atâția

bani când poate să-i suporte statul foarte bine, are și el angaralele lui, vrea să-și facă un garaj, o crescătorie de nutrii. Mă, ce rău îmi pare că n-ai venit! A avut o friptură de curcan pe varză ce nu s-a pomenit de gustoasă, crocantă, cu ardei iute, plus o friptură de purcel pe grătar cu mangal, nebunie, am mâncat de-am crezut că crăp. Plus că, la un moment dat, a chemat un vecin cu acordeonul, știa ăla niște texte albastre, cum îți plac ție: „Magdaleno, de ce minți, că albina n-are dinți, n-are dinți, n-are măsele, să-ți lase urme cu ele” și altele. Auzi, fii atent că ai la mine o sticlă de țuică veche, câteva de vin, niște icre, niște pește, un sfert de curcan, omul s-a gândit să te omenească, totuși. Ce zici, îl servești?

— Ce număr ați format dumneavoastră?

— 95.95.96.

— Îmi pare rău, e greșeală. Aici e 95.95.95.

— Pardon. Mă scuzați.

— Nu face nimic.

— Dar de ce nu m-ați întrerupt?

— Era păcat... Vorbeați așa de curgător...

— Mă rog...

— Cum rămâne cu sfertul de curcan?

— Hai sictir!

Anonimele

Guță s-a îndrăgostit intempestiv de dactilografa Neli. Neli era cam mărunțică, cam plinuță, dar

avea un cap de păpușă, roșie ca o tomată în obraji și o dantură splendidă și strălucitoare, când râdea ea se lumina încăperea. Din nefericire pentru Guță, Neli îl plăcea pe Lupașcu. Acesta nu era mai bine construit fizicește ca Guță, dar avea umor, se pricepea să facă lumea să râdă din orice, iar cum dactilografa era o mare amatoare de bancuri, glume și șotii, a căzut, cum se zice, cloșcă. În zadar o invita Guță la restaurante și discoteci, în excursii la munte și la mare. Neli scria toată ziua bilețele lui Lupașcu, până când, într-o zi, a dat din răs în plâns și i-a declarat franș: „Ce dracu’, mă Lupașcule, tu nu vezi că te iubesc de-mi sar capacele?!” După care cei doi s-au dus în Cișmigiu, unde au decis ca el să rupă logodna cu prietena din copilărie, iar ea, când va veni Guță s-o invite în oraș, să-i dea acestuia, pur și simplu, un șut în fund.

Ceea ce s-a și întâmplat. A doua zi, Guță s-a prezentat în biroul dactilografelor cu un buchețel de frezii plăcut mirositoare. Neli a aruncat freziile pe fereastră și l-a întrebat pe Guță:

— Știi bancul cu untul?

— Nu.

— Topește-te.

Guță a ieșit afară, năuc. La patru fără un sfert, înainte de terminarea programului, a venit să-i ceară explicații. Dar totul era limpede: Neli cobora scările instituției ținându-se de mână cu Lupașcu și sorbindu-l pe acesta din ochi. Vasăzică,

nemernicul de Lupașcu i-o suflase pe Neli, după ce el îi făcuse curte șase luni și zece zile, după ce a plimbat-o prin toată țara cu Fiatul, cheltuind circa zece mii două sute de lei (avea totul scris într-un carnetel), investind în ea sentimentele și speranțele lui cele mai pure. Ea, ca ea, o femeie necoaptă, abia ieșită din școala de stenodactilografe de doi ani. Cu ușurințe și frivolități specifice, cu capriciile și răsfățurile dobândite într-o familie neserioasă și dezmembrată, dar el, Lupașcu, cum a putut să-și îngăduie un asemenea gest infam, cum a putut să ia femeia colegului său, fără măcar să-i ceară îngăduința sau să-și exprime regretul?

Guță n-a dormit șapte nopți, s-a îmbătat de patru ori, până a căzut sub masă, a plâns, s-a dat cu capul de pereți, pentru ca în final să dea cu pumnul în birou, spărgând cristalul și să urle:

— Lupașcule, ai să mi-o plătești!

Poate vă imaginați că Guță l-a pocnit cu un par în cap pe inamicul său, că l-a înjunghiat cu briceagul sau că i-a dat foc la casă? Nu. El a ales o cale mai eficientă: anonimele. Adică turnătoria și calomnia.

Prima anonimă a fost trimisă organelor de miliție prin care Lupașcu era denunțat că deține averi ilicite și o sumă importantă în dolari și mărci vest-germane. După ce i s-au desfăcut parchetul și faianța din baie și bucătărie, Lupașcu a trebuit să alerge două luni de zile ca să adune acte prin care

să probeze că apartamentul și mașina le-a cumpărat din bani cinstiți sau le-a primit moștenire. Lupașcu trebuia să plece în străinătate cu o delegație care urma să contracteze niște utilaje. A fost întors acasă de la aeroportul Otopeni în urma unei anonime prin care organele erau anunțate că Lupașcu s-a lăudat în gura mare, la restaurant, că vrea să rămână (nu s-a precizat unde și de ce). Serviciul Personal a fost, de asemenea, informat (tot printr-o anonimă) că angajatul Lupașcu are un bunic fost moșier, un tată fost legionar, un unchi fost criminal de război, un frate fost țărănist, că el însuși a cântat în corul de copii al unei biserici, fapte care sunt incompatibile cu funcția lui de șef de servici. Guță a trimis numeroase alte anonime către directorul instituției, către direcția de resort din minister, către ministru personal și către organele de securitate, informându-le că Lupașcu a desfășurat, cu prilejul călătoriilor sale oficiale în străinătate, o bogată activitate de spionaj economic și industrial.

Lupașcu a fost chemat în dreapta și-n stânga, a dat zeci de declarații scrise, a fost cercetat de sus până jos și invers, fără a fi găsit vinovat. Cu toate acestea, directorul l-a chemat și i-a spus:

— Dragă Lupașcule, îmi pare foarte rău de tine, dar trebuie să-ți iei transferul.

— De ce? a întrebat Lupașcu, indignat. Sunt vinovat cu ceva?

— Nu, dar ești compromis. Ai fost acuzat de atâtea, încât nu mai are nimeni încredere în tine. Îmi pare rău, erai un băiat minunat.

Lupașcu și-a luat transferul și s-a angajat simplu funcționar într-o instituție mărunță și stupidă. Între timp, el s-a căsătorit cu Neli, care i-a născut un copil bolnăvicios. Dar Guță tot nu e satisfăcut. Ieri, el a trimis o anonimă în dublu exemplar (unul către ICRAL și altul către Sanepid) prin care anunță (din partea unui grup de locatari) că numitul Lupașcu are apartamentul plin de ploșnițe și șobolani.

Înțeleptul

Într-o localitate oarecare, nici prea mare, dar nici prea mică, o localitate din acelea în care toți oamenii se cunosc între ei, știind ce face, ce nu face, ce mănâncă și ce nu mănâncă fiecare, într-o astfel de localitate, zic, trăia un înțelept. Era bătrân, firește, chiar foarte bătrân, trecut de o sută de ani, pentru că toți înțelepții sunt, în mod obligatoriu, bătrâni, iată o ciudățenie greu de explicat. Adică de ce tocmai la vârsta senilității, când unii oameni dau în mintea copiilor, alții devin înțelepți și se ocupă cu darea sfaturilor?

Deși centenar, bătrânul de care vă vorbesc nu era cătuși de puțin un cumpătat și un vegetarian, fuma pipă și bea alcool, bucurându-se de o sănătate excelentă. Probabil din pricină că făcea

gimnastică, plus plimbări zilnice de circa zece pași. În plus, primea vizite de dimineață până seara. Cine avea un necaz, o frământare, o îngândurare, un vis urât, o presimțire sau o durere, fugea la înțelept. Înțeleptul avea un nepot-ucenic care lua mai întâi taxa, tăind chitanțe, și abia după aceea intra omul și-și spunea oful. Venea, de pildă, un croitor, om în puterea vârstei, cu nevastă și copii, croitor care avusese o noapte de insomnie și care acum vroia să știe de la înțelept ce e viața. Înțeleptul trăgea din pipă, se gândea ce se gândea, după care închidea ochii, își strângea tâmpilele cu palmele, se concentra și răspundea cu privirea înălțată către tavan:

— Dragul meu, viața este ceva ca un iepure. De ce? Pentru că fuge tot timpul, sperându-se de propria ei umbră.

Croitorul pleca acasă, fericit, în drum se oprea la cârciumă și, în aceeași zi, toată localitatea afla ce e viața și cu ce se aseamănă ea.

Altă dată venea la înțelept un cizmar, care vroia să știe ce e fericirea. Înțeleptul făcea cu cizmarul următoarea experiență: îl puneă să-și introducă în casă toate animalele pe care le avea în ogradă, adică porcul, câinele, oile, caprele, plus toate păsările, încât omului îi venea să-și ia lumea în cap. Apoi, a doua zi, îl sfătuia să le dea afară, iar a treia zi îi dădea definiția după care venise: fericirea este ca astăzi să-ți fie mai bine decât ieri. Și toată localitatea fierbea de satisfacție.

Sau venea un funcționar de la primărie, întrebând ce trebuie să facă pentru a intra în voia șefului său ierarhic, care îl persecuta sistematic, ba chiar îl și jigne, poreclindu-l „târțiță”. Înțeleptul îi dădea sfatul următor: ori de câte ori avea să-l întâlnească pe șeful său, pe stradă sau în alte localuri publice, funcționarul să se repeadă asupra lui și să-l sărute pe obraji, pe ochi și pe gură, ca și cum ar fi prieteni la cataramă. De nimic nu au mai multă oroare șefii decât să fie sărutați în public de către subalterni. Funcționarul proceda în felul acesta și persecuția lua sfârșit, spre satisfacția familiei sale și a localității.

Sau venea la înțelept un tip care juca toată ziua zaruri, copcică și leapșa (firește, pe bani) pentru a afla ce e norocul, înțeleptul lua o pereche de zaruri, le arunca de mai multe ori pe masă, demonstrativ, obținând de fiecare dată șase-șase, după care îi declara clientului respectiv:

— Dragul meu, norocul este ceea ce-și face omul cu mâna lui.

Într-o zi, veni la înțelept un individ care se ocupa cu creșterea găștelor, plângându-se că i-au murit zece găște din motive cu totul necunoscute.

— Și câte găște mai ai? se interesă înțeleptul.

— Patruzeci.

— Încă e bine, zise el. Uite ce trebuie să faci: să le pui în mâncare piper și muștar din belșug.

A doua zi, găscarul veni din nou la înțelept, plăti taxa corespunzătoare și spuse:

— Înțeleptule, mi-au mai murit zece găște, am mai rămas cu treizeci. Ce sfat îmi dai?

— Pune-le în mâncare orez și sare.

A treia zi, găscarul veni din nou și spuse:

— Am făcut cum m-ai învățat tu și mi-au mai murit zece găște. Acum mai am doar douăzeci.

— Încă nu e rău, zise înțeleptul. Pune-le tinctură de iod în mâncare și mai vedem.

A patra zi, găscarul veni galben la față: îi mai muriseră zece găște, mai avea doar zece. Învățatul îl sfătui să le facă masaje sub aripi și respirație

gură la gură. Gâscarul așa procedă, iar a doua zi se înfățișă la înțelept negru la față.

— Înțeleptule, zise el, mi-au murit și ultimele găște. Ce sfat îmi dai?

— Dragă, îi zise înțeleptul, eu sfaturi ți-aș mai da, dar nu mai ai tu găște.

Disperat, gâscarul se duse acasă și se puse pe crescut rațe. Dar care era culmea? Că și rațele îi mureau. Se puse atunci pe crescut bibilici, curci, găini și porumbei, dar și acestea îi mureau, secerate de o boală secretă. Gâscarul ajunsese muritor de foame, împreună cu nevasta și cei patru copii ai săi. Cuprins de disperare, el începu să se gândească la moarte, adică la sinucidere, vroia să-și pună o frânghie de gât sau să se arunce în străfundul unei ape. Dar ce va fi după aceea cu el, se întreba gâscarul în nopțile lui de nesomn, unde se va duce sufletul lui, ce se va alege din gândurile și sentimentele lui?

Drept pentru care și-a vândut cămașa de pe el, a plătit încă o dată taxa la înțelept și l-a întrebat:

— Înțeleptule, eu nu mai am nicio nădejde pe lume, te rog să-mi spui ce este moartea?

Înțeleptul a rămas pe gânduri vreme de un ceas. Nimeni nu-i mai pusese, în întreaga lui carieră de înțelept, o întrebare atât de crâncenă și neomenească.

— Deocamdată nu știu, a răspuns el, extrem de trist, dar am să încerc să aflu. Vino mâine.

A doua zi, când veni, gâscarul îl găsi pe înțelept

mort. Pe chipul lui, atât de senin și liniștit în timpul vieții, se citea o nesfârșită încordare și disperare intelectuală.

Ucenicul îi înapoie găscarului taxa pe care o depusese cu o zi înainte. Așa-i spusese înțeleptul.

Invidie

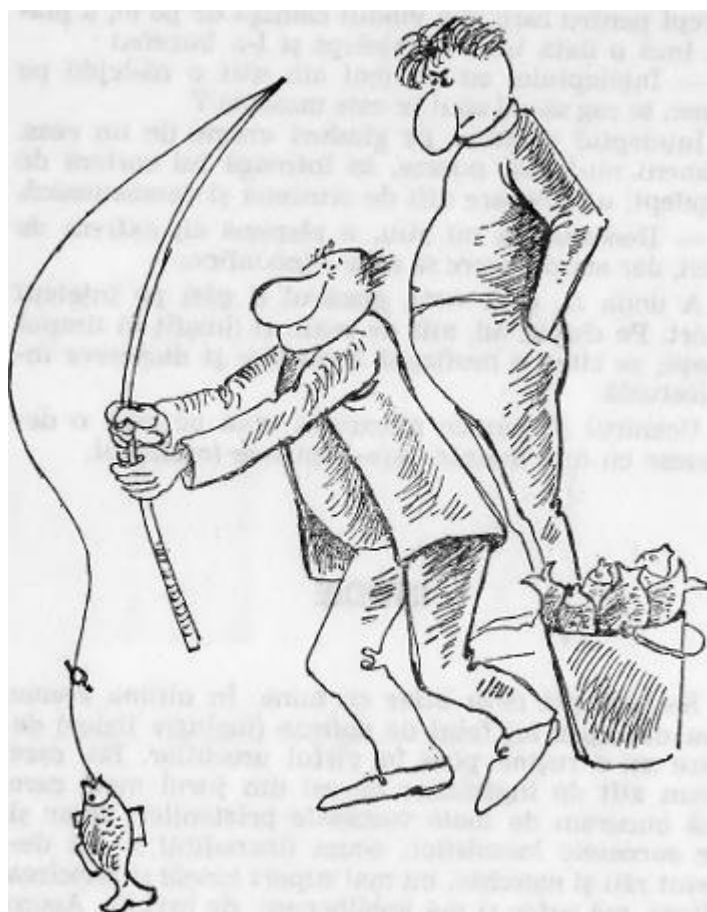
Se întâmplă ceva bizar cu mine. În ultima vreme îmi descopăr tot felul de defecte (inclusiv fizice) de care mi-e rușine până în vârful urechilor. Eu, care eram atât de îngăduitor cu cei din jurul meu, care mă bucuram de toate succesele prietenilor, chiar și de succesele inamicilor, acum (incredibil!) am devenit rău și meschin, nu mai suport binele și fericirea altora, mă sufoc și mă îngălbenesc de invidie. Acum câteva zile, de pildă, mă aflu pe o baltă oarecare, în urma unei relații de prietenie pe care o am cu paznicul șef, un om simpatic și drăguț care, contra unui calup de Kent și a unei sticle de whisky Ballantines, mi-a îngăduit să pescuiesc o zi în apa respectivă. Cu însoțitor.

De fapt, asta e toată tragedia: m-a invitat cu însoțitor. L-am luat pe prietenul meu Cicerone, pescar fanatic și astenic inveterat; m-am gândit să-i fac și lui un bine în viață. Ce mi-a trebuit? Individul, de cum am ajuns pe baltă, a scos niște lansete și niște mulinete ultimul răcnet, de mi s-au înmuiat picioarele: automatizate, tranzistorizate, adevărate bijuterii. Eu, cu niște

bețe grosolane, niște ciomege bune de luat o haită de câini la goană.

— Dragă, mi-a zis el, ce-i cu sculele astea ale tale? Te faci de râs. Ia câteva mii, vino la mine și te dau eu pe mâna unor specialiști care primesc marfă la pachet.

— Mulțumesc, i-am răspuns, mă descurc cu ce am.

Am aruncat eu, a aruncat și el. Nu trece niciun minut și Cicerone începe să mă enerveze.

— Dragă, îmi zice, balta asta e un fel de lighean cu apă de cișmea. Nu mișcă nimic.

După care îl văd că trage un crap de un chil, pe care îl aruncă în juvelnic, cu indiferență.

— Păi, continuă el, am fost, tot așa, invitat de un amic la o baltă unde un crap ca ăsta îl aruncam înapoi în apă, de milă.

În următoarea jumătate de oră Cicerone mai scoate o sumedenie de crapi, carași și bibani. Eu – nimic. Doar o roșioară amărâtă, pe care am aruncat-o furios înapoi, în apă. Îmi plesnea capul de furie. Mă duc pe lângă el și-l întreb cu ce dă. Cu râme, ca și mine. Ce fel de ace? La fel ca ale mele. Și atunci el de ce prinde, iar eu nu? Există noroc la pescuit? Au peștii criterii de selecție, i-a învățat cineva cum să se ferească de acele mele și cum să le descopere pe ale lui Cicerone, ca să mă bage în spital? Care e misterul?

Încerc să mă calmez: în fond, e foarte bine că prinde Cicerone, care e prietenul meu. El e drăguț și va împărți peștele cu mine. De fapt, nu peștele mă interesează, pentru că eu nu mănânc pește. Eu am venit aici ca să mă destind. Dar cum să mă destind, dacă nu prind nimic? Nu m-aș revolta că nu prind eu, dar de ce prinde el?

Peste cinci minute, individul are tupeul să mă cheme să-l ajut să scoată din apă un crap de patru chile, cu solzi aurii, o splendoare de pește, bun de dus la un pictor să facă o natură moartă.

Mă gândesc să-i fur momeala și s-o arunc în apă

fără să observe. Sau să-i răstorn juvelnicul și să-i arunc tot peștele în apă. Sau să mă duc în spatele lui și să-i dau un brânci în lac, poate se îneacă, ceva trebuie să-i fac. Invidia a făcut din mine neom. Nervii mei sunt niște zdrențe.

Seara, la întoarcere, n-am scos niciun cuvânt. Am condus cu dificultate, am luat două amenzi și o ștampilă radar. Apoi, toată noaptea n-am închis un ochi. Nevastă-mea mi-a zis a doua zi, nervoasă:

— Pescuitul nu-ți face bine. Ți-am confiscat sculele.

Ruptă din viață

Am să vă spun o întâmplare. Care pare într-un totu neverosimilă, dar care este într-un totu autentică, vă asigur de asta pe cuvântul meu de onoare. De altfel, eu folosesc foarte puțin imaginația atunci când scriu, prefer să vorbesc despre lucruri întâmplătoare aieva, trăite, îmi place să rup cu mâna mea fapte din viață și să le pun pe hârtie direct, fruste, așa cum rupi fructe dintr-un pom și le pui pe masă.

Dar iată întâmplarea despre care vă spuneam că e strict autentică, deși pare atât de neverosimilă:

Într-o zi, pe plaja de la Mamaia apare un tip solid, înalt, ras proaspăt, cu figură de angajat cu muncă de răspundere în domeniul alimentației publice, îmbrăcat elegant, cu cravată; tipul se dezbracă, rămâne în slip și intră în apă. Era foarte

cald, deși se apropia asfințitul, astfel încât bărbatul resimțea din plin binefacerile apei de mare, se bălăcea, dădea din mâini și din picioare, înaintând fericit printre valuri. Încet-încet, zbenguindu-se, individul ajunge la circa douăzeci de metri de mal. Fiind destul de gras și sedentar, el obosește la un moment dat, vrea să pună picioarele pe pământ, dar pământul nu mai era sub el, începe să dea din mâini și din picioare, panicat. Simțind că nu mai are putere să răzbească până la mal strigă după ajutor. Pe mal nu era mai nimeni, doar un bărbat foarte tânăr, foarte frumos și foarte zdravăn, îmbrăcat cu un tricou pe care scria Salvamar. Tânărul citea o carte. Mai precis, un roman polițist. El aude cuvântul „ajutor”, ridică privirea, vede despre ce e vorba și continuă să citească. Tipul din domeniul alimentației publice, care se afla pe cale să se înece, înghite o gură de apă. Gustul apei îl îngrozește și mai mult, ideea de a muri burdușit cu câteva vedre de astfel de lichid crâncen îl scoate din minți și urlă cu ultimele sale forțe:

— Tinere! Salvează-mă! Nu mă lăsa! Am doi copilași!

Tânărul ridică ochii din carte, enervat:

— Domnule, sunt în timpul liber, lasă-mă în pace!

— Păi, mă înece!

— Te îneci? Păi de ce nu spui așa?

— Păi, dumneata nu vezi? Salvează-mă!

— Bineînțeles. Te salvez imediat. Fii atent. Dai din mâini și din picioare și ții aerul în piept cât mai mult. Hai!

— Păi, nu mai pot.

— Păi, trebuie să poți. Altfel ai încurcat-o. Dă-i bătaie! Așa! Așa! Dă din mâini! Dă din picioare! Încă un pic! Un pic! Bravo!

Într-adevăr, tipul din alimentația publică face câteva eforturi supraomenești, dă cu desperare din mâini și din picioare și scapă de pericol. Adică pune picioarele pe pământ. Iese pe plajă, se trânteste pe nisip, respiră adânc vreme de cinci minute și-și revine. Apoi se uită, uimit, către tânărul salvamarist.

— Dom'le, zice el, dumneata chiar ești de la Salvamar?

— Bineînțeles, răspunde acesta. Dar de ce vă mirați?

— Păi, dacă ești de la Salvamar, de ce n-ai intrat după mine în apă să mă salvezi?

— Ca să fi intrat după dumneavoastră în apă ar fi trebuit să fiu un tâmpit.

— De ce să fii tâmpit?

— Păi, dacă intram în apă, puteam să mă înec.

— Păi, nu știi să înoți?

— Nu. De unde să știu?

Tipul din domeniul alimentației publice rămâne buimac. Asta e prea de tot: să lucrezi la Salvamar și să nu știi să înoți?!

— Dom'le, zice el, asta e prea de tot! Asta e

culmea! Să lucrezi la Salvamar și să nu știi să înoți!
E culmea!

— Nu e deloc culmea. Aflați că mă descurc foarte bine. Din moment ce am la dispoziție o barcă și un colac, nu văd de ce nu m-aș descurca. Ba am fost și evidențiat pentru faptul că nu am avut până acum niciun înecat în zona mea.

— Și cine te-a angajat?

— Șeful serviciului personal de la trust. Poate o să vă mirați, dar dânsul avea o obligație față de unchiul meu, care este șef la barul de noapte. Adică o nepoată a respectivului șef de personal face prezentarea programului la bar, deși e bâlbăită. Adică servici contra servici. Ce, nu e normal?

— Tinere, zice tipul, răgușind brusc, eu sunt șeful serviciului personal. Eu sunt!

— Să fiți sănătos, îi răspunde salvamaristul.

Și, fără să se sinchisească de ironia din privirile respectivului, se apucă să citească mai departe romanul polițist.

Vor fi unii (poate mulți, poate puțini) care vor spune că întâmplarea e neverosimilă. Păcat. Ea este, realmente, ruptă din viață. Pe cuvântul meu!

Stăncel

Stăncel are unele calități sufletești, i se întâmplă adesea să fie duios, amabil și generos. Într-o zi, de pildă, a scos pachetul de țigări și ne-a servit pe

fiecare, fără să-i tremure mâna. A fost, de asemeni, cazul când a ajutat un bătrân invalid să se urce în tramvai. Are, din păcate, un defect fundamental: nu te ascultă când îi vorbești, ceea ce pe mine mă scoate din minți.

Privirea lui se lipește de un perete, de un tavan sau de un tablou și rămâne acolo neclintită. Nu ți s-ar uita în ochi când îi vorbești nici să-l pici cu ceară. Poate credeți că din timiditate. Nu, Stăncel e departe de a fi un timid. Pur și simplu e egoist. Egoismul lui e de un tip cu totul special. Ca să nu vă plictisesc, trec la câteva exemple.

— Stăncel, îi zic într-o dimineață, sunt distrus. Am greșit o lucrare și șeful era să mă distrugă, a sărit să mă sfâșie, mi-e teamă să nu mă retrogradeze sau să mă dea afară, Ajută-mă cu un sfat.

Stăncel nu se uită spre mine, nu-l interesează chipul meu desfigurat de spaimă și disperare. El își curăță unghiile cu o scobitoare.

— Dragă, îmi zice el, calm, am avut o noapte mizerabilă. Câțelul meu caniche n-a putut să doarmă, îl durea burta, plângea ca un copil, a trebuit să-l țin în brațe și să-l mângâi. Nu te sfătuiesc să-ți iei un câine. E de preferat un copil.

Altădată îi destăinui grijile pe care le am cu sănătatea mea, iar el îmi răspunde că la piața Matache au apărut căpșunile. Eu îi vorbesc de pericolul atomic, iar el mi se vaită că soacră-sa a dat în diabet și că nu se găsesc plăcuțe de frână

pentru Dacia 1 300. Dacă îl întrebi ce părere are despre problema transplantului cardiac ridică din umeri, nu-l privește, el are tensiunea bună, pulsul bun, nu-l doare nimic. Ba da, îl doare ceva: i-a apărut un țânțar în casă, a bâzâit toată noaptea, iar spre dimineață l-a mușcat de obraz, uite ce umflătură i-a făcut! „Cum, domnule, țânțari în București?!”

Într-o zi, i s-a întâmplat și lui ceva grav: a intrat cu mașina într-un stâlp. Vehiculul s-a făcut vraște, iar el și-a spart și capul. A venit la mine în miez de noapte, ca să-l ajut. Cum? Poate am vreo relație la IREB (să nu plătească stâlpul), poate știu pe cineva la Miliție (să nu plătească amendă) sau la ADAS (să-i repare mașina, deși nu e asigurată).

L-am ascultat căscând de-mi trosneau fălcile, după care i-am zis, plictisit de moarte:

— Dragă, scuză-mă, dar nu mă simt prea bine. Am o bățatură la talpa stângă. Vorbim mâine.

Întâmplare cu Jilavu

Crinel Jilavu e burlac și chel de la vârsta de 21 de ani. Acum are 38 de ani și e la fel de chel, cu fruntea mică, creață, cu un nas borcănat, cu șase măsele de aur în gură și cu un râs insuportabil. Când râde, parcă chițcăie un șoarece, din cauza asta un coleg de birou astenic și-a cerut transferul la altă instituție. Noroc că râde rar, neavând motive și nici vreo predispoziție biologică. În

general, trebuie spus (și nu fac asta cu plăcere, eu nu-mi urăsc personajele nici măcar atunci când sunt negative, așa cum nicio mamă adevărată nu-și poate urî un copil urât sau infirm – sper că asertiunea aceasta vi s-a părut suficient de originală) că Jilavu era antipatizat de toată lumea pentru simplul motiv că felul lui de a fi era antipatic. În ce sens? În sensul că era agasant de corect în muncă, pedant în vorbire și costumație, se parfuma violent și abundent, nu fuma, nu bea alcool, nu avea, în general, niciun viciu. De ce nu se căsătorise până la această vârstă? îl întrebaseră colegii de nenumărate ori. Din prudență, a răspuns el. Îi era teamă ca nu cumva eventuala soție să-l înșele. Cunoștea cazul unei rude îndepărtate care plecase pe teren și, întorcându-se intempestiv, o găsisse pe nevastă-sa cu altul, o bătuse până-i făcuse praf ficatul, aceasta îl dăduse în judecată, drept pentru care intrase la pușcărie. Atunci, pentru ce să te însori? Ca să ai pentru ce intra la pușcărie? Mai cunoștea, de asemenea, cazul unui tip de pe strada lui natală care o prinsese pe nevastă-sa cu unul, el a întrebat cu o indignare întemeiată ce înseamnă asta, la care respectivii, adică nevastă-sa și amantul, s-au repezit asupra lui și l-au bătut măr, pretinzând apoi, la proces, că au fost în legitimă apărare, întrucât victima intrase fără să bată la ușă, surprinzându-i în neglijeu și sperându-i grozav. În al treilea rând, subliniasse Jilavu, o soție este

necesară pentru a găti mâncare, a spăla rufe și a face curățenie în locuință. Or, el își prepară singur ceaiul de dimineață, la prânz mănâncă la cantină, iar seara un sandvici cu ceai și o aspirină, rufele le spală la „Nufărul”, iar curățenia o face cu aspiratorul, dă o dată pe săptămână, duminica, după care primește vizita președintelui comitetului de bloc, cu care joacă table. Atunci, pentru ce să se însoare? Ca să se cheme că e însurat?

— Jilavule, ai dreptate, i-a răspuns șeful de birou, care era recăsătorit pentru a treia oară. Ești băiat deștept.

La un moment dat, însă (există, după cum vedeți, un însă în viața lui Jilavu), a venit în instituție o dactilografă cu numele Nuți. Această Nuți era o fată destul de nostimă, cam mărunțică și grăsuță, dar cu un păr șaten splendid și cu niște ochi verzi și luminoși care te străbăteau ca un laser. Au încercat mai mulți bărbați să se dea pe lângă ea, dar toți aveau un dezavantaj: erau căsătoriți. Încercase însuși directorul plin, însuși directorul administrativ și chiar contabilul-șef, toți în zadar. Nuți era de neclintit, cuminte, sfioasă și harnică, le zâmbea tuturor, suavă, refuzând invitații la Snagov, pădurea Băneasa, Popasul Buda, mănăstirea Cernica sau Hanul Vlăsiei. Până la urmă s-a aflat motivul: iubea un tânăr pictor talentat, fost nonfigurativ, acesta nu-i dăduse nicio speranță de căsătorie, dar ea îl iubea nebunește și constant și nu concepea alt bărbat în

viața ei.

Jilavu a încercat și el să-i facă curte, se ducea zilnic la ea în birou, îi ducea o floare, o ciocolată, o gumă de mestecat, o prăjitură, un măr, o pară, adică ce avea la îndemână. Ea primea micile atenții cu decență, mulțumindu-i cuviincios. Jilavu, încurajat de bunăvoința fetei, și-a propus să persevereze, în fiecare săptămână o invita să ia masa cu el la un restaurant, și de fiecare dată ea îl refuza cu drăgălășenie.

Iată însă (revenim asupra celui însă de mai sus) că într-o zi Nuți vine la birou plânsă. Toată lumea se îngrijorează sincer, vai, sărmana copilă, ce nenorocire o fi pățit? Ea – nimic. Tăcea și plângea. Până la urmă s-a aflat secretul (ce nu se află într-o instituție?): tânărul pictor, plecând cu o bursă în Italia, rămăsese definitiv în Occident, căsătorindu-se cu o belgiancă tânără, frumoasă și bogată. Sărmana Nuți, care își sacrificase cinci ani din viață pentru tânărul pictor ingrat, era zdrobită sufletește. Jilavu a sesizat conjunctura, și-a făcut unele calcule și a început să-și sporească vizitele în biroul tinerei dactilografe: încerca să o liniștească povestindu-i diferite întâmplări care ilustrau cinismul și măgăria bărbaților, nerușinarea lor nelimitată. Mai mult, la un moment dat i-a împrumutat tranzistorul lui pentru a asculta muzică ușoară și simfonică.

Peste circa două luni, când Nuți s-a mai liniștit și împăcat sufletește, când ochisorii ei verzi au

început să strălucească din nou, limpezi ca roua dimineții (scuzați comparația), Jilavu i-a făcut din nou propunerea de a merge împreună la un restaurant pentru a lua masa în comun, dar ea a refuzat din nou. Era totuși ceva deosebit în acest refuz, observase insistența Jilavu, un oarecare regret, o melancolie pe cale de dispariție, o dâră de îndoială se profila în vocea dulce și copilăroasă. Iată de ce Jilavu nu a fost aproape deloc surprins când, peste două săptămâni, mergând să-i ofere tinerei dactilografe un referat pentru a fi bătut în trei exemplare pe velină și o banană, ea i-a spus pe un ton cât se poate de serios:

— Domnule Jilavu, azi aș putea să iau masa cu dumneata la restaurant. Părinții mei sunt plecați la un botez.

— Atunci, a spus, calm, Jilavu, te aștept la trei și cinci în colț, la simigerie.

La trei și cinci fix cei doi s-au întâlnit și au plecat pe jos spre centrul orașului. Jilavu mergea pe lângă ea parcă fără să atingă pământul, trupul și sufletul lui colcăiau de fericire. Dacă Nuți acceptase să ia masa cu el la restaurant înseamnă că perseverența lui învinsese, peste câteva luni va putea îndrăzni s-o ceară în căsătorie, iar ea nu va refuza. Nu va refuza nu pentru că va face o pasiune pentru el, asta e exclus, știe el însuși că are o figură insipidă și banală, dar cu atât mai mare va fi meritul lui. Nuți va veni singură la el, pentru că este un bărbat serios, sigur, alături de

care va face o căsnicie durabilă. O, cât îl vor invidia și cât îl vor blestema și înjura toți cei care i-au făcut tinerei fete curte și promisiuni, inclusiv directorul și directorul administrativ, ultimul fiind un bărbat realmente frumos, dar divorțat și cu doi copii! O, cum vor veni cu toții la nunta lui și cum îl vor felicita, prefăcându-se că se bucură pentru el! Iar ea va zâmbi tuturor, suavă, puțin tristă, desigur, cu jumătate din gânduri fugite către tânărul și frumosul pictor care i-a înșelat speranțele și unica dragoste, iar el îi va ocroti tristețea, nu-i va face niciodată, absolut niciodată vreun reproș cu privire la trecutul ei, se va purta cu ea așa cum te porți cu o floare.

Până la restaurant cei doi nu au discutat aproape nimic, din simplul motiv că nu aveau ce discuta. S-au schimbat câteva cuvinte despre vreme, el a încercat, la un moment dat, să facă o mică glumă despre un individ cam beat, dar ea nu a zâmbit, Jilavu, știa că umorul nu e partea lui spirituală cea mai vâncioasă și că nici ea nu gustă așa ceva.

Au intrat în cel mai elegant restaurant al orașului, Jilavu dorind să-i dea o primă probă de respect, demnitate și bun-gust. Întrucât localul era cam gol, a venit însuși șeful de sală să-i servească, oferindu-le pentru început niște ouă de prepeliță în aspic, niște ficăței de pasăre trași la tigaie (în unt) și câteva feliuțe de batog. După care ea a dorit un mușchi de vacuță à la Wellington, iar

el un piept de pasăre la grătar. Ca desert, s-au gândit la câte o înghețată cu căpșuni. Dar în clipa în care s-a pronunțat cuvântul „înghețată”, Jilavu a înghețat el însuși de spaimă și oroare, i s-a făcut brusc rău, i s-a înroșit fața, i s-a bătut o vână la tâmpla dreaptă și i-a venit să vomite.

— S-a întâmplat ceva? l-a întrebat ea, încrețindu-și fruntea, ceea ce l-a emoționat realmente: era primul semn de grijă față de el, înseamnă că nu-i era indiferent.

De fapt, despre ce era vorba? Jilavu își dăduse seama că nu are la el decât 35 ele lei. Or, consumația, dacă punem la socoteală și sticla de vin la trei sferturi care se comandase, urma să se ridice la cel puțin 300 de lei. Ce era de făcut? De unde va scoate această sumă? S-o întrebe pe ea dacă nu are niște bani în poșetă? Exclus! Ar face o gafă ireparabilă, mai ales că, în mod logic, nici nu ar fi putut avea o asemenea sumă la ea, acum, cu două zile înainte de leafă. Din păcate, Jilavu nu avea bani nici acasă, cu câteva zile în urmă lichidase ultimul cec ca să-și cumpere un televizor cu circuite integrate. De la cine ar putea să ceară? De la colegii de birou? În primul rând că nu este prieten cu niciunul dintre ei, nu le ceruse niciodată nimic și nici el nu le dăduse niciodată nimic, toată instituția știa că Jilavu nu dă cu împrumut nici dacă-l pici cu ceară. Dacă ar apela acum la unul dintre ei, s-ar face definitiv de râs, ce haz ar fi a doua zi, cum și-ar mai bate joc de el!

Avea un frate în oraș, dar nu mai vorbeau de aproape un an, acesta îi luase cu împrumut o damigeană goală, uitase să i-o mai aducă, el îi telefonase și dăduse peste cumnată-sa, o mahalagioaică fără pereche, care-i spusese de la obraz că ultima oară când venise pe la ei în vizită uitase să aducă copiilor o ciocolată sau o bomboană.

Pe măsură ce se aduceau gustoasele gustări, Jilavu devenea tot mai palid și panicat, transpira abundant și se întreba dacă nu va face cumva o criză de inimă, își simțea deja pulsul foarte ridicat și un junghi în spinare. De spaimă, bău pe nerăsuflăte un pahar de vin. Între timp, Nuți tăcea; el se gândea. Ce-ar fi s-o sune pe maică-sa la Râmnicu-Sărat? E pensionară, are 650 lei pe lună, îi dă și el 200, frate-su 200, în total 1050 de lei, precis că nu-i cheltuiuse pe toți, are ea ceva pus deoparte pentru înmormântare. Dar când să ajungă banii până la București? Trenul face câteva ore, e imposibil. Ar mai fi o soluție: să-l cheme pe responsabil în bucătărie și să-i dea cartea de vizită și buletinul garanție. Dar ce scrie pe cartea lui de vizită? „Crinel Jilavu, referent contabil”, și telefonul de la serviciu, pentru că acasă nu are, de ce să dea bani de pomană, din moment ce nu are cu cine vorbi? Și dacă responsabilul nu-i primește buletinul? Adică vii, mănânci ficăței de pasăre, batog și mușchiuleț de vacuță à la Wellington, și pe urmă dai buletinul garanție?

Între timp a venit felul doi. Nuți mănâncă cu plăcere mușchiulețul de vacă, comițând un gest de-a dreptul tandru: îi dă și lui Jilavu o bucățică să guste, iar el îi oferă o bucățică de piept de pasăre. Jilavu simte că-și pierde mințile, e posibil oare ca fericirea lui personală să se năruiască din pricina unei întâmplări întru totul stupide? Oare nu există nicio soluție? O soluție disperată, o soluție-limită? Eventual să iasă în stradă și să roage pe primul trecător să-i cumpere ceasul de mână, dar ceasul respectiv, marca „Pobeda”, a costat 280 de lei când era nou, acum ar putea lua pe el cel mult 100. Ar mai fi o soluție: să se scuze că are de dat un telefon urgent, specificând că telefonul localului este defect și că este nevoit să iasă în stradă, la o cabină, după care să o ia la fugă și să dispară. A doua zi ar putea spune că a fost arestat din confuzie, că l-a călcat un troleibuz sau un taxi galben, se poate spune orice, eventual se poate chiar interna într-un spital. Da, dar ce va face Nuți în urma lui? Cum va putea suporta ea scena dispariției lui, singură într-un local necunoscut, ce explicație va da ospătarului? Nu, nu se poate, așa ceva nu se poate. Fata ar putea crăpa de rușine.

Iată și desertul. Este limpede că Nuți n-a mâncat în viața ei o asemenea înghețată cu căpșuni și frișcă, privirea ei se îndreaptă spre el cu recunoștință, dar Jilavu transpiră din nou, simte că-l ia cu căldură și dă un pahar de vin peste cap.

Vinul îi dă un oarecare curaj, bea încă unul și se simte ceva mai bine. Își aduce aminte de un banc și-l umflă râsul.

— Nuți, apropo, vrei să-ți spun un banc?

— Te rog, zice ea, bine dispusă.

— Un tip intră într-un restaurant, cere o friptură și o sticlă cu vin, mănâncă, bea și, la sfârșit, îl întreabă pe ospătar: „Dom’le, vi se întâmplă să vină câte un client care bea, mănâncă și nu are cu ce plăti”? „Dom’le, zice ospătarul, ni s-a întâmplat acum trei luni cu o haimana.” „Și ce i-ați făcut?” „Ce să-i facem? I-am dat două palme și l-am aruncat pe ușă afară.” „Atunci, zice respectivul client, dați-mi și mie palmele respective, că mă grăbesc.”

Nuți râde de se prăpădește, e pentru prima oară când o vede râzând cu poftă, adică cu gura toată, dezvelindu-și toți dințișorii ei minunați. Jilavu simte că-i dau lacrimile de ciudă. „Dumnezeule, dacă existi, urlă el în gând, nu mă lăsa, dă-mi o soluție ca să n-o pierd pe Nuți, ajută-mă!”

Ca să mai întârzie momentul catastrofic, cere și două cafeluțe, dacă-i bal, bal să fie!

Dar, după cafele, ce să mai ceară? Ospătarul lucrează la notă, după care i-o depune pe masă într-o farfurie, acoperită cu un șervețel. Jilavu încă nu se uită la ea, o ignoră, vâra o mână în buzunar și scoate portofelul, îl desface și vede cei 30 de lei, adică o bancnotă de douăzeci și cinci și una de cinci, în buzunarul pantalonului având încă cinci

lei de metal. Apoi desface un colț al șervețelului și se uită pe notă, discret: 385 de lei, cu remiză de 12 la sută. Ospătarul, în picioare, așteaptă. Ce-i de făcut?

La această scenă povestirea noastră se oprește. De ce? Pentru că nu știm, efectiv, care ar putea fi finalul. Nu știm, efectiv, cum se va descurca Jilavu, cum va proceda, cum se va salva (în cazul în care se va salva). De aceea, vom lăsa cititorilor posibilitatea de a continua ei înșiși, fiecare după puterea imaginației, întâmplările celor două personaje. Dacă cineva va dori ca pe ușa restaurantului să apară, în ultima clipă, o persoană binevoitoare, care să-l împrumute pe Jilavu, cu atât mai bine, eu nu am nimic împotriva. Dacă un alt cititor va dori ca personajul nostru masculin să descopere, printr-un miracol, patru sute de lei ascunși într-un buzunar al hainei, eu, de asemenea, nu mă voi supăra. Nici chiar în cazul când altcineva va avea plăcerea să-l știe pe bietul Jilavu călcat în picioare de chelneri și dat pe mâna miliției, umilindu-l și pierzându-l definitiv în ochii sensibilei Nuți. Noi, așa cum am spus, atât ne-am priceput, atât am scris. Din această clipă, condeiul scriitorului trece în mâna cititorului.

Lecția

Având nevoie urgentă de o anumită sumă de

bani, mi-am adus aminte că am de primit de la colegul meu Cotigă o mie de lei. Îi dădusem cu aproximativ șase luni în urmă, mi-a adus aminte nevastă-mea. A doua zi, mergând la serviciu, l-am chemat pe respectivul de-o parte și i-am spus, aproape jenat:

— Dragă Cotigă, nu te supăra, dar sunt la o mică ananghie, am nevoie de mia de lei.

— Care mie?! m-a întrebat el, uluit.

— Mia care ți-am dat-o acum șase luni.

— Mi-ai dat tu mie acum șase luni o mie de lei?!

— Da. Nu mai ții minte? Mi-ai telefonat că nu-ți ajunge pentru un covor de mână pe care vroiai să-l iei de la „Consignația”, iar eu am venit imediat și ți-am adus o mie de lei în fața Telefoanelor.

Pe Cotigă l-a umflat râsul.

— Măi băiete, du-te și te culcă!

Mi s-a urcat sângele la cap. Asta era prea de tot; după ce că-l ajut, mă face și nebun! M-am plâns unui prieten intim, nu puteam să mai țin în mine atâta indignare: uite, dragă, așa și-așa. Acesta a spus, probabil, mai departe și s-a aflat sus. Peste două ore mă cheamă șeful, un om minunat, care ține la mine și mă simpatizează realmente.

— Ce-i cu tine? Te-ai apucat să faci glume proaste? Mi s-a plâns Cotigă că-l calomniezi.

Îi spun că nu e vorba de o calomnie, ci de purul adevăr: acestui Cotigă i-am dat o mie de lei împrumut, iar acum refuză să recunoască, ceea ce n-ar fi prima oară. Știa el, șeful, că respectivul are

o casă personală splendidă, o mașină personală splendidă și niște lucruri personale în valoare de câteva sute de mii de lei?!

— Și? Crezi că toate astea le-a făcut din împrumuturi pe care nu le-a dat înapoi?

— Nu. Vream, să spun că acest Cotigă e un individ rapace și fără scrupule, bolnav după avere, cumpără tot ce găsește, de la tablouri și covoare până la unelte de pescuit, deși n-are copii și nu pescuiește. Pentru mine nu contează prea mult o mie de lei, deși trăiesc modest, contează că individul are o atitudine de-a dreptul impertinentă, că e lipsit de caracter, că e necinstit, că...

Spuneam cuvinte atât de mari și cu atâta patimă, încât șeful s-a speriat.

— Dragă, treaba voastră, faceți ce știți, eu nu mă bag.

Peste câteva ore, Cotigă m-a avertizat să încetez de a-l mai vorbi în dreapta și-n stânga, pentru că, altfel, mă va acționa în justiție. Mai mult, m-a obligat să-i cer scuze în public. Soția, căreia i-am povestit la telefon istoria cu lux de amănunte, mi-a dat și ea de înțeles că e de preferat să-i cer scuze și să-mi văd de treabă, nu de un proces ar avea nevoie familia noastră în momentul respectiv. I-am cerut scuze lui Cotigă în public, după care m-am dus la W.C. Și am plâns. Cum era posibil așa ceva? Să fiu și escrocat, și umilit?!

La ieșirea de la serviciu, am pornit în urma lui Cotigă. L-am ajuns pe o străduță pustie.

— Ascultă, Cotigă, zic, acum între noi doi: tu chiar ai uitat datoria aceea sau pur și simplu nu vrei să mi-o dai?

Cotigă s-a oprit și m-a privit foarte adânc și persistent în ochi.

— Nu, n-am uitat. Știu că am să-ți dau o mie de lei.

— Recunoști?

— Da.

— Și? De ce m-ai umilit?

— N-ai înțeles?

— Nu.

M-a privit din nou în ochi, lung de tot și trist peste măsură.

— Am vrut să-ți dau o lecție, prăpăditule! Am vrut să te fac mai deștept și mai înțelept. Să te fac să crești în propriii tăi ochi... Din păcate, nu se prinde nimic de tine, ești prea mic sufletește.

Îl ascultam năuc. Nu pricepeam nimic.

— Nu pricep nimic, i-am spus.

— Văd că nu pricepi. Văd. Asta e drama: că structura ta nu-ți permite să înțelegi filosofia pe care am vrut s-o introduc în tine pe un preț de nimic. Deșteptule, știi ce-am vrut să-ți demonstrez? Că în viață trebuie să înveți să dai cu împrumut și să nu ceri niciodată înapoi! Este tactica cea mai formidabilă de a izbândi. N-ai știut asta?

— Nu!

— Cred și eu, nu te-a dus mintea. Habar n-ai cât ai fi crescut în ochii mei dacă nu-mi cereai niciodată înapoi aceea nenorocită mie de lei! Cât de mult m-ar fi tușat discreția ta! Cât de mult m-ai fi îndatorat! Cât de mult m-ai fi obligat să te recompensez înzecit, fără ca tu să afli nimic. Poate te lăudam șefului... Poate îți luam apărarea într-o ședință, când ai fi făcut vreo tâmpenie... Poate te propuneam pentru o călătorie în străinătate... Nu știi exact ce, dar ți-aș fi făcut un bine, ai fi contat pe mine. Ce, nu puteai trăi fără acești bani? Crăpai fără ei? Ai stricat tot, meschinule! Măruntule! Lacomule!

Cotigă a plecat, iar eu am rămas rezemat de un gard. Eram copleșit de gânduri. Abia peste un sfert de oră mi-am revenit și am început să râd în hohote: ha, ha, ha!

Câțiva trecători m-au privit cu milă.

Infinitul

Îl cunosc de câțiva ani, dar nu s-a schimbat nimic în înfățișarea lui: mereu neras, palid, cu cearcăne la ochi, cu hainele jerpelite. Intră prin restaurante și privește ca un vultur peste mese. Unde vede un cunoscut, vine și se așază nepoftit. Cere o votcă mică și zece lei împrumut. Astăzi, restaurantul e cam gol. Deși ne cunoaștem doar din vedere, vine și se așază la masa mea.

— Nu te supăra, aștept un prieten și nu vreau să stau singur. Poate mai schimbăm o vorbă.

— Cu plăcere, zic, și-i comand votca de rigoare.

— Dragă, îmi spune el, melancolic, e o vreme mizerabilă afară.

Mă gândesc să profit de împrejurare și să aflu care este misterul (dacă există) al acestei haimanale.

— Ești căsătorit? îl întreb.

— Bineînțeles. Am și o fetiță de nouă ani. O bomboană de copil.

— Lucrezi undeva?

— Deocamdată nu, dar am lucrat.

— Unde?

— Am fost administrator la un cvartal de blocuri.

— Și?

— Era o muncă stupidă. Unii nu vroiau să-și plătească întreținerea și trebuia să mă duc la ușa lor de câte două, trei ori ca să-i ameninț. Plus că trebuia să mobilizez locatarii la acțiunile de înfrumusețare a spațiului verde dintre blocuri. O locatară nervoasă mi-a dat cu mătura în cap.

Între timp, i s-a adus votca. A dat-o imediat peste cap.

— Dumneata ai fi fost în stare să suporti o asemenea muncă? Mi-am dat demisia.

— Și pe urmă?

— Pe urmă am lucrat temporar în cinematografie, în calitate de cascador. Munca e spectaculoasă, dar slab plătită. Plus riscurile. Ultima oară, calul unui domnitor mi-a dat o copită în coaste. M-am lăsat și de cascadorie.

— Și acum?

— Aștept să se ivească ceva mai avantajos.

— Adică ce?

— Nu știu exact ce. Ceva... ceva interesant... pasionant...

— Dacă ai ști ce vrei, te-aș putea ajuta.

— Tocmai, că încă nu m-am decis. Adevărul e că nu-mi vine să fac nimic pe lume. Totul e atât de stupid și lipsit de sens încât îți vine să urli. Să mă scol dimineța la șase și jumătate, să mă urc într-un autobuz aglomerat, să mă calce un nesimțit pe picioare, să am un șef care să mă umilească...

Pentru ce? Ce rămâne de pe urma muncii mele? Nimic. Dar să presupunem că aş face ceva ieşit din comun, că aş săvârşi o creaţie extraordinară, care să reziste un secol sau două. Ce folos dacă Pământul oricum se răceşte. Pentru ce să mă zbat când există riscul unui război atomic? Sau riscul ciocnirii Pământului cu o cometă? Dragă, mai dă-mi o votcă. Şi ştii ce mă mai pune pe mine la pământ şi-mi distruge în întregime moralul? Infinitul. Un savant american sau englez sau japonez, nu contează, susţine că Universul continuă să se dilate, în sensul că Infinitul devine şi mai infinit. Sunt nopţi întregi când nu închid ochii din cauza asta. Crezi că avem vreo şansă să descoperim secretul Infinitului?

— Cred – zic eu, nesigur – că savanţii viitorului...

— Nu mă interesează viitorul, eu vreau răspunsul acum. Până când nu mi se spune ce-i cu Infinitul nu fac un pas!

— Adică vrei să spui că nu intri în câmpul muncii din cauza Infinitului?

— Exact.

Chem ospătarul, plătesc consumaţia şi mă ridic să plec. Se ridică şi el, având grijă să şterpelească de pe masă chifteaua rămasă în farfurie. În stradă, îmi cere zece lei.

— Uite, îi zic, îţi dau un pol dacă îmi răspunzi sincer la încă o întrebare.

— Cu plăcere.

— În ce relaţii te afli cu Timpul? Mă refer la Timp

ca entitate filosofică.

— Cu Timpul nu am probleme. Deși e și el infinit, Timpul nu numai că nu mă sperie, dar chiar îmi face plăcere. Sigur că, uneori, trece cam anevoios, placid și leneș, dar, dacă ai cu cine schimba o vorbă, o idee, aproape că nici nu-l simți.

Chiar în clipa respectivă intră în restaurant un tip cunoscut, actor pensionar, actualmente bișnițar, soțul unei balerine grase.

— Dă-mi polul, zice tipul chinuit de Infinit, și dispare în aceeași clipă în local.

Huliganul

M-am dus cu fiul meu (în vârstă de doi ani și opt luni) la un medic psihiatru. I-am zis medicului:

— Doctore, vezi copilul ăsta? O să mă bage în balamuc.

Doctorul a înțeles totul din prima privire.

— E precoce?

— Da, zic eu, e îngrozitor de precoce. Pune circa patru sute de întrebări pe zi.

— După o statistică a OMS-ului, un copil normal pune circa trei sute douăzeci de întrebări pe zi. Înseamnă că al dumitale este, într-adevăr, precoce. Ce fel de întrebări pune?

— Îngrozitoare. Îmi vine să-l strâng de gât. Adineaori, în timp ce veneam la dumneata, m-a întrebat ce este culoarea albastru și cum se formează ea. În lift, m-a întrebat ce este un

sincrofazotron atomic.

Medicul a consultat copilul și l-a găsit perfect sănătos.

— Nu trebuie să-l lași fără răspunsuri la întrebări, m-a sfătuit el. Trebuie să ai răbdare și să-i explici totul pe înțelesul lui.

— Da, dar de la o întrebare, el mai născocește încă douăzeci. În plus, eu am servici, nevastă-mea are servici, iar soacră-mea și-a luat câmpii și-a fugit în provincie din cauza întrebărilor. Alaltăieri seara l-am sculat din somn pe un prieten al meu ca să-mi explice ce e acela un microprocesor. Dar mai e și altă nenorocire: vrea tot timpul să-i spun povești. I-am cumpărat toate discurile care există în comerț, le-a ascultat într-o singură zi, după care a început să caște. Vin acasă obosit, cad pe mine de somn și el mă pune să-i povestesc Harap Alb. Ce mă fac? Sunt la capătul puterilor.

— Am o idee, zice doctorul. Cunosc o familie care a găsit un bătrân pensionar povestitor de basme. Bătrânul plimbă copilul cu ora și îi spune zilnic circa cinci povești.

— Excelent! strig eu. Îl angajez imediat. Dă-mi telefonul.

A doua zi, pensionarul s-a prezentat însoțit de două călduroase scrisori de recomandare din partea unor familii onorabile. Ne-am înțeles asupra prețului (destul de modest – douăzeci și cinci de lei ora), urmând să plimbe copilul zilnic trei ore, în care să-l sature de povești și de basme.

După circa o săptămână copilul meu s-a schimbat profund. Devenise tăcut și melancolic, era absent la tot ce se petrecea în jurul lui, nu mai punea întrebări și nu adormea decât după două carbaxine. Nevastă-mea mi-a atras atenția, îngrijorată:

— Dragă, cu copilul ăsta se întâmplă ceva. De când îl plimbă acest pensionar nu-l mai recunosc.

— E persoană serioasă, specializat în plimbări de copii cu program de basme, a venit cu recomandări.

Lucrurile s-au agravat după încă o săptămână, în sensul că băiețelul nu mai avea poftă de mâncare și se uita foarte des spre tavan. În plus, avea un rictus pe față care mi-a dat fiori. Atunci mi-a venit ideea să-i urmăresc în timpul plimbării și, dacă se poate, să ascult ce povești îi spune pensionarul. Știam banca din parc pe care se instalau cei doi, așa că m-am ascuns într-un boschet, la câțiva metri. Relatez exact cele auzite.

— Auzi, măi brută? a început pensionarul cu o voce șuierătoare. Dacă mai pui o singură întrebare, îți dau una cu bastonul de-ți rup femurul. În caz că mă torni acasă, n-ai decât două variante: ori îți paradesc moaca aia de șobolan obraznic, ori idiotul ăla de taică-tu mă dă afară și atunci o să stai singur și-o să belești ochii pe fereastră.

— Dar îmi spui o poveste? îndrăzni cu glas pierdut bietul meu băiețel în vârstă de doi ani și

opt luni.

— Gura! urlă educatorul cu ora. O să-ți spun când am eu chef, nu când ai tu!

Pensionarul scoase din buzunar o sticlă cu votcă și trase din ea două gâturi prelungi.

— Bine, acceptă el, azi am să-ți spun basmul cu Harap Alb. Îl știi?

— Îl știu.

— Nu-i nimic, îl mai auzi odată, că nu strică. Și nu durează mult. Fii atent. Într-o zi, împăratul nu știu cum, că i-am uitat numele, cheamă pe cei trei băieți și le zice să se ducă la unchiul lor, în legătură cu un testament. Apropo de testament, să-ți spun o chestie tare de tot cu o mătușă de-a mea care le-a făcut testament la trei dintre nepoții ei, deși avea șase. Aia trei care beneficiau și ceilalți trei care nu beneficiau s-au înjurat și s-au scuipat douăzeci de ani pentru ca, între timp, toți cei șase nepoți să moară și baba să trăiască.

Pensionarul râde de se prăpădește și mai trage două gâturi de votcă.

— Fii atent, zice el, continuăm basmul. Băiatul mic al împăratului se suie pe o mârtoagă și pleacă la drum. Tu ai fost vreodată la hipodrom? Ai jucat la curse?

— Nu, dar am văzut la televizor.

— Vax. Totul e să fii de față. Acum șaptesprezece ani, când am câștigat eu „austriacul”, toată lumea a zis că iapa Dolores vine ultima. Eu am jucat-o solistă și știi ce cotă mi-a dat? Șaptezeci și cinci la

unu. În fine, merge fiul cel mic al împăratului ce merge, pe drum are tot felul de complicații și aiureli, băiatul se descurcă, pentru că avea o minte ca briciul, ajunge la împărat și împăratul, văzându-i fața, îi zice: „Măi băiete, tu ești vreo dublură!”

— Dar spânul? a întrebat micuțul.

— Dă-l în paștele mă-sii de spân! s-a enervat povestitorul. Ăla era un găinar! Fii atent mai departe și nu mă mai întrerupe, că mă enervezi. Unchi-su, Mazăre împă...

— Roșu-împărat, l-a corectat fi-miu, cu timiditate.

— Nu contează culoarea, tot un drac e! Cum ziceam, l-a pus la verificare și l-a trimis să-i aducă o salată și alte zarzavaturi din grădina ursului. Apropo, când am făcut eu armata, aveam camarad, un zarzavagiu bulgar de lângă Giurgiu. Zarzavagiul ăsta avea obiceiul să vorbească în somn. În fiecare noapte îl auzeam zicând: „sub bălegar... sub bălegar...” Ce dracu’ poate să însemne asta, mi-am zis eu, și, până la urmă, am aflat misterul: bulgarul își omorâse nevasta și o îngropase sub bălegar.

Aici pensionarul povestitor, angajatul meu cu douăzeci și cinci de lei ora, a mai tras un gât de votcă și a zis:

— Gata pentru azi, mergem acasă. Fii atent, dacă ești găinar și mă torni, ai de-a face cu mine. Intru într-o noapte pe fereastră la tine în cameră

și-ți mănânc o ureche. Sau îți fac o injecție. Ce preferi?

Am ieșit din boschet pe furiș și m-am întors acasă, împleticindu-mă. Nevesti-mii nu i-am spus nimic. Când pensionarul a venit cu copilul, i-am spus că vreau să-l conduc până la tramvai. După ce am făcut câțiva pași pe trotuar, l-am întrebat:

— Și cum a rămas cu zarzavagiul bulgar? câți ani i-au dat?

Pensionarul s-a uitat scurt spre mine, după care a început să fugă cu o vigoare incredibilă. L-am ajuns abia când se urca în tramvai. N-am apucat să-i dau decât un pumn în ceafă.

— Huliganule! mi-a strigat el din mers.

Sinceritate

Un tip (destul de mic, destul de gras), prezentându-se cu numele de V. Ceapă, vine la un avocat pentru o problemă.

— Vă ascult, zice avocatul, aprinzându-și o țigară scumpă și sorbind dintr-o cafea bine făcută, fără a-i oferi același lucru și clientului său (a se observa că toți avocații procedează în același mod cu toți clienții).

— Uitați, zice clientul V. Ceapă, despre ce este vorba. Eu m-am căsătorit cu un anumit timp în urmă cu o femeie. Mai precis, cu soția mea. Soția mea este cam mititică, șatenă, bine făcută, bine întreținută, bine propor...

— Amănuntele acestea au vreo importanță? întrebă avocatul în timp ce-și fuma țigara.

— Nu, răspunse V. Ceapă, dar am vrut să fiți bine informat. Deci, ne-am căsătorit și am dus o viață normală împreună un anumit număr de ani, care, dacă nu vă interesează, nu vi-l spun.

— Spuneți-mi.

— Zece.

— Mersi.

— Deci am dus o viață normală zece ani. Ce s-a întâmplat după zece ani?

— Ce s-a întâmplat?

— După zece ani tocmai mă întorceam de la Buzău cu trenul. Mă duc la vagonul-restaurant să beau o bere, mă așez la o masă la care se mai afla încă o persoană, mai precis o femeie destul de tânără și brunetă, care bea cafea și se uita afară, la peisaj, oarecum îngândurată, aproximativ tristă. Abia mai târziu, adică la Ploiești Sud, ea s-a întors spre mine și m-a privit foarte lung. „Dom’le, zice ea, eu te cunosc pe dumneata de undeva”. „Doamnă, zic, e posibil, deși călătoresc destul de rar, având un serviciu sedentar.”

— Sunteți poet? întrebă avocatul. Observ că răspundeți în versuri.

— Domnule avocat, se supără V. Ceapă, eu am venit la dumneavoastră pentru altceva, nu pentru a fi ironizat. Dacă aveam nevoie de o ironie, mă duceam la un alt specialist.

— Domnule, zise avocatul, îmi cer scuze, dar vă

rog să fiți mai succint. Mă așteaptă și alți clienți.

— Bine. Cum doriți. Voi fi mai succint. Ajungem în Gara de Nord și eu îi propun să o ajut la transportarea bagajelor, ceea ce dânsa a fost perfect de acord. Am condus-o până acasă cu autobuzul 74, care merge destul de mizerabil, iar dânsa m-a invitat în apartament și m-a servit cu o vișinată proprie. Din discuția care a urmat, ca să fiu succint, a reieșit că ne simpatizăm reciproc și ea m-a întrebat dacă n-aș putea lipsi de acasă în seara respectivă, pentru a ne distra împreună, ceea ce am și făcut. A doua seară la fel, a treia seară la fel, pentru ca în cea de-a patra seară să ne dăm seama că între noi s-a încropit un sentiment serios, drept pentru care eu i-am declarat că nu pot să ascund acest fapt soției, pe care nu am mințit-o niciodată în cei zece ani de căsătorie, fiind cinstit cu ea până la fanatism. Ea a fost de acord, spunându-mi că a divorțat de fostul soț tot din cauza sincerității, pe care o pune mai presus de orice sentiment, drept pentru care m-am dus acasă și i-am declarat soției adevărul curat, adică „uite, dragă, așa și-așa”. Soția, iertați-mi expresia, a făcut ochii mari, în sensul că nu-i venea să creadă această chestiune, ea era convinsă că am s-o iubesc până la mormânt, și zice că ar vrea să stea de vorbă cu persoana respectivă. De acord. A doua zi, seara, se îmbracă soția frumos, se îmbracă și persoana frumos și ieșim la un local de categoria întâi. Aici, după ce

am servit câte o friptură de porc destul de gustoasă, soția și persoana au avut o discuție sinceră, în timp ce eu ascultam orchestra, de asemenea destul de reușită, și situația s-a lămurit: adică soția a înțeles că între mine și persoană e vorba de ceva sincer și trainic. Pe urmă, ca să nu mai intru în detalii, soția s-a întors singură acasă, iar eu am condus persoana acasă, fără însă a rămâne la dânsa, ci am venit imediat la soție pentru a vedea care este concluzia la care a ajuns și ca nu cumva să săvârșească vreun gest cu urmări. Soția era foarte calmă și mi-a spus ceva care m-a mirat, în sensul că și ea este încurcată cu o persoană pe care a întâlnit-o în parc, un bărbat pensionat de boală la patruzeci de ani, dar care se prezintă foarte bine. Adică era de acord să-mi dea divorțul în principiu, nu însă imediat, ci după ce va vedea ce intenții are persoana pensionară cu ea, care persoană pensionară era și ea încurcată cu o femeie căsătorită, pe care nu putea s-o părăsească brusc, până nu vedea dacă nu cumva dorea să divorțeze și să se căsătorească cu el. Eu am propus atunci să lămurim lucrurile cât mai repede și cât mai deschis cu putință, ca să nu ne creăm probleme reciproc. În acest sens, soția a organizat o întâlnire între ea, eu și persoana cu care era încurcată, adică pensionarul de boală, care a venit la întâlnire cu persoana căsătorită cu care era încurcat. Am luat masa împreună la un local cu grădină, am servit câte un mușchiuleț de

porc și doi mici și am discutat lucrurile franș, reieșind următoarele, ca să fiu succint: femeia căsătorită cu care era încurcat pensionarul de boală nu avea pretenție la căsătorie de la acesta, întrucât ea avea un soț destul de bine, adică avocat, om în vârstă, de care nu dorea să se despartă, deci îi dădea voie pensionarului de boală să se căsătorească cu soția mea, întrucât nu a urmărit altceva decât o aventură distractivă, dat fiindcă acasă se plictisește foarte mult, iar soțul îi dă orișicâtă libertate dorește. În acest sens, pensionarul de boală, foarte bucuros, a invitat-o la dans pe soția mea, iar persoana căsătorită m-a invitat pe mine, întrebându-mă în timpul tangoului ce perspectivă am, în ce sens doresc să-mi refac viața și dacă nu aș dori să încerc o combinație cu dânsa. Ceva extra, adică fără pretenții, nici din partea mea, nici din partea ei, pentru că nu dorește să-și părăsească soțul, acesta fiind avocat, om vârstnic și îngăduitor. Eu i-am răspuns că deja sunt în perspectivă cu o persoană față de care am sentimente sincere, dar că asta nu înseamnă un refuz, trebuie să ne vedem, să ne cunoaștem, poate că e totuși bine să discutăm și cu soțul în caz că ne înțelegem, să obținem o despărțire și să ne căsătorim, pentru că mie îmi plac lucrurile sincere și deschise, nu vreau să am necazuri pe linie de serviciu, adică să fiu acuzat de imoralitate, neseriozitate, instabilitate sau mai știu eu ce naiba. În sfârșit, ca să fiu succint, am

contractat cu persoana o întâlnire pentru a doua zi, anunțând-o în prealabil pe persoana din tren de chestiunea care s-a ivit, întrucât eu sunt sincer și nu pot să mint. Dânsa a zis că e de acord să mă întâlnesc și cu împărăteasa Cleopatra, cu condiția să fiu om de cuvânt și să nu o încurc, adică să aleg ori albă, ori neagră. La întâlnirea de a doua zi, persoana care fusese încurcată cu pensionarul de boală m-a atras foarte mult și brusc din punct de vedere fizic și psihic, drept pentru care eu i-am propus totuși o căsătorie, la care dânsa a zis că dacă eu insist, atunci să merg să discut cu soțul ei în acest sens...

— Domnule, scuză-mă, dar mă doare capul, spuse avocatul, care înghiți pe loc un antinevralgic. Vorbești de o oră, când puteai să-mi explici toate astea în câteva fraze. Am înțeles: vrei să te divorțezi.

— Nu, zise V. Ceapă, pentru asta am avocatul meu, care se ocupă de chestiune. La dumneavoastră am venit în problema soției.

— Care soție?

— Soția dumneavoastră.

— Ce-i cu soția mea?

— Păi eu ce-am vorbit până acum?! Nu v-am vorbit despre persoana care a fost încurcată cu pensionarul de boală și care acum e cu mine?!

— Da, și?

— Cum „și”?

În sfârșit, avocatul realizează situația, se clătină de

două ori, după care căzu leșinat. V. Ceapă, un tip destul de mic, destul de gras și sincer, se ridică și plecă oarecum nedumerit. Trecând prin antecameră, ceilalți clienți ai avocatului îl priviră cu o antipatie evidentă.

Motive

— Deci, doriți să divorțați de soția dumneavoastră?

— Da.

— Ce aveți să-i reproșați?

— Nimic. E o femeie minunată.

— Minunată?

— Da. Exact cum ați auzit. E o femeie minunată. Aș fi ultimul om de pe lume dacă i-aș reproșa ceva.

— Atunci de ce vreți să divorțați?

— Am motive.

— Ce motive?

— Vi le spun imediat. Deși soția mea este minunată ca femeie, ca soție are unele defecte care o fac imposibilă ca soție. N-are rost să vi le spun pe toate, vă spun numai câteva. Astă vară, în iulie, nu știu exact ziua, dar era ora cinci și un sfert după-amiază, ședeam întins pe plajă la Saturn, împreună cu dânsa. Eu tocmai ațipisem puțin, deoarece valurile mării fac un zgomot foarte plăcut și adormitor pentru mine, când mă trezesc intempestiv, într-o stare total nebenefică. „Ce s-a întâmplat, dragă?” o întreb. „Nu s-a întâmplat

nimic, îmi zice ea, te-am gâdilat puțin la tălpi”. „Păi de ce m-ai gâdilat la tălpi?” „Păi, pentru că tu acasă dormi, la plajă dormi și cu mine n-ai schimbat un cuvânt de-o săptămână. Nu vezi că mă plictisesc?!”... „Dragă, pe mine nu mă interesează că te plictisești, că și eu mă plictisesc din cauza valurilor, dar de ce mă gâdili la tălpi, când știi foarte bine că chestia asta mă enervează nemaipomenit?!”

Mă rog, în ziua respectivă nu i-am vorbit deloc, a doua zi la fel, pentru ca a treia zi după-amiază, aproximativ la aceeași oră, eu să ațipesc din nou pe plajă și ea să mă gâdile din nou la tălpi, drept pentru care nu i-am mai vorbit până la terminarea concediului. Dar gâdilatul nu este singurul ei defect. Un alt defect al ei este vorbitul. Faptul că vorbește una și alta și că mă compară ba cu un scaun, ba cu un șifonier sau cu o masă de sufragerie, în sensul că și eu aș fi tot ca o mobilă în casă, deoarece ori tac, ori dorm, ori casc, ori lipsesc, mă rog, nu contează, contează faptul că vorbește în somn. Nu spune mare lucru, nu mă bârfește, nu mă insultă, adică zice cuvinte sau fraze scurte, lipsite de sens, dar, totuși, defectul ei mă deranjează întrucât eu sunt foarte sensibil la dormit și dacă mă trezește cineva din somn devin foarte nervos. Un alt defect ar fi că...

— Mulțumim. Suficient. Acțiunea de divorț se respinge.

— De ce?

— N-aveți motive.

— Dar faptul că râde din te miri ce și că din cauza asta mă scoate din sărite nu e un motiv?

— Nu.

— Bine. Peste o lună introduc din nou divorț și-o să vin cu alte motive. Am suficiente. Bună ziua.

Taxi circuit

Deși căsătoriți de-abia de doi ani, deși tineri, deși frumoși, simpatici, veseli, optimiști, cumpătați, serioși, amabili și politicoși, Viorica și Nelu ajunseseră în pragul despărțirii. E adevărat că nu se luaseră din dragoste, nici vorbă de așa ceva, căsătoria o aranjaseră părinții și alte rude. Băiatul își cam făcuse de cap, fata avusese și ea o dificultate sentimentală, o logodnă cu un refegist comerciant care se desfăcuse intempestiv, dar părinții lui Nelu, ambii gestionari, și părinții Vioricăi, ambii gestionari, erau în relații excelente și totul s-a legat de la un loc de casă pe care ambele familii puseseră ochii să-l cumpere pentru a întocmi pe el o casă, casă pe care cum s-o faci când ilicitul e cu ochii pe tine cât cepele? Și atunci ce și-au zis ei, întâlnindu-se în cadrul unei cumetrii? Însurăm copiii și construim casa pe numele lor, trecem pe numele lor o mașină, le dăm o parte din ghiuluri și covoare, adică le facem o situație și pe urmă n-au decât să fie fericiți, treaba lor.

Ceea ce s-a și întâmplat, nunta având loc la un local de lux, cu două sute de invitați, cu orchestră de renume și participarea unui cântăreț folcloric celebru care, deși a cerut un preț stupefiant, le-a cântat „Bălălău” în cinci variante, pe săturate.

El, Nelu, nu îmbrățișase meseria tatălui său, bătrânul a fost împotriva ca fiul lui să aibă o profesie care să nu se bucure de stimă. Cum nici cu cartea nu se omora, Nelu a devenit fotograf, meserie care l-a învățat cu haimanalăcul și eu viața pasageră, dar care aducea venituri frumusele: nunți, botezuri, înmormântări și alte ocazii. Altfel, frumușel băiatul, isteț, hazos, cu succes la fete, simpatizat de toată localitatea.

Viorica era contabilă, cu studii medii în domeniul alimentației publice, brunețică, ochi verzi, iubea viața și dansul modern și era îmbrăcată numai cu lucruri străine, aurul atârna pe ea ca ciorchinii pe vița de vie.

Cei doi întemeiaseră un cămin cu adevărat fericit, se iubeau și se stimau reciproc, aveau o casă îmbelșugată, voiajaseră chiar și în străinătate, (R.D.G., R.P.U. Și Ruse), de unde veniseră cu trei magnetofone și trei mașini de cusut electrice.

Când, deodată, brusc, iată-i în pragul despărțirii. Viorica, fiind plecată la un instructaj la județ pentru trei zile se întorsese acasă intempestiv peste numai două zile și-l găsisese pe Nelu schimbat sufletește. „Nelule, a urlat ea, ca o

fiară, cu tine s-a întâmplat ceva!” După care, i s-a făcut rău pe loc, noroc că el, cu un calm de neimaginat, i-a făcut o frecție cu oțet la tâmpile și i-a aplicat două palme peste față. „Nelule, ce-i cu tine?” a întrebat ea a doua oară, după care a plecat imediat la părinți și i-a anunțat că se desparte de soțul ei.

Părinții au crezut că e o toană, un moft, o criză obișnuită între doi tineri ambițioși și geloși, ceva care nu trebuie luat în considerație, dar zilele treceau și Viorica o ținea tot timpul într-un plâns și într-o vorbă: „Eu cu Nelu nu mă împac nici moartă”. Văzând acestea, părinții fetei s-au dus la părinții băiatului și au întrebat ce e de făcut, gluma se îngroașă, copiii lor sunt în pragul despărțirii, fata e distrusă. Ce părere au dâșii de această situație? S-a ajuns la concluzia că trebuie făcută o întâlnire în șase, adică cei doi tineri căsătoriți și respectivii lor părinți, pentru a se discuta situația pe toate fețele și a se lua o hotărâre, fie albă, fie neagră. Reuniunea a avut loc într-o duminică la prânz, în casa tinerilor, masa fiind îmbelșugată cu de toate, dar nimeni nu se atingea de nimic. Cine avea chef de fripturi sau de șpriț? Oamenii veniseră pentru a afla ce se întâmplase, de fapt, pentru că cei bătrâni nu cunoșteau niciun detaliu concret în legătură cu povestea propriu-zisă, era nevoie de o mărturisire a vinovatului, adică a lui Nelu. „Ia zi, dom-le, ce-a fost?” fu acesta întrebat la un moment dat, într-o

atmosferă destul de încordată. Nelu își aprinse o țigară, dădu fumul afară și povesti, calm și liniștit, cum în ziua respectivă se dusesse la o nuntă, într-o localitate oarecare, unde avea o comandă alb-negru și color. A executat comanda, a încasat avansul și s-a întors acasă. Asta e tot.

— Cum „asta e tot”? urlă Viorica, de au dărdăit geamurile. Spune și restul, că dacă nu, îl spun eu!

— Spune-l, zise Nelu, cu un calm aproape diabolic.

— Îl spun. Mă duc eu în laboratorul lui Nelu, unde își developează el filmele, ca să-mi caut o poziție de-a mea, întrucât trebuia să-mi schimb buletinul, care tocmai se apropia de expirare, iau un film la întâmplare, mă uit pe el și ce văd? Pe Nelu, fotografiat cu o brunetă, el cu mâna lui peste umărul ei, ea cu mâna ei peste mijlocul lui și lipiți tâmplă la tâmplă.

Consternare profundă în rândul părinților ei și ai lui, în timp ce Viorica plângea literalmente în hohote.

— Nelule, ai putut tu să faci una ca asta? a zis, cu glasul răgușit de durere, una dintre mame (nu se știe exact care).

Nelu s-a scobit între dinți și a răspuns foarte calm:

— Era nașa. A dorit o amintire cu mine.

— Nu era nașa! urlă Viorica. În clișeu arată de optășpe ani! Nu există nașă la această vârstă!

S-a adus filmul din laborator și a fost studiat cu

atenție, după care Nelu a recunoscut; nu era nașa, ci fiica ei.

S-a hotărât să se meargă în corpore la nașa acasă, folosindu-se două taxiuri. Nașa a mărturisit că persoana din fotografie nu este fiica ei, e o rudă îndepărtată, care locuiește la Șimleul Silvaniei.

Părinții tinerei familii, gestionari cu multă vechime, au zis: „La noi banii nu contează, la noi contează fericirea copiilor, mergem la Șimleul Silvaniei”. Și au plecat. Cu taxiurile, firește.

Respectiva din clișeu nu mai era, însă, în localitatea respectivă, își luase transferul la Mehadia.

Cele șase personaje au plecat spre Mehadia. Lucrurile trebuiau lămurite până la capăt: de ce se fotografiase Nelu cu persoana respectivă, ce intenții avea și până unde au mers lucrurile?

Dar, vai, juna își luase transferul de la Mehadia. Plecase la Plenița. De la Plenița plecase la Roșiorii de Vede.

Nu mai era nici la Roșiorii de Vede. Taximetrele înregistrau cu răbdare. „O găsim noi până la urmă”, a strigat Viorica, și taximetrele au plecat mai departe.

Călătoria continuă.

Cumsecădenie

Primesc din partea unei anumite instituții administrative invitația de a mă prezenta în ziua

de cutare, între orele 8 și 15. În ziua respectivă mă prezint în fața ghișeului care mi se indicase. Spun:

— Am venit.

— Pentru ce? sunt întrebă.

— Am fost chemat, zic, și arăt invitația.

Tipul de la ghișeu ia invitația, se uită la ea și o pasează unui coleg.

— L-ai chemat tu pe dânsul?

— Nu. Poate Gherman.

— Atunci, zic eu, supus, să merg la tov. Gherman.

— Nu, că tov. Gherman lipsește astăzi.

— E pe teren?

— Ați ghicit.

— Să vin mâine?

— Nu neapărat mâine. Puteți veni și poimâine.

— Atunci mai bine vin răspoimâine, propun eu, că atunci am zi liberă.

— Răspoimâine e duminică. Veniți mai bine luni.

— Perfect, zic, vin luni.

Nu m-am dus luni, ci marți. L-am căutat pe tov. Gherman. Culmea e că l-am și găsit. Era un bărbat foarte gras, dar foarte binevoitor. El și-a căutat ochelarii circa cinci minute, după care s-a uitat pe invitația care îmi fusese adresată.

— Tovule, îmi zice el, cu o voce blajină, e adevărat că eu ți-am trimis această invitație, dar să fiu al naibii dacă știu pentru ce. Ai făcut vreo chestie, vreo aiureală?

— În ce sens? întreb eu.

— Adică în sensul preocupărilor instituției noastre.

— Nu vă înțeleg.

— În sensul dacă ai comis ceva neregulamentar. Poate ai călcat un rond de flori, poate ai un câine care deranjează vecinii, poate un canar, o pisică... Poate ai făcut o petrecere și ai cântat până dimineța... N-ai făcut nimic din toate astea?

— Nu, răspund eu, cu conștiința curată.

— Atunci, zice Gherman, excedat, pe cuvântul meu dacă știi de ce te-am chemat.

— Nu face nimic, zic eu, vin altă dată, poate, între timp, vă aduceți aminte. Oricum, mi-a făcut plăcere că v-am cunoscut.

— Și mie. Sper să ne mai vedem. La revedere și cu bine. Fericire. Multă sănătate familiei.

Apoi m-a condus până la ușă și mi-a strâns mâna cu sinceritate.

De Anul nou i-am trimis o felicitare.

Vorbe

E dimineată. Sună telefonul. Răspund.

— Alo!

— Nouăzeci și nouă, cînșpe, paișpe?

— Nu, zic eu, calm.

— Dar ce număr ai dumneata?

— Dar de ce te interesează pe dumneata ce număr am eu? Important e că numărul meu nu e numărul pe care-l cauți dumneata.

— Scuză-mă dacă te-am deranjat.

— Nu face nimic.

— Poate-ți închipui că mie nu mi se întâmplă să fiu deranjat.

Sunt pus pe concesi.

— Ba da, îmi închipui.

— Azi-dimineață m-a sunat unul de trei ori ca să mă întrebe dacă la numărul meu nu e fabrica de șireturi. Există o asemenea fabrică în orașul nostru?

— Poate glumea.

— Nu, vorbea foarte serios, aproape cu desperare. Altul m-a chinuit o lună de zile sunându-mă la ora șapte fix, dimineața, și cerându-mi, autoritar: „Dă-mi-l imediat pe tov. Pistică”.

— Cred, zic eu, că nu e întotdeauna vina telefoanelor. Adică nu e vorba întotdeauna de o atingere. Unii greșesc pur și simplu din neglijență. Ca dumneata, acum.

— Eu?! Păi, ce, eu am greșit din neglijență?

— Nu?!

— Nu. Eu te-am sunat anume. Am format anume acest număr, la întâmplare.

— De ce?

— Ca să vorbesc cu cineva. Mă plictiseam.

— Țsta nu-i un motiv. Dacă te plictisești, fă ceva... Citește o carte.

— Am citit una. Am terminat-o de-acum o lună. Altceva e când vorbești cu cineva, cu o persoană

vie, necunoscută... Ai altă satisfacție: ineditul, neprevăzutul... Îți fac o mărturisire intimă: sufăr de singurătate. Asta de un an de zile, de când am ieșit din câmpul muncii.

— Medical?

— Oarecum. Propriu-zis, nu mă simțeam prea bine sufletește și atunci i-am zis soției: „Ia mai trage și tu, dragă”. Acum m-am mai întremat fizicește, dar mi-e greu din cauza singurătății, cum vă spusei, deși uneori mai fac piața, mă mai tocmesc cu un țăran, cu o florăreasă... Din păcate, soția, când vine acasă, nu are chef de vorbă cu mine. E obosită.

— Îmi pare rău, dar nici eu n-am timp. Trebuie să plec la lucru.

— Da?! Îmi pare rău că v-am reținut. Succes.

— Mersi.

— Și poate ne mai sunăm... mai vorbim... mai...

Politețe

La intersecția străzilor Miron Costin și Letopisețului, un Trabant era gata-gata să intre într-o Skodă de culoare gri. Accidentul a fost evitat în ultima fracțiune de secundă. Frânele au scârțâit atât de puternic și de strident, încât mai mulți pietoni suferinzi s-au rezemat de ziduri, semi-leșinați, iar vrăbiile din pomii apropiați au zburat fulgerător, de parcă s-ar fi tras în ele cu tunul. Bărbatul de la volanul Skodei gri, un tip cu

ochelari, cu părul grizonat și cu o mustăcioară foarte fină, extrem de subțire și îngrijită, a scos capul pe fereastra mașinii și l-a întrebat pe trabantist:

— Măi criminalule de drept comun, cine ți-a dat ție carnetul? L-ai găsit pe stradă, în vreo ladă de gunoi, ți l-a lăsat bunică-tu moștenire, l-ai câștigat la loz în plic?

— Hai sictir! i-a răspuns trabantistul, un bărbat de cincizeci de ani, bronzat și ras în cap, lângă care se afla o femeie blondă, foarte recent coafată. După ce că intri în intersecție ca în curtea lui tac-tu, mai ai și tupeul să zbieri ca o vită rurală. Mai bine ți-ai mai pune vreo trei, patru dioptrii la ochelarii ăia de cal! Ia niște „Glutacid”, ca să ții minte semnele de circulație! Fă rost de niște fosfor, mănâncă chibrituri, ca să te vindecii de prostie!

Ochelaristul din Skodă are și el replică promptă, nu se lasă umilit, mai ales că, în jurul lor, s-a adunat lumea ca la urs.

— Auzi, măi, conducător de roabă în doi timpi, când vrei să scapi de „Trabantul” ăla pârâitor, vinde-mi-l mie, că vreau să fac o pereche de cărți de joc din caroseria lui. Motorul îl pun la râșnița de cafea.

Firește că, după aceste nostime ironii, au urmat cuvinte mai consistente și mai încărcate de sens ca „boule”, „cretinule”, „cap pătrat”, „vită încălțată”, „jigodie”, „oligofrenule”, plus înjurăturile de mamă. Nu mai era nevoie decât de

o singură insultă pentru ca să se treacă la schimbul de pumni și scuipături în ochi, dacă blonda de lângă trabantist nu-i șoptea acestuia la ureche:

— Dragă, dânsul nu e cumva doctorul Preotescu?

— Cine?

— Preotescu, profesorul doctor docent, celebrul orelist?!

Trabantistul are o revelație bruscă: el e!

— Doamne, ce gafă imensă am făcut!

— Du-te și cere-i scuze. E penibil, dar n-ai încotro.

Trabantistul coboară din mașină și se îndreaptă spre tipul din „Skoda” gri. Acesta coboară și el, pregătit pentru înfruntarea decisivă.

— Domnule profesor – îl întâmpină, afabil, trabantistul – mii de scuze, nu v-am recunoscut. Sunt conferențiarul I. C. Bold de la ICM.

— A, dumneata erai?! exclamă, plăcut surprins, profesorul Preotescu. Felicitări pentru ultima comunicare. Am auzit că a făcut furori la Congresul de la Singapore.

— Mulțumesc. Ce mai faceți? Ce face doamna? Mi se pare că acum patru ani am făcut revelionul împreună la rectorul Dumitrescu-Argeș.

— Exact. E bine mersi. Dar doamna dumneavoastră? Tot așa simpatică?

— E chiar aici. Pusi, domnul profesor vrea să te salute.

— Sărut-măinile, doamnă. Nu vă deranjați. Îmi pare bine că vă văd.

— Plăcerea e de partea noastră.

Amabilitățile ar putea continua, dacă alți șoferi din spate n-ar claxona, enervați. Profesorul și conferențiarul se îmbrățișează și se despart.

— Treceți pe la noi într-o seară. Ne-ar face mare plăcere.

— Cu toată bucuria. Vă dăm un telefon.

Cele două mașini pleacă în direcții diferite. Un gură-cască îi comunică nevestei, dezamăgit:

— Nu era nimic adevărat, dragă. Repetau pentru o filmare.

— Aiurea!

— Ți spun precis. Ala din „Trabant” era Bibanu.

— Păi ce, e și el conferențiar?

— Păi de ce să nu fie?

Revelion cu Bubu

Instituția noastră este destul de mică și cu posibilități modeste, dar are un profil avantajos pentru noi, angajații, în sensul că ni se creează numeroși timpi liberi pentru șuete, pentru consumarea unor gustări și cafele etc. Într-un asemenea cadru, șeful nostru, un om cu desăvârșire minunat, înțelegător și duios (ce-o să ne facem când o să fie scos la pensie?) ne-a muștrat foarte aspru că nu suntem suficient de uniți din punct de vedere sufletesc. „De ce, a zis el,

nu vreți, de pildă, să facem revelionul în comun, aici, în incintă, chiar în sala de ședințe și festivități, unde s-ar putea desfășura masa comună și dansul comun?! După ce am aplaudat cu vehemență ideea, am trecut la discutarea problemelor organizatorice. S-a respins propunerea ca fiecare să vină cu mâncarea de-acasă, precum și ideea unui contract cu un restaurant care să ne livreze mâncarea și băutura, știut fiind că aceste instituții obișnuiesc să dea cât mai puțin și să ia cât mai mult. Colegul nostru Bubu, un tip dat naibii de inteligent și întrepid, ne-a propus să dăm fiecare câte două sute de lei, să ne cumpere el de mâncare și de băutură, urmând să se ocupe personal de toate problemele. Toată lumea a căzut de acord cu ideea lui Bubu. Acesta a luat de la fiecare suma respectivă și a fost scos din producție cu începere de la 1 decembrie, în vederea organizării revelionului. Pe ziua de 2 decembrie a luat foi de drum și diurnă și a plecat la Suceava. Avea acolo un prieten cu care făcuse armata și care acum era șef de fermă la o crescătorie de porci. „O să aduc 5-6 purcei de lapte, ne-a spus el, pe care o să-i facem rumeniți și crocanți, în așa fel încât să poți ronțai fiecare oscior și fiecare bucățică de șorici. O să vă lingeti degetele, pofticioșilor!”

Vreme de zece zile, cât a lipsit Bubu, ne-a lăsat gura apă la gândul purceilor de lapte crocanți. S-a întors cu mâinile în buzunare: șeful de fermă se pensionase de boală. „Nu-i nimic, ne descurcăm.

Mă duc la Focșani după vin”. Avea și acolo o relație, un șef de cramă care-i era nepot de departe. S-a întors după opt zile cu un kil de vin luat de la bufetul gării. Ruda lui fusese, între timp, arestat și judecat pentru însușirea avutului obștesc. Individul – ne-a povestit Bubu, realmente indignat – își trăsese o conductă din cramă până la el acasă, bea vinul direct de la robinet, ca pe apă. A fost demascat de către niște săpători de la salubritate cu prilejul unor lucrări de reparații, în sensul că aceștia, dând de conducte de vin, intrau în groapă treji și ieșeau beți criță, ceea ce a dat de gândit comitetului de stradă.

În fine, Bubu ne-a liniștit că totul se rezolvă și a plecat pentru o săptămână la Mehadia după curcani. S-a întors cu două rațe leșești, întrucât în localitatea respectivă dăduse o epidemie grozavă printre curci și curcani, muriseră pe capete.

În ultimele zile, Bubu alerga încolo și-ncoace, lac de sudoare, dădea telefoane, urla, gemea, blestema. Aveam remușcări: uite, dom'le, cât se zbate, săracul, pentru noi.

În seara de revelion am venit la sala de ședințe cu soțiile îmbrăcate în rochii lungi, solemni și sobri, fericiți că s-a ivit un prilej pentru a ne fortifica unitatea sufletească. Pe mese se aflau numeroase farfurii: pe farfurii se aflau câte trei feliuțe de salam italian, câte trei mășline și puțin muștar. La ora 0,30 ni s-au adus câte două chifteluțe reci și câte un pahar de bere caldă.

Orchestra nu aveam, deși ni se promisese că vom petrece în compania celebrei formații „Negru și bleu”; casetofonul adus de un coleg se defectase. S-a luat hotărârea să ne cântăm singuri, pe rând, prin tragere la sorți. Eu am picat la „Periniță”, pe care am cântat-o (fără cuvinte) vreme de douăzeci de minute, prilej pe care colegii l-au folosit pentru a-mi scoate nevasta la mijloc de cincisprezece ori, acoperind-o cu sărutări dintre cele mai nerușinate.

La ora trei s-au ivit unele nemulțumiri și s-a întrebat unde e Bubu, de ce nu participă și el la revelionul nostru comun, cine l-a supărat? S-a dat telefon la el acasă, unde a răspuns soția, destul de nervoasă, comunicându-ne că Bubu doarme, e obosit de alergătură, ce mai dorim de la el, de ce nu-l lăsăm în pace? După care ne-a închis telefonul în nas.

Pe la orele unu și un sfert ne-am luat nevestele de braț și am plecat. Afară era viscol. De taxiuri, nici vorbă. Soția mea a făcut o criză de nervi.

Din fericire, m-am distrat de minune pe 2 ianuarie, la revelionul ospătarilor de la „Athénée Palace”, ca invitat de onoare al ajutorului de bucătar, căruia îi făcusem cândva un serviciu. Cu acest prilej, m-am ghiftuit cu icre negre, batog, purcel de lapte, prepelițe și sitari la cuptor și alte delicatessuri despre care citisem în literatura universală. Prețul a fost destul de accesibil: 11,45 lei de persoană, plus remiza de 0,50 lei la sută.

Nici taxiul nu m-a costat, m-a adus acasă portarul cu mașina lui personală.

Uitasem să vă spun: Bubu era și el acolo, cap de masă. E văr cu garderobiera, pușlamaua.

Broscuța

Soția plecase undeva cu o treabă (nu are importanță unde) pentru câteva zile și, din nu știu care motiv, s-a întors mai devreme cu o zi. A deschis ușa cu cheia proprie și, așa cum se întâmplă uneori atât în viață, cât și în literatură, îl găsi pe soțul ei cu una în pat. Era o brunetă, o puștoaică, cam cârnă și cu pistrui pe față. Dormea. Soțul, auzind yala, transpiră de spaimă, o trezi cu cotul și o anunță pe juna pistruiată: „fii atentă, a venit soția.” Soția, văzând scena, se îngălbeni, întrebă ce înseamnă asta și se prăbuși pe un fotoliu. I se făcuse rău. Soțul veni lângă ea și o frecă cu spirt pe la tâmpile, o sfătui să fie calmă, răstimp în care tânăra brunetă și pistruiată a avut timp să se îmbrace și să iasă pe ușă, nu înainte de a spune cu decență bună seara. Soția, încă năucă de întâmplare, îl privi fix pe soț și îl întrebă din nou ce înseamnă asta. Adică cu alte cuvinte, cerea o explicație. Adică de unde și până unde apăruse în patul lor conjugal acea tânără brunetă și goală, care era explicația, cum era posibilă o asemenea nerușinare din partea lui, bărbat de 50 de ani, căsătorit de douăzeci și cinci de ani, cu fată și băiat

căsătoriți, care la rândul lor au și ei copii?! Cum fusese posibil să comită el așa ceva? Cum? De ce tăcea, de ce nu dădea o explicație, cum ajunsese să decadă în asemenea hal încât să aducă în lipsa ei o femeie străină în apartamentul lor?

Soțul o privi uimit, aproape stupefiat. Nu înțelegea de ce se agită, când știa foarte bine că asta îi face rău, nu înțelegea de ce nu e calmă. Adică lucrurile astea nu se pot discuta fără să se ridice glasul, fără nervi, fără scandal? De ce nu avea răbdare, de ce intra în panică, doar știa foarte bine că el nu-i ascunde nimic și că n-a mințit-o absolut niciodată în douăzeci și cinci de ani de când sunt împreună. Povestea era foarte simplă și foarte scurtă, i-o spune franș, n-are de ce să se ascundă. Aseară, ieșind mai târziu de la serviciu, unde avusese o lucrare de terminat, era oarecum obosit, a simțit nevoia de puțin aer liber, drept pentru care s-a urcat în „Fiat” și a plecat spre Snagov. După ce s-a plimbat puțin prin pădure, a pornit înapoi spre casă, mergea încet, era seară, aprinsese farurile, pe jos era ud, tocmai picase o ploică, șoseaua liberă, își aprinsese o țigară, dăduse drumul la radio. Când, la un moment dat, atenția îi fu atrasă de ceva mișcător care se afla pe mijlocul șoselei. Era o broscuță. Milos cum e, a oprit, ca să n-o calce. Broscuța a trecut prin fața mașinii, a dat să sară în iarbă, dar s-a răzgândit și s-a întors către el și i-a zis: „Nene, nu mă iei și pe mine să mă plimbi cu mașina ta?” La care el i-a

zis: „De ce nu?” Iar ea s-a urcat și s-a așezat cuminte pe scaunul din față, n-a scos un cuvânt până acasă. Aici, ea l-a întrebat: „Nene, te superi dacă vin și eu cu tine puțin în casă?” El a zis: „Da, vino!”, și ea a venit. El s-a dezbrăcat și s-a culcat în pat, drept care broscuța a făcut hop și a sărit și ea în pat. Asta-i culmea, a zis el, dar în clipa următoare broscuța s-a transformat pur și simplu într-o fată brunetă și pistruiată, exact fata pe care o văzuse cu zece minute înainte. „Ce înseamnă asta?” a întrebat el, intrigat și uimit de fenomen, la care fata i-a răspuns foarte simplu că nu era nimic grav și ieșit din comun. Nu cu mult timp în urmă făcuse, împreună cu un grup de prieteni și prietene, o excursie în munți, acolo ea se rătăcise și se întâlnise cu o zână rea, care, invidioasă pe frumusețea și tinerețea ei, o transformase în broscuță, urmând ca blestemul să-și piardă puterea doar atunci când un bărbat avea s-o ia într-o mașină marca „Fiat” și s-o ducă în patul său. Ceea ce se și întâmplase. Pentru că ăsta era adevărul: dacă el nu o vedea pe șosea și nu o lua cu el și nu o aducea acasă, fata ar fi rămas și acum broscuță, ba, mai mult, putea s-o calce o mașină și să moară fără să-și mai revină la starea ei normală de om. Asta a fost întâmplarea, ce atâta scandal și atâția nervi pentru o nimica toată?

Soția ascultă povestea pur și simplu mută de uimire. Ia te uită ce întâmplare îi spunea soțul ei, pe care îl cunoscuse cu douăzeci și cinci de ani în

urmă, când era șeful ei de serviciu și o chemase odată la el în birou și o sărutase cu forța, iar ea îi dăduse o palmă, drept pentru care a doua zi și-au făcut analizele și s-au căsătorit, de-a rămas toată instituția uimită. Soțul ei, un om care se dovedise de o hărnicie proverbială, de o cinste tot proverbială, un tată minunat, vesel, atent, drăguț, care la cei 50 de ani arăta excelent, sportiv, mușchiulos, cu părul grizonat pe la tâmpile, soțul ei, pentru care ar fi fost în stare să-și dea și viața, pe care îl diviniza, omul acesta o înșela! O înșela în propria lor casă și, nu numai atât, dar o mințea cu o nerușinare absolut fără margini, însăilându-i o poveste absolut stupidă, o poveste de adormit copii sugari, o stupizenie, o imbecilitate, o... Da, e clar, va trebui să-l părăsească, altă cale nu există, nu se poate trăi sub același acoperiș cu un om care e în stare de asemenea fapte. Dacă ar fi înșelat-o decent, fără ca ea să știe nimic, poate l-ar fi iertat, dar așa, nu, va pleca acasă la părinți. Adică nu, nu la părinți, pentru că dintre părinți mai trăia doar tatăl, retras singur la Bârlad, într-o căsuță părăginită, bătrânul se cam luase de băutură, mă rog, de asta l-ar lecui ea, dar ce face cu serviciul, ce rost are să se mute în provincie? Se va duce la fiica ei care e căsătorită cu un inginer, un băiat foarte bun și cumsecade, au două camere în Balta Albă, va dormi cu fetița lor, Alice, o răsfățată de doi ani jumătate, care plânge toată noaptea dacă nu e legănată în brațe, și atunci ea cum o să se ducă a

doua zi la serviciu? Năucă de nesomn, cu nervii zdrențuiți, numai asta mai lipsea la astenia ei cumplită. Se va duce să locuiască la fiul ei, profesor de desen, și el are tot două camere la bloc, dar, din păcate, nu sunt separate și, decât să dea nas în nas cu noră-sa, care se vopsește ca o paiată și care vorbește vulgar și pe nas, mai bine lipsă. Se va duce la mătușa Florența, care e singură, domnișoară bătrână, garsonieră centrală, pensionară liniștită, dar care fumează patruzeci de țigări „Mărășești” pe zi, pute la ea în casă mai rău ca într-o tutungerie, put hainele, mobilele, pereții, de-ți vine să-ți verși mațele. Mai avea o mătușă, ședea prin Ferentari, dar fusese demolată, o mai fi trăind? Sau să meargă la Geta, colega ei de serviciu, pe care a părăsit-o soțul, dar care e cam plicticoasă și plângăcioasă. Nu, ar fi penibil să stea două femei părăsite la un loc... Atunci unde să se ducă, unde să se ducă? Eventual să-și refacă viața cu un alt bărbat, eventual părăsit și el de soție... Nu, nu, ce să refacă, ce să... Mai bine singură, o să aibă o pensie, o să...

Soțul terminase povestea cu broscuța de un sfert de oră și era uimit că soția lui nu-i spunea nimic, nu-i dădea nicio replică, la ce se gândea?

— La ce te gândești, dragă? o întrebă el, nedumerit.

— Mă gândeam, spuse ea tresărind, cu ochii în lacrimi, că ai făcut un gest umanitar, dragul meu. Numai tu ai fost în stare să oprești mașina, să iei

o biată broscuță și s-o aduci acasă, ca s-o scapi de un blestem, numai tu ești în stare de un asemenea gest.

După care își lipi capul de pieptul lui și izbucni în plâns. Bărbatul o lăsă să plângă pe săturate, apoi confirmă, sec:

— Da, a fost un gest.

Nae se descurcă

Lucru știut: există oameni care se descurcă în viață și oameni care nu se descurcă. Nae (îl iau pe el de exemplu) merge, de pildă, cu mașina personală și comite o greșeală de circulație. Milițianul îl oprește.

— Ai pățit-o, scoate suta, îi zic eu, care, cum sunt fluierat, umblu la portofel.

— Stai blând, îmi zice el.

Se duce, îi spune câteva vorbe milițianului și se întoarce fluierând.

— Cum te-ai descurcat? îl întreb.

— Simplu. I-am spus că merg la o înmormântare, mi-a decedat cineva foarte drag și apropiat din familie, mi-e sufletul zdrobit de suferință, nici nu știu pe unde merg de durere. E om și el, mi-a prezentat condoleanțe.

La noi, la cooperativă, ne-a venit un șef nou, un tip teribil de sever, tremuram toți de frică, încă din prima zi ne-a sancționat pentru neglijențe în muncă de ne-au mers fulgii. Unii, mai fricoși, se

pregăteau pentru transfer. Nae ne-a calmat.

— Lăsați-l pe mâna mea, vi-l fac miel.

A rămas în aceeași seară mai târziu la birou și s-a făcut că lucrează suplimentar, șeful l-a văzut, i-a câștigat încrederea, au ieșit la o bere. „Șefule, i-a zis Nae, în final, vino cu mine până acasă, măcar cinci minute, am o nevastă groaznic de geloasă, trebuie neapărat să-i confirmi că am fost împreună, altfel îmi distrugi căsnicia.” Acasă, șeful e servit cu tot ce trebuie, inclusiv niște căpșunică senzațională și niște păstrăv proaspăt, i se pun și două bucăți la pachet. Acesta n-are încotro, se simte obligat să-l invite la rândul lui pe Nae într-o vizită în familie. Nae vede că șeful are o cumnată chioșpalie – ghinionul și povara casei. „Am un băiat bun pentru ea, le șoptește, v-o mărit într-o lună.” La plecare, mai aruncă o privire prin apartamentul șefului, îngândurat: „Aici v-ar trebui o plantă ornamentală, vă procur eu un ficus, sunt nepot de unchi cu șeful de la «Horticola»”. A doua zi vine cu planta și devine per tu cu soția șefului și cu cumnata. Peste o săptămână îl scoate pe șef la un șpriț și ne cheamă și pe noi, ca să vedem minunea; „fiara” din primele zile a devenit, într-adevăr, miel, se bate cu noi pe burtă, nu ne mai zice incapabili. Nae pune mâna și pe prima deplasare în străinătate, pentru că, între timp, uitasem să vă spun, s-a încuscrit cu șeful, i-a măritat cumnata cu un văr de-al treilea din Buzău: băiat bun, dar fără studii, cam bețiv, nu

contează.

E nemaipomenit cum se descurcă Nae în viață. Are casa plină cu de toate, lucruri de cea mai bună calitate, unicate, luate direct din expoziții, din depozite, la prețuri modeste, de reclamă. Aude că s-au adus în țară, pentru testare, câteva bucăți de automobile speciale, pe două roți, care merg fără benzină, doar cu apă de ploaie, foarte ieftine și foarte avantajoase. Obține prima aprobare, cunoaște un șef pe nu știu unde, cu care a fost coleg de liceu, îl ajută la teze și iubeau aceeași fată la care el, galanton, a renunțat în favoarea respectivului. Mai are în casă niște covorașe splendide, lucrate cu mâna de niște bătrâne maici, plus icoane aurite, le-a adunat colindând mănăstirile și bisericile din toată țara, zicând că le ia în vederea unei expoziții în străinătate.

Ai nevoie de ceva? El te ajută, el te împrumută, îți dă sfaturi, îți pune o vorbă bună.

Acum două săptămâni, sun la ușa lui exact la miezul nopții.

— Nae, numai tu mă poți salva, scoate-mă dintr-o încurcătură.

— Fii calm, îmi zice el, pregătindu-mi o cafea. Dacă ai venit la mine, ești ca și salvat. Zi despre ce-i vorba.

— Am călcat pe cineva cu mașina.

— Și?

— Am fugit ca un laș de la locul crimei.

— Păi ce, l-ai omorât?

— Da.

— Perfect!

— Cum perfect?! Ești nebun? O să înfund pușcăria!

Nae își aprinde o țigară și se gândește.

— Auzi? Lași mașina la mine, te duci acasă și te culci. Dacă te întreabă cineva, spui că mi-ai împrumutat-o acum două zile.

— Și tu ce faci?

— Mă duc la miliție și iau crima asupra mea.

— Și pe urmă?

— Pe urmă mă descurc. Hai, du-te acasă, ești salvat.

Nae se duce a doua zi la miliție și declară că a făcut așa și-așa. I se spune să-și vadă de treabă, întrucât în ultimele două luni n-a fost nimeni călcat de mașină în orașul nostru. A fost cineva călcat, dar de un cal. Nae insistă. Ofițerul se enervează, îl amendează. Nae pleacă, dar se întoarce și insistă: de ce nu e arestat, din moment ce el a călcat un om și l-a omorât?

Nae e luat pe sus și internat la spitalul de psihiatrie. Fugim cu toții la medicul respectiv, explicându-i că totul a fost o glumă pusă la cale de colegii lui de serviciu, am vrut să vedem cum se descurcă.

— Lăsați, zice doctorul, nu-i strică să-i facem niște analize, are comportări ciudate. Rămâne la noi.

Ieri m-am dus la Nae în vizită cu un chil de

portocale. Mi-a cerut să-i aduc o pilă ascunsă într-o pâine.

— Ce faci cu ea? l-am întrebat.

— Tai gratiile de la fereastră și fug.

— Păi ești la etajul șase!

— Nu contează. Tu adu pila, că mă descurc.

Azi îi duc pila. Puneți pariu cu mine că se descurcă?

Cum e posibil?

— Dragă, tu ai auzit ce i s-a întâmplat lui Vasilescu?

— Care Vasilescu?

— N-are importanță care. Un oarecare Vasilescu, vecinul meu de palier, tip simpatic, galanton, excelent jucător de table, lucrător în comerț, căsătorit, cu doi copii, dinamovist. Dragă, într-o dimineață l-au arestat.

— Nu se poate!

— Pe cuvântul meu de onoare! Acum îl judecă. De ce? Spune-mi tu un motiv, să văd dacă ghicești.

— A furat.

— Exact. A furat o sută de mii. Banii nu erau depuși la CEC, bineînțeles, îi ținea ascunși în televizor. La anchetă a declarat solemn și pe cuvânt de cinste că banii respectivi nu erau banii furati, ci banii economisiți de soție și copii. Banii furati îi cheltuisese prin restaurante și baruri.

— Și, în ciuda acestei declarații sincere, i-au

luat, totuși, banii respectivi?

— Da.

— Oribilă chestie.

— Într-adevăr, oribilă. Dar te întreb altceva: pentru o chestie ca asta, simplă și banală, trebuie să judeci omul și să-l privezi de libertate? Slavă Domnului, se fură de mii de ani și, totuși, omenirea a progresat constant. Faptul că Vasilescu a furat o sută de mii l-a împiedicat pe Edison să descopere becul electric? Sau pe englezi să inventeze cheia franceză?

— Da, e total absurd. Dar ești cumva la curent cu ce-a pățit un cumnat de-al meu din partea soției?

— Nu.

— Mă rog, nu intru în amănunte. Persoana era un tip sportiv, culant, glumeț, adora lalelele și ogarii și mânca numai la „Intercontinental”, unde cerea întotdeauna un chil de vinul casei și un chil de icre negre. De fapt, nici nu mai cerea, ospătarii, cum îl vedeau, îi puneau pe masă, instantaneu, chilul de vin și chilul de caviar. Adică ceva absolut normal. Și eu, și dumneata, și orice om de pe stradă are voie să comande așa ceva. Ei bine, ce crezi că i s-a reproșat în instanță? Faptul că mânca icre? Că bea vinul casei? Nu. Că avea cinci chile de aur sub parchet și că vindea zarzavaturi într-un modest aprozar.

— Păi ce legătură are una cu alta?

— Asta a întrebat și el: „Dom’le, ce-aveți cu

mine? Eu nu beau vin de trei sferturi, pentru că e mai scump: beau vin la chil, că e mai ieftin. Din economiile realizate îmi permit un caviar sau o brățară de platină. Ce vedeți rău în asta?”

— Și?

— S-au făcut că nu pricep.

— Adevărul e că, în ultimul timp, se întâmplă unele chestii total lipsite de sens. Ce crezi că făcea, de pildă, fiul portăresei mele în timpul său liber? Fura pisici, indiferent de rasă, le vopsea și le vindea prin „Mica publicitate”. Află că, deși a fost demascată, n-a pățit nimic. Poți să furi oricâte pisici vrei, justiția nu te condamnă.

— Dar canari? Mie mi s-a furat canarul.

— La fel.

— Dar cum e posibil?

— Uite că e posibil.

— Mai cunoști vreun caz?

— Da.

— Tovărășele, dă-ne două cafeluțe amare. Cât mai amare. Ia zi, dragă...

Dragoste bolnavă

Neluțu și Neluța se iubeau îngrozitor – termenul îngrozitor pare nepotrivit, dar asta era cuvântul lor preferat. Mă iubești? îl întreba ea din cinci în cinci minute, iar el răspundea, ridicând ochii spre cer: îngrozitor. Și când spunea asta, Neluțu îi lua mâna și i-o pune pe fruntea lui, ca să se convingă: avea

febră. Adică el, când simțea c-o iubește, din cauză că era un sensibil ce nu s-a pomenit, își dădea organismul peste cap, inima o lua razna, ficatul intra în comă, stomacul făcea crampe. Dar ea? Și ea era de o sensibilitate atroce, când nu era Neluțu în apropiere, existența ei devenea o Sahară, îi scădea pulsul, îi scădea tensiunea, nu mai avea echilibru, nu mai avea aer, pentru că el era aerul ei.

S-au îndrăgostit la prima vedere (era într-o iarnă, la coadă la bilete, la Adamo), după un sfert de oră, când au ajuns la ghișeu, au ajuns și la jurământ: jură că vei fi a mea toată viața, jur, dar pe ce?

Aici au intrat în criză. Uite, dacă vrei, să-mi pice o mână, să-mi pice părul, să mă calce troleibuzul. Nu, a zis ea, jură pe ce ai mai scump. Și ce avea mai scump în clipa respectivă decât pe ea? Jur să, n-am parte de tine! Perfect! De-atunci, în fiecare zi, aveau o oră de jurămintе: jura el, jura ea, la un moment dat nu mai aveau pe ce să mai jure, jurau pe oamenii și mașinile de pe stradă, pe norocul vecinilor, pe echipa Rapid, pe Univers și pe globul pământesc, pentru ca, într-o noapte, când ea se încăpățâna să nu creadă în jurămintele lui, adică să susțină că el n-o mai iubește cum o iubea în prima zi. Neluțu a făcut gestul suprem, adică a ieșit în stradă și a început să umble desculț prin zăpadă. Ea îl privea de sus, de la fereastră, el umbla încolo și-ncoace prin zăpadă și, din când în

când, ridică privirea spre ea și o întreba: acum mă crezi? Te cred, a răspuns ea, după ce labelle picioarelor îndrăgostitului se învinețiseră, vino sus. După care, el a zăcut o săptămână cu 41 de grade, zicându-i, într-un fericit delir: vezi, febra asta am făcut-o în cinstea ta.

Asta s-a întâmplat la două săptămâni de la cunoștință, pentru că, după alte două săptămâni, s-au căsătorit, iar în ziua căsătoriei a avut loc un alt tam-tam. El n-a vrut să intre la ofițerul stării civile pentru că ea nu-i spunea convingător că-l iubește, la întrebarea lui fermă ea se bâlbâia. Cât mă iubești? întreba el, insistent. Un kilometru, doi, trei, cât? Zi exact. Ea s-a gândit ce s-a gândit, s-a concentrat cât a putut și i-a răspuns categoric: Te iubesc până la sfârșitul lumii. După care s-au căsătorit oficial.

Dar în seara nunții a început o nouă etapă în dragostea lor bolnavă: gelozia. În timpul mesei, cineva, un invitat oarecare, un tânăr simpatic și inofensiv, a spus o vorbă de spirit, lumea a râs și a râs și ea, aruncându-i o privire luminoasă. Peste cinci minute, el a întrebat-o: Ce-a fost cu râsul acela al tău la gluma lui și cu privirea aceea luminoasă pe care i-ai aruncat-o? Ce-ai zice dacă aș face și eu la fel, adică să zâmbesc și eu în chip luminos unei alte femei? Și, într-adevăr, Neluțu i-a zâmbit imediat și luminos unei femei, care și-așa atrăgea atenția tuturor prin felul în care era îmbrăcată, pieptănată, parfumată și se uita

insidios în ochii bărbaților. Neluța a înregistrat gestul și a leșinat pe loc, iar după ce-a fost adusă în simțiri, cu două perechi de palme, s-a repezit spre flaconul de barbiturice și a înghițit douăzeci de buline ca pe bomboane. Repede Salvarea și hai cu nunta la spital. Neluțule, mai faci tu vreodată chestii de-astea? l-a întrebat ea când s-a refăcut, văzându-l cum plânge de remușcare. Nu, a zis el, în viața mea nu mai fac.

Dar gelozia e o boală păcătoasă, care nu se vindecă decât odată cu dragostea, bine spune proverbul: „Cine iubește, gelozește”. În decursul anilor, am văzut cu ochii mei o sumedenie de exemple care mai de care, am văzut bărbați îmbătându-se criță din gelozie sau, tot din același motiv, mâncând farfurii, pahare și mese prin localuri, am văzut femei slăbind cu douăzeci de kilograme din pricină că bărbații li se încurcaseră cu colege de birou etc. Dar să ne oprim la cazul nostru, adică la Neluțu și Neluța, căci, trecând anii, sentimentele lor au evoluat, luând înfățișări complexe. Iată, de pildă, vine el într-o zi de la serviciu cu o oră mai târziu, zice ceva de o ședință, ea insistă, adică ce fel de ședință e asta sâmbătă după-amiază, că nici la ONU nu se ține așa ceva? Din vorbă-n vorbă, vede un fir blond pe umărul drept al hainei lui, miroase umărul respectiv și zice: pe acest umăr a stat un cap de femeie, căci pe umărul drept pun capul toate femeile, nu minți, că nu-ți fac nimic, sunt calmă. Și, ca să-i

dovedească, pe loc, calmul ei, făcu țândări o oglindă și sfâșie o perdea. Pe cine înșeli tu, pe mine, care ți-am fost mai credincioasă decât un animal domestic, care n-am trăit decât pentru tine și n-am respirat decât aerul tău? Și, buf, s-a dus naibii și vaza de cristal. El după ea, în genunchi, se jură că nu-i adevărat, să-i pice un picior, să-i cadă un bloc în cap, poate să fi fost o colegă de la ședință, poate în tramvai. Care tramvai, tramvaiul 29, nu există așa ceva în București, și dacă există, ce căutai tu în tramvai, tu care ai autobuz direct de la serviciu până acasă? Păi să vezi, că ședința a fost în altă parte etc. Leșinuri, urlete, țipete, vin vecinii să-i despartă, nu, că ea se aruncă de la mezanin drept în cap. Ah, de ce nu stăm noi la șase, că te-aș învăța eu minte, m-aș omorî pe loc, așa-ți convine, să mă vezi schiloadă...

Altă dată face el, Neluțu, o criză. Vine de la serviciu, n-o găsește, umblă prin locuință ca o fiară, își pune o mie de întrebări, se dă cu capul de pereți, ca peste o oră să apară și ea, îmbujorată. Unde-ai fost, la o mătușă, care mătușă, mătușa Clara, parcă spuneai c-a murit de icter, asta e alta; dar de ce ești așa de emoționată și îmbujorată, păi dacă e răcoare afară, care răcoare, că eu am transpirat pe stradă, spune adevărul, cu cine te-ai întâlnit și cu cine te-ai emoționat, cum ai putut tu să-mi faci una ca asta mie, care ți-am dovedit că sunt mai credincios ca un miel?

Asta e numai începutul, pentru că pe urmă se

enervează și ea, se enervează și el, se amenință cu despărțirea.

Bine, zice Neluțu, sfâșiindu-și cu un singur gest cămașa, dacă e vorba de despărțire și de lichidat căminul conjugal, stai că ți-l lichidez eu. Pune mâna pe topor și se apucă de treabă: taie masa în două, taie dulapul în două, taie patul, noptierele, după care pofta de lucru îi crește și se decide să taie și apartamentul în două, se adună vecinii: Ce faci, dom'le, ne dărâmi blocul? Da, zice el, că dacă Neluța nu mai e ce era, eu nu mai am nimic sfânt în mine, îmi tai și viața în două.

Și iată-l pe Neluțu și Neluța, care-și declaraseră iubire până la sfârșitul lumii, ajunși la divorț, faza întâi. Judecătorul îi întreabă dacă se iubesc, ei zic că da, atunci de ce să divorțați? Ea începe să plângă, el începe să plângă, se îmbrățișează, se împacă și pleacă ținându-se de mână, el jurându-i dragoste, ea credință veșnică. Dar de-abia ajung acasă, că el o și întreabă, vânăt la față:

— Simpatîc om, judecătorul. Tânăr, brunet, cum ai intrat în sală, i-ai și zâmbit. De ce i-ai zâmbit? Și povestea începe din nou: oh, of, buf, pleosc etc.

O cunoștință

— Mă mai cunoști?

— Nu.

— Serios?!

— Pe cuvânt.

- Am fost colegi de clasă.
- Nu-mi aduc aminte.
- De fapt, eram într-o clasă paralelă. Purtam părul pe spate...
- Stau prost cu memoria.
- Și eu. De fapt, după un trimestru m-am transferat la alt liceu. Totuși, mă mir că nu mă reții. Odată ți-am împrumutat o gumă.
- Se poate. Deși, din câte știu, aveam gumă întotdeauna.
- Poate o uitaseși acasă...
- Poate.
- Mă ajuți și pe mine într-o problemă?
- Dacă pot.
- Poți. E vorba de un schimb de locuință. Am două și am găsit patru pe hol.
- Și?
- Nu mi se dă repartiție. Cică e prea mult spațiu pentru mine și nevastă-mea. Într-adevăr, e mult pentru două persoane, dar poate înfiez un copil, poate aduc un nepot, o mătușă... Poți să aranjezi ceva?
- Nu.
- Nu vrei?
- Da. Nu vreau. De ce să iei mai mult spațiu decât ți se cuvine? Înfiază doi copii și pe urmă cere patru camere!
- Văd că te pricepi la sfaturi. Dar dumneata câte camere ai?
- Câte am dreptul.

- Mă rog. Dacă nu vrei să mă servești, asta e.
- Auzi? La ce liceu zici că am fost colegi?
- La „Creangă”.
- Eu n-am învățat decât la „Caragiale”.
- Nu asta contează. Studiile medii n-au prea mare importanță. Salut.
- Salut.

Condica de reclamații

Mă apucă o foame cumplită, intempestiv, și intru într-un mic restaurant mărginaș, cu nume duios, mă așez la masă, aștept circa douăzeci și două de minute, îl strig pe ospătar de nouă ori (alo, pst, tovarășu, băiatu, fii drăguț, dacă nu te superi etc.), în sfârșit, vine. E nervos.

— Ce tot mă pâsâi, dom'le, că nu stai în vânt și n ger, nu te plouă, nu te ninge!

M-am obișnuit să nu răspund la provocări.

— Ce-aveți de mâncare? am întrebat.

— Friptură și cârnați.

— Friptură de ce?

— Păi de ce poa' să fie decât de porc?!

— Altceva?

— Nimic.

— O telemea, niște roșii, o salată...

— Dom'le, te mai gândești dumneata, eu n-am timp de pierdut.

Revine peste alte douăzeci și două de minute.

— Dom'le, zic, dă-mi o friptură, dar să fie slabă.

— Nicio grijă, o pun acum la cură de slăbire.

Vine peste trei sferturi de oră cu o bucată de microporos, o talpă de bocanc cazon umblată pe două fronturi, un ghem de zgârciuri și tendoane, grasă și sleită.

— Dom'le, zic, ce mi-ai adus dumneata aici este imposibil de mâncat.

— Păi ce, te oblig eu s-o mănânci? Ai comandat-o pe banii dumitale, poți s-o dai la câini sau la pisici.

Într-adevăr, sub masa mea forfoteau vreo cinci pisici și patru câini, aflați într-o perfectă înțelegere tacită.

— Dragă, zic, fii amabil și dă-mi condica de reclamații.

— Ce să fac?

— Să-mi dai condica de reclamații.

— Din ce-ți veni?

— Vreau să scriu ceva acolo.

— Dar de ce nu scrii mai bine acasă, la părinți, la rude, zi-le ceva de sănătate și belșug.

Eram calm ca o stâncă de granit și insistent ca un ciocan pneumatic.

— Dacă nu-mi dai condica, anunț Inspekția comercială. Aveți telefon?

— Avem, dar e cu lacăt.

— Cheamă responsabilul.

— Păi ce, eu sunt valet?

Mă duc personal și-l caut pe responsabil, intru prin niște birouri, prin magazine, bucătărie,

spălătorie de vase, și-l găsesc la depozitul de vinuri, mâncând păstramă pe un fund de butoi, împreună cu niște amici, era o veselie nebună pe ei; îl chem deoparte și-i spun că dacă nu mi se dă condica de reclamații, mă voi adresa presei, merg până-n pânzele albe. Responsabilul se crispează, mă întreabă cu ce ospătar am avut de-a face. „E clar, zice el, ăla e un obraznic ce nu s-a pomenit, mâine îl dau afară, poftiți la masă, vă servesc eu personal, nici nu concep să plecați din localul nostru nemulțumit”. Mi se aduce un mușchiuleț de vacă splendid, parcă era pictat de Rembrandt, cu o garnitură de legume excelent asortate, plus pâinică prăjită. „Dar înainte n-ați dori cumva o gustărică cu puțin somon și puțin batog?” „Vai, dar de unde aveți minunățiile astea”, zic eu, năucit. Responsabilul îmi șoptește: „Lăsați, nu e o problemă pentru noi când e vorba de un client pe care îl iubim, ce-ați zice de o sticlută de «Riesling» vechi de 12 ani?”

Am mâncat și am băut ca un rege, trei ospătari în frunte cu responsabilul roiau în jurul meu. La sfârșit, mi s-a adus o notă de plată modestă, din care lipseau gustările și vinul, acestea fiind o mică atenție din partea trustului, după care mi s-a adus condica. Mi-am scos stiloul și am scris: „Acesta este, fără îndoială, cel mai desăvârșit local din sud-estul Europei”. După care m-am iscălit descifrabil.

Am fost condus până la mașină de către întregul

personal al localului, ne-am sărutat cu lacrimi în ochi, promițând că nu-i voi uita niciodată, sugerându-mi-se, cu discreția cuvenită, că nu ar strica dacă aș arunca câteva cuvinte în presă despre bunul lor renume.

În altă zi, intru într-un alt local, cam de aceeași categorie, cer de mâncare, mi se răspunde destul de cuviincios, mi se aduce o friptură onorabilă, dar ce-mi zic: de ce să nu repet figura și să fiu servit ca un conte? Drept pentru care cer condica de reclamații. Vine însuși responsabilul cu ea, mi-o așază pe masă, mi se oferă și un pix, după care mă apuc de scris: serviciul în acest local este defectuos, fripturile sunt necomestibile, personalul este murdar și insolent. Responsabilul ia condica și pleacă, demn. Peste cinci minute apare o tipă grasă, îmbrăcată în alb, care îmi spune că ea e bufetiera și ce am împotriva fripturilor ei, de ce insult o încadrată veche de douăzeci de ani, cine sunt eu? „Cine ești tu, mă murătură, de te legi de mine, că-ți dau c-o fleică peste gură, huliganule, zi mersi că nu-l chem pe bărbatu-miu ca să-ți înmoaie oasele!” Între timp, femeia de serviciu începe să măture în jurul meu, îmi ordonă să mă ridic imediat de la masă, mă pocnește strașnic la țurloaie cu coada măturii, după care mă amenință că cheamă sectoristul, cum mi-am permis să-i fac cu ochiul și să-i propun să o conduc acasă? Tot localul se uită la mine, vine ospătarul și mă anunță că nu servește clienți în

stare de ebrietate, îmi ia friptura din față și mă calcă pe bombeu, strivindu-mi două degete strict necesare. Când ies afară, în stradă, îmbrâncit, dau nas în nas cu responsabilul, care tocmai îmi dezumfla cauciucurile de la mașină pe motiv că am parcat autovehiculul pe spațiul rezervat localului, în timp ce o luam la picior, grăbit, acesta mi-a strigat în ceafă: „Mă, dacă-ți place să scrii prin condici, de ce nu te faci scriitor?”.

Acum nu știu cum să procedez pe viitor, când intru într-un local: să cer condica sau să n-o cer?

Liber

Cu totul și cu totul întâmplător, într-o zi oarecare, soțul veni acasă cu două ore mai devreme ca de obicei. Deschizând ușa, el o surprinse pe soția sa cu un bărbat. După spaima lor supraomenească, după chipurile lor răvășite și congestionate, după totala lor lipsă de veșminte, soțul deduse pe loc că e vorba de un adulter. De aceea, primul său impuls fu unul de agresiune: luă un cuțit de bucătărie și se repezi asupra infamei perechi. Dar nu apucă să lovească, deoarece amantul răcni cu o voce neverosimil de răgușită:

— Domnule, nu da!

Soțul se opri cu cuțitul în aer, uimit.

— Ce înseamnă „nu da”? se interesă el.

— Adică nu lovi, se explică amantul. Nu este

ceea ce-ți închipui dumneata. La mijloc e un sentiment. Eu o iubesc pe dânsa.

Soțul fu surprins și derutat. Lăsă cuțitul jos. Vestea ce i se dădea era din cale-afară: tipul o iubea pe soția sa!

— O iubiți de-adevăratelea? insistă el.

— De-adevăratelea, preciză amantul. Și doresc să mă căsătoresc cu ea.

Soțul se prăbuși pe primul scaun, iar cuțitul îi căzu pe parchet. „Ei fir-ar să fie, gândi el, mi se mărită soția! Ziua asta trebuie s-o țin minte.”

— În acest sens, continuă amantul, stăpân pe glasul său, va trebui să stăm de vorbă. Ca de la bărbat la bărbat.

— De acord, zise soțul, dar pune ceva pe dumneata, măcar un pantalon, ca s-avem condiții cât de cât egale.

Amantul își trase un pantalon și o cămașă, iar soția soțului și amanta amantului își aruncă pe umeri un halat de baie. Cei trei se așezară în jurul unei mese rotunde. Soția aprinse o țigară, amantul aprinse o țigară, soțul de asemenea.

— Vă ascult, zise acesta din urmă, făcând toate eforturile pentru a-și păstra demnitatea. Deci vă iubiți și vreți să vă căsătoriți.

— Da, spuse amantul. Sper că acum, după ce ați descoperit această realitate, nu ne veți pune piedici și nu ne veți șicana.

— Dragă, zise soția către amant, dânsul nu este cine îți închipui tu. E un om de onoare.

Acest gest al soției îl impresionează vizibil pe soț. De mult nu mai auzise un cuvânt atât de bun din partea ei.

— Fiți fără grijă, n-am să vă șicanez. Din moment ce vă iubiți, nu am nimic să vă reproșez. Sentimentul dragostei îmi provoacă întotdeauna respect. Vă urez să fiți fericiți.

— Mulțumim, răspunse amantul în numele său și al ființei alăturate. Dar, deși mă jenez oarecum, sunt obligat să vă anunț că eu nu am o locuință corespunzătoare. Apartamentul ne va rămâne nouă.

— Tot?! întrebă soțul, răgușind el de data aceasta.

— Păi nu sunt decât două camere pe hol.

— Dar voi nu sunteți decât două persoane!

— Dar cât ai stat dumneata aici, câte persoane ați fost? Tot două.

— În plus, noi vrem să avem copii, interveni soția.

— Bine, zise soțul, mă mut, o să-mi iau o cameră mobilată. Dar mașina rămâne a mea.

— Ce marcă aveți? se interesează amantul.

— „Dacia 1100.” Cincizeci de mii la bord.

— Îmi pare rău pentru dumneata, dar va trebui să ne lași și mașina.

Soțul se ridică, mânios. Nu, zău, era prea de tot.

— Și mașina?! urlă el.

— Draga mea, zise amantul, calm, fă-ne câte o cafea.

Femeia înțelese că bărbații vor să rămână singuri și plecă în bucătărie.

— Domnule, zise amantul apoi, să discutăm deschis. Cunoști ce vârstă are soția dumatăle?

— Treizeci și opt.

— Și jumătate. Răspunde-mi sincer: cine ți-o mai ia la vârsta asta fără o înzestrare materială corespunzătoare, adică fără casă și fără mașină?

Soțul tăcu, iar amantul punctă încă o dată:

— Așa că zi mersi.

Soția veni cu două cafele: una pentru ea și alta pentru amant. Îl privi lung pe soț, după care îi spuse răsând oarecum parșiv, ca pe vremea când o cunoscuse el, cu nouăsprezece ani în urmă, în autobuzul 31:

— Poate te grăbești, iar noi te reținem.

Soțul se ridică.

— Atunci, zise el, o să mai trec eu altă dată, ca să discutăm amănuntele necesare.

— Când dorești, zise amantul, că nu ne deranjezi. Dar lasă-ne țigările, că ni s-au terminat.

Soțul lăsă pachetul de țigări și o zbughi pe ușă.

Ajungând în stradă, el își ridică mâinile și privirea spre cer și urlă ca scos din minți:

— Sunt liber! Sunt liber! Sunt liber!

Lumea îl privea, uimită.

— Sunt liber! Sunt liber! Sunt liber! urla el și alerga pe trotuare, turbat de fericire.

Cum tocmai atunci trecea pe stradă o mașină a „Salvării”, câțiva cetățeni binevoitori puseră mână

de la mână și-l imobilizară cu forța, în timp ce de sus, de la balcon, soția și amantul priveau scena cu o nerușinată nepăsare.

Supărare

— Draga mea, aș dori să te anunț în modul cel mai solemn că azi e întâi martie. Probabil că doreai să-ți aduc un mărtișor, un ghiocel, o frunză de copac, ceva, un gest... Nu, nu ți-am adus nimic. De ce? Fără explicații. Fără absolut niciun fel de explicații. Oricum, nu e vina mea. Tu ești cea care m-ai terorizat în ultimii zece ani din cauza mărtișorului. În fiecare an nu uita niciodată să-mi reproșezi că am neglijat să-ți aduc un mărtișor. Bine, am să-ți aduc anul viitor, mă duc în Pădurea Băneasa, umblu cu mâinile prin zăpadă până voi degera, și-așa am reumatism din fragedă copilărie, și-ți găsesc o plantă primăvărată, o asez cu ceva frunzulițe moarte și ți-o înmânez în chip festiv. Mă învoiesc de la serviciu, iau un autobuz și rezolv problema, nu trebuie să faci din asta un caz, nu e nevoie să fii îmbufnată. Mărtișorul e în fiecare an, am să-ți dau unul anul viitor, ai răbdare, nu te impacienta! În principiu, însă, vreau să-ți spun următorul lucru: nu face cazuri din fleacuri. Am uitat că în ziua de cutare e ziua ta de naștere?! Am uitat. Uitarea e ceva omenesc și firesc. Trebuie să te superi pentru asta? Ce-ar însemna dacă și eu m-aș supăra că tu ai uitat să

te duci să-mi văcsuiești acea pereche de bocanci speciali pentru pescuit când eu trebuia să plec la o partidă cu bunii mei prieteni în ziua când pretindeai tu că e aniversarea a cincizeci de ani de căsătorie a părinților tăi și că e musai să mergem și noi la ei, ceea ce eu am refuzat cu hotărâre, drept pentru care tu te-ai supărat foc și ai uitat să te duci la respectiva cooperativă pentru a-mi repara flecurile de la bocanci? După cum ai observat, eu nu țin la supărare, mie îmi trece repede, după două săptămâni în care ți-am vorbit cu da și nu mi-a trecut imediat. Așa că, ce? Mare scofală că am uitat și anul acesta să-ți aduc un mărtișor! Mare scofală! Ce-ar fi să schimbăm tradiția? Ce-ar fi ca voi, femeile, să ne dați nouă, bărbaților, mărtișoare?! Ce-ar fi să inversăm acest obicei secular?! De ce să nu strig eu la tine acum că ai uitat să-mi aduci mărtișor de unu martie?! De ce să nu-ți fac și eu acest reproș îndreptățit? De ce?

Și cu asta, gata, am încheiat discuția. O amânăm pentru anul viitor, pe circa doi, trei sau patru martie curent. Până atunci – liniște!

Mamă și dizeuză

Barul de noapte „Prigoria”, la o oră când atmosfera se încinge. Pe estradă, orchestra cântă în draci. Apare directorul localului, îmbrăcat în frac, jovial, fals zâmbitor.

— Stimați consumatori și consumatoare, am de două ori plăcerea! O dată să constat că vă simțiți excelent în localul nostru de noapte și a doua oară ca să anunț (ambalându-se) bomba serii, numărul de senzație al programului nostru! (Tobe.) Cântă din nou pentru dumneavoastră cunoscuta, reputata și excelenta cântăreață de muzică lejeră, Tanțy! (Tobe.) În celebrul şou cu care a făcut un răsunător turneu în străinătate și Ardeal: „La, la, la, la, la, asta este viața mea!” (Tobe.).

(Intră Tanțy, îmbrăcată excentric, cu mers și gesturi afectate peste măsură. Cei doi discută în șoaptă, el acoperind microfonul.).

Ea, agresivă:

— Dobitocule, ți-am spus că nu cânt! Știi bine că sunt răgușită!

El, umil și panicat:

— Mamă, nu-mi da programul peste cap! Te rog... Mârâie ceva, aranjez eu cu orchestra să te acopere... Dacă nu cânți, nu pot să te plătesc. Pierdem o sută jumătate...

— Nu vezi cum gâjâi? Sunt răcită. Vrei să mi se rupă vreo coardă? Să ies la pensie? Să rămân acasă, ca să-ți cresc ție copiii?

— Mai încet, că ne-aude lumea. Hai, cântă! (Furios.) Cântă, că mă nenorocești! E unul de la trust în sală... Gras, cu ochelari, masa trei pe stânga... Zâmbește-i, așează-i-te pe picior, pupă-l pe ureche... (în microfon.) Cântă pentru dumneavoastră Tanțy!

(Îi dă microfonul și se retrage. Tanțy își lungește gâtul, se încordează, își umflă pieptul și sloboade un găjâit jalnic. Ilaritate în sală, fluierături. O nouă tentativă, același rezultat. În culise, directorul își smulge părul din cap. Disperat, intră în scenă, îi ia microfonul soției din mână și-i zâmbește.).

— Mersi! Mersi, Tanțy! (O aplaudă. Ea iese.) Stimați consumatori, îmi pare rău că trebuie să vă dau această dublă veste tristă: cunoscuta și reputata Tanțy este, după cum ați văzut și dumneavoastră, puțin afectată la corzile vocale. Celebrele ei corzi vocale, care de atâtea ori au încântat auditoriul, acum sunt suferinde. (Se ambalează.) Nemuritoarea voce care a uluit severa comisie a atestatului pentru soliști și instrumentiști a trustului de alimentație publică e bolnavă. Păcat. Păcat că ați pierdut șoul. Șoul era superb și începea așa... (Face semn orchestrei să-i dea începutul. Începe să cânte.) Sigur că eu nu am vocea ei unică, timbrul ei specific, nu aceasta este meseria mea... Eu am fost la început ospătar, pe urmă am fost promovat șef de sală și pe urmă am primit această grea muncă de răspundere, adică responsabil de local de noapte. Deși nu sunt decât un amator, voi încerca totuși finalul primei părți a șoului, pentru a vă putea face o palidă imagine despre minunatul program al excelentei noastre cântărețe Tanțy, pe care un cronicar de specialitate, aflat în localul nostru ca consumator,

a aplaudat-o la scenă deschisă și i-a cerut numărul de telefon. Deci, iată finalul primei părți a șoului. (Cântă. Fluierături). Bineînțeles, altceva ar fi fost dacă ar fi cântat ea, cunoscuta Tanțy, dacă nu s-ar fi îmbolnăvit intempestiv. Ceea ce nici nu e de mirare, dragi consumatori, după câte eforturi și sacrificii face în ultimul timp pe altarul sfânt al artei: concert la Lehliu și Bolintinu cu orchestra „Bleo și verde”, o nuntă la Dridu, un botez la Crivina, plus un turneu la Focșani, tot cu „Bleo și verde.” Pe deasupra – am să vă fac o mărturisire sinceră și din suflet – e mamă și soție. Soția mea și mama copiilor mei, dragi consumatori. Acesta este adevărul. (Plânge.) O soție ideală și o mamă exemplară, iată cine este cea care trebuia să cânte pentru dumneavoastră în această seară. Dumneavoastră sunteți nu numai consumatori, ci și oameni, așa că pot să vă spun adevărul: azi-noapte, ăla mic n-a închis ochii deloc, a plâns, a avut febră, treizeci și nouă cu doi, m-am sculat, i-am dat antigermeni, i-am pus un supozitor, nimic, plângea, s-a trezit și ea, s-a enervat, era obosită, în ziua aia făcuse un botez la Periș, eu ce vină aveam, în sfârșit, n-a putut să mai doarmă până dimineța. Or, o noapte pierdută contează până și pentru noi, oamenii obișnuiți, da-mi-te pentru o artistă vocală... Păcat... păcat... că n-ați ascultat șoul... Îl cântă nemaipomenit, senzațional... A fost ieri seară aici în bar un italian, un turist, nu contează, a ascultat-o încremenit,

dom'le, zicea, dumneata ești bună de dus la „Scala” – nu la cofetărie, la operă – a chemat-o la masă, a tratat-o, i-a cerut numărul de telefon, a cerut-o în căsătorie, știți cum sunt italienii, expansivi... Între timp, am venit eu, am smuls-o din brațele lui, i-am spus că avem doi copii, s-a resemnat. În sfârșit, nu e seară să nu aibă ea un succes. Mai ales după final. Finalul șoului e cam așa...

(Cântă, făcând eforturi fizice imense, se congestionează, i se umflă venele, e gata să se sufocă. Aplauze, fluierături, ilaritate. Apare și ea. Se înclină amândoi în fața publicului, în timp ce-și vorbesc printre dinți.).

— Așa, dobitocule, latră, spune tot! Zi că am doi copii, zi că mă duc la botezuri și nunți, zi că dau numărul de telefon străinilor, bagă-mă în gura lumii, fă-mi praf cariera, lasă-mă pe drumuri! Idiotule!

— Mamă, dar eu am vrut să...

— Treci în spate!

(El trece, umil, în spatele ei, ea stă în față, culege aplauzele și trimite bezele publicului.).

Calcul economic

Nae și Gogu stau de patru ore în cârciumă și sorb meditativi din halbele cu bere rece. Afară e zăpușeală, dar masa lor se află sub un platan umbros și protector, iar telemeaua cu roșii a fost

excelentă. Despre mici ce să mai vorbim? Se topeau în gură.

— Dragă, se confesează Nae, e plăcut să mănânci la restaurant, să fii servit prompt și curat. În caz că ospătarul te cunoaște, fiindu-i client vechi, te simți ca acasă. Totuși...

— Ce vrei să spui cu asta? întreabă Gogu, după circa două minute.

— Altceva e să ai căminul tău, casa ta, masa ta, nevasta ta. Nimic nu poate înlocui tihna și comoditatea căminului conjugal. Vii acasă, obosit, nevasta îți servește o mâncare caldă, îți dă halatul și papucii, te întreabă cum îți merge la servicii, plus diferite alte chestiuni intime. Din păcate, eu...

Între timp, au venit fripturile și cei doi nu mai au timp de vorbit. Ceva mai târziu, după ce li se aduce al patrulea rând de halbe cei doi revin la firul discuției.

— Ce voiai să spui de nevastă-ta? întreabă Gogu. Că nu-ți asigură căldura sufletească necesară? Că nu te așteaptă fericită în pragul casei?

— Nu mă așteaptă. Vin acasă și stau singur cuc. Mă uit pe pereți, sufletul meu e pustiu. Uneori mă uit la televizor. Îmi fac singur mâncare. Îmi spăl singur ciorapii. Îmi calc cămășile.

— Dar ea unde este?

— Nu știu.

— Așa făcea și prima mea soție. Dispărea. Când o întrebam unde a fost zicea că făcuse o vizită unei mătuși. Își fabricase circa zece mătuși fictive. Ar

trebui să pui piciorul în prag. Nu trebuie să admiți să fii umilit. Ia-i cheile și încui-o în casă. Leag-o de piciorul patului. Sau de chiuveta din bucătărie. Nevasta trebuie să stea permanent în casă, să asigure cu ființa ei căldura căminului conjugal. Eu am divorțat din cauza asta de trei ori până acum. Ultima soție pleca la piață și întârzia sistematic zece-cinșpe minute, deși îi cronometrasem drumul minut cu minut. Am exclus-o din viața mea fără pic de remușcări. Te sfătuiesc și pe dumneata să divorțezi.

— De cine să divorțez? întreabă Nae, abulic.

— De nevastă.

— Care nevastă?

— De nevasta pe care ziceai că n-o găsești acasă.

— Păi cum s-o găsesc acasă dacă nu sunt înșurat?

— Nu ești înșurat?!

— Nu.

— Atunci despre ce nevastă vorbeai?

— Vorbeam despre o nevastă posibilă. Vorbeam la figurat. Mă înțelegi? Localul public îți oferă totul, în afară de căldură sufletească. Căldura sufletească nu ți-o poate oferi decât o soție. Dar merită să te căsătorești doar pentru căldura sufletească?

Nae e patetic, glasul lui a căpătat o intonație specială, ochii i s-au umezit. Gogu e și el emoționat.

— Dragul meu, după părerea mea e mai

avantajos să fii singur și să aspiři mereu spre un cămin conjugal. Poate să ți se pară paradoxal, dar menajul de unul singur, cu două mese zilnice la restaurant, este mai avantajos decât o căsătorie care se sfârșește cu divorț. Dacă ai un pix îți fac socoteala pe loc.

Nae scoate un pix, iar Gogu începe să facă socotelile. După două ore și încă patru halbe adevărul se arată a fi de partea lui Gogu: nevasta e mai costisitoare cu o sută nouăzeci și cinci de lei și cincizeci de bani lunar.

— E clar, zice Nae, nu mă mai însor.

Relații

La orele șase dimineața fix sună telefonul. Deși vocea mea este în parte adormită și confuză, persoana de la celălalt capăt al firului mă recunoaște.

— Ce, mă, dormi la ora asta?

— Nu, mă scuz eu, cum o să dorm?! Gândeam.

Nu știu cu cine vorbesc, mă jenez să întreb.

— Mă, dacă te-am deranjat, spune.

— Nu, zic, nu m-ai deranjat, spune despre ce e vorba.

— Dragă, vreau să-mi dai și mie o informație sau o relație. Unde pot să găsesc un kilogram de cireșe.

— Cireșe, zic eu, se găsesc la piață. Dar e prea devreme. Cireșii de-abia au înflorit.

— Serios?! De unde știi?

— Am văzut eu unul cu ochii mei. Acum două zile. Încă nu-și scuturase petalele.

— Aici, în București?!

— Da. L-am văzut într-o curte.

— Pe ce stradă?

— Nu mai țin minte exact.

— Și nu știi când vor apărea cireșele pe piață?

— Probabil într-o lună. Sau poate mai devreme. Sau poate mai târziu.

— Dragă, mie te rog să-mi dai o informație exactă.

— Atunci întreabă un botanist.

— Cunoști tu un botanist? Dă-mi numărul lui de telefon.

— Nu cunosc.

— Atunci dă-mi o relație de unde pot cumpăra un kilogram de cireșe. Nu cunoști pe cineva la un depozit special?

— Nu cunosc, dar, oricum, cireșele se coc peste o lună.

— Și nu există cireșe de import?

— Nu cred. Dar pentru ce îți trebuie neapărat acest kilogram de cireșe?

— Soția șefului meu a visat ieri noapte că mânca cireșe. Aș vrea s-o servesc. N-ai tu o relație undeva?

— N-am.

— Aiurea! Ai. Nu se poate să n-ai. De ce nu vrei să mă servești? auzi, nu știi de unde se poate obține aprobare pentru un automobil electric?

— Există așa ceva pe piață?

— Nu știu, dar s-ar părea că există. Tu de ce nu ești informat? Nu vreau pentru mine, vreau pentru un cumnat. Am auzit că se construiește, în sfârșit, Combinatul de industrializarea aerului. N-ai pe cineva acolo?

— Ba da. Vrei să cumperi aer?

— Da.

— La ce-ți trebuie?

— Nu-mi trebuie, dar să fie. Că nu cere de mâncare. Dă-mi telefonul directorului. Spun că vin din partea ta. Salut.

Personajul

Foarte mulți cititori curioși m-au întrebat de unde îmi culeg eu tipurile, de unde fac eu rost de date, de idei, de fapte etc., la care am răspuns simplu și sec; din viață. Viața este furnizorul meu permanent și generos, e suficient să ies câteva ore pe stradă și să mă întorc cu un subiect în buzunar, ca și cum m-aș duce la băcănie sau tutungerie.

Nu mai departe personajul acestor rânduri. L-am găsit acum câteva zile în parcul Grădina Icoanei, unde ieșisem să-mi plimb câinele. Câinele meu e un caniche cu numele de Gioni, un tip foarte sociabil (în orice caz, mult mai sociabil și atrăgător decât mine, care sunt un timid), astfel încât pe banca pe care ne-am așezat noi s-a așezat imediat o tipă brunetă, corect îmbrăcată, oarecum tânără la înfățișare. La început ea a intrat în vorbă cu câțelul, după care a intrat în vorbă cu mine, discutând chestiuni extrem de nevinovate, ca, de pildă, starea timpului, a asfaltului, a fotbalului și a animalelor în general. Pentru ca, brusc, să-mi pună o întrebare de-a dreptul descumpănitoare: dacă sunt fericit.

— Mi-e greu să răspund, am zis, roșind ca un adolescent. Mai întâi consider că trebuie discutat despre fericire în general, la modul strict teoretic.

— Bineînțeles, mi-a răspuns ea, în cazul că aveți o părere despre fericire, eu sunt gata să v-o ascult.

— Nu, i-am răspuns, din păcate nu sunt încă

pregătit să discut pe această temă principal. De altfel, eu nu sunt în clar nici cu Infinitul și Timpul, asupra cărora continui să meditez.

Oricum, persoana mi s-a părut dintr-odată foarte interesantă, eram dispus să mă întind la vorbă cu ea, deși cățelul avea frisoane din cauza frigului. Nu cumva puteam găsi aici un personaj pentru o povestire, pentru un articol? mi-am zis. Ia să insist.

— Dar dumneavoastră sunteți fericită? mi-am permis să întreb, cu gândul, firește, de a o incita. Și când zic fericită nu mă refer doar la starea concretă și existențială, ci la cea metafizică.

— Dom'le, zice persoana, v-am înțeles exact, nu trebuie să insistați, și vă mulțumesc foarte mult pentru întrebare. Eu sunt o persoană care ies în fiecare seară în acest parc și nu o fac atât din nevoia de aer liber, pentru că aer liber pot să respir și prin fereastra deschisă. Vin în parc dintr-o nevoie acută de comunicare, dar trebuie să recunosc că puține sunt persoanele, masculine sau feminine, care se obosesc să mă întrebe de fericire. Cred că pur și simplu nu le trece prin minte. Ei bine, am să vă răspund franș: nu sunt fericită. Am fost în copilărie, când părinții mei mă iubeau ca nebunii și mă sărutau de sute de ori pe obrăjori, declarând că sunt bucuria vieții lor. Dar ce am descoperit foarte curând? Că mă iubeau doar pentru că eram o ființă sănătoasă. Când au descoperit că sunt bolnavă, au încetat să mă mai

iubească.

— Despre ce boală era vorba? am întrebat.

— O, era vorba de o boală foarte ciudată, aproape necunoscută, despre care prefer să nu mai vorbesc, deși în momentul de față sunt pe deplin vindecată. Totuși, am să vă satisfac curiozitatea. Sufeream de o boală care se manifestă în sensul că nu înțelegeam metaforele. Adică nu le realizam. Luam totul la modul propriu. Să vă explic.

— Vă rog, am zis, năuc de curiozitate.

— De pildă, mama îmi spunea: „Ia trage-l de limbă pe frate-tu și află ce măgării a mai făcut azi, măgarul!”. Iar eu ce credeți că făceam? îl apucam într-adevăr cu degetele de limbă și trăgeam cu toată puterea, iar el urla ca din gură de șarpe. Sau tot mama îmi spunea, altă dată, să mă bag pe sub pielea lui unchiu-miu, iar eu, din cauza bolii de care sufeream, încercam să mă bag pe sub pielea unchiului la modul propriu, provocând un adevărat scandal în familie. Ca să nu vă mai povestesc ce s-a petrecut în ziua când mi s-a propus să mă vâd în sufletul cuiva. În sfârșit, ce să vă mai spun, boala mea îi incomoda foarte mult pe părinți, au început persecuțiile, aluziile și pedepsele, drept pentru care, la vârsta adolescenței, am fugit de-acasă și am hoinărit prin lume ani în șir, singură și neînțeleasă. Până când într-o seară, tot așa, într-un parc, am întâlnit un bărbat care a avut amabilitatea să-mi asculte

suferința și să-mi propună să mă căsătoresc cu el, asigurându-mă că e specialist în boala respectivă și că mă va vindeca în mod sigur.

— Și v-a vindecat?

— Da. M-a vindecat. Dar cum? Interzicându-mi să mai vorbesc la figurat. Eram obligată să vorbesc tot timpul la modul propriu. Dar vă întreb acum pe dumneavoastră: oare aceea mai era viață? Cum să trăiești fără să vorbești cu soțul tău măcar o dată pe săptămână la figurat? Ce este oare viața fără metafore, fără posibilitatea de a transfigura ceva, un obiect, o întâmplare, o idee, o... A trebuit să ne despărțim. Într-o seară...

În clipa aceea, adică în clipa în care curiozitatea și interesul meu față de această ființă crescuseră imens, în ciuda caracterului oarecum livresc al biografiei sale, apăru în fața noastră un milițian, care-i spuse tipei, politicoș:

— Dumneavoastră veniți cu mine.

Încercând să protestez, am fost pus la punct destul de energic:

— Dumneavoastră vedeți-vă de treabă.

Drept pentru care mi-am luat cățelul la subțioară și am plecat acasă. I-am povestit nevesti-mii istoria, indignat la culme:

— Înțelegi, urlam eu ca o fiară, milițianul acela mi-a răpit pur și simplu personajul, mi l-a luat din mână tocmai când îmi spunea cheștiile cele mai fascinante, cele mai... Am să-l reclam!

A sunat telefonul. A răspuns soția. A ascultat

câteva clipe, a închis și mi-a retezat avântul cu această frază incredibilă:

— Dobitocule, du-te la miliție să-ți iei portofelul!

Țurturele

„Stimate redactor, am neplăcerea de a vă aduce la cunoștință căci astăzi, 2-II-1980, am fost lovit de un țurture. Situația s-a petrecut aproximativ la 6h30'45”, în timp ce mă deplasam către centrul de distribuire a laptelui și iaurtului din colțul străzii. Țurturele a căzut vertiginos la circa 1,05 m de capul meu și s-a zdrobit total de asfaltul trotuarului, țurturele fiind proprietatea vecinului meu de vizavi, actualmente pensionar PTT, pe care l-am avertizat în cinci ocazii asupra acestui pericol iminent. Dânsul mi-a răspuns prima oară că să-mi văd de treaba mea, dacă nu doresc a mi se zice ceva de dulce, a doua oară mi-a zis că mai bine să-mi curăț trotuarul din fața casei mele de zăpadă decât să mă leg de el, a treia oară mi-a propus să nu folosesc trotuarul de pe partea dânsului, dacă mi-e frică de țurțuri, a patra oară m-a invitat să mă urc eu pe acoperiș pentru a doborî țurturele amenințător, dacă am curajul, iar a cincea oară l-am acționat personal în judecată, întrucât mi-a urat de față cu mai mulți martori și pietoni să mă despice în două, ca pe un butuc de lemn, țurțurii de pe casa dumnealui, întrucât nu-l las în pace din acest motiv.

Vă rog, stimate redactor, a acționa în favoarea apărării integrității mele corporale și morale, intervenind pe lângă organele judiciare ale sectorului pentru ca acest huligan pensionar în vârstă de 79 de ani să fie drastic pedepsit. Nu este vorba aici doar de țurture (între timp a plouat și țurțurii s-au topit). Rămâne, însă, aspectul filosofic al situației, aspect pe care l-am expus pe larg (circa 1h40') în fața comisiei de împăciuire, subliniind că un astfel de obiect, aparent inofensiv și trecător în decursul sezonului, poate acționa, totuși, în chip haotic, sporind rolul întâmplării și al calamităților naturale imprevizibile. Cu alte cuvinte, eu nu pot să risc ca, după ce mi-am îngrijit cu deosebită atenție sănătatea conform prescripțiilor tuturor doctorilor de la policlinicile de circă, folosind toate stațiunile de tratament și odihnă pe bază de ape, mofete și gaze, inclusiv ceaiuri „Plafar” și altele culese de mine personal de pe diferiți munți și plaiuri și ajungând astfel la vârsta de peste șapte decenii, ca să cad victimă nepăsării unui vecin care lasă țurturele de pe streășina sa la voia întâmplării.

Vă atrag atențiunea că am refuzat împăcarea cu respectivul, ajungând în faza de la tribunal și urmând a mă judeca cu el până în pânzele albe și dorind a primi despăgubiri în lei de circa 10 000 pentru amenințarea la care am fost supus, plus două nopți de insomnie în urma indignării pe care am resimțit-o din punct de vedere nervos. În caz

că nu doriți a mă sprijini, doresc adresa dumneavoastră de acasă pentru a vă acționa în judecată întrucât nu ați luat apărarea unei persoane ce a fost lovită în demnitatea și plăcerea sa de viață”.

Semnat: Un anonim.

Îngăduință

— Dragă, tu ești în stare să fii sinceră? Dar sinceră până la capăt?

— Sunt.

— Gândește-te bine, mie nu-mi plac jumătățile de măsură. Eu, când vreau sinceritate, sinceritate să fie. Să-ți pui sufletul pe masă. Îmi ești soție de atâția ani, avem o căsnicie nu zic foarte fericită, dar, oricum, durabilă, așa că nu ai motive să te ferești de mine.

— Spune despre ce-i vorba, că trebuie să mă duc la piață.

— Aha, vasăzică te eschivezi! Cum auzi despre o discuție importantă și sufletească, tu fugi la piață! Bravo!

— Vreau să vorbesc cu tine, am destule să-ți spun, dar tu, când vreau eu să discut, pretinzi că ți-e somn, că ești obosit. Acum, trebuie să mă duc la piață, să fac cumpărături, să gătesc, vin copiii de la școală, ce le dau de mâncare?

— Stai pe loc! Nu pleci nicăieri! Azi îi lași să rabde. Și eu am răbdat când eram mic. Prea îi

răsfeți. Să vadă și ei cum e la greu. Stai jos, nu mă enerva!

— Poftim, stau jos. Te ascult.

— Scoate și paltonul de pe tine! Nu pot să discut o chestiune serioasă când te văd pe picior de plecare.

— Poftim, am scos și paltonul. Te ascult.

— Dragă, uite ce vreau să-ți zic: cu tine se întâmplă ceva. De azi dimineață, de când te-ai sculat, ești posomorâtă, ai ochii triști, parcă ți-a plouat în casă, n-ai chef de viață. Să nu încerci să mă minți pentru că te cunosc prea bine. Se întâmplă ceva cu tine azi, nu ești în apele tale, s-a întâmplat ceva care te-a întors pe verso sufletește. De ce te ascunzi de mine? Nu sunt eu soțul tău, tovarășul tău de viață, la bine și la greu, nu trebuie să pui capul pe umărul meu vânjos când ai ceva pe suflet? De ce mă ocolești?

— Dragul meu, n-are rost să spunem cuvinte prea mari. În câte suntem azi?

— Azi? Stai să mă uit în calendar. Azi suntem în pașpe.

— Perfect. Și ce e în pașpe?

— Ce să fie? În pașpe e pașpe.

— A cui zi e în pașpe?

— A cui?

— A mea.

— Fii serioasă. Ia dă buletinul. Formidabil! Și de ce nu spui nimic, dragă? Eu, care, am zece mii de chestii pe cap, de unde vrei să țin minte și asta?

Să-mi scriu în palmă sau pe frunte? Trebuia să-mi spui de ieri sau de alaltăieri, îți luam un cadou, un buchet de flori sau un ghiveci, mă sculam de dimineată, te pupam, spălam eu vasele, mă duceam eu la piață, găteam eu în locul tău, făceam orice ca să fii fericită, să te simți și tu odată-n an împărăteasă, să nu faci nimic, să ți se aducă mâncarea la pat. Acuma ce vrei să-ți fac? De ce taci ca o mută, de ce nu mă informezi la timp despre evenimentele tale personale? Te rog foarte mult, fără sentimentalisme, fără lacrimi! Nu-mi strica ziua, că și-așa am destule pe cap! mai bine du-te la piață, fă cumpărături, fă mâncare, ocupă-te de copii și uită incidentul. Eu nu-ți mai fac niciun reproș, te iert. Pa!

Consult

Din fericire (sau nefericire) am o sumedenie de prieteni printre medici: interniști, chirurghi, radiologi, stomatologi, urologi, neurologi, dermatologi, oftalmologi, dieteticieni etc. Dacă mă doare o unghie, dacă îmi cade un fir de păr sau mi se bate un ochi, nu am de ce să mă îngrijorez și să intru la idei, pot chema pe loc un specialist să mă consulte. Acum o săptămână, de pildă, mă sună Traian B., internistul.

— Ce faci, cum te simți? mă întreabă el.

— În general, bine, deși am avut o noapte agitată, m-a durut capul.

— Trec să te văd.

Medicul și prietenul Traian B. A trecut să mă vadă. Mi-a luat tensiunea, mi-a cercetat ficatul, inima, plămânii, apoi m-a dus cu el la policlinică unde mi s-a recoltat un kil de sânge pentru zece analize. Seara a venit din nou la mine, acasă, cu rezultatele. Nu erau prea rele, dar nici prea bune. Erau la limită. Tensiunea era la limită, glicemia la limită, colesterolul la limită, lipidele la limită etc. Tocmai eram la masă. Nevastă-mea ne-a servit niște păstramă și o țuiculiță.

— Tu o să mănânci puțină brânză de vaci și un ceai fără zahăr. Nu mănânci sărat, pipărat, acru și ardeiat; fără grăsimi, fără pâine, fără cartofi, fără alcool, cafea și țigări.

El a mâncat păstramă și sarmale, a băut țuică și vin negru de Tohani. Eu eram bolnav, nu aveam voie. El era sănătos, avea voie. Apoi, deși se făcuse destul de târziu, a băut o cafea și a fumat trei țigări. Mie nu mi-a dat voie nici una, nici alta. De foame, n-am putut dormi toată noaptea.

A doua zi eram prost dispus. M-a sunat prietenul meu, chirurgul. I-am spus ce mi-a zis internistul.

— Păi dacă ești prost și te ieși după el?! Dragul meu, interniștii sunt niște ageamii, nu știu absolut nimic din ceea ce se întâmplă în corpul omenesc. Ei cântă după ureche, lucrează orbește și se bazează pe presupuneri și bănuieli. Bea și mănâncă, nu-ți face probleme. Singurii care știm adevărul suntem noi, chirurgii. Dacă te doare

ceva, te tai, vād despre ce e vorba și rezolv. Mănâncă și bea tot ce-ți place, nu te reține de la nimic. Organismul știe singur de ce are nevoie. Simți nevoie de sare, mănâncă sare. Simți nevoie de piper, mănâncă piper, bea molan, mănâncă fasole, cârnați, slănină...

Mi-a convenit îndemnul lui și m-am pus pe mâncat și pe băut. Arătam splendid, roșu în obraji ca un măr ionatan. Dar a trecut pe la mine dieteticianul și nu i-am plăcut. Aveam câteva kilograme în plus. Mi-a scos carnea și molanul și m-a pus pe supe de zarzavat. Fără sare. A trecut și urologul și mi-a scos piperul, hreanul, muștarul și mujdeiul, ca să-mi protejez căile urinare. Stomatologul mi-a scos dulciurile, neurologul cafeaua și ceaiul chinezesc, iar dermatologul mi-a interzis țelina și morcovii și mi-a recomandat în mod expres varza roșie, fără oțet. Orelistul mi-a interzis portocalele și mi-a propus lămâile. Am zece rețete de făcut, de pe urma cărora trebuie să iau zilnic circa treizeci de pastile albe și colorate.

Năucit peste măsură de atâtea interdicții și recomandări, i-am convocat azi pe toți prietenii mei, medicii, și le-am spus să se pună de acord, întrucât, în urma consultărilor lor, mă simt infernal de rău.

Acum, în timp ce scriu aceste rânduri, ei sunt în camera cealaltă, unde discută aprins de circa patru ore. Mi-e rușine să vă spun, dar, trăgând cu urechea, am auzit rostindu-se cuvinte grele,

inclusiv înjurături. N-am să-i deranjez până mâine dimineață.

Portarul

O femeie destul de în vârstă și destul de amărâtă vine la poarta unui spital, ducând cu ea o sacoșă plină cu de-ale gurii.

— Maică – îi spune ea portarului, un zdrahon care ar putea duce în spinare doi bivoli – am aici un băiat care și-a rupt piciorul. Cum pot să dau de el?

— Dar de ce și-a rupt piciorul? se interesează portarul, nițel cam nervos.

— A călcat într-o groapă.

— Foarte rău. Foarte rău că nu e atent.

— Asta i-am zis și eu: „maică, fii atent pe unde calci”.

Portarul își fixează privirea asupra sacoșei.

— Ce-ai acolo?

— I-am adus ceva de mâncare.

— Păi ce, aici îi lăsăm să moară de foame? Nu e voie de introdus alimente în spital. E epidemie de gripă.

— Și să nu-i duc nimic? întreabă bătrâna, disperată, după care scoate din buzunar o bancnotă de zece lei, o mototolește până o face ghemotoc și i-o vâra portarului cu discreție în palmă. Portarul primește obiectul cu o dexteritate de prestidigitator, dar starea lui de indispoziție nu

se modifică.

— Ia să vedem despre ce-i vorba. Avem dispoziție să facem control.

O duce pe bătrână în ghereta lui de beton armat, bine încălzită, și începe să-i scotocească prin sacoșă.

— Ce sunt astea? întrebă el, îngrozit.

— Șnițele.

— Vai de mine! Păi dumneata crezi că e voie cu șnițele în spital? Unde ajungem?

— E plăcerea lui.

— Și ce dacă e plăcerea lui?! Aici nu-i restaurant! Aici e spital!

Portarul ia un șnițel și mușcă din el, hulpav.

— Sunt gustoase, nimic de zis, dar nu e voie. Le punem de-o parte. Ce mai ai? Cârnați?! Vai de mine! Sper că nu sunt picanți?!

— Le-am pus puțină boia și câte un pic de ardei, ca să aibă gust.

Portarul înghite un cârnat pe nemestecate și-i pune pe ceilalți de-o parte.

— Delicioși, dar nu e voie... Ouăle astea sunt tari sau moi?

— Potrivite.

— Ouăle fac rău la ficat, zice el, și își curăță cu o viteză uimitoare două bucăți pe care le sarează din abundență și le înghite ca pe niște găluști. Văd că mata habar n-ai ce înseamnă un spital. Ce-i cu sticla asta de bere aici? Duci alcool bolnavilor?

— O singură sticlă, de poftă...

— Exclus! strigă el, vehement. Dacă află șefii chestia asta, mă amendează de mă usucă.

Drept pentru care scoate dopul sticlei cu dinții și bea întregul conținut pe nerăsuflăte.

— Nu era prea rece, dar berea e bere, te răcorește, oricum.

Vigilentul portar descoperă în sacoșă și niște cornulețe cu nucă, pe care le devorează cu aceeași lăcomie, confiscă o bucată de telemea, un salam de iarnă și niște mere ionatane.

— Uite, maică, ca să nu zici că sunt om rău, te las să-i duci portocalele astea două. Nu prea e voie, mă rog, treacă de la mine.

Femeia ia cele două portocale și face câțiva pași prin curtea spitalului, apoi se întoarce, dezorientată. Spitalul are vreo zece clădiri.

— Maică, pe unde o iau și cum îl găsesc?

Între timp, portarul a început controlul asupra altor sacoșe.

— O iei pe prima alee la dreapta, faci la stânga, pe urmă la dreapta, pe urmă iar la stânga, faci dreapta, dai de un rond cu flori, îl înconjuri de două ori și pe urmă faci iar la dreapta.

— Și pe urmă? întreabă femeia.

— Pe urmă mai întrebi și mata, că de-aia ai gură.

Întâlnirea cu viața

Nu demult, în urma unor dezbateri îndelungate și furtunoase, Uniunea umoriștilor slabi și

mediocri (există și o Uniune a umoriștilor excelenți, cu un singur membru: eu) a stabilit, în principiu, necesitatea ca membrii ei să ia contact cu viața. Cu acest prilej, toți umoriștii slabi și mediocri au declarat solemn că legătura cu viața este o necesitate vitală pentru oricare creator, un fel de oxigen care hrănește opera, o vitamină, o globulă roșie, o rază de soare. Apoi, au luat în discuție conceptul de viață, pentru ca lucrurile să fie cât se poate de clare. Problema a fost abordată din toate punctele de vedere: biologic, filosofic, etic, estetic și structuralist. Evident, din această pricină s-au născut contradicții (care au trebuit împăcate), confuzii (care au trebuit limpezite), nelămuriri (care au trebuit lămurite), întrebări (la care a trebuit răspuns) și așa mai departe.

Astfel, unii au susținut că viața există pretutindeni și, deci, și în interiorul umoristului. Atunci, s-a pus întrebarea: ce rost are să meargă umoristul să cunoască viața altora, când mai bine ar fi să și-o cunoască pe-a sa? O altă teorie susținea că viața biologică nu poate fi confundată cu viața luată în sens social și literar, care există în mod obiectiv și independent, în afara eului nostru. Acest punct de vedere susținea, cu alte cuvinte, necesitatea ca umoristul să meargă el la viață. O serie de vorbitori au considerat, însă, că nu e necesar să meargă umoristul la viață, ci să vină ea la el, deoarece viața este interesată să fie zugrăvită de către umorist și nu umoristul să fie

zugrăvit de către viață. O altă teorie susținea că viața, în sensul ei concret senzorial, nu se găsește decât dincolo de Chitila. Cu acest prilej s-a mai iscat o controversă, deoarece unii confundau Chitila cu Chilia Veche (localitate situată în Delta Dunării), iar unii cu orașul Chitias din Irlanda de Nord.

În cele din urmă, s-a făcut un compromis, ajungându-se la concluzia că viața există și în afara eului umoristului, că trebuie cunoscută prin deplasarea umoristului spre aceasta și nu invers și că e de preferat viața situată dincolo de Chitila. S-a stabilit, de asemenea, ca în viitoarele două săptămâni toți umoriștii membri ai uniunii să ia legătura cu viața, obligatoriu, alcătuindu-se brigăzi formate din mai multe persoane, deoarece unii au susținut că le e jenă să meargă singuri, unii recunoscând chiar că le e frică.

Din păcate, însă, majoritatea umoriștilor nu s-au ținut de cuvânt și nu au plecat, așa cum s-a stabilit, pe teren. Unii au declarat chiar că nu vor mai pleca deloc, aducând ca argumente împrejurări familiale dintre cele mai grave: accidente, decese, nașteri. La un moment dat, se credea chiar că însăși ideea legăturii cu viața va fi definitiv compromisă, și atunci s-a recurs la o soluție ultimă: s-a tras la sorți cine să plece.

Tragerea s-a făcut de față cu un public larg, așa cum se obișnuiește la LOTO și ADAS. Spre satisfacția tuturor, plăcerea de a lua primii

legătura cu viața a revenit unora dintre cei mai apreciați umoriști mediocri: epigramistul J. J. Sacâz (pseudonim), foiletonistul Mugurel Crenguță (pseudonim) și caricaturistul Broască (acesta a refuzat să-și adopte un pseudonim, susținând că numele de Broască e mai onorabil și mai cantabil chiar decât Napoleon). Ei au promis solemn, în fața președintelui și a colegilor, că a doua zi vor pleca pe teren.

În clipa când s-au urcat în tren, cei trei au simțit deodată fiorii necunoscutului și, bineînțeles, ai regretelor. De ce plecaseră, totuși? Nu cumva tragerea la sorti a fost măsluită? Oare cum se va comporta viața vizavi de ei? Oare nu vor contracta vreo boală incurabilă. Doamne ferește!

Dar, fie că vroiau sau nu vroiau, trenul îi ducea pe umoriștii Sacâz, Crenguță și Broască spre întâlnirea cu viața, cu o viteză de optzeci de kilometri pe oră.

Așa se și face că peste patru ore se aflau în orașul R. Încă de la gară, umoriștii au observat că viața are față de ei o atitudine rezervată. De ce aceasta nu le ieșise în întâmpinare cu flori? Nu-i convenea cumva vizita lor? Le băgase cumva un fitil vreun confrate invidios?

Acest mister trebuia lămurit de la bun început.

Considerând, după părerea lui, că, în mod oficial, viața își are sediul la primărie, Mugurel Crenguță propuse să se ducă toți trei într-o vizită de prezentare la această instituție.

La primărie, umoriștii fură primiți cu simpatie, entuziasm și chiar uimire. Oamenilor nu le venea să creadă că niște umoriști în carne și oase au venit la ei și regretară sincer că n-au aflat dinainte de eveniment, pentru a-i întâmpina la gară. Imediat li s-au creat toate condițiile optime pentru cazare și hrană. După ce s-au spălat și au mâncat bine, umoriștii s-au interesat de aspectele concrete pe care le ia viața în acest oraș. Imediat, cei de la primărie le-au prezentat lista întreprinderilor, instituțiilor și celorlalte edificii ale orașului.

— Neapărat, neapărat, au spus ei, trebuie să vedeți combinatul siderurgic.

— Combinatul siderurgic? s-au întrebat umoriștii, deja neplăcut surprinși de această denumire prea energică. Mă rog, să-l vedem...

În drum spre combinat, prima constatare critică pe care au făcut-o s-a referit la faptul că acesta era situat în afara orașului, adică puțin cam departe. „De ce nu a fost așezat în centru?” a întrebat Broască, nedumerit, dar niciunul dintre colegii săi nu a fost capabil să-i răspundă.

Văzându-le legitimațiile de umoriști și mutrele acre, portarul combinatului a început să râdă cu o poftă de-a dreptul populară. Umoriștii l-au privit cu suspiciune. Felul cum râdea acest om li s-a părut de prost augur. Fără îndoială că aici exista o concepție greșită despre umor.

Aruncând de la poartă o privire asupra combinatului, Broască rămase profund dezamăgit

de felul cum arăta acesta în realitate.

— În desenele mele e mult mai frumos, spuse el. Mai curat, mai ordonat... Uite, de pildă, ce neglijență: au lăsat țevile alea uriașe pe-afară.

— Precis că au uitat să le facă de la bun început și le-au făcut pe urmă, își dădu cu părerea Sacâz.

Intrară apoi în curte. Circulația intensă îi umplu de fiori: mașini după mașini, cărând tot felul de lucruri, cărucioare, vagoneți, platforme. Ceea ce i-a făcut însă să se lipească de un zid, îngroziți, a fost un tren care a fluierat asurzitor chiar sub nasul lor. Cum nimerise acest tren în curtea unei întreprinderi? Nu cumva deraiașe și pornise aiurea?

Președintele sindicatului, care îi însoțea, îi conduse la oțelărie. Intrând în hala imensă, umoriștii avură câteva clipe de uimire totală. Flăcări imense ieșeau pe o ușă pe care cineva o uitase deschisă și nimeni nu se sesiza să cheme pompierii.

— Ce neglijență! urlă Mugurel Crenguță. O să ardeți de vii!

Oțelarii râseră în hohote homerice. Erau strașnici umoriștii ăștia. Deși acri și încruntați la mutre, făceau niște glume foarte reușite. Cel mai mult le-a plăcut oțelarilor gluma făcută de Broască: atunci când o macara a trecut chiar pe sub nasul lor, cărând o oală uriașă plină cu metal topit, acesta a leșinat. Sacâz, fiind mai intim cu el, și-a permis să-l muște de deget și Broască s-a

trezit, suspinând: „Vreau acasă”. În clipa când au aflat că temperatura oalei cu fiertură roșie este de peste o mie cinci sute de grade, toți trei au fost de acord că e bine să dispară cât mai repede. Aici viața se afla în formele ei cele mai primare, neevolute. De unde umor în asemenea condiții?

Crenguță, având ceva mai multă prezență de spirit, puse câteva întrebări chibzuite îndelung, ca, de pildă: ce înălțime are hala? dacă metalul topit se răcește la gheață? de ce se pune în cuptor fier vechi și nu fier nou, care ar fi mult mai bun? etc., după care declară că ceea ce au văzut e suficient, acum vor să cunoască și elementul uman.

— Să ni se dea un om să-l cunoaștem, au cerut ei.

Președintele sindicatului le-a recomandat un oțelar.

— Să mergem undeva unde să fim în liniște și siguranță, au propus apoi.

S-au retras într-un birou, undeva unde era liniște și, mai ales, siguranță. Oțelarul îi privea aproape emoționat, cu un zâmbet modest și sfios pe fața lui dogorită de flăcări. Umoriștii erau gata-gata să se emoționeze și ei, dar își reveniră. Sacâz făcu chiar o observație, în șoaptă, către colegi: „Nu vi se pare cam schematic?” Într-adevăr, viața, așa cum o reprezenta acest tânăr solid și roșcovan, voios și modest, era exagerat de frumoasă. Umoriștii manifestară totuși un deosebit interes

față de elementul uman și îi adresați circa cincizeci de întrebări, dintre care cităm următoarele: 1) Care este linia caracterologică și psihologică pe care vă dezvoltați? 2) În ce momente ale procesului de producție aveți de obicei complexe sau, exprimându-ne mai simplu, frământări sufletești? 3) Ce mișcări psihice vă sugerează focul? 4) Ce umor preferați: gros sau sec? 5) Când râdeți, care anume facultăți psihice și fizice vi se compensează? 6) Ce părere aveți despre revista noastră de satiră și umor Leușteanul etc., etc.

Elementul uman își notă atent cele cincizeci de întrebări, după care umoriștii îi propuseră să le trimită răspunsurile prin poștă, deoarece acum se grăbesc să nu piardă trenul. Și plecară.

În curte, Crenguță își notă repede niște nume de fruntași de pe un panou de onoare, apoi se îndreptară în mare grabă spre gară.

— Să prindem neapărat trenul! strigă, îngrijorat, Broască. Eu la ora opt am obiceiul să fac o baie, iar la nouă să fiu în pat.

Ajunși în București, umoriștii fură invitați să povestească și celorlalți umoriști slabi și mediocri cum arată viața. Luând cuvântul în numele celor trei, Mugurel Crenguță începu, așa:

— Tovarăși, viața este nebănuț de proaspătă, surprinzătoare și complexă. Am cunoscut cu acest prilej locuri, fapte și oameni care, cred că nu exagerez, vor servi întregii noastre uniuni ca

material de viață pentru următorii patru-cinci ani. Depozitul nostru sufletesc este doldora.

Umoriștii slabi și mediocri au izbucnit în aplauze viguroase, pline de satisfacție. În sfârșit, sosise și în mijlocul lor o bucată de viață. Poate că, folosită cu economie, le va ajunge chiar pentru opt-nouă ani, până la vârsta pensionării.

Sacâz, Mugurel și Broască stăteau în prezidiu, mândri, privind sala ca niște cosmonauți întorși pe pământ. Din clipa aceea, intrarea lor în istoria literaturii satirice proaste și mediocre era o chestiune sigură.

Să nu generalizăm

— Dumneavoastră ați fost surprins în timp ce încercați să furați. E adevărat?

— Da, e adevărat.

— De ce ați vrut să furați? De ce nu obțineți bunurile materiale de care aveți nevoie prin muncă cinstită?

— Păi asta și fac.

— Păi nu asta ați făcut din moment ce ați fost surprins furând.

— Dumneavoastră vă jucați cu cuvintele. A surprinde pe cineva care are o intenție nu înseamnă că individul a și comis fapta. Vă rog să nu generalizați și să mă declarați hoț.

— Eu nu vă declar, eu vă spun doar adevărul.

— Comiteți o eroare filosofică fundamentală.

Dumneavoastră doriți, probabil, să vă folosiți de mine pentru un material satiric. Vă anunț solemn că nu v-ați găsit omul. Eu nu sunt ceea ce se numește un tip care să merite a fi generalizat. Eu sunt, pur și simplu, un caz. Ori, literatura nu se face de pe urma cazurilor.

— Vai de mine, cum puteți spune așa ceva?! Toată literatura mondială, ca să nu mai vorbim de cinematografie, se hrănește din cazuri. Cu alte cuvinte, și dumneavoastră sunteți un caz. În sensul că ați fost surprins în timp, ce încercați, să furați.

— Am încercat, dar nu am furat. Până în acest moment eu sunt un om cinstit.

— Și credeți că conștiința dumneavoastră este curată?

— Mai terminați odată cu conștiința! De ce generalizați? De unde știți dumneavoastră că eu, înainte de a merge să fur, nu am avut procese de conștiință? Exact cu patrusprezece minute înainte de a veni în magazie pentru a sustrage anumite produse, soția mea m-a întrebat dacă nu cumva voi avea muștrări de conștiință pentru fapta pe care urma s-o săvârșesc. Pe moment, nu am avut să-i dau niciun răspuns, dar când am ajuns la ușa magaziei și am scos cheia cu care să deschid lacătul respectiv pentru a fura anumite bunuri materiale mi-am pus întrebarea dacă, totuși, eu nu comit o faptă imorală.

— Exact în acel moment ați fost surprins.

— Nu are nicio legătură cu ceea ce voiam să spun. Voiam să vă spun că nu trebuie să mă băgați în cazurile generalizatoare. Eu sunt un caz special. Eu am avut muștrări de conștiință pe tot traseul de la locuința mea până la magazie. Tot timpul, în timp ce călătoream cu taxiul 2 B 4619, mă întrebam: „De ce faci tu, Dudule, această faptă? De ce?”

— Să înțeleg din ceea ce îmi spuneți dumneavoastră că există o deosebire între cei care fură fără remușcări și cei care fură cu remușcări?

— Bineînțeles. Tocmai asta încercam să vă explic, dar dumneavoastră sunteți pus pe generalizări. Nu se fură întotdeauna din cinism. Există și oameni sensibili, care fură cu remușcări grozave. Vreau să vă spun că Napoleon, după fiecare bătălie în care îi mureau circa zece mii de soldați nevinovați, tineri în floarea vârstei, se ducea în bivuacul său și vărsa o lacrimă pentru ei. Era un om veșnic cuprins de remușcări, deși a lăsat pe câmpurile de luptă sute de mii de morți.

— Nu văd legătura între dumneavoastră, care ați fost surprins cotrobăind noaptea într-o magazie, și Napoleon.

— Există o legătură foarte strânsă. Dacă Napoleon a regretat profund după bătălia de la Waterloo, tot atât de profund pot regreta și eu fapta săvârșită pe strada Popa Nan numărul doispe. Dar, spre deosebire de Napoleon, care a pierdut bătălia de la Waterloo, în mod categoric și

definitiv, eu nu am săvârșit fapta în mod categoric.

— Asta pentru că organele v-au surprins la timp. Din documente reiese că doreați să sustrageți câțiva saci cu cafea boabe.

— Cu dumneavoastră nu se poate discuta! Eu vă spun una și dumneavoastră înțelegeți alta. Eu v-am explicat că la bază nu a fost decât o intenție. Că eu, împreună cu soția mea, am avut regrete prealabile în legătură cu acest fapt. Că și Napoleon, după fiecare bătălie, avea regrete. De ce doriți să mă generalizați, când eu sunt doar un caz... Un simplu caz...

Confuzie

— Sper că nu vă deranjez prea mult dacă vă cer un foc? Fumatul în aer liber se pare că este mai dăunător decât fumatul în interior. După ultimele cercetări științifice, fumatul de interior, intrat în combinație cu o cantitate mai mare de oxigen, devine și mai nociv. Dumneavoastră, ca femeie, câte țigări consumați zilnic?

— Circa zece-treizeci. Depinde de cum sunt în tură.

— În ce domeniu lucrați?

— În domeniul alimentației publice.

— Sunteți vânzătoare?

— Am fost vânzătoare, dar acum sunt promovată în calitate de casieră. Din cauză că manipulez permanent numeralul și butoanele nu

pot să fumez decât atunci când nu am clientelă.

— Este o meserie plăcută?

— Da, în sensul că vezi diferite persoane și pentru că, în afară de minusuri, avem și plusuri. Minusurile ne vin de la ambalaje. Atâta vreme cât produsele alimentare se vor vinde în ambalaje, vor exista și minusuri.

— M-ar interesa, dintr-o pură curiozitate, de unde provin plusurile.

— Plusurile, dacă sunteți într-adevăr curios, ne provin de la clienții neglijenți, care uită să ia restul. Unii își uită chiar portmoneul. Ca să nu mai vorbesc de un client care și-a uitat o sacoșă plină cu sute. Eu am vrut s-o depun la organele specializate, dar tov. responsabil mi-a zis că: „O să mai vină el după sacoșă când o zbură porcul”.

— Și a venit?

— Bineînțeles că nu.

— Mai vorbiți-mi despre plusuri.

— Se întâmplă ca, din cauza unor clienți vorbăreți, să greșesc în plus o cifră, două, maximum trei, din nebăgare de seamă.

— Sunteți divorțată?

— Divorțată c-un copil.

— Băiat sau fată?

— Fată. Opt anișori, cântă în ansamblul de muzicuțe al sectorului, iar în sezonul rece patinează aproape zilnic.

— Dumneavoastră aveți o profesiune frumoasă și lăudabilă, în timp ce fiica dumneavoastră are preocupări lăudabile. În acest sens v-aș propune să ne căsătorim. Înainte de aceasta, vă voi face o scurtă prezentare a vieții și activității mele.

— Nu este nevoie, întrucât mi-ați făcut-o și săptămâna trecută, tot aici, în același parc și pe aceeași bancă.

— Vai de mine! Vă rog să mă scuzați.

— Nu face nimic.

— Confuzia nu ar fi avut loc dacă pe figura dumneavoastră nu s-ar fi schimbat ceva.

— Mi-am vopsit părul. Din blondă-blondă am devenit brunetă cu nuanțe de verde. Într-adevăr, dumneavoastră nu aveți nicio vină, ideea a fost a coafezei, care este verișoara mea. Din păcate, în momentul de față sunt încurcată cu șeful de tură.

— Îmi pare foarte rău, pentru că eu de mult intenționez să-mi întemeiez căsnicia cu o persoană din comerțul alimentar, întrucât așa ceva am mai avut de două ori, inclusiv concubinaj cu o picoliță.

— Nu vă interesează ceva din domeniul cooperăției meșteșugărești? Eventual cu munca la domiciliu.

— Ba da.

— Cumnata mea confecționează păpuși în apartamentul ei de trei camere, confort unu sporit.

— Dați-mi telefonul ei.

— Cu plăcere.

Pensionarul medical

Prima oară, mi-a sunat la ușa la ora două noaptea ca să-mi ceară un antinevralgic. Are aproape doi metri înălțime și 116 kilograme.

— Nu știu ce se întâmplă cu mine, mă doare capul în mod sistematic. S-ar putea să fie ceva grav?

S-a internat în patru spitale și a făcut toate analizele și radiografiile posibile. Nu i s-a găsit nimic. Totuși, a obținut un concediu medical într-o stațiune de munte. Când s-a întors, m-a sunat la ora trei noaptea, ca să-mi ceară un diazepam. Era cuprins de o panică groaznică.

— Sunt astenic în ultimul hal.

Mi-a mărturisit că dormise în după-amiaza zilei

anterioare patru ore și mâncase singur o rață întreagă pe varză.

— Dragă vecine, i-am spus, nu se poate să fii astenic, și să mănânci singur o rață pe varză.

Ieșise din serviciu, în vederea refacerii sănătății. Muncea nevastă-sa. El făcea piața și ducea cei doi copii la grădiniță. În restul timpului ședea în parc, la aer liber, și juca șah cu alți pensionari. Și-a obligat socrii să-i acorde soției sale ajutoare suplimentare în bani și produse. A cerut un porc, două costume de haine și o motoretă „Mobra”, ca să se poată duce la pescuit, pescuitul fiind recomandabil pentru astenici. Plictisit de atâta inactivitate, simțea nevoia de comunicare, mă scula noaptea din somn ca să-mi spună părerile lui despre fotbal și despre binefacerile ceaiului de codița șoricelului. Avea insomnii. I-am recomandat să reintre în câmpul muncii, poate că munca l-ar deconecta.

— Nu mai pot să muncesc, mi-a mărturisit el, cuprins de o tristețe profundă. La patruzeci și nouă de ani sunt o ruină fizică. Mă dor toate: capul, plămânii, inima, stomacul, ficatul și degetul mare de la piciorul stâng. Noroc cu soția mea, care este o femeie harnică și minunată.

Recent, ruina fizică ce mă făcea să-i plâng de milă a dispărut de-acasă. S-a încurcat cu una mai tânără cu douăzeci și cinci de ani ca el și e căutat de miliție pentru plata pensiei alimentare. Ieri, i-a trimis nevastă-sii (bineînțeles, fără a menționa

adresa la care se află) o carte poștală: „Draga mea, știi bine că sunt bolnav, de ce mă persecuți?”

Omul care vine din Buzău

Scriitorul e la masa de lucru. Intră Vărul – 60 de ani, mic și slab. După el, timid, Fiul – 35 de ani, cât mai înalt și zdravăn cu puțință, purtând o găscă la subțioară.

VĂRUL: Dacă nu vă supărați, aici trăiește și locuiește cunoscutul scriitor I. B.?

SCRIITORUL: Dar cine sunteți dumneavoastră?

VĂRUL: Cum, mă Onele, nu mă mai cunoști? (Îl pupă pe amândoi obrazii.) Eu sunt Mielu, mă! Mielu... vărul tău... (Scriitorul nu-l recunoaște.) Mama mea și mătușa ta erau ca surori... (Se așază fără să mai aștepte invitația.) Ce mai faci tu, mă, cum o mai duci, ce mai creezi, cu ce ne mai delectezi, cu ce ne mai... Mai ții minte când mergeam noi amândoi cu oile pe deal... cu mieii... cu iezii... Măi, ce de amintiri, îmi dau și lacrimile... Măi Onele, ca să nu te rețin, că poate te afli în focul creației, că știm și noi ce e o creație și cum trebuie ea respectată, îți spun de ce te-am deranjat așa de matinal și de dimineață, uite, ia găscă asta, poți s-o faci pe varză, poți s-o ții și de prăsilă, că e blândă și domestică mai ceva ca un copil, poți să dormi cu ea în pat. Mă Onele, tu-l cunoști pe Gică-al meu? Gică, ăla micu, brunet, care ți-a recitat ție o poezie acum zece ani, când ai fost pe la noi prin sat și l-

ai mângâiat pe creștet... (Arată spre Fiul, care e cât un munte.) Uite, ăsta e. A crescut, s-a dezvoltat, am vrut să-l dăm mai departe, n-a reușit, era cam bolnăvicios, cum deschidea cartea, îl durea creierul mic. Și atunci l-am angajat magaziner la o magazie din comună. Mă Onele, ce crezi că pățește, mă, alaltăieri? Ce crezi?

SCRIITORUL: Ce?

VĂRUL: I-a luat foc magazia!

SCRIITORUL: Cum?

VĂRUL: N-o să-ți vină să crezi: a uitat o țigară aprinsă înăuntru. Dar știi care e culmea? Că exact în ziua aia se luase de fumat, săracul!

SCRIITORUL: Nu cumva a avut ceva lipsuri în gestiune?

VĂRUL: O fi avut, dracu' știe, că pe urmă de unde să ne mai dăm seama, că n-a rămas decât scrum: era noapte, pompierii erau voluntari... dormeau... Pe partea locală lucrurile sunt aranjate, avem martori, avem recomandări. Problema e să vorbești tu la ADAS să plătească paguba, că de-aia e ADAS.

SCRIITORUL: Cât e paguba?

VARUL: Nu e mare: vreun milion. Să plătească ADAS-ul și pe urmă să-i oprească din leafă, două, trei sute pe lună... Am făcut noi socoteala, în anul 2197 e achitat. Ce zici, vorbești tu cu ăia de la ADAS?

SCRIITORUL: Ce să vorbesc?

VĂRUL: Să spună că magazia a fost trăsniță de

trăsnet.

SCRIITORUL: Păi a fost furtună în noaptea respectivă?

VĂRUL: Era senin ca sticla, da' ce contează, n-ai tu relații?

SCRIITORUL: Ce relații?

VĂRUL: Adică să vorbești cu Topor să schimbe buletinul din ziua aia: să bage ploaie în loc de senin... Zi, că n-o fi degeaba, îl omenim. Să zică c-a greșit, n-o fi nici prima, nici ultima oară, e om și el... Sau n-ai vreun doctor mare de nervi?

SCRIITORUL: De ce?

VĂRUL: Cum de ce? Să-l declare iresponsabil p-ăsta mic. Să-i dea certificat de astenie. Că tot e el cam zănatec. Odată, când a venit băut, a zis că vrea să taie butuci și-a despicat butelia de aragaz în două. Ce zici? Poți să faci ceva pentru el, să-l salvezi? Gândește-te.

SCRIITORUL: Păi asta fac.

VĂRUL: N-ai nicio idee?

SCRIITORUL: N-am.

VĂRUL: Ce dracu', mă, dacă nici vouă, scriitorilor, nu vă merge mintea, care din asta trăiți, atunci... Hai că tot eu te scot din încurcătură... Am o idee de milioane, poți s-o bagi și-n Preșul. Știi ce faci? îl înfiezi!

SCRIITORUL: Pe cine?

VĂRUL: Pe el. (Către Fiul.) Zi săru mâna!

FIUL (către Scriitor): Săru mâna, tată!

VĂRUL: Hai, mă, că asta e soluția: îl înfiezi și pe

urmă vii la ăia de la tribunal și le zici: „Dom’le, ăsta e fi-miu, nu vă legați de el, că nu știu ce vă fac!”. Adică faci scandal. Pe urmă, după ce trecem de belea, îl desfiezi. Ce zici?

SCRIITORUL: Păi ce vârstă are el?

VĂRUL: Cine? Fi-miu? Treizeci și cinci.

SCRIITORUL: Păi și eu am tot treizeci și cinci.

VĂRUL: Și ce-i cu asta?

SCRIITORUL: Păi unde s-a mai pomenit ca fiul să aibă aceeași vârstă cu tatăl?

VĂRUL: Acum te legi și tu de-un fleac. Dar la voi, în literatură, cum e posibil toate? Cum devine de cântă una care e cheală, iar fiul care e viu vorbește cu tac-su care e mort? Adică eu nu citesc presa și nu mă uit la televizor?! Zi mai bine că n-ai bunăvoință și că nu vrei să mă servești!

SCRIITORUL: Eu vreau, dar...

VĂRUL: Lasă, că vă știu eu pe-ăștia care-ați plecat de unde-ați plecat și v-ați uitat vatra pe care v-ați născut, v-ați uitat pășunea pe care-ați păscut mieii, oile și caprele! V-ați uitat mamele, tații, cumnații și frații și... (Către Fiul.) Hai, mă, că mai avem noi și alte relații, n-o fi el singurul văr din Buzău care-a ajuns în București. (Către Fiul, în șoaptă.) Ia și găscă! (Cei doi ies indignați. Scriitorul rămâne semiîngândurat.).

Un fragment din viața lui Puiu

Puiu a mers la școală la vârsta de opt ani și

jumătate, era gogiamitea găliganul printre ceilalți copii, li se uita în creștet de înalt ce era, dar părinții au preferat să-l țină acasă doi ani în plus, cu certificate medicale, să se joace și să nu știe de griji, „că pe urmă, zicea bunică-sa, o să tot învețe, de-o să-i iasă părul prin căciulă”. Dacă mai punem la socoteală că un an de elementară l-a pierdut din cauza unei tuse măgărești și că altul la liceu l-a amânat pentru că și-a fracturat un deget la patinaj, reiese foarte clar de ce Puiu a terminat liceul la 23 de ani împliniți. Deși avea o statură de halterofil categoria semigrea, părinții și bunicii trăiau cu spaima că unicul lor copil e firav și, deci, expus tuturor pericolelor, microbilor și virușilor, îi frecau mâinile și nasul cu spirt de trei ori pe zi, cineva îi ducea ghiozdanul până la școală în perioada ciclului unu și doi, iar când era nițel frig s-au adia un vânticel Puiu era dus și adus de la școală cu taxiul.

La ce facultate să dea examen? Familia s-a sfătuit șapte zile și șapte nopți, bând sute de cafele, întorcând lucrurile pe toate fețele. În cele din urmă, au ajuns la concluzia că Puiu trebuie să se facă artist (nu contează ce fel de artist, există deja șapte arte, să aleagă una, care i-o place lui) pe considerentul că artiștii au un program mai lejer și nu se scoală decât când se crapă de douășpe ziua. A dat, deci, Puiu examen la actorie, unde a căzut cu brio, pe motiv că l-a confundat pe Hamlet cu un alt personaj, în loc să-i zică Ofeliei: „Du-te la

mănăstire”, i-a cerut batista și și-a șters nasul cu ea în fața comisiei. La pictură a avut aceeași soartă, dar la Conservator nu l-au primit la înscriere pe motiv că nu există încă o secție de chitară-bass, singurul instrument la, care mai zdrăngănea și el cât de cât. În desperare de cauză, familia i-a dat brânci la zootehnie, trebuia să facă o facultate, nu putea rămâne doar cu studii medii la vârsta lui. Puiu a acceptat, cu, condiția să-l transfere între timp la filologie, dar, cum nu s-a putut, a ajuns târâș-grăpiș, inginer zootehnist.

Tragedia de-abia de-acum începea: a trebuit să plece la țară. Timp de o săptămână, Puiu, bărbat la 28 de ani, înalt cât o ușă, a plâns și s-a dat cu capul de pereți, împreună cu părinții și bunicii. În fine, în ziua sorocită l-au condus cu toții la țară, în comuna Țânțăreni, unde fusese repartizat. Cu acest prilej, bunica a descoperit că respectiva comună nu se chema de florile mărului așa cum se chema, aici existau, într-adevăr, țânțari, drept pentru care i-au făcut un scandal monstru primarului și au stropit cu spray special, de import, toate ulițele și gardurile localității. Au închiriat două camere la un țăran, i-au lăsat lui Puiu o ladă cu bere străină, trei magnetofone, trei chitare și trei calupuri de Kent și s-au întors la București cu sufletele rănite de îngrijorare și mâhnire. N-au trecut decât două zile și Puiu le-a expediat o telegramă prin care le cerea niște pastile de dormit, întrucât satul respectiv e plin de cocoși

care cântă toată noaptea de te asurzesc. Mama lui Puiu a plecat imediat la Țânțăreni, hotărâtă să taie răul din rădăcină. A mers din casă în casă, încercând să cumpere toți cocoșii din sat, ca să-i facă piftie, acțiune care nu i-a reușit decât parțial, drept pentru care a aranjat cu țăranul-gazdă să capitoneze ușile și ferestrele. După alte câteva zile, altă telegramă fulger de la Puiu: „Veniți urgent, grav rănit de un «animal feroce»”. Părinții au crezut că l-a mușcat un tigru bengalez sau vreun câine turbat și au fugit imediat acolo, însoțiți de o Salvare și de un chirurg. De fapt, Puiu se lovise, absolut din întâmplare și din neatenția lui, de cornul unei vaci și făcuse o vânătaie la mâna stângă. Părinții au avut o convorbire vehementă cu conducerea C.A.P.-ului, cerând să se ia măsuri de protejarea vieții copilului lor, în sensul de a se tăia coarnele tuturor vacilor și să li se înfășoare picioarele cu pluș, spre a nu fi periculoase în caz că dau cu copita. În caz că nu, ei își vor lua copilul la București, deoarece nu l-au crescut cu atât chin și griji, ca să fie schilodit la Țânțăreni de către tântari, cocoși, vaci și alte fiare. Întrucât conducerea C.A.P.-ului nu a acceptat condițiile impuse, familia l-a luat pe Puiu cu ea acasă, expediind, totodată, un memoriu la minister prin care se protesta vehement împotriva condițiilor barbare de viață și muncă ce li se oferă tinerilor intelectuali la sate.

În prezent, mama lui Puiu duce tratative intense

cu Direcția parcurilor și părculețelor din sectorul nouă al Capitalei în vederea înființării unei ferme de vaci, de oi sau chiar de capre în „Parcul copilului”.

În cazul în care acțiunea ei va reuși, vă voi informa la timp.

Unde facem revelionul?

Pe vremea când eram foarte tânăr și sărac îmi puneam întrebări dintre cele mai dure pe tot parcursul zilei de 31 decembrie. Din oră în oră, nevastă-mea îmi puneă și ea aceeași întrebare: unde facem revelionul? Într-una din aceste zile fatidice, prietenul meu F. N. Îmi face următoarea propunere:

— Dragă, am un unchi de-al doilea în Ferentari, care a tăiat porcul și a adus un butoi cu vin de la Focșani. Hai să facem revelionul la el.

— Păi ne-a invitat?

— Nu, dar ce contează? Dăm buzna.

Amicul mi-a dat adresa: strada cutare, numărul cutare, etajul cinci, a doua ușă de la lift. Urma să ne întâlnim acolo la orele zece jumătate seara.

Eu, grijuliu să nu pierd chilipirul, am ajuns mai devreme cu un sfert de ceas. Am sunat la ușă, am pus în brațele femeii care mi-a deschis ușa trei garoafe amortite de ger, am zis „bună seara” celor prezenți (bărbați, femei, copii, bătrâni, tineri și maturi, circa treizeci de persoane) și ne-am așezat

la masă. Am început cu o piftie de curcan, am continuat cu o salată de beuf, cu ciupercuțe umplute și-am trecut vijelios la sarmale. Se făcuse ora douăsprezece și amicul meu F. N. Nu mai apărea. Între timp, celelalte personaje din încăpere sușoteau, conspirativ: „Cine sunt ăștia, cine i-a chemat?” Abia după miezul nopții, după ce depășisem cu brio și friptura de curcan cu piure de cartofi, un bărbat foarte zdravăn m-a invitat de-o parte și m-a întrebat cât se poate de franș:

— Dumneata cine ești și cine te-a invitat aici?

— Dar dumneata cine ești? întreb eu, cu tupeul insului care înțelege iminența unei catastrofe.

— Eu sunt gazda.

— A, înseamnă că dumneata ești unchiul lui F. N.

— Îmi pare rău, zice tipul, dar nu cunosc niciun F. N.

— Nu se poate, zic eu, extrem de uimit. Nu e aici etajul cinci, ușa a doua de la lift?

— Nu, mi se răspunde, aici este etajul patru, ușa a doua de la lift.

— Vai de mine, strig către nevastă-mea, am greșit adresa! Noi trebuia să mergem la etajul cinci, ușa a doua de la lift.

— Îmi pare rău, îmi spune tipul, dar blocul nostru nu are decât patru etaje. Sus e spălătoria și uscătoria.

Am rămas perplex, încercând să-mi cer scuze cu lacrimi în ochi pentru deranjul pe care l-am făcut,

era gata-gata să-mi smulg părul din cap din cauza remuşcărilor. Nevastă-mea, plângea în hohote. Gazdei i s-a făcut milă de noi şi nu ne-a lăsat să plecăm până n-am servit şi desertul, adică o salată de fructe şi o felie de tort.

Ajuns acasă, i-am telefonat amicului F. N.:

— Dragă, mai păcăleşte-mă şi altă dată.

Balconul

În faţa instanţei, la cea de-a şaptea înfăţişare şi jumătate, Patriciu a aruncat în luptă ultimele argumente.

— Onorată instanţă, doresc să vă expun din nou situaţia îngrozitoare în care mă aflu din cauza vecinilor, pe baza conflictului care s-a iscat odată cu îngrădirea balconului meu din partea de sud-vest al blocului XYWQ 34 A, scara C, et. 75, apt. 2001. Vecinul meu, Păstorel Tulbure, de profesie pensionar medical, şi-a plantat încă de acum cinci ani o plantaţie de viţă de vie, marca căpşunică, pe care o uda şi, mai ales, o stropea cu diferite substanţe chimice, contra manei. Dacă nu ştiţi, pot să vă informez că mana este un fenomen natural care se petrece atunci când plouă cu soare şi ploaia este fierbinte, ceea ce duce la opărirea strugurilor. Zicând vecinului că din cauza acestor substanţe mi s-a ofilit o petunie pe care o cultivam pe balconul meu, el mi-a zis că mă priveşte, drept pentru care eu mi-am închis balconul. L-am închis

cu fier forjat și sticlă încasabilă. Întrucât vecinul de la sud-vest s-a dovedit răuvoitor și m-a reclamat la ICRAL, am suportat o amendă corespunzătoare. Firește, că l-am reclamat și eu pe el, în vederea unei amenzi la fel de corespunzătoare. La scurt timp după aceasta, exact într-o vineri noaptea, la orele 2:36, vecinul de la nord-vest a sunat la ușa mea zicându-mi pe un ton necorespunzător să-i dau înapoi nutria. Nu a fost nevoie să întreb despre ce nutrie este vorba, întrucât se știa în mai bine de jumătate de stradă că respectivul are o instalație de crescut nutrii pe balconul său. El pretindea că una dintre nutrii a fugit de pe balconul lui pe balconul meu. I-am dat voie să controleze personal, ocazie cu care s-a întâlnit cu vecinul meu dinspre nord-nord, care își căuta pe balconul meu papagalul. Nu au fost găsiți nici nutria și nici papagalul, în schimb a fost găsit Patrocle I. Patrocle, vecinul dinspre vest-vest, cu o găscă albă în brațe. Luat la întrebări de către mine și ceilalți doi vecini, el a mărturisit că își crește această găscă pe balconul său încă de când era boboc cu puf auriu și că, legându-se de respectiva vietate profund sufletește, nu o poate sacrifica, fie pe varză, fie fără. Nu au trecut mai mult de circa cincisprezece minute, adică până am fiert un litru de ȕuică, căci a sunat la ușă vecinul din emisfera estică, care își căuta câinele. A venit apoi vecinul care își căuta pisica. Altul căuta o veveriță. Cineva m-a întrebat dacă nu știu ceva despre peștișorul

lui fugit din acvariu. În aceste condiții vin și vă întreb cum pot să-mi apăr integritatea apartamentului și a balconului (balcon închis întrutotul ermetic), din moment ce circulă insistent zvonul că în blocul nostru s-a mutat un locatar care este pasionat de creșterea vacilor de lapte? Sigur că eu mi-am exprimat mirarea în legătură cu capacitatea liftului nostru de a suporta o vacă de lapte, dar persoane de încredere mi-au relatat că întreprinderea „Ascensorul” face față chiar și la sarcini mai complicate. În acest sens, aș dori să atrag atenția onoratei instanțe că în blocul nostru locuiește și un salariat al cercului de stat, de profesie dresor de elefanți și tigri bengalezi. Deși mi-am montat uși metalice duble, chem persoanele sus-numite în judecată cerând să se ia asupra lor măsurile cuvenite. În caz contrar, îmi procur permis de vânatoare. Aveți cumva idee ce fel de gloanțe se folosesc la uciderea brontozaurilor?

Și vrăbiile visează, uneori...

— Moțule, șopti Suzi, somnoroasă, afundată în perne, te rog pregătește-mi piscina. Vreau să zac două ore și un sfert în spumă imaculată și în miros de brad.

Moțul sforăie alături pe ambele nări. Suzi îl scutură de umărul drept, gras și păros, ca pe un pom încărcat cu fructe. Nimic.

— Moțule, scoală-te, te rog, e aproape douășpe. Fă-mi cafeaua.

Moțul nu este un moț, adică ceea ce se cheamă un locuitor din Țara Moților, el este născut la Buhuși și arată ca atare, adică destul de prăpădit și decrepit, chel, buhăit, cu fața împânzită de vinișoare roșii, semne nefaste ale alcoolului și tutunului. Suzi îi spune așa pentru că, pe vremuri, când era tânăr și avea păr, purta un moț în vârful capului, ceea ce al făcea cât de cât simpatic.

Moțul continuă să doarmă buștean, ceea ce o obligă pe Suzi să se dea jos din pat, să-și pună niște papuci jerpeliți în picioare și să se ducă în bucătărie pentru a-și pregăti singură cafeaua. În bucătărie e o mizerie fără margini: grămezi de gunoi și resturi de mâncare, farfurii, furculițe și cuțite nespălate, gândaci negri și roiuri de muște agresive. Suzi calcă printre gunoaie și gândaci, indiferentă, cu ochii pe jumătate închiși, își pune cafeaua la fiert și așteaptă să dea în clocot.

— Neprețuito, urlă Moțul din dormitor, dacă tot ești în picioare, fă-mi și mie una!

Neprețuita nu răspunde, dar mai pune o ceașcă de apă la fiert, plus o linguriță de cafea. Între timp, Moțul s-a sculat și a intrat în baie. Și aici mizeria e aproape desăvârșită. Cada e spartă și inutilizabilă, oglinda la fel, pereții afumați și coșcoviți. Piscina de care vorbea Suzi nu e, de fapt, decât o albie de tablă zincată în care se spală turnându-și unul altuia apă caldă dintr-un cofer.

De altfel, întregul apartament aşteaptă să fie zugrăvit de cînşpe ani, parchetul e negru, lustrele sparte.

Suzi aduce cafelele în dormitor. Se întinde pe pat şi soarbe din ceaşcă cu voluptate. Doamne, ce s-ar fi făcut ea dacă nu ar fi existat cafeaua pe lume, cum s-ar fi pus pe picioare în fiecare dimineaţă? Moţul vine şi el din baie oarecum înviorat, şi-a dat cu puţină apă pe faţă, şi-a pus halatul.

— Mi-ai răcit cafeaua? întreabă el.

— Da. Poţi s-o bei.

Moţul se duce la fereastră ca să-şi clătească privirea cu peisajul străzii.

— Uite, zice el, fără reproş, madam Maria, de vizavi, s-a întors cu două sacoşe pline cu gogoşari.

— Dacă te-ai fi dus şi tu la piaţă de la ora şase, ai fi adus gogoşari şi gogonele. Dar ție îți place să dormi până la prânz.

— Şi ție la fel.

— Da, şi mie la fel.

Suzi e cooperatoare la domiciliu, adică are contract cu o cooperativă care produce nasturi şi agrafe de plastic. Primeşte materia primă, lucrează acasă respectivele produse, le predă şi primeşte suma ce i se cuvine. Cât lucrează, atât câştigă. Din păcate, lucrează destul de puţin şi primeşte destul de puţin.

Moţul este ghid la ONT în anotimpurile turistice, adică vara şi iarna. Primăvara şi toamna nu lucrează. Câştigul lui, deci, este şi el destul de

limitat. Ar putea să lucreze tot anul, dar nu se simte capabil. Se mulțumește cu strictul necesar: o pâine, două sticle cu lapte, două sute de parizer și cafea. În majoritatea timpului, el ascultă posturi de radio străine, iar ea citește romane polițiste franțuzești. Uneori, stau de vorbă ceasuri întregi despre te miri ce, folosind aproape întotdeauna un ton melancolic. Copii nu au pentru că nu pot suporta copiii. Când copiii vecinilor fac gălăgie în curtea interioară, Moțul urlă la ei până răgușește: „Derbedeilor, scleraților, țiganilor, mitocanilor, imputiților!”. I-ar strânge de gât, i-ar ucide fără milă, odată l-a bătut crâncen pe unul dintre ei, dar apoi a fost nevoit să stea închis în casă aproape o lună de frica părinților victimei, care erau hotărâți să-l cotonogască.

— Te duci să iei lapte și pâine, iubitele? întreabă ea.

— Nu, iubito. Azi te duci tu, eu am fost ieri.

— Nu mă duc.

— Foarte bine, nu te duce. O să răbdăm de foame.

Nu e prima oară când niciunul dintre ei nu vrea să se ducă după cumpărături, fiind apoi nevoiți să rabde de foame. Voluptatea mizeriei le-a intrat în obișnuință. Sigur că nu e plăcut să trăiești cu o cafea și o bucată de pâine uscată, dar dulceața lenevirii în pat nu se poate asemăna cu nimic altceva, nici măcar cu mierea de albine. Ea a fost obișnuită de mică să primească mâncarea la pat,

iar el a fost crescut de două mătuși care l-au răzgâiat până la 30 de ani, dându-i totul de-a gata.

— Dragul meu, spune Suzi, sorbind ultima gură de cafea, azi-noapte am visat că primisem din partea ta cadou o mobilă „Louis Quinze” splendidă. Absolut splendidă.

— Trebuia să duci visul până la capăt, adică să mă visezi și pe mine Louis Quinze.

— Altă dată m-am visat trăind pe vremea faraonilor. Se făcea că eram Nefertiti și că mă căsătorisem cu ginerele meu, cu fostul soț al fiicei mele. Pe-atunci incestul nu era condamnat. Cleopatra făcea baie în lapte de iapă, de-aceea arăta atât de splendid, încât se dădeau în vânt împărații după ea. Dacă m-aș fi născut cu câteva mii de ani în urmă... Sau măcar cu câteva sute de ani... Mi-ar fi plăcut să fiu amanta unui artist celebru: Liszt, Mozart, Paganini, Rembrandt, Villon sau chiar Balzac, care era mai gras și mai dizgrațios decât tine, dar care era atât de tandru în dragoste, Doamne! ce scrisori dumnezeiești i-a scris acelei contese poloneze sau rusoaice! Mi-a fost dat să mă nasc în secolul douăzeci, ca să te întâlnesc pe tine și să trăim în mizerie, scuză-mă că ți-o spun, nu-ți fac niciun reproș, nici ție nu-ți place să muncești, nici mie. Dar mi-ar fi plăcut să trăiesc în lux, să mă fi dus în fiecare vară pe Coasta de Azur, să mă scald în cea mai albastră apă din lume, să joc la ruleta din Monte-Carlo, din Montreux sau Cannes.

— Montreux e în Elveția, nu e pe Coasta de Azur.

— Știu. Tu mă duci în fiecare vară zece zile în comuna 2 Mai la un țăran turc, cu casa plină de muște și un closet în fundul curții. La teatru de când n-am mai fost? Oho, din tinerețe! În schimb, mă trimiți la coadă la lapte, la coadă la ouă și la coadă la spanac. Cu cultura și cu sensibilitatea mea, am ajuns să fac cumpărături. Mi-ar fi plăcut să am pe mână un rege bătrân și libidinos, să-l înșel cu un prinț tânăr și gelos, să vând secrete de stat vecinilor dușmani și să fiu arsă pe rug. Ce subiect de roman și de seriale aş fi ajuns! De ce nu ai și tu un pic de vocație literară ca să scrii măcar câteva pagini despre trista mea viață, fără trecut și fără perspectivă?

Moțul fumează o țigară și se gândește aiurea, îl interesează pe el ce spune nevastă-sa cât negrul sub unghie. Totuși, nu trebuie să-i dea impresia că o ignoră, ea trebuie să creadă că el o ia în serios, cine știe, poate până la urmă se duce să cumpere pâine și lapte.

— Da' ce crezi, că eu nu m-am visat adeseori rege, împărat, șah sau faraon? Mi-ar fi plăcut să fiu stăpân al unei țări și să fiu propulsat de o femeie superbă și ambițioasă. Tu de ce nu mi-ai dat un imbold în viață? De ce nu m-ai împins pe scara socială, ca să fac carieră? Dacă erai o Vidră sau o Josefină, nu mă lăsaai să dorm până la zece și jumătate, mă sculai la șase dimineața și mă trimeteai să-mi termin studiile, să muncesc, să mă

zbat, să capăt o funcție. Inteligent și cult sunt – te-ai convins, sper –, puteam să ajung ministru. Cunosco două limbi la perfecție, pot recita din Goethe ore întregi, dar cui folosește? M-am produs odată la casa de cultură a sectorului. Nu mă ascultau decât două babe și tu, restul erau în așteptarea filmului. Ce film era?

— Cavalerul Pardaillan.

— E posibil să fim lăsați în mizerie și umilință două persoane intelectuale care ar putea fi atât de utile societății?

— Dar nu societatea ne lasă în mizerie. Societatea a fost destul de drăguță cu noi. Magazinele sunt chiar la parterul blocului. Acolo avem pâinea, laptele, mezelurile. Fără să muncim aproape deloc, avem strictul necesar.

Moțul se enervează cu adevărat.

— Dar asta îmi trebuie mie? Strictul necesar?! Strictul necesar îl au animalele, care trăiesc de azi pe mâine. Eu vreau să trăiesc fără să am grija strictului necesar, vreau un valet care să mă servească la pat, un bucătar și un portar.

— Avem portar la bloc.

— Vreau portarul meu personal! Să-mi aducă ziarul la pat și să mă anunțe când mă caută cineva.

— N-avea nicio grijă, vei fi anunțat chiar azi că a sosit tipul cu lumina. Ai cu ce plăti lumina?!

— De ce să plătesc eu lumina? Toate angaralele ar trebui să mi le plătească administratorul meu

personal. Aș avea dreptul și la un frizer, iar tu ai putea avea o coafeză și o cameristă.

— Dragul meu, ca să am o cameristă trebuie, mai întâi, să am o cameră a mea. Te rog nu mă enerva, nu spune lucruri nerealiste!

— Draga mea, nu te enerva, pentru că eu nu mă enervez. Când spun că meriți o cameristă, înseamnă că mă refer, implicit, și la o cameră a ta. Așa cum cred că aș avea și eu dreptul la un birou al meu, o cameră spațioasă, luminoasă, împodobită cu multe plante ornamentale, unde să meditez și să-mi însemnez anumite gânduri mai mult sau mai puțin disparate. Îmi trebuie, de asemenea, o curte spațioasă, cu alei bine îngrijite, pe care să-mi fac cele trei plimbări zilnice, ascultând cântecul privighetorilor.

Suzi începe să plângă, brusc, cu sughițuri.

— Dar eu n-aș avea dreptul la o seră?! Știi cât iubesc florile, cum îmi ud mușcata din fereastră aproape zilnic și cât îmi doresc niște trandafiri japonezi și niște cactuși. Și știi ce-aș mai vrea? Să-mi dai voie să mă plimb prin grădina ta călare pe un ponei. Firește, nu la orele când îți faci tu plimbările. Îmi dai voie?

— Bineînțeles, răspunde Moțul, îngândurat. Știi la ce mă gândesc? Mă gândesc că un pic de călărie nu mi-ar strica nici mie, mai ales la sciatică, m-ar obliga să-mi țin șira spinării dreaptă. Dar mă întreb unde am putea construi grajdurile.

— În fundul grădinii.

— Asta presupune, draga mea, ca grădina să fie destul de mare pentru a nu simți mirosul. În plus, ne trebuie un grăjdar.

— Da, o să angajăm un grăjdar. Dar și un grădinar.

— Grăjdarul ar putea face și treburile grădinăritului.

— Cum poți să spui o asemenea prostie? Grăjdăritul și grădinăritul sunt profesii cu totul și cu totul diferite.

— Dar crezi că am putea avea o piscină în aer liber? Înotul m-ar întineri cu zece ani.

— Da, avem nevoie neapărat de o piscină. O piscină din marmură albastră. Am citit într-o revistă despre ultimul răcnet în materie la americani: o instalație japoneză numită geakuzi, care încălzește apa și face valuri care te masează. Actrițele de la Hollywood n-au pic de burtă. Fă și tu rost de o instalație geakuzi.

— Acum, zău, că ești absurdă! De unde vrei să fac rost de geakuzi?

— Te privește! Vreau geakuzi! urlă Suzi, isterică. Vreau geakuzi!

În aceeași clipă, cineva sună la ușă. Moțul merge în vârful picioarelor și se uită pe vizor, după care se întoarce tot în vârful picioarelor.

— Mai încet, dragă, nu țipa! A venit administratorul după întreținere.

Suzi își bagă singură pumnul în gură și geme, înfundat:

— Vreau geakuzi!

Capra

Să nu ne sfiim a recunoaște caprei meritele care i se cuvin. Această vacă a săracului, pe lângă că e lăptoasă și ușor de întreținut (dacă nu are iarbă, ea se mulțumește și cu mărăcini), a intrat în literatura română ca un personaj pozitiv și exemplar, servind multor generații de copii și tineri ca exemplu de înțelepciune, calm, demnitate și spirit vindicativ necruțător, atunci când răul trebuie pedepsit cu rău, spre învățătură de minte. Ca dovadă, ați mai auzit dumneavoastră în ultimul timp despre vreun lup care a îndrăznit să intre în casa unei capre în travesti și să-i mănânce iezii? Eu nu.

Iată de ce în ultima mea piesă de teatru m-am gândit să introduc o capră. Despre ce este vorba, pe scurt? Pe meterezele unei cetăți medievale cam paradite, un străjer cu numele de Gheorghe ședea în turn și mânca brânză (de capră) cu ceapă. Tocmai atunci se apropie de cetate o oaste străină, bine înzăuată, de circa zece mii de oameni. Comandantul îi ordonă lui Gheorghe să predea imediat cetatea, cu toate rezervele de mâncare pentru oameni și cai. Gheorghe, cu un umor și o demnitate specifice, îl ia pe comandant peste picior și-l sfătuiește să-i dea bice mai departe dacă nu vrea să aibă de-a face cu cei cinci mii de pușcași

și sulițași dinăuntru, care sunt stătuți de patru luni, le sfârâie palmele să se încaiere cu cineva, plus femeile, copiii și bătrânii, care sunt pregătiți să arunce cu pietroaie și apă fiartă. Lifta păgână nu se lăsă, însă, impresionată și, după trei zile de pălăvrăgeli cu Gheorghe, care i-a învârtit cu vorba în toate părțile, întoarce tunurile spre cetate și trage câteva ghiulele în zidul ei prăpădit.

— Huo, gata, strigă Gheorghe, nu vă enervați, că vă dau cetatea, lăsați-mă să ies cu oastea mea și să mă duc unde-oi vedea cu ochii, văz că nu sunteți oameni de înțeleș.

Se deschide ușa cetății și cine iese pe ea? Gheorghe, urmat de nevastă-sa și de trei copii mici și mucoși, ultimul târând după el o capră. Străinii rămân bușbe, adică cum, asta era oastea care i-a ținut pe ei, zece mii de războinici, trei zile în impas, cum și-a permis acest fanfaron de Gheorghe să-i ia la mișto? La care, Gheorghe (avea o minte ca briciul) le-a răspuns:

— N-om avea noi armamentul vostru, dar în politică aici vă ținem, la degetul mic și buzunarul de la ceas!

Teatrul la care am predat-o a fost realmente încântat, directorul mi-a zis că sunt mare, de mult simțea nevoia unei comedii istorice în care să se zugrăvească (leșin când aud cuvântul zugrăvit, din pricina unor meseriași escroci care mi-au stricat tapetul) istețimea străbunilor noștri, geniul lor politic, capacitatea lor miraculoasă de a salva țara

din ghearele marilor puteri, care au trecut peste noi de atâtea ori cu tăvălugul. În fine, a trebuit tot eu să le explic că ideea nu-mi aparține, că am ciupit-o de la unul Negruzzi, dar ei au fost de părere să nu mai spun asta nimănui, mai ales actorilor, care vor începe să mă bârfească prin cârciumi.

— Dom'le, dar ce facem cu capra, a întrebat directorul administrativ, sper că nu doriți o capră vie pe scenă?

— Bineînțeles că vreau una vie, altfel nici nu concep, îmi iau piesa și mă duc cu ea la Național, unde posibilitățile materiale sunt practic superioare.

— Gata, dacă autorul vrea, îi dăm o capră vie, a hotărât directorul plin. Problema e dacă n-o să fim acuzați de naturalism, de verism, de dracu' mai știe ce!

— Dom'le, nu mă interesează ce zice critica, eu vreau ca publicul să vadă pe scenă o capră vie, nu una de carton, pe patru roate! Nu vreți, îmi iau piesa!

Directorul a chemat imediat pe regizorul tehnic și i-a dat dispoziție să facă rost de o capră.

— Vreau capra cu zece zile înainte de premieră, ca să se obișnuiască cu scena! am strigat eu, stăpân pe situație.

Bineînțeles că, foarte curând, au început șicanele. Serviciul financiar a venit cu câteva întrebări: dacă se angajează o capră cu seara, va

trebui angajat și proprietarul ei, care va trebui plătit ca figurant, adică cincizeci de lei spectacolul, plus douăzeci și cinci de lei pentru animal, conform tarifelor în vigoare. Problema e unde poate fi găsit un proprietar de capră în București? Crescători de capre nu există decât în comunele învecinate și se pune problema cu ce va fi transportată capra până la teatru și cât va costa acest transport. Se mai pune și altă problemă: în cazul în care piesa se va juca de o sută de ori, înseamnă că teatrul va plăti pentru această capră 7500 de lei, în timp ce o capră nu costă mai mult de 3-400 de lei.

Iluminată, conducerea teatrului a decis să se cumpere o capră, căreia să i se facă o cușcă în curte, să i se ia nutreț și tot ce este necesar, în așa fel încât să fie oricând gata de dus în scenă. Dar poate vă închipuiți că a fost lesne de cumpărat această capră? Deloc. Doi delegați ai teatrului au plecat într-o localitate de munte, pe diurnă și cu foi de drum. În acea localitate, țăranii nu erau interesați să vândă pe virament și atunci s-a căutat o stână cooperatistă. Stâna nu avea decât oi și câțiva țapi, s-a dat o telegramă de-acolo către teatru, întrebându-se dacă autorul este de acord cu un țap, la care li s-a răspuns că autorul nu vrea țap, vrea capră și, dacă se poate (numai dacă se poate), să fie albă nu roșcată. Au căutat delegații cât au căutat, s-a cerut și sprijinul direcției agricole județene, și s-a găsit, în sfârșit, o capră

corespunzătoare, care a fost pusă pe tren la bou-vagon și trimisă la teatru. Trăgându-se linie și făcându-se socotelile a reieșit că, în sine capra, plus restul cheltuielilor, și ridică la suma de 835 de lei. Mai rămânea problema hranei. Unul dintre mașiniști a mărturisit că are un văr care lucrează la spații verzi și că ar putea trata cu el să aducă zilnic iarbă proaspătă pentru animal, dar cine plătește ciubucul și de unde? S-a făcut o colectă printre actori, a dat fiecare câte zece lei, cu excepția interpretului principal, recunoscut ca cel mai cărpănos actor din București, joacă în toate filmele, la radio și TV, are casă în București, casă la Buftea și două mașini, n-are copii și nu mănâncă decât salam și brânză telemea de 16,50. În cele din urmă, s-a apelat la mine, ca autor, cerându-mi-se 100 de lei. Am dat; eu am cerut capră, eu s-o hrănesc.

Premiera, o spun cu toată modestia, a avut succes. Mare succes. Finalul cu capra a fost rupere, s-a răs și s-a aplaudat până la leșin, mai ales că animalul, probabil tulburat de atâta zgomot, a behăit scurt, iar la plecare a lăsat în urmă o dâră de măline. De ce să n-o recunosc, abundența ulterioară de public s-a datorat și Mariței (așa o chema), i se dusesese vestea în tot orașul, oamenii își spuneau între ei: „Du-te la teatrul cutare să vezi o capră dată dracului!”. La primul turneu, cineva a avut ideea nefastă să nu fie luată și Marița, să se folosească o capră de pe

plan local. Ei bine, capra respectivă s-a dovedit complet sălbatică, n-a vrut să intre pe scenă, s-a zbatut, a behăit, a stricat finalul, punctul forte al spectacolului. De atunci, Marița a colindat toată țara. Între timp, ea devenise dragă tuturor angajaților teatrului, nu trecea nimeni prin curtea interioară fără s-o mângâie din mers sau să-i adreseze un cuvânt frumos și duios. Cel mai atașat de ea s-a dovedit directorul, care, fiind fiu de țăran de la munte, păscuse el însuși capre în copilărie, drept pentru care un actor care nu jucase niciun rol principal de zece ani l-a reclamat la organele municipale, acuzându-l de sodomie. S-a constituit o comisie de anchetă și, cu acest prilej, s-a descoperit că directorul nu are studiile terminate, gata-gata să fie dat afară, noroc că o delegație compusă din actori de frunte au mers undeva sus și au pus o vorbă bună pentru el.

În sfârșit, spectacolul s-a jucat vreme de doi ani, răstimp în care Marița a făcut doi iezi. Când piesa a ieșit de pe afiș, consiliul oamenilor muncii a luat în dezbattere problema caprei, prilej cu care s-a subliniat cât se poate de apăsător meritul ei în succesul unui spectacol care a făcut cinste teatrului. În concluzie, s-a decis ca respectiva capră și cei doi iezi ai săi să fie sacrificați și consumați cu prilejul unei reuniuni tovarășești ce va avea loc la clubul teatrului. A fost un ospăț de pomină, la care am luat parte și eu, spre dimineață ne-am îmbătat cu toții, am povestit tot felul de

istorii despre Marița și iezii săi (unul dintre aceștia intrase, într-o seară, după ea pe scenă, se speriasse și sărise în sală, a fost un haz nemaipomenit) și am plâns ca niște tâmpiți unul pe umărul altuia de rușine că am fost în stare s-o ucidem și s-o înfulecăm ca niște barbari.

Peste câteva zile a venit un control CFI care i-a imputat directorului teatrului 5 900 de lei, costul caprei, al iezilor și al hranei. De ce? Pentru că Marița trebuia valorificată în comerțul socialist sau păstrată ca bun al teatrului, în calitatea ei de recuzită.

Directorul mi-a dat telefon cu lacrimi în ochi, pomenind de trei copii minori, o soție nesalariată și o soacră paralizată, ce vină are el să dea atâția bani pentru o capră din care nici măcar n-a gustat, fiind suferind de stomac?! M-am făcut că nu pricep întrebarea, nici chiar atunci când a făcut aluzie la frumoasele tantieme ce le-am încasat de pe urma spectacolului.

— Ce legătură am eu cu copiii dumitale și cu soacra dumitale? Ia vezi-ți de treabă! i-am strigat în nas și i-am închis telefonul.

Acum am terminat o piesă în care apar o vacă de lapte și doi porci (tot de lapte). Să vedem unde o plasez.

Tristețea vânzătorului de sticle goale

La ora 6 dimineața, intelectualul Eustațiu

Vasiliu-Muscel, vorbitor a patru limbi străine, coboară scările blocului în care locuiește, cu două sacoșe voluminoase în ambele mâini. În sacoșe se află douăzeci de sticle goale de un litru, de o jumătate de litru și de trei sferturi. După circa două sute de metri străbătuți pe strada sa, plus încă zece metri pe o stradă laterală, el ajunge, plin de demnitate, în fața unui centru pentru achiziționarea de sticle și borcane goale. Este primul venit. Nici măcar achizitorul nu a sosit. Șase și zece: Eustațiu Vasiliu-Muscel începe să se îngrijoreze. Ce-o fi cu nea Grigore? Lângă el apare un alt bărbat: cam aceeași vârstă, tot cu două sacoșe, înfățișare de intelectual, obraji roșcovani, ochii puțin cam obosiți și injectați.

— Bună dimineața. N-a venit nea Grigore?

— Nu, dar trebuie să apară.

— De obicei, el nu întârzie, înseamnă că e aglomerație pe traseu. E o persoană corectă. Îl cunosc de circa șase ani.

— Eu de șapte. N-a întârziat niciodată.

— Cu excepția zilelor când e nervos. Săptămână trecută mi-a refuzat două de trei sferturi, de pildă.

— Nu erau bine spălate?

— Vai de mine! Sticlele mele sunt întotdeauna ca luna.

— Erau ciobite?

— Nici vorbă. În doi ani de zile – ca să vă faceți o idee – n-am avut nici măcar o sticlă ciobită, cu excepția unui borcan de iaurt cu defect de

fabricație. Din altă pricină mi le-a refuzat: pentru că aveau pe ele etichete.

— Ce etichete?

— „Riesling” de Târnave. Poate că nu cunoașteți ultima indicație pe care au primit-o din partea forului tutelar? Nu se mai primesc sticle cu etichete.

— Indicația e mai veche. O cunosc. Iertați-mă că vă întreb un amănunt: cu ce le spălați?

— Cu „Dero” și apă caldă.

— Vă referiți, sper, la sticlele pentru alcool alb, pentru că în cazul vinului roșu sau roze, „Dero” este practic nul. Sticlele de vin roșu se spală numai cu bucățele de hârtie de ziar și apă foarte fierbinte.

— Dar de ce consumați dumneavoastră vin roșu? Sunteți hipotensiv?

— Nu, dar am glicemia crescută și mi s-a recomandat să prefer un vin roze acrișor.

— Eu, având circulația periferică foarte slabă, sunt obligat să consum numai alcooluri tari. De preferință vodcă.

— Și nu ridică colesterolul?

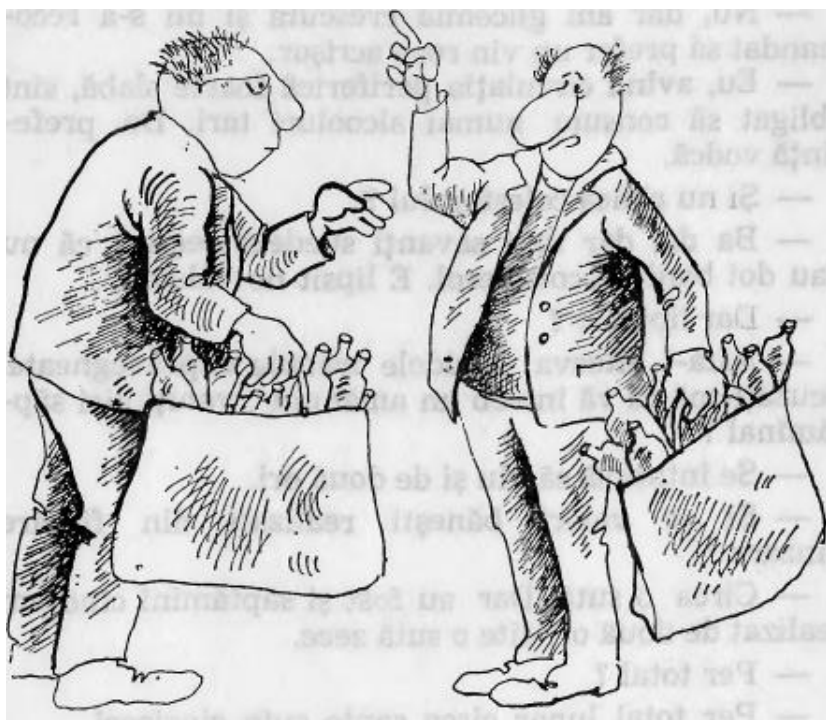
— Ba da, dar unii savanți suedezi declară că nu dau doi bani pe colesterol. E lipsit de valoare.

— Dar lipidele?

— Asta-i altceva. Lipidele trebuie supravegheate. Scuzați-mă că vă întreb un amănunt: veniți aici săptămânal?

— Se întâmplă să vii și de două ori.

— Și ce valori bănești realizați din fiecare vânzare?

— Circa o sută. Dar au fost și săptămâni când am realizat de două ori câte o sută zece.

— Per total?

— Per total lunar circa șapte sute cincizeci.

— Exact jumătate din pensia soției mele. Soția dumneavoastră lucrează?

— Lucrează, dar nu are o calificare specială. Oricum, scoate o mie opt sute. Eu sunt cooperador la domiciliu. Tot o mie opt sute.

— Deci trei mii șase sute, plus șapte sute pe sticle, iată un frumos venit de patru mii trei sute

lunar.

— Culmea e că nu ne ajungem. Am vândut un salonaș stil și câteva tablouri.

— Poate abuzați de băuturi fine. Vreau să vă avertizez că tocmai băuturile fine fac rău ficatului.

— N-am mai pus un whisky în gură de la revelion. Ca să nu mai spun de un „Marie Brizard” sau un coniac franțuzesc. V-am spus: vodcă sau un vin roze din comerț. Apropo, ați încercat ultimul „Merlot” apărut pe piață? E excelent. Nu are tanin.

— Iertați-mă: obișnuiți dresul de dimineață?

— Firește. Altfel nu sunt om.

— Și eu la fel. Romanii nu erau proști când spuneau că cui pe cui se scoate. Dar ce-o fi cu nea Grigore? Mă îngrijorează. Apropo, cunoașteți bancul cu dresul? În timpul unui război oarecare, un ofițer se îmbată și cade prizonier la dușmani. Aceștia încep să-l schingiuiască pentru a-l face să vorbească: îi rup unghiile, îi fracturează oasele, îi scot măselele – nimic. Atunci, unul dintre anchetatori îi propune generalului: „Hai să-l îmbătăm zdravăn în seara asta, iar a doua zi să nu-i dăm nimic de dres. Pun pariu că va vorbi.” „Nu, zice generalul, noi nu folosim metode barbare.”

— Cunosco bancul, dar într-o altă variantă. Totuși, ce-i cu nea Grigore? Mă îngrijorează.

— Vine. Precis vine.

Într-adevăr, nea Grigore vine și rezolvă treaba cu

repeziciune. Încasându-și beneficiul, Eustațiu Vasiliu-Muscel pleacă împreună cu colegul său.

— Iertați-mă, spune acesta din urmă, dar am impresia că această industrie a cumpărării sticlelor și borcanelor goale este excelent organizată. În sensul că, atât statul, cât și particularul sunt pe deplin mulțumiți.

— Nu împărtășesc părerea, se exprimă cu decizie Vasiliu-Muscel. V-o spun în calitatea mea de băutor de carieră.

— Sunt în aceeași situație, recunoaște celălalt cu mândrie fățișă. Activez în branșă de peste patruzeci de ani.

— Ei bine, sticla goală nu este încă suficient apreciată și valorificată. Ea ar trebui să fie universal șanjabilă. Ca aurul sau ca valuta forte. Adică să merg oriunde, în orice local, cu două sticle goale la subțioară și să mi se dea contravaloarea lor în produsul pe care-l doresc: mici, fripturi, pește prăjit sau, recte, un vin, o băutură tare. Vreau să mă duc la „Capșa” să mănânc și să beau pe săturate și, la urmă, să plătesc cu zece borcane goale de iaurt. Asta ar însemna, dragul meu, încurajarea cu adevărat a vânzătorului de sticle goale profesionist.

Cei doi intră în prima băcănie. Unul cumpără o sticlă de vodcă, celălalt una de vin roze.

— Eu, spune colegul, după ce ieșiră în stradă, am de gând să mă las. Familia insistă, mai ales după ultima dezalcoolizare.

— Dragul meu, cine a băut va mai bea, cine a băut și nu mai bea înseamnă că nu a fost băutor.

— Asta e din Biblie?

— Nu. De la un consumator.

Vasiliu-Muscel a ajuns în fața casei sale. Cei doi se opresc și se privesc cu o nesfârșită prietenie și compasiune.

— Dragul meu, îmi pare bine de cunoștință, dar trebuie să mă grăbesc. Am de pregătit pentru mâine niște sticle de Cico. Soția mea e vegetariană.

— Pot să vă ajut? Am o dexteritate uluitoare, aproape industrioasă. Între timp, mai schimbăm unele impresii.

Cei doi intră în bloc. În timp ce urcă scările, Vasiliu-Muscel oftează.

— Vezi, colega, în acest sens presa ne ajută foarte puțin. Nu ne dă rețete și sfaturi folositoare. Ieri m-am chinuit două ore cu niște borcane de muștar...

A.P.A. ȘI A.P.O

Într-un oraș, într-o țară (nu mai știu care), într-o zi, un tip vine cu o firmă și o agață deasupra unei uși: „Asociația pentru protecția animalelor”. Peste circa o oră se și prezintă o cucoană.

— Domnule, zice, ce condiții trebuie să îndeplinesc pentru a mă înscrie în asociația dumitale?

— Să iubiți animalele.

— Asta e ca și făcut, pentru că le iubesc la nebunie, cresc câini, cresc pisici, iepuri și șoareci, dacă aș avea loc în apartament, aș crește și un elefant. Altă condiție?

— Să luptați împreună cu mine pentru protejarea animalelor.

— De acord, zise cucoana, care era cât un zdrahon. Să trecem la treabă.

Ieșiră amândoi în stradă și, făcând doar câțiva pași, se întâlniră cu un căruțaș care-și biciuia calul. Întemeietorul Asociației pentru protecția animalelor îi puse căruțașului mâna în gât și-l imobiliză, iar cucoana începu să-i care pumni în cap și în gură, până-l lăsară lat.

Întâmplarea avu un mare ecou în localitate, întrucât căruțașul era om cu oarecare vază și stare, chestiunea ajunse până la primar. Intervenii și presa locală, punând următoarea întrebare: avea un om dreptul să bată un alt om în numele ideii apărării unui animal? Un grup de tineri inamici ai animalelor devastară sediul Asociației pentru protecția animalelor și-l ciomăgiră pe întemeietor. În aceeași zi, apăru peste drum o nouă firmă: Asociația pentru protecția oamenilor. Patronul ei, un tip cocoșat și șchiop, primi în aceeași zi vizita protocolară a colegului său de vizavi, patronul Asociației pentru protecția animalelor. Acesta mai era încă plin de sânge și răni după ciocnirea cu tinerii fanatici.

— Dom'le, zise acesta din urmă către cocoșat,

văd că dumneata ai deschis în chip demonstrativ o asociație care dorește să-mi fie rivală. Față de cine vrei dumneata să protejezi pe om? Față de animale?

— Da, a răspuns cocoșatul, decis.

— Adică dumneata vrei să insinuezi că omul e persecutat de animale?

— Da.

— Dă-mi un exemplu.

— Cu plăcere. Ieri am fost mușcat de un câine.

— Poate că l-ai zădărnit.

— Da' de unde?! Am trecut pe lângă el liniștit și – haț, m-a mușcat de picior. De ce? vă întreb. De ce m-a mușcat pe mine acel câine? L-am mușcat eu pe el vreodată? A mușcat vreodată un om un câine? A împuns vreodată un om un bou? A dat vreodată un om o lovitură de copită unui cal sau unui măgar? Atâția mii și mii de oameni îngrijesc mii și mii de pisici în chipul cel mai exemplar cu putință. Dați-mi un singur exemplu de un om îngrijit de o pisică. Sau de un câine. Și atunci vă întreb în modul cel mai serios: cine trebuie protejat cu precădere: animalul sau omul?

Patronul Asociației pentru protecția animalelor se uită cu dispreț și milă către rivalul său.

— Dom'le, zise el, dumneata nu faci altceva decât să afirmi cele mai absurde sofisme.

— Dom'le, te rog să nu mă jignești, pentru că eu nu te-am jignit pe dumneata!

— Dom'le, nu te-am jignit, am vrut doar să-ți

spun că dumneata faci pur și simplu niște speculații primejdioase pentru echilibrul vieții pe pământ. După cum se știe, pe această planetă omul este stăpân încă de la apariția sa. El și-a subjugat plantele, animalele și mineralele, obligându-le să se pună în slujba sa. Or, dacă plantele și mineralele nu au gură să strige împotriva sălbăticiei și lăcomiei omenești, animalul are gură și strigă, geme și urlă de atâta exploatare și suferință. Iar acum, dumneata vii și întorci adevărul pe dos, susținând că omul ar fi victima animalelor. Asta e prea de tot! O asemenea insultă nu i s-a adus Adevărului de când există el! Pentru asta am să te învăț minte!

În noaptea următoare (nu se știe în ce mod și în ce împrejurare) un elefant pătrunse în sediul Asociației pentru protecția oamenilor și călcă totul în picioare, distrugând mobile, materiale propagandistice și alte bunuri materiale. Respectivul elefant a fost văzut de către un paznic ieșind prin vitrina sediului și plecând, apoi, către menajeria circului din care făcea parte. Ce putea să facă paznicul?

Presa locală a făcut o vâlvă teribilă, iar populația orașului s-a împărțit în două: jumătate ținea cu animalele, jumătate cu oamenii. S-au tipărit afișe instigatoare, s-au ținut conferințe de o parte și de alta, s-au organizat mitinguri și s-au tipărit broșuri. Bineînțeles că multe din întruniri au degenerat, încheindu-se cu insulte, înjurături de

mamă și chiar bătăi în toată legea, cu oase rupte și ochi umflați. Au urmat, apoi, două fapte simbolice, care au dus la umplerea paharului: partizanii protecției animalelor au spânzurat un om în piața publică, iar partizanii protecției omului au jupuit de viu un vițel în piața publică. A doua zi, la orele 4 fix dimineața, a început războiul civil între cele două jumătăți ale populației orașului. La luptă participau nu numai bărbații în putere, ci și bătrânii, femeile, copiii și chiar piticii, în număr de patru, salariați ai cercului din localitate, care trecuseră doi de o parte și doi de cealaltă. La început s-au luptat cu pumnii și cu ciomegele, dar foarte curând a fost luat cu asalt arsenalul de arme și muniții al localității, tunurile și obuzele intrând în acțiune. În fiecare zi, lupta era din ce în ce mai înverșunată, cu mii de morți și răniți. (Uitasem să vă spun că la acțiunile militare luau parte și animalele localității, începând cu câinii-lupi și terminând cu pisicile, folosite pentru spionaj sau transmiterea de mesaje secrete, ca să nu mai vorbesc de cai și boi, care târau armamentele grele de colo-colo.).

În fine, după două săptămâni de lupte acerbe, autoritățile de la centru au trimis o comisie de anchetă la fața locului. Comisia a anchetat situația în amănunțime și a alcătuit un raport din care reieșea că populația din localitatea respectivă s-a războit pe viață și pe moarte din motive necunoscute, fiind numeroase victime de o parte

și de alta. În momentul de față, însă, s-au instaurat liniștea și calmul, în oraș rămânând în viață un singur om și un singur cal, ambii invalizi de război. Se propune ajutorarea lor materială. În caz că nu există fonduri, se propune decorarea lor.

Geamantanul

Albuleț era director general într-un minister cu profil alimentar, inginer la bază, promovat pentru merite personale. Fiind șef de promoție în facultate, cu frumoase activități obștești, iar apoi evidențiindu-se în câmpul muncii ca un bun organizator, a fost adus în minister, urcând apoi treaptă după treaptă, încet și sigur. La un moment dat, ministrul plin era pe jumătate hotărât să-l propună într-un viitor nu prea îndepărtat pentru postul de locțiitor al său.

Albuleț avea o soție serioasă și sobră și un băiat de vârsta adolescentină, excelent la învățătură și cu patima muzicii lejere. Câștigul său era dintre cele bune, dacă nu chiar foarte bune, gândindu-ne că el avea un salariu de 6290 lei, iar soția 3100. Aveau un apartament frumos mobilat și, în general, cam tot ceea ce se cheamă strictul necesar. Într-o zi, însă, soția l-a întrebat cum se face că un cumnat de-al lor, cu studii medii și cu o funcție mediocră, reușise să-și cumpere o căsuță la Snagov, cu vie și grădină care dă direct în lac, iar un văr de-al treilea avea și el o căsuță la Valea

Țapului și o mașină cu care făcuse turul Europei prin ACR¹, împreună cu soția și soacra. Albuleț i-a răspuns că, probabil, respectivii câștigaseră la Loto sau la Loz în plic, dar soția i-a răspuns că nu, tipii nu câștigaseră la Loto, dar aveau bani ca să-și permită orice. Adică el, Albuleț, nu poate câștiga nimic-nimic în afara acelui salariu pârilit? N-au și ei dreptul la o căsuță lângă București, la o mașină personală, la o excursie în Occident, de ce nu încearcă să facă ceva? Așteaptă să-i pice mură-n gură?

Albuleț a rămas îngândurat, nu l-a mai prins somnul câteva nopți. În fond, de ce să stea cu chirie la stat, de ce să nu-și cumpere o vilăsoară cu curte și cu beci? De ce să nu-și ia o căsuță la țară, unde să meargă duminica și unde să se retragă la bătrânețe? De ce să nu aibă o mașină personală, niște tablouri scumpe pe pereți, o mobilă stil etc.? Dar de unde să procure acești bani, ce-ar putea face pentru asta?

Nea Mitică, șoferul lui, i-a dat prima idee: să crească nurci. Statul îi dă hrană pentru ele și i le cumpără pe bază de contract. Albuleț a cumpărat o coșmelie lângă București, a construit crescătoria cu tot dichisul, inclusiv apa curentă, a cumpărat nurci, a angajat un om și doi câini-lupi pentru pază și, într-un singur an, a scos beneficii de două sute de mii de lei. Tot nea Mitică l-a învățat să

¹ Automobil Club Român.

cumpere două sute de oi, să aranjeze, prin diferite relații (că avea, slavă Domnului), să i se dea voie să le pască prin apropiere de București, eventual pe marginea aeroportului, a angajat doi ciobani și un om care să vândă zilnic cașul în Piața Amzei, fiecare oaie aducându-i un venit de o mie de lei pe an în brânză, lână și miel. Ban la ban trage: Albuleț a intrat într-o combinație cu un inginer chimist care înființase o secție anexă pe lângă un CAP, secție care producea niște pelerine de plastic pentru spectatorii de fotbal, contra cinci lei, prețul de cost fiind de 0,75 lei. Într-un an jumate a scos și de-aici o sută cincizeci de mii. Între timp, nea Mitică căra cu mașina ministerului mâncare pentru nurci și ducea de la tatăl lui Albuleț, din Oltenia, usturoi pe piețele Moldovei și Munteniei: două căpățâni la leu. Afacerile îi mergea atât de bine, încât, la un moment dat, și-a cerut pensionarea de boală, nu mai avea rost să stea în câmpul muncii, trebuia să alerge când la stână, când la crescătoria de nurci, când la cooperativa anexă ca să facă încasările (banii îi ducea într-o sacoșă jengoasă, cine ar fi putut bănuiește ce are el acolo?). Uitasem să vă spun că, auzind despre un tip din București care devenise milionar datorită unor tiruri populare înființate prin diverse cartiere (un leu tragerea), a înființat și el două asemenea distracții pentru elevi, soldați și gură-cască, două mii de lei pe zi beneficiul net, din care, firește, dădea o anumită șpagă indivizilor de la primăriile

de sector care îi dăduseră aprobarea de rigoare.

În trei ani de zile, Albuleț și-a cumpărat o vilă în București, cu curte și boltă de viță de vie, o casă la țară, la Ciofliceni, pe malul lacului Snagov, un „Mercedes” alb, pe motorină, niște covoare de mână, cinci Luchiani, cinci Țuculești și opt Piliuți, plus o colecție de icoane pe sticlă și una de covoare turcești. După alți doi ani, Albuleț adunase încă un milion bani lichizi și șase kilograme și jumătate de bijuterii de aur, plus cele care atârnau pe mâinile, urechile și gâtul soției. Între timp, fusese chemat să dea socoteală pentru vilă și mașină, noroc că s-a descurcat, a avut relații, a dat în dreapta și în stânga, plus dovezile că a câștigat de pe urma nurelor livrate statului atâtea sute de mii. S-a descurcat. Dar ce era de făcut cu milionul, unde să-l ascundă? S-a sfătuit cu nevastă-sa câteva nopți: la țară nu era bine de dus, putea fi furat, sub parchet sau sub faianță nu putea fi ascuns, pentru că „băieții” cunoșteau figura. Unde să-l ducă, unde să-l ducă? La o mătușă din Grant, care l-a ascuns în beciul cu murături.

Între timp, însă, nu știu cum să vă spun, Albuleț se ghiftuise de atâția bani, mergea prin cârciumi și cheltuia cu amândouă mâinile, îl cunoșteau toți chelnerii și picolii, era stâlpul barurilor de noapte, prieten la cataramă cu actori, scriitori și cascadori, toți îl iubeau pentru că era boier, nimeni nu avea voie să plătească la masa lui. Numele lui adevărat

nu era cunoscut, i se zicea Nurcitul, întrucât el însuși declara că trăiește de pe urma nurcilor. Așa se explică de ce a atras la un moment dat atenția unei soliste de bar, o destul de cunoscută interpretă de muzică ușoară, căsătorită cu un contrabasist străin, apoi divorțată, apoi recăsătorită cu un ofițer de pompieri român și din nou divorțată. Albuleț i-a propus să-i devină amantă oficială, la care ea a zâmbit pe partea stângă, făcând o gropiță în obrazul drept, și l-a invitat la ea acasă pentru o discuție serioasă și la obiect.

— Dragă, uite ce e, i-a răspuns ea, după ce a rămas numai în halatul de baie, dacă ești decis pentru o relație serioasă, te rog să-mi spui franș, eu haimanale am cunoscut destule și nu mă interesează aventuri de-o noapte și o vâjâială la Snagov, nu mai am vârsta respectivă, trebuie să-mi fac și eu o situație, am de crescut un copil, casa e a statului, pensie nu știu dacă o să-mi dea, plus că n-am o rochie pe mine, sunt complet dezbrăcată, uite cu ce zdrențe sunt obligată să mă îmbrac, ditamai solistă ce sunt!

După care cântăreața a deschis șifonierul și a aruncat pe jos, cuprinsă de nervi, douăzeci de rochii din lameuri strălucitoare, cu decolteuri fastuoase și cu brizbrizuri aiuristice.

— Uite! Uite! urla ea, dezlănțuită ca un uragan nipon. Uite cu ce cârpe umblu!

Albuleț i-a șters lacrimile de pe obrăjorii cu

gropițe, pe care se puteau citi cu ochiul liber cele câteva mii de nopți pierdute prin abatajele Capitalei, și i-a zis:

— Draga mea, nu te mai zbuciuma, am să-ți fac eu cadou o rochie pe care n-ai s-o uiți toată viața. Dă-mi voie să-ți iau măsura.

Solista a crezut că totul e o vorbă goală, dar s-a înșelat. Peste două zile, Albuleț a venit la ea, emoționat, și i-a cerut cu o voce solemnă să se dezbrace pentru a proba rochia. Ea s-a dezbrăcat, și el a îmbrăcat-o cu o rochie nouă, cusută de

mâna lui. Din ce credeți că era confectionată rochia? Din sute! Vreme de cinspe ore, Albuleț cususe cu o ață fină sută lângă sută, încropind o rochie lungă, de seară, cu mâneci și cu decolteu potrivit, în total 32 500 de lei. Privindu-se în oglindă și văzându-se îmbrăcată în sute albastre, solista a răs până la leșin, apoi și-a sărutat amantul de o sută de ori.

— Vai, dragul meu, ce nebun poți să fii! Ce păcat că nu pot să apar cu ea în local!

Într-adevăr, nu se putea ieși cu o astfel de rochie în lume fără să atragă atenția, dar putea ea, solistă, să rabde o asemenea bucurie fără s-o facă publică? A chemat la ea câteva prietene, soliste sau balerine, întreținute de refegiști grași și negustori, și le-a arătat surpriza, respectivele căzând, firește, pe jos, una dintre ele a fugit la baie și a vomat de invidie. În două zile se știa în tot Bucureștiul, astfel încât Albuleț, zis Nurcitul, a fost acostat în bar de o cunoscută actriță de teatru care i-a șoptit la ureche:

— Fă-mi și mie o bluză de sute. Sau măcar un soutien...

Dar miliția economică ce făcea? Dormea? De la un văr îndepărtat și invidios s-a aflat de stână și tiruri și, mai ales, de geamantanul cu milionul. Se știa că acesta e ascuns într-un anume bloc vechi din cartierul Grant, dar era greu de găsit. Și atunci, un ofițer isteț a venit cu o idee simplă ca bună ziua: să se răspândească printre locatari

zvonul că blocul respectiv va fi în curând demolat. În noaptea următoare, Albuleț s-a dus pe furiș să ia geamantanul, cu gândul să-l ducă tocmai în Oltenia, la niște rude, dar băieții îl pândeau și – haț!

Mă veți întreba dacă statul a recuperat rochia de sute în valoare de peste treizeci de mii. Da, dar numai în parte. Între timp, solista o transformase în minijupă, scurtând-o substanțial și lărgind fără rușine decolteul.

Romeo și Julieta la demisol

Stau la masa de lucru și-mi storc creierii. Nimic, în mintea mea e o sahară. Doamne, ce mă fac? Peste o oră trebuie să dau o schiță la revista „Grădina, via și livada”. Țââârrr – la ușă. Mă duc și deschid. O femeie de circa șaizeci de ani îmi zice bună ziua. O invit să între.

— Tovarășe sau domnule, cum preferați să vă zic?

— Ziceți-mi cum vă vine la gură, n-are nicio importanță.

— Nu vă deranjez decât cinci minute.

— Vă rog. Luați loc.

— Eu sunt vecina dumneavoastră de vizavi, poate mă rețineți din vedere.

— Cum să nu, vă rețin.

— Am un băiat, pe Gigi. Îl știți.

— Parcă.

— Odată, când v-a lăsat bateria, v-a împins. E la I.T.B., la depanare.

— Exact, îl cunosc.

— E blond și cu mustăcioară șatenă.

— Nu mai insistați, că-l cunosc, are o „Mobră”.

— Exact.

Între timp, se crapă ușa de la bucătărie și nevastă-mea îmi face un semn discret că are să-mi spună ceva. Mă duc alături.

— Cine e, dragă?

— O vecină.

— Și ce vrea?

— Nu știu.

— Vezi că ai de dat chestia aia la „Grădina, via și livada”. A sunat cineva de-acolo, n-am ce să-i mai răspund, mi-e rușine.

— Nu mă bate la cap. Fă-mi o cafea.

Mă întorc în birou.

— Tovarășu Băieșu... sau vreți să vă spun domnu?

— Nu vă formalizați. Despre ce e vorba?

— Gigi vrea să se căsătorească.

— Și?

— Vă rugăm, dacă binevoiți, să-l cununați.

— Cu popă sau fără?

— Cum vă încadrează pe dumneavoastră din partea serviciului, ca să nu aveți necazuri.

— Eu n-am servicii.

— Nu-i nimic, poate cu timpul o să aveți.

— Totuși, care e problema pentru care ați venit?

— Păi să vă spun care e problema. Blocu-ăsta de vizavi a fost blocul unui capitalist care făcea conserve de carne și zarzavat. Eu și cu soțul meu am fost caloriferiști la el, iar mama fetei pe care o ia Gigi a fost bucătăreasă. După ce s-a naționalizat blocul, noi am locuit mai departe aici, ca salariați de stat, dânsa devenind femeie de servicii, dar cu mare ură între noi. O ură mare de tot, am avut scandaluri serioase, cu procese, din tot felul de motive. Dar fata ei și cu fi-miu s-au înțeles, dracu' știe cum s-a întâmplat, că noi ne uram pe față și ei se iubeau pe ascuns. Când i-am prins că se pupau lângă cazanul de apă caldă, i-am zis sinceră: „Gigi, asta nu e de tine”.

— De ce nu e de el?

— Stați, că vă spun. Când era în a zecea, de bună ce era la carte, lua meditații la cinci materii cu un pensionar de la mansardă, fost profesor. Fata frumușică, simpatică dată naibii, profesorul s-a îndrăgostit de ea și-a murit.

— Cum așa?

— Păi așa cum vă explic. S-a îndrăgostit de ea și, într-o dimineață, când s-a dus la lapte și iaurt, buf.

— Și?

— Care e chestia: că noi, dacă nu vorbim între familii, vrem să facem două nunți. Adică să facă ei o nuntă la ei și noi o nuntă la noi. Ei cu mâncarea, băuturile și neamurile lor, noi invers.

— Și eu trebuie să merg la două nunți?

— Da.

— E cu dar?

— Da, dar nu dați decât unul singur. Dați un obiect.

— Ce?

— O butelie.

Nevastă-mea apare cu cafeaua, în sfârșit.

— Dragă, te caută iar de la revista „Grădina, via și livada”. Ce să le spun?

— S-aștepte. Doamnă, vă ascult.

— Mama ei, ca să vă dați seama cam cine e, s-a dus într-o zi la „Alimentara” din colț și a cerut un pahar de brânză de vaci cu smântână. A băgat deștu-n pahar, a gustat și a zis: „Dragă, e acră, n-o iau”. Vânzătoarea zice: „Poa’ să fie și albastră, dar mata dacă ai băgat deștu-n ea, o iei”. Ce credeți că s-a întâmplat? S-a bătut cu vânzătoarea. Pe urmă, s-au întâlnit bărbatii lor, a doua zi, și s-au bătut și ei între ei, cu palmele.

— Și?

— Nici bărbatul meu nu vorbește cu tatăl fetei.

— De ce?

— Păi, noi, la demisol, avem baie comună. Și, într-o duminică, bărbati-miu a vrut să facă baie imediat, că era un meci la unșpe. Și s-a întâlnit cu ălălalt, care și el vrea să facă baie tot atunci. Și bărbati-miu i-a dat cu clăbuci în ochi.

— Foarte rău.

— Da, foarte rău, pentru că el i-a dat apoi cu o perie de parchet în ceafă și am ajuns la miliție.

Soția apare din nou, cu figura ei veșnic

îngrijorată.

— Dragă, iar au sunat ăia. Când le dai schița?

— Nu știu. Continuați, doamnă, vă ascult.

— Între timp, asta vream să vă spun, fata e gravidă în luna a patra și a zis că dacă nu facem nunta momental, ea bea petrosin.

— Nu se moare din petrosin.

— Vai de mine, cum puteți spune așa ceva?! Se moare din orice dacă e pe bază nervoasă.

— Bine, doamnă, de acord, dar de unde iau butelia?

— V-o vindem noi, că avem una în plus.

Fotbalul e un joc de bărbați

Vestea că pe Lumea Cealaltă va avea, în sfârșit, loc meciul de fotbal Paradis-Infern a scos pur și simplu din minți pe toți gazetarii sportivi de pe Pământ. Erau, slavă Domnului, și aici destule evenimente după care le lăsa gura apă (numesc doar campionatul mondial de fotbal al fecioarelor blonde din Australia, campionatul european de fotbal pentru ambliopi, campionatul american de fotbal pentru nevăzători și campionatul de fotbal pentru piticii din Patagonia), dar altceva era să fii de față la un meci în care se întâlneau reprezentanții cu crampoane ai celor două mari puteri ale Universului.

Dificultatea începea în clipa efectuării formalităților. Hai să zic că nu era moarte de om

să completezi niște formulare și să faci niște vaccinuri, dar exista o cerință care pe foarte mulți i-a făcut să dea înapoi. În momentul în care trebuia să treci granița, individul aflat la ultima barieră, Marele Vameș, avea obligația să-ți dea una în cap cu un ciomag altfel nu puteai ajunge pe Lumea Cealaltă.

Ca să nu lungesc vorba, singurul care s-a dovedit capabil să depășească aceste încercări am fost eu. Ce-am avut și ce-am pierdut, mi-am zis, fie ce-o fi, mă duc, nu scap ocazia asta nici în ruptul capului. Iată-mă, deci, față în față cu Marele Vameș, care, în câteva clipe, ceac-pac, mi-a eliberat sufletul de trup și m-a lăsat să trec Dincolo.

Călătorie normală și oarecum agreabilă, mai ales că la o cotitură m-am cuplat cu un grup de suflete simpatice și vesele, provenite de la o nuntă sfârșită cu tam-tam. De unde vii, unde mergi, ba una, ba alta, vai ce noroc pe mata, frumoasă meserie ai, bată-te să te bată, să ne trimiți o vedere.

În sfârșit, am ajuns. Nu-mi cereți să vă fac o descriere a ținuturilor de pe Lumea Cealaltă, pentru că reporterul sportiv numai de culoarea locală și de alte fleacuri nu are timp să se ocupe în astfel de ocazii. Imediat cum am ajuns acolo am bătut la poarta Infernului, interesat să aflu primele amănunte despre reprezentativa dracilor, în legătură cu care circulau niște anecdote date naibii. Dracul de serviciu aflat la poartă s-a arătat

oarecum surprins că un ziarist sportiv cere să intre de bună voie în Iad, deoarece ceilalți colegi ai mei care se aflau înăuntru erau obligați să-și facă foc cu propriile lor articole sub cazanele în care fierbeau fără apă. I-am spus că sunt în misiune și m-a condus în marea sală a cazanelor, la Satana. Acesta stătea într-un fotoliu de sârmă ghimpată și supraveghea mersul focurilor și al aprovizionării cu smoală. Situația nu era prea strălucită, părea nervos, dar m-a primit totuși cu bunăvoință, de unde am dedus că setea de publicitate e tot o treabă drăcească.

— Maestre, i-am spus, am venit să mă interesez despre pregătirile echipei dumneavoastră pentru meciul eu Paradisul. Aș vrea să stau de vorbă cu antrenorul.

Satana a făcut un semn către dracii care îi umpleau pipa cu hașiș să se îndepărteze și mi-a spus, pufăind:

— Dragul meu, antrenorul echipei sunt chiar eu. O să ți se pară poate bizar, dar decât să las treaba asta pe mâna unuia care să mă enerveze – că sunt foarte nervos, fii atent – am luat-o în mâinile mele bătrâne și păroase. Dacă te interesează un interviu în exclusivitate dă-i drumul că-mi place.

— Maestre, cititorii mei ar fi interesați, în primul rând, să afle ce criterii au stat la baza selecționării jucătorilor. V-ați ghidat după calitățile lor fizice sau tehnice?

— Dragul meu – că-mi place să fiu intimist cu ziariștii – află că nici una, nici alta. Baza a fost calitatea morală. Fotbalul e un joc nobil, el trebuie să dea prilejul unei înălțări sufletești, nu-i așa?

— Păi sigur!

— Ei bine, în echipa mea au intrat elementele cu trecut verificat, păcătoșii cei mai de încredere: soți care și-au ucis soțiile în chip bestial, copii care și-au otrăvit părinții, nepoți care și-au strangulat bunicii paralitici și doi sinucigași din dragoste la prima vedere. Imediat după selecționare, i-am scos de la cazane și i-am trimis în cantonament. Chiar acum am un antrenament cu ei, așa că ești

invitatul meu.

Am plecat cu Satana spre cantonamentul reprezentativei Infernului, eu mergând pe picioare, el fiind purtat pe cozile a zece draci, împletite în formă de hamac. Cantonamentul fotbaliștilor satanici – poate o să vă mire, poate n-o să vă mire – era un bar de noapte, unde o orchestră numeroasă bătea infernal din tobe și urla din goarne, iar dracii beau alcool din sticle și butoaie, dansau cu drăcoaițele sau jucau pocher pe ochi. Adică de ce pe ochi și nu pe bani – am întrebat eu, și mi s-a răspuns: păi banul nu e ochiul dracului?

Satana s-a declarat mulțumit de felul cum se desfășura programul cantonamentului, s-a interesat dacă nu cumva a ațipit cineva în timpul nopții, ca să-l ia în șuturi, i s-a spus că nu, după care le-a ținut fotbaliștilor următorul spici:

— Dragele mele lepădături și secături. Să vă ia mama mea dacă n-o să învingeți, la mine, în Iad, să nu vă mai întoarceți, în Rai să rămâneți, că am boală să-l oftic pe babacu (e vorba de Dumnezeu – nota mea), cu busuiocarii lui cu tot. Mă, că dacă nu bateți, vă scot la spălat veceuri un catralion de ani, cârpe de bucătărie vă fac și fitile de lampă! Acum mergem la antrenament, după care mă stabilesc asupra formației. Marș!

Dracii au luat-o la trap spre terenul de antrenament, care se afla într-o sală alăturată, special amenajată. Antrenamentul n-a durat decât două minute, pentru că toți jucătorii erau dați

naibii de pregătiți, ar fi fost un nonsens să-i obosească de pomană. Antrenamentul fiecărui component al lotului a constatat din următoarele exerciții: 25 de înjurături de mamă scrâșnite printre măsele, 50 de autopumni în fălci în fața oglinzii, scuiparea în față a unui manechin ce întruchipa viitorul adversar, ruperea în două a unui butuc de stejar dintr-o singură lovitură cu spițul și o sută de lovituri cu capul într-un zid de beton armat. Mulțumit de rezultatul antrenamentului, Satana a anunțat formația care urma să evolueze a doua zi: Drac I, Drac II, Drac III, Drac IV, Drac V, Drac VI, Drac VII, Drac IX, Drac X, Drac XI și Drac XII. De ce nu juca Drac VIII? Pentru că ieri dimineață, mi s-a spus, a fost prins bând apă pe burta goală.

Mulțumindu-i Sataniei pentru amabilitatea cu care m-a primit, am părăsit imediat Infernul pentru a face o vizită în Paradis.

Încă înainte de a intra acolo, am aflat că situația echipei angelice era grav avariata de diferite disensiuni interne. M-am convins că e așa, văzându-l pe Sfântul Petru, în ghereta lui de la poartă, destul de indispus.

— Sfinte, i-am spus, știam că ați fost numit selecționar, ce căutați aici?

— Să fii dumneata sănătos de când am fost destituit. Atotputernicul a zis că sunt prea moale cu îngerii, că am adus aici obiceiuri pământești, și l-a pus pe Gavrilă să-i mâne la antrenament cu

sabia de foc. Dar l-a schimbat și pe el cu Ilie, care n-a rezistat decât un sfert de ceas și acum la cârma echipei este însuși Atotvăzătorul. Du-te repede, că-i prinzi la antrenament.

Fug într-un suflet pe aleile Raiului și dau de echipă pe o poieniță acoperită cu albăstrele și puf de păpădie. Dumnezeu-antrenorul stătea într-un cărucior tras de o motocicletă și urmărea antrenamentul cu un ochi, cu celălalt fiind spre televizorul care transmitea de pe Pământ o partidă de copcică între America și Europa. Formația Paradisului (Înger I, Înger II, Înger III, Înger V – căci Înger IV fusese scos din lot din cauza unei luxații la aripioara stângă – Înger VI, Înger VII, Înger VIII, Înger IX, Înger X, Înger XI, Înger XII) făcea și ea un antrenament intens, care consta din: bătăi ușoare din aripi, puparea pe gură a unui adversar imaginar, reverențe grațioase în fața unui public imaginar și exerciții de prezentare a scuzelor în fața adversarului după înscrierea golurilor.

Solicitat de mine, Dumnezeu a făcut pentru cititori următoarea declarație:

— Nu ne interesează rezultatul decât în cazul în care vom câștiga. Jucătorii mei au indicația să joace un fotbal cultural-artistic, un fotbal-metaforă, elevat din punct de vedere spiritual, care să îndemne spectatorul spre frumos și dragoste față de aproapele său. Deși unele organe de presă ne-au acuzat de idealism, noi credem în principiul

„fotbal pentru fotbal”, fotbalul cu tendință fiind invenția renegatului Satana.

Pentru că venise vorba despre presă, m-am apucat imediat să răsfoiesc unele ziare apărute chiar atunci. Mi-a plăcut faptul că gazetarii de pe Lumea Cealaltă duceau o polemică de idei foarte virulentă. În primul rând, se puneă întrebarea dacă e necesar sau nu un arbitru, dat fiind că se întâlneau forțele supreme ale Universului și că ideea Marelui Arbitrariu era în mâinile lor. „Ar fi o formalitate strigătoare” – scria în articolul său de fond „Iadul liber”, iar „Glasul Paradisului” confirma chiar din titlu: „Așa e!”

O altă chestiune în suspensie era cea privind mingea. Cu alte cuvinte, se puneă problema dacă să se joace cu o minge propriu-zisă sau numai cu ideea de minge. De aici se mergea mai departe și se susținea chiar ca terenul însuși să fie sub formă de idee, pentru că meciul însuși slujea Marea Idee.

În sfârșit, sosi ziua meciului. În piața care despărțea Paradisul de Infern, destul de încăpătoare, veniseră cu mult timp înainte spectatori și spectatoare, adică draci, drăcoaise, îngeri și ingerițe, fiecare ocupând peluze separate, fiecare purtând obiecte de produs zgomot și pancarde cu îndemnuri mobilizatoare.

Mi-am notat de pe aceste pancarde câteva lozinci interesante, nu atât pentru forma, cât pentru conținutul lor:

*„Hai, dracilor, mai cu spor,
Că e vai de capu' lor!
Că voi aveți stofă,
Iar ei sunt în cofă!”*

Sau:

*„Fie dracul cât de negru
Îngerul e un integru.
El știe cum să se lupte
Și din victorie să se înfrupte”.*

Cu câteva minute înainte de meci, anunțați de trâmbițe, surle, Țimbale și răcnete de „ura”, au sosit și cei doi mari patroni – Dumnezeu și Satana. Aceștia au dat mâna cu toți jucătorii, i-au gâdilat sub bărbie, le-au oferit diferite sfaturi folositoare și au luat loc apoi împreună în loja oficială.

La ora dinainte fixată a început meciul. Obișnuit cu așa-zisele meciuri de fotbal de pe Pământ, mi-a fost destul de greu la început să mă deprind cu alergătura aceea turbată a unsprezece îngeri și unsprezece draci după ceva care nu se vedea, adică după o idee de minge. În orice caz, încă din secunda unu a partidei mi-am dat seama că echipa angelică a luat meciul în mână și că se află în plină ofensivă. Ceea ce m-a intrigat oarecum, cunoscând antecedentele, era stilul de joc foarte diferit al celor două echipe. Astfel, dacă dracii se încadrau în limitele admise ale sportivității, îngerii

pe care îi văzusem la antrenament făcând exerciții de pupare și mângâiere a adversarului, deveniseră brusc niște fiare sălbatice, care se dedaseră la cele mai ignobile gesturi. Am notat, de pildă, în secunda doi, o ciocnire între Înger IV și Drac II, ultimul ieșind din această scurtă afacere cu un ochi scos, o ureche smulsă și cu coada fracturată. În secunda trei, Înger IX l-a trântit la sol pe Drac I, cel care apăra ideea de poartă, l-a jucat temeinic în picioare, după care i-a aplicat un șpiț în locurile sensibile, în timp ce Atotvăzătorul și Atotantrenorul striga cu o satisfacție neînchipuit de crudă: „Așa! Așa!” Bineînțeles că, în această fază confuză, n-a fost prea dificil pentru îngeri să introducă ideea de minge în ideea de poartă – și să fi văzut atunci ce bucurie demențială era în peluza Paradisului, ce chiote, ce pupături, ce faceri în necaz și ce sâcuri din partea îngeritelor la adresa dracilor.

Căpitanul reprezentativei Infernului s-a prezentat imediat la Satana și l-a întrebat scurt:

— Ce facem, metri, că ăștia ne rupe?

— Nu răspundeți la provocări, a șoptit stăpânul Răului.

Cert este că în secunda cinci dracii au făcut ce-au făcut, s-au năpustit cu toții spre poarta îngerilor. Drac XII a lovit ideea de minge cu cioturile lui de coarne atât de fulgerător, încât aceasta a intrat ca un satelit natural în ideea de poartă.

— Ce porcărie! a strigat Dumnezeu. A fost ofsaid.

De aici a început cataclismul. Un caft gigantic s-a încins între jucători, cu capete în dantură și picioare în burtă, cu pârâituri sinistre de oase și cranii, mușcături de nas, gât și urechi, plus înjurături dintre cele mai murdare, încă necunoscute pe Pământ. După care au început să se bată spectatorii între ei și spectatoarele între ele. Îngerii le smulgeau dracilor bărbile, dracii le smulgeau îngerilor penele din aripioare. Cei doi antrenori supremi și-au ieșit și ei, firește, din minți, Satana l-a apucat pe Dumnezeu de barbă, Dumnezeu l-a prins pe Satana de coadă și a început să dea cu el de caldarâm până când acesta a strigat: „Gata, dom'le, ajunge!” Și dacă meciul a durat doar cinci secunde, răfuiala s-a prelungit până târziu după miezul nopții, când fiecare tabără și-a luat rămășițele și s-a întors acasă.

În aceeași seară, am scris un reportaj intitulat: „Afară cu huliganii din fotbal”, în care condamnam jocul barbar al celor două echipe, insistând asupra faptului că aceasta înseamnă un rău exemplu pentru fotbaliștii și spectatorii de pe Pământ. Am predat reportajul la Oficiul poștal al Raionului, pentru ca a doua zi să aflu că textul nu a fost transmis pe Pământ și că Dumnezeu dorește să stea de vorbă cu mine pe această chestiune.

Cum am intrat la Dânsul, am început să urlu:

— Protestez!

Atotvăzătorul s-a uitat cu un ochi la mine și cu altul în textul din fața lui și a mârâit:

— Măi acesta! Tu crezi că te-am primit aici ca să mănânci borș pe seama noastră?

— Doamne, nu permit să...

— Ce nu permiți, mă, muritorule? Ăla e fotbal ce faceți voi? Baletu-ăla de domnișoare rahitice? Fugăriți nouăzeci de minute o bășică pictată și, când se împiedică unul, urlați ca la o crimă de drept comun. Mă, învățați fotbal ca lumea, că veniți aici, și e vai de capul vostru, ai văzut cum se pune la noi osul la bătaie. Ieși afară!

Până să apuc să ies, m-a luat un sfânt din gardă de guler, m-a târât afară și m-a aruncat ca pe o otreapă pe poarta Raiului.

În aceeași seară, eram înapoi acasă. Toți prietenii s-au repezit să mă întrebe:

— Cum e, domnule, pe-acolo?

— Cum să fie? le-am zis. Ca pe lumea ailaltă...

Canarul

În apartamentul pe care îl ocup împreună cu familia, cresc un câine de rasă caniche (chestia asta am mai declarat-o în câteva opere beletristic și interviuri, dar nu mi-e rușine s-o repet) și un pește frumos colorat care se numește Brutus, din pricină că și-a ucis confratele cu care conviețuia în același acvariu. Într-o zi, îmi vine ideea nefastă să cumpăr un canar. De fapt, mai înainte am

cumpărat colivia, apoi două pungi cu semințe de cânepă și abia după aceea canarul. Ca să fiu sincer, nu l-am cumpărat, l-am primit cadou de la un prieten, care mi-a spus:

— La început n-o să cânte, dar, după ce se obișnuiește cu casa, o să-și dea drumul.

Într-adevăr, peste două săptămâni a început să cânte. Cânta absolut extraordinar, vă mărturisesc sincer că, în comparație cu un canar, o privighetoare este ca un lăutar pe lângă Yehudi Menuhin, trilurile lui aveau o limpezime și o puritate divină, iar imaginația lui melodică era cu neputință de comparat. Îmi plăcea să lucrez acompaniat de această pasăre miraculoasă, iar când vroiam să mă recreez, mă duceam și-i vorbeam, iar ea mă asculta și făcea piu, piu, adică: dă-i înainte, că te ascult și te înțeleg. Cu alte cuvinte, aveam un suflet curat lângă mine. O ființă vie căreia puteam să mă confesez fără spaima de a fi penibil, fără grija că va vorbi cuiva despre nenorocitele mele complexe de inferioritate și superioritate (după anotimp).

Prietenul meu de o viață, Tr. Brt., fost coleg de bancă încă din școala elementară, iar mai târziu tutorele meu spiritual, vine să-mi facă obișnuita vizită săptămânală. De obicei, îi dau un larg raport de activitate: ce-am scris, ce-am publicat, la ce ședințe am fost, ce s-a mai spus, ce s-a mai întâmplat. Întotdeauna Tr. Brt. Este nemulțumit de mine, din principiu, în proporție de 77-79 la

sută. Cutare articol a fost superficial, cutare schiță n-a avut poantă și suficient umor, cineva i-a comunicat că intervenția mea la ședința cutare a fost monotona și inefficientă. Ce-am căutat în ziua cutare, la ora cutare, în restaurantul „Berlin”, împreună cu câteva haimanale din rândul sportivilor, nu e oare și așa destul de ciobit prestigiul meu de om și scriitor? Dacă se întâmplă ca în ziua respectivă să fiu nevoit să scriu ceva, amicul îmi stă în spate și mă urmărește peste umărul drept.

— Ți-am spus de atâtea ori: dacă la sfârșitul frazei apare un adjectiv, îi pui neapărat o virgulă înainte, ca să-l potențezi. În general, însă, este bine să te ferești de adjective, acesta fiind un instrument specific începătorilor.

Sunt atât de slab, încât nu pot să-mi câștig independența în fața lui Tr. Brt. Siguranța lui satanică, disprețul lui adânc față de tot ceea ce fac, zâmbetul lui unsuros, de ființă saturată de toate adevărurile lumii, mă strivesc și mă neantizează, devin o furnică sub talpa unui elefant. Uneori, dar foarte rar, îmi reproșează că și-a ratat o mare carieră de scriitor din pricina mea, dacă nu era el să mă supravegheze, rămâneam un pârlit de jurnalist provincial, mai țin minte că până și primele scrisori de dragoste a trebuit să mi le stilizeze! E limpede că, fără supravegherea lui strictă, aș merge din gafă în gafă. Nu mai departe acum șase luni și jumătate m-a obligat să-mi

retrag o piesă din repetiții din cauza a două replici care i s-au părut cu desăvârșire stupide. În drum spre casă, m-a ciupit de mână până m-a umplut de vânătași: „Idiotule, cum ai putut să ieși pe piață cu o porcărie ca asta?”.

Deci, în ziua obișnuită (adică sâmbăta), amicul îmi face obișnuita vizită de inspecție. Îmi răsfoiește prin manuscrise, mârâie de câte va ori, nemulțumit, face câteva observații pe marginea paginilor cu o cariocă roșie, trăgând linii stridente, apăsate, apoi tresare și ascultă încordat!

— Cine cântă la tine în casă? O pasăre?

— Da, zic, o pasăre. Mi-am luat un canar. Vino să-l vezi, e un adevărat miracol, cântă mai frumos ca o privighetoare.

Tr. Brt. Vine lângă colivie și privește canarul îndelung. Apoi, într-un târziu, își șterge o lacrimă de pe obrazul stâng cu mâneca hainei. Se apropie de mine și-mi șuieră la ureche, sinistru:

— Criminalule!

Am încercat, firește, să-mi iau apărarea: adică de ce sunt un criminal? Pentru că cresc o pasăre, pentru că mi-am adus în felul acesta o fărâmbă de natură în modestul meu apartament, pentru că ocrotesc o vietate nevinovată?

Tr. Brt. Mi-a zis să stau jos cu un ton care ar fi vrut să spună, mai degrabă: spânzură-te! apoi m-a întrebat, simplu, pe un ton calm, cum m-aș simți eu personal dacă aș fi închis într-o colivie și aș fi obligat să scriu acolo. Eu am replicat că și camera

în care lucrez e un fel de colivie, cu singura deosebire că nu are gratii, dar el m-a îndemnat să mă obișnuiesc pe viitor să tac atunci când vorbește el, pentru că și așa spun numai tâmpenii. Sigur că și camera mea poate fi asemuită, fortuit, cu o colivie, dar eu pot să ies când doresc din această colivie, să mă duc la cârciumă sau la pescuit. Dar canarul, când are posibilitatea să iasă din nenorocita lui de colivie ca să se ducă la cârciumă sau la pescuit, cine-l scoate pe el la plimbare, la aer curat, când are el posibilitatea să se așeze pe o creangă, ca să schimbe un gând cu o altă pasăre sau un simplu ciripit de rutină? Care este perspectiva acestei vietăți? S-a născut în colivie și va muri în colivie. Păi tocmai asta e, am urlat eu, că el, canarul, s-a născut în colivie și nu poate realiza avantajele modului de viață din spațiul extracolivial etc. Amicul mi-a zis să stau dracului jos și să tac, nu am minte nici măcar cât o găină chioară. Adică ce-mi imaginez eu, că respectivul canar cântă de plăcere? Care plăcere? Plăcerea că-i dau semințe de cânepă? Sau îmi imaginez că triluieste din recunoștință? Vax! Cântecele e, de fapt, un bocet, exteriorizarea suferințelor lui fără de seamăn și fără de sfârșit, geamătul unui condamnat la moarte. De ce țăranul român obidit sau haiducul hărțuit de putere producea doine? De plăcere? Nu. Ca să se descarce de suferință.

— Hai, îmbracă-te! a urlat la un moment dat amicul. Îmbracă-te și vino cu mine. Am să te ajut

să înțelegi sentimentul cuștii și al coliviei.

Ne-am dus la Grădina zoologică.

— Ai văzut vreodată un leu plângând? m-a întrebat.

— Nu.

— Este cel mai tragic spectacol de pe lume. Mai tragic decât teatrul antic sau bombardamentul atomic. În fiecare zi, leii de la Grădina zoologică au un moment în care plâng cu lacrimi adevărate, lichide, momentul în care visează jungla. Hai să pândim momentul.

Am stat trei ore în picioare lângă cușca unui leu african, până când, în sfârșit, amicul a strigat, palid de emoție:

— Acum! Uită-te! Plânge!

N-am văzut nimic pe obrazul leului, dar, de emoție, am plâns eu în hohote, cu amicul în brațe. Ne-am dus apoi la colivia unui vultur pleșuv, care tocmai își lua prânzul, înfulecând o halcă apreciabilă de carne proaspătă. Mărturisesc că l-am urmărit cu oarecare invidie, de mult nu mai văzusem o vrăbioară de vacă pe grătarul meu.

— Dă-i drumul în libertate, acum, acestui rege al piscurilor, și se va întoarce înapoi le cele trei porții zilnice de carne macră. Captivitatea i-a strivit instinctele și i-a moleșit orgoliul de carnivor. Hei, dragul meu, ce bestie zace în om! Atacă tema aceasta pe viitor.

De la Grădina zoologică m-a dus la circ, unde am urmărit o dresură de porumbei, una de câini și alta

de urși. Tot timpul spectacolului am strigat amândoi până am răgușit: „Huo, dresorii! Huo!”. Un vlăjgan, care s-a dat drept om de ordine, a venit spre sfârșitul spectacolului la noi, ne-a luat de guler și ne-a dat afară cu șuturi în spate, pretinzând că suntem beți. Ca să ne răzbunăm, ne-am strecurat în menajerie și am deschis ușa cuștii în care se aflau lei. N-am făcut decât circa zece metri și am auzit în urma noastră răcnete neomenești, iar peste cinci minute ne-am întâlnit cu două mașini pompierești care alergau de mama focului spre circ.

Ajuns acasă, am avut o noapte albă. Am ațipit abia spre dimineață, clănțănind din dinți, dar m-am trezit peste un sfert de oră, flească de sudoare, după ce visasem că un stol de canari mă ciuguleau de ochi strigând cu un cinism inimaginabil pentru niște ființe atât de plăpânde: „Colibiu, colivă, colicist, colivie! Colibiu, colivă, colicist, colivie!” Copleșit de duioșie, m-am dus la canar și l-am privit cum ciugulește semințele de cânepă cu o delicatețe și o detașare specifică artiștilor de mare vocație, pe care obișnuințele biologice îi interesează cât negrul sub unghie. I-am deschis ușa coliviei. Dacă el vrea să plece, n-are decât.

Cu lacrimi în ochi, am plecat în camera mea de lucru. Am revenit peste o oră. Canarul nu mai era în colivie. Era pe lustră. Am deschis fereastra camerei. Dacă vrea să plece afară, n-are decât.

M-am întors peste câteva ceasuri. Canarul nu

mai era în cameră. Dispăruse. Mă simțeam ușurat sufletește. Îi dăruisem libertatea, văzduhul era al lui, va zbura din pom în pom, se va întâlni cu alte păsărele, va lega prietenii, poate chiar o iubire curată. O să-i fie, poate, greu la început cu hrana, dar se va obișnui să și-o găsească singur, sunt încă atâtea muște și musculițe pe lume.

În clipa când emiteam supozițiile de mai sus, trece pe lângă mine pisica. Ce avea pisica în gură? Canarul. Mă reped spre ea ca o fiară, o fugăresc cu mătura, o lovesc cu un pantof în cap și, în sfârșit, lasă canarul din gură. Îl iau în mâini, încerc să-l reanimez, îi suflu aer în cioc și pe sub aripi. În zadar. Sărmanul era mort. Am început să plâng în hohote. Soția m-a liniștit cu un pahar de votcă poloneză, dar eu continuam să suspin în brațele ei:

— Sărmanul! Cânta atât de frumos...

— Dragul meu, m-a consolată ea, și tu scrii destul de frumos și, totuși, ești atât de nenorocit.

După ce mi-am revenit cât de cât, i-am telefonat lui Tr. Brt. Și i-am spus cu vocea cea mai sumbră cu putință:

— Poți să fii fericit, bestie! M-ai lăsat fără canar! Încearcă să mai calci prin casa mea, am mare chef să-ți dau cu un scaun în cap.

De atunci au trecut trei săptămâni. Mentorul n-a îndrăznit să mă mai viziteze. În fiecare sâmbătă dimineața, însă, cineva sună la telefon, oftează adânc și închide. E el. Știu că suferă îngrozitor, că

viața lui nu mai are sens, pentru că sensul lui eram eu. De n-ar face un gest ireparabil.

Probabil că peste câteva zile am să-l caut și am să-mi cer iertare. Nu pot trăi fără un îndrumător, fără o privire care să-mi vină din spate, pe deasupra umărului drept.

Dar, Doamne, cum am să pot uita vreodată soarta nefericitului canar?

Unicate

Ionescu are în fiecare zi să-mi ofere ceva sau să-mi ceară ceva.

— Măi, ți-am făcut rost de un kil de cuie.

— Ce să fac cu ele?

— Îți repari gardurile.

— Stau la bloc.

— Oricum, e bine să le ai în casă. Sunt cuie speciale, de export, mi le-a procurat cineva pe sub mână.

Ionescu își procură totul numai din ocazii. Nu vrea decât lucruri speciale, care se găsesc cu dificultate, prin relații, unicate și prototipuri. Când se duce să-și cumpere un costum de haine, cere vânzătorului să-i aducă unul din magazie, ceva care să nu fie la vedere.

— Vezi, zice el, e cu totul altceva.

Are casa burdușită cu lucruri de ocazie, obiecte dintre cele mai stranii și întru totul nefolositoare. Are, de pildă, douăzeci de cutii de pioneze.

— Le ce îți trebuie atâtea pioaneze?

— Nu se știe. Să fie în casă. Sunt prototipuri.

A aflat prin „Mica publicitate” că cineva vindea niște rame pentru tablouri. M-a sfătuit să le cumpăr eu. L-am refuzat. Din moment ce nu am tablouri, nu văd la ce îmi sunt de folos ramele.

— Nu-i nimic, mi-a zis Ionescu, le cumpăr eu. Să fie în casă. Poate într-o zi mă apuc de pictat.

Dar nu s-a apucat. Și-a cumpărat și o mașină de scris (tot de ocazie), crezând că se va apuca de scris. N-a scris până acum nicio literă. Și-a cumpărat și un pian, deși recunoaște singur că e afon. În casa lui se află mobile din cele mai diverse epoci și stiluri: șifoniere și scrinuri în care nu are ce pune, paturi în care nu s-a culcat niciodată. Le-a adunat ca să fie. Și-a cumpărat și o sumedenie de scule de pescuit, dar nu pescuiește, îi e frică de reumatism. Și-a cumpărat pușcă de vânătoare, deși nu-i în stare să ucidă o muscă. Citește zilnic rubricile de „mică publicitate” și colindă toate consignațiile și talciocurile. Într-o zi, cineva și-a bătut joc de el și i-a zis că ar exista în oraș un automobil cu două motoare: unul în față și altul în spate. M-a rugat în genunchi să-l ajut să-și procure această minune a tehnicii.

— Eu umblu cu bicicleta, n-am permis de conducere, dar mă interesează teribil această raritate. E bine să fie în garaj, că tot îl țin gol.

Recent, mi-a cerut să-i fac rost de un nume. Am rămas perplex.

— Păi n-ai unul?

— Am, dar vreau ceva mai deosebit, un nume cu totul și cu totul original, un nume pe care să nu-l mai aibă nimeni.

— Am să mă gândesc, i-am zis. Poate să fie numai trei litere?

— Poate să fie și dintr-una, nu contează, să fie unicat.

Am apelat la un computer, să vedem ce răspuns îmi dă.

Dorul de ducă

— Dragă, voi plecați undeva la iarbă verde de sărbători?

— Nu știu. Nu ne-am hotărât.

— Noi ne ducem la munte. Ne e dor de verdeață. De rășină, de floricele... Veniți și voi?

— Muntele nu-i face bine nevasti-mii din cauza tensiunii. Plus că la munte nici nu prea e iarbă verde. În pădure nu crește nimic din cauza copacilor. Mai e câte o poiană, dar ori nu găsești loc, ori e focul interzis.

— Atunci duceți-vă la câmpie, pe malul unei ape.

— Și dacă au apărut țânțarii? Te ciupesc de te desfigurează. Plus broaștele care cântă de te asurzesc. Pescuitul e interzis, pentru scăldat e prea devreme. Nevastă-mea nu știe șah. Eu nu pot să joc mingea cu copiii pentru că am spondiloză. La soare nu pot să stau că-mi dă insolație. Ce-aș

putea să fac? Să număr avioanele de pe cer?

— Du-te la mare. S-ar putea să fie frumos. Privești valurile, respiri aer cu iod, îți ajută glandele.

— Iod se găsește și în nuci, dacă vrei să știi, nu trebuie să fac trei sute de kilometri, le găsesc în piață, în plus, mie nu-mi plac valurile furioase, îmi dau o stare de neliniște și de angoasă. Când le văd repetându-se fără încetare mă gândesc la infinit și mă ia groaza. Ca să nu mai vorbesc de pescărușii ăia infernali care țipă atât de strident și neplăcut absolut fără niciun motiv evident. Părerea mea este că pe litoral ar trebui colonizate păsări mult mai agreabile și mai pitorești: ciocârlii, privighetori și chiar guguștiuci. I-am spus nevesti-mii: „Draga mea, pentru mine o asemenea trambalare mă scoate din obișnuință și din echilibrul vieții, pe o lună de zile, mă obosește, îmi sporește stressul. Te înțeleg, ai nevoie și tu, ca și mine, de puțină iarbă verde. Avem și noi pe balcon o brazdă pe care o udăm cu rândul. Putem să ne ducem zilele astea în părculețul de-alături, unde putem să admirăm diferiți câini care se joacă pe iarbă, ostași plimbându-se cu iubitele lor, havuzul care nu mai funcționează etc.”. Voi vă duceți, deci?

— Ne ducem.

— Drum bun. Să ne aduceți și nouă un buchet de codița șoricelului și ochiul boului. Sunt slăbiciunea nevesti-mii. Când eram mai tânăr cu doi ani și două luni mă cățăram pe crestele

munților ca să-i ofer soției floarea de colț, monument al naturii. Adu-mi și o crenguță de brad. În schimb, eu am să-ți povestesc emisiunile distractive de la televizor, inclusiv serialul. Nu uita, te rog crenguța de brad. Vreau s-o plantez pe balcon.

Groapa

Ciprian Ciupitu se scoală în fiecare dimineață la orele cinci. La această oră el își stropește vreme de circa treizeci de minute florile din balcon, folosind circa un metru cub de apă potabilă. Apa nu este cuprinsă decât în mică măsură în pământul din ghivece și jardiniere, restul scurgându-se pe balconul locatarului de dedesubt, contabilul Butușină, cu care a avut din această pricină patru procese, două schimburi de cuvinte dintre cele mai violente, în cadrul adunărilor generale ale locatarilor, plus un schimb de ghionturi într-un loc mai întunecos de pe scările blocului. Ciupitu a ieșit din acest conflict oarecum umilit, dar el nu concepe să renunțe la dreptul lui inextricabil de a-și uda florile în zorii fiecărei zile.

La orele șase, Ciprian Ciupitu își cumpără o sticlă de lapte și două borcănele cu iaurt. Cu acest prilej, el îi face câteva muștrări vânzătoarei mici și zgribulite cu privire la faptul că una din sticle are capacul lipsă, admonestează o bătrână șchioapă care nu are bani potriviți și aruncă o privire

colcăind de reproș unui tânăr care a aruncat un muc de țigară pe trotuar.

După ce duce iaurtul și laptele sus, Ciprian Ciupitu face o minuțioasă inspecție a străzii, de la un capăt la altul, notându-și într-un carnețel diferite aspecte care îi atrag atenția. Odată terminată și această treabă, el se duce și sună la ușa inginerului doctor C. Popescu, directorul unui institut de proiectări pentru construcții de motoare cu explozie neîntârziată. Fiind ora șase și douăzeci, inginerul C. Popescu încă nu s-a trezit, dar asta nu are nicio importanță, el este deputatul străzii și, în această calitate, poate fi solicitat la orice oră din zi și din noapte.

Inginerul C. Popescu e o ființă extrem de blândă și cumsecade, el n-ar fi în stare să se enerveze nici măcar pe o muscă, așa că îl poștește în biroul său pe pensionarul Ciupitu, care îl vizitează pentru a zecea oară în ultima lună.

— Tovarășe deputat, vreau să vă sesizez că pe strada noastră a apărut o groapă. Trebuie luate măsuri.

— Într-adevăr, trebuie luate măsuri, aprobă deputatul, încercând să se trezească.

— Trebuie să mobilizăm cetățenii pentru astuparea ei. Mobilizarea trebuie făcută neîntârziat, strigă Ciupitu, dezlănțuit. Vreau să vă informez că eu, înainte de a ieși la pensie, am lucrat în problema respectivă, în sensul că eram șeful Serviciului gropi. Mergeam zilnic pe teren și,

unde vedeam o groapă, o notam, făcând, totodată, o schiță detaliată a amplasamentului. Eu știu precis ce primejdie poate să însemne o groapă pentru un pieton neatent sau în stare de ebrietate sau pentru un vehicul care își poate deteriora un arc sau un amortizor, provocând daune economiei naționale. Groapa e o chestiune care trebuie privită la adevărata ei importanță și semnificație.

— Din păcate, astăzi am o ședință importantă la Minister, zice deputatul. N-am să mă pot ocupa de această problemă.

Indignat, Ciupitu cere o audiență la Consiliul Popular al sectorului, unde expune pe larg problema gropii apărută intempestiv pe strada sa. Supărat că nici aici chestiunea nu este privită cu toată gravitatea, el mai solicită câteva audiențe la diferite instituții specializate în construirea și repararea drumurilor, trimițând totodată și sesizări la câteva organe de presă, inclusiv Radio-televiziunea română.

Tevatura durează circa trei luni de zile, răstimp în care rupe o pereche de pingele cu alergătura și-și ridică tensiunea cu două linii și jumătate. Ciupitu turba, realmente, de furie: „Cum, dom-le, nimeni nu vrea să ia măsuri hotărâtoare împotriva acestei gropi?! Nimeni?!”

Drept pentru care a luat o lopată și a astupat-o singur.

Correspondență de dragoste

Ovidiu și Marieta se îndrăgostiseră lulea cu o lună de zile în urmă, de la a doua vedere, cu prilejul unui botez. Amorul lor era atât de violent și mistuitor, încât nu suportau să stea despărțiți mai mult de un ceas. El fugea de la servici ca s-o vadă pe ea cinci minute, în pauza de prânz, ea, care ieșea mai devreme de la lucru, îl aștepta la poarta întreprinderii trei sferturi de oră. Dacă el o visa noaptea la ora două, o suna la telefon ca să-i spună cum a visat-o și ce dor fioros l-a cuprins, dacă se întâmpla ca ea să aibă insomnie, nu lua un carbaxin sau un diazepam, ci îi telefona și venea la fereastra lui, ca să-l vadă măcar două minute.

Când amorul lor a împlinit o lună s-a întâmplat nenorocirea: Ovidiu a fost trimis în provincie pentru câteva săptămâni, era acolo o lucrare extrem de importantă care solicita în mod expres prezența lui.

Despărțirea din Gara de Nord a fost sfâșietoare, cei doi au plâns în hohote unul în brațele celuilalt, încât ceilalți călători au crezut că sunt artiști, atât de frumos și de convingător sufereau. Abia ajuns în localitatea respectivă, Ovidiu s-a dus direct la poștă și i-a expediat Marietei o telegramă de nouăzeci și nouă de cuvinte: „Ajuns cu bine și numai cu tine în gând Stop Te iubesc atât de puternic încât aerul vibrează în jurul meu, iar

pulsul mi s-a ridicat la 120 Stop Ai pătruns în mine până în ultima celulă și visceră etc., etc.”. La prânz, Ovidiu expedie o scrisoare succintă de patru pagini, iar seara una de zece pagini în care îi povestea primele impresii despre oamenii și locurile respective. Noaptea, neputând să doarmă din cauza emoției și a dorului de ființa iubită îi expedie acesteia încă două telegrame. A doua zi îi expedie și ea o telegramă fulger prin care îl ruga să nu-i mai trimită decât telegrame întrucât scrisorile, vin prea anevoie. Conveniră astfel ca el să-i trimită trei telegrame pe zi (dimineața, la prânz și seara), iar ea să-i răspundă tot printr-o telegramă noaptea, hotelul neavând, din păcate, telefoane în camere.

În total, Ovidiu i-a trimis Marietei, în cele treizeci de zile cât a fost detașat în localitatea respectivă, circa o sută de telegrame, însumând peste patru mii de cuvinte, dintre care o sută de substantive și două sute de verbe, restul fiind adjective și interjecții.

Întorcându-se după încheierea misiunii, Ovidiu n-a găsit-o în gară pe iubita vieții lui. Alergând la ea acasă într-un suflet, el află un adevăr atât de crâncen, încât începu să-i curgă sânge din nas: Marieta se îndrăgostise de poștașul care-i aducea de trei ori pe zi telegramele și se căsătorise cu el.

Soția mi-a făcut, cu câțva timp în urmă, o declarație care m-a tulburat profund.

— Dragul meu, mi-a zis ea într-o dimineată în care eu încercam cu foarte multe dificultăți să mă pun pe picioare, de pe urma unui șpriț. Viața împreună cu tine este atât de plicticoasă, încât îmi vine să mă urc pe tavan.

— Și de ce nu te urci? am întrebat eu, încercând să împing discuția pe o pantă glumeață.

— E adevărat, continuă soția pe un ton care excludea orice posibilitate de ironie. Tu nu m-ai dus într-o sală de teatru sau cinema dinainte de căsătorie, dar pentru asta te iert, prefer să te văd dormind acasă decât la o piesă de teatru sau un film într-una sau două serii. Ceea ce mă scoate din minți este faptul că ai devenit un tip cu desăvârșire plicticos, banal ca o cioară, vorba poetului, nu spui decât lucruri arhicunoscute și neinteresante, nu vii de la servicii cu nicio noutate șocantă, nu mai știi glume, nu mai faci șotii sau surprize, ca pe vremea când te-am cunoscut și mă făceai să râd din te miri ce.

Un bărbat adevărat este în stare să suporte orice umilință sau jignire, cu condiția să nu-î spui că e banal și plicticos. Iată de ce în clipa următoare am hotărât solemn să-mi schimb total felul de a fi, devenind un tip original, așa cum există atâția prin filme, literatură și arte plastice. În ziua respectivă am spălat vasele și am măturat prin toată casa. A doua zi dimineata m-am sculat la ora cinci și am

făcut piața.

— Ce părere ai de mine? am întrebat-o pe nevastă-mea mândru.

— Da, e ceva, dar nu e totul.

Reproșul ei m-a îndârjit și mai mult. În ziua următoare, când m-am întors de la servici, am urcat din balcon în balcon până la etajul zece, unde locuiam, și am intrat în casă pe fereastră, făcând-o să leșine de spaimă. În după-amiaza aceleiași zile am dus-o la vernisajul unei expoziții de monede de pe vremea gepizilor și la una de câini pitici, apoi la un film de război și la un spectacol de circ. La întoarcere, nu se mai putea ține pe picioare, așa că am dus-o acasă pe brațe. Bineînțeles, că nu am lăsat-o să doarmă până dimineța, povestindu-i diferite aspecte bizare din viața mea și a colegilor mei de servici (majoritatea au fost, bineînțeles, inventate). Ca să apar în ochii ei din ce în ce mai original, mă îmbrac cât mai fistichiu cu putință, adică mă duc la piață cu papion și costum închis și merg la spectacole în pantaloni scurți și cu bocanci de schi. Mănânc supă cu furculița și am vopsit pereții dormitorului în verde, iar mobila în galben. Ieri, am luat-o cu mine la pescuit, deși acesta este prohibit. Paznicul bălții m-a găsit ținând un băț în mână și a început să râdă.

— Dumneata, a zis el, pescuiești fără fir? Cum e posibil așa ceva?

— Din moment ce există telegraf fără fir, de ce

nu ar exista și pescuit fără fir?! am răspuns eu, indignat.

Toate astea, și multe altele, m-au făcut să cresc în ochii soției, care mă admiră în gura mare, lăudându-mă în dreapta și-n stânga. Ce nu știe ea este că, cuprins de euforia originalității cu orice preț, am făcut câteva trăsnaï pe la servicii din pricina cărora am fost dat afară.

Vreau să văd ce-o să zică azi la amiază, când o să-i duc vestea. O să râdă?

Recomandare

Întrucât îl cunosc pe Virgil de când era copil (blond și drăgălaș), am fost rugat să scriu câteva rânduri despre el.

— În ce scop? am întrebat.

— Virgil este propus pentru postul de magaziner. Șefii vor să știe dacă e sau nu e bun pentru asta.

M-am apucat și am scris pe loc următoarele rânduri: „Subsemnatul Cutare I. Cutare declar că numitul Virgil St. Popescu nu este bun pentru postul de magaziner, întrucât încă de mic el avea obiceiul de a fura, motiv pentru care, atunci când a devenit major, a intrat la pușcărie. A-l pune pe Virgil St. Popescu magaziner e ca și cum ai pune un lup paznic la stână.” După care am semnat descifrabil și am pus data. Nu au trecut decât circa trei minute și jumătate și m-am trezit cu Virgil la

mine în birou. Și-a aplecat jumătate din statură spre mine și mi-a șuierat în ureche:

— Vasăzică m-ai lucrat! Nu-i nimic, tot o să fiu promovat la magazie, am șase recomandări favorabile, nu contează că a șaptea e așa cum e. Am vrut doar să-ți spun că știu cât ești de japiță și de murdar la suflet și că n-o să rămâi nepedepsit. Ți-am dezumflat deja cele patru cauciucuri ale mașinii. Urmează și alte surprize.

Virgil a plecat, lăsându-mă cu gura căscată. A intrat un vechi prieten și coleg de servici.

— Dragă, mi-a zis el, confidențial, ce-ai avut cu bietul Virgil?

— N-am nimic cu el, m-am apărat eu, n-am spus decât adevărul adevărat. Individul acesta este corupt până-n măduva oaselor, o să fure ca-n codru.

— Și? Fură de la tine?

— Nu, dar...

— De când te-a apucat pe tine dragul de avutul altuia? Și de unde știi tu că el o să fure în continuare? Ești ghicitor?

— Are antecedente?

— Și? Nu se poate îndrepta? Tu cum te-ai lăsat de fumat, deși trăgeai în piept trei pachete pe zi? De ce n-ai încredere în oameni? Ai uitat că bunicul lui ți-a făcut cândva un bine, împrumutându-ți niște bani când îți crăpa măseaua?

— Nu, n-am uitat, mai ales că și eu i-am împrumutat lui. Dar ce legătură are una cu alta?

— Are. Că suntem oameni și trebuie să ne ajutăm unii pe alții. Din păcate, tu nu mai ești om.

Peste cinci minute a intrat altcineva. Tot ca să pledeze în favoarea lui Virgil. Timp de o oră s-au perindat prin biroul meu doisprezece prieteni sau cunoscuți care m-au acuzat de micime sufletească, meschinărie și lipsă de omenie, de neîncredere în om și în șansa lui de îndreptare etc. Am fost rugat, implorat, iar apoi amenințat. În cele din urmă, am cedat. Am luat pixul și am refăcut recomandarea în felul următor: „Subsemnatul Cutare I. Cutare declar că numitul Virgil St. Popescu este bun pentru postul de magaziner, întrucât încă de mic nu avea obiceiul de a fura, motiv pentru care, atunci când a devenit major, nu a intrat la pușcărie. A-l pune pe Virgil St. Popescu magaziner este ea și cum nu ai pune un lup paznic la stână”.

În timp ce mă iscăleam, lacrimile îmi curgeau șiroaie pe obraji. Tot în același timp, afară, Virgil îmi umfla de zor cauciucurile mașinii.

În seara premierei

Bună seara, dragi spectatori! Îmi pare bine că ați venit. Gestul dumneavoastră e cu atât mai frumos, cu cât e mai frig afară. E drept că cea mai mare parte ați primit bilete de favoare din partea mea, dar, oricum, gestul contează. Vă rog să luați loc. Piesa pe care o veți vedea în această seară este

scrisă de mine personal. N-are importanță cum am scris-o. În paranteză fie spus, am scris-o mai mult noaptea, pentru că ziua eram la servici. Din fericire, după actul întâi, văzând cât de mult mă chinui, soția a intrat ea în servici. De-atunci mi-a fost ceva mai ușor. Ideea piesei n-a fost a mea, de ce să nu fiu sincer? Mi-a dat-o un actor pensionar. Acesta mi-a zis: „Scrie o comedie ca pe vremuri”. Un actor figurant mi-a dat o sugestie concretă: „Fă în așa fel încât bărbatul și femeia să fie tot timpul în conflict, iar în final să se pupe.” Restul, adică umplutura, îmi aparține.

Piesa nu mi-a ieșit din „prima mână”. Nici din a doua. La a treia era să renunț. Noroc că am citit o prefață despre Balzac. Mamă, ce muncea ăla, ce ambiție, ce sacrificiu! „Ce-ar fi să mă sacrific și eu vreo două săptămâni?” mi-am zis. Și am rescris-o a patra oară. Pe urmă am dus-o la teatru. „Dragă, mi-au zis, bună idee, dar proastă piesă.” Le-am spus! „Bine că ține ideea.”

M-am dus acasă și am mai scris-o de zece ori. În fiecare săptămână le duceam câte o variantă. Ultima oară le-am zis: „Dacă dumneavoastră aveți răbdare, eu o mai scriu încă de zece ori.” „Nu, mi-au zis, lasă-ne dracului, că ți-o punem așa.” Adică mi-au pus-o în scenă. Exact ceea ce urmăream. Am participat la toate repetițiile, am ținut seama de toate observațiile regizorului, ale actorilor, ale sufleurului și chiar ale femeii, de serviciu, n-am refuzat pe nimeni, le făceam cafele, le cumpăram

pișcoturi etc.

Acum, iată că a sosit și seara premierei. Dacă ați ști cum îmi scrâșnesc măselele în gură de emoție! Sunt pur și simplu bolnav. Gândiți-vă! E prima mea comedie. Alta n-am mai scris. De dumneavoastră depinde dacă o s-o mai scriu și pe a doua. Că, dacă nu vă place, mă las. Nu mai scriu. Ce rost are? Eu n-am scris pentru plăcerea mea, ci pentru a dumneavoastră. Dacă vă place dumneavoastră mai scriu. Dacă nu, nu. Așa că vă rog să vedeți spectacolul cu atenție și să vă hotărâți. Vă place? Perfect! Măine mai scriu una. Am o idee excelentă, absolut excelentă. Ceva de dragoste: un roman iubea o dată, o chestie istorică de strictă actualitate.

Dragi spectatori, văzând acest spectacol nu vă gândiți numai la piesă. O piesă nu se scrie singură. La mijloc e și un autor. Iar autorul sunt eu. Destinul meu depinde de dumneavoastră. Dumneavoastră sunteți mulți, eu sunt singur.

Vă aștept afară, în stradă. Nu mă mișc. O oră, două, trei, cât durează spectacolul. Când o să vă văd ieșind, o să-mi dau seama imediat care-i soarta mea. O să citesc totul pe fețele dumneavoastră. Dacă o să zâmbiți, înseamnă că e bine. Dacă n-o să zâmbiți, înseamnă că nu e bine. Dar în fond, de ce să nu zâmbiți? Ce vă costă dacă sunteți bine dispuși, dacă râdeți cu gura până la urechi? Eu o să cred că v-a plăcut piesa și-o să las lacrimile să-mi curgă pe obraji de bucurie. O să

plângă și nevastă-mea, și rudele apropiate, care vor da o masă în cinstea mea, masă la care se vor ține toasturi și mi se va spune: „bravo autorule, să mai scrii!”

Dar dacă dumneavoastră n-o să zâmbiți, eu o să înțeleg că piesa nu v-a plăcut, că e proastă și-o să plec singur pe străzi, ud de ploaie, zgribulit de frig, amărât, apoi, târziu, după miezul nopții, o să ajung acasă și, de ciudă, strângând din dinți, o să rup textul și-o să-l arunc în foc, încălzindu-mi mâinile degerate la flacăra lui. Eh, ce știți dumneavoastră ce e viața unui autor dramatic fără succes?! Habar n-aveți. Oricum, vă mulțumesc că ați venit. Puteați foarte bine să nu fi venit, cum s-a întâmplat la recenta premieră a confratelui Brt. T., care aplauda singur de la balcon, săracul. Sau să veniți și să strigați huo, ca la premiera confratelui I.L. Cr., decedat. În orice caz, la mine, dacă nu vă place, nu strigați și nu fluierați; nevastă-mea e cu nervii la pământ, n-ar rezista, e nedormită de două nopți, ăla mic a avut febră și tuse măgărească... Dacă nu era ea în sală, puteați să vă manifestați oricum, dar vă rog să fiți oameni. E și mama în rândul trei, locul patru, 78 de ani de viață și 60 de când așteaptă debutul meu. Un eșec ar duce-o în mormânt. Tata e hipertensiv – rândul trei, locul cinci. Mătușa mea, care m-a crescut și m-a vindecat de scabie e în lojă. (Se aud fluierături) Nu fluierați! (În panică) Nu fluierați, tovarăși! Înainte de a fi spectatori, în primul rând

sunteți oameni, nu bestii! Nu fluierați! (Pe fondul fluierăturilor) M-ați nenorocit. (Sadic) Nu-i nimic, am să vă mai scriu una! Bestiilor!

Suflete tari

În clipa în care s-a anunțat oficial că în cadrul miciei cooperative „Clipsul de argint” își va face apariția un revizor contabil, circa 49,5 la sută dintre salariați au leșinat, restul de 50,5 la sută fiind învoiți. Când și-au revenit și s-au privit unii pe alții direct în pupile au exclamat: cineva ne-a turnat!

— Am fost turnați! a urlat șeful unității, cu lacrimi adevărate curgându-i pe obraji, gândindu-se, desigur, la materialele pentru confecționat clipsuri și nasturi introduse în unitate pe sub mână. E cineva aici la noi care toarnă!

Secretara șefului care, de fapt, nu era încadrată ca secretară și care, de fapt, nu făcea altceva decât cafele și pe care (deoarece se îngrășase după naștere, șeful o părăsise în plin amor pentru o jună cooperatoare) o luă prima la fugă și se încuie în debaraua în care pregătea cafele. Șeful veni după ea.

— Geta, jură-te pe Neluțu că nu ești tu turnătoarea, jură-te!

— Mă jur, urlă Geta, să nu mai apuc să-i sărut năsucul dacă am făcut eu ceea ce zici tu că am făcut!

Neluțu era copilul lor comun, fruct al unei iubiri pătimase născută, cu patru ani în urmă, la restaurantul, „Doi cocoși” și șeful nu avea niciun motiv să nu o creadă.

Magazinerul o fugări pe contabilă prin toată cooperativa, fiindu-i, de fapt, nevastă și, după ce aceasta primi două palme conjugale, mărturisi că nu a putut face acest gest nici măcar în vis.

— Ce dracu', urlă ea, puteam să-mi tai singură craca!

S-a mers din om în om și s-a discutat de la suflet la suflet. Era clar că cineva din micul și aparent închegatul colectiv de făuritori de clipsuri și nasturi de sidef turnase și-l pusese pe revizorul contabil pe urmele lor, dar nimeni nu vroia să recunoască. Era limpede că acest revizor contabil va descoperi lipsa flagrantă de acte acoperitoare, acte care nu mai puteau fi procurate în răstimp de câteva ceasuri.

Secretara făcu cafele pentru toată lumea, încercând să pună un strop de calm în sufletele răvășite de spaimă.

— E clar, zise șeful, cu privirea în gol, nu mai e nimic de făcut. Voi intra la apă.

— Dar eu?! urlă magazinerul.

— Dar noi?! gemură ceilalți.

Șeful ridică o mână și se făcu liniște.

— Vă iubesc prea mult, declară el cu o voce care ar fi făcut cinste oricărui mare actor de dramă. Iau totul asupra mea.

Toți cei din jur căzură la picioarele lui, plângând în hohote.

— Șefule ești mare! Nu te-am meritat!

— Vei suferi ca un martir, dar un lucru să nu uiți: noi nu te-am turnat. A fost o coincidență. Ca o calamitate naturală. Revizorul contabil nu e altceva decât un trăsnet sau un taifun.

— Nu te vom uita! Eu ți-l înfiez pe Gelu și-l întrețin până la terminarea studiilor medii. N-o să-i lipsească nimic.

— Eu am să ți-o cresc pe Silvia până se mărită, am un nepoțel la Buzău, merceolog, și-a luat deja „Mobră”.

— Eu am să am grijă de soție, îi găsesc un loc în alimentația publică, o să o ajut să-ți trimeată pachete, n-o să-ți lipsească nimic.

Șeful își stăpâni cu greu lacrimile. El spuse cu glasul sugrumat aceste cuvinte de-a dreptul secspiriene:

— Am știut întotdeauna că am în jurul meu niște oameni, și nu niște japițe.

În clipa aceea pe ușă intră revizorul contabil.

Să nu mă pun eu pe făcut filme!

Venind, recent de la un film din care eu nu înțelesesem mare lucru, iar familia aproape nimic, soția mi-a dat următoarea idee:

— Dragă, ce-ar fi să te apuci și tu de făcut filme?! Reieșea din aceasta nu numai nemulțumirea ei

față de starea celei de a șaptea arte, ci și încrederea fermă în posibilitățile mele artistice, mai ales după ce mă afirmasem cu brio într-un concurs de epigrame organizat de UCECOM și altul de texte pentru marșuri sportive organizat de clubul „Rapid”.

— Dragă, nu se poate, striga ea, realmente indignată, e o porcărie, o bătaie de joc! Nu tu conflict, nu tu fantezie, nu tu poante și cioace! Alea-s dialoguri, alea-s monologuri? Pune-i la punct! Dă-le o lecție!

După care mi-a făcut o cafea mare, mi-a pus-o pe birou și mi-a zis, destul de scurt:

— Hai!

Am băut cafeaua și m-am pus pe treabă (sau invers, nu-mi aduc bine aminte). Oricum, eram îndârjit ca o fiară, pixul gemea ca o vită pusă la jug sub furia mea dezlănțuită, de mult aveam de gând să le fac o demonstrație cinematografiștilor români și internaționali, de mult intenționeam să-i pun cu botul pe labe și să le arăt cum se face un film. Sosise momentul.

Astfel că, după numai două ceasuri, adică la miezul nopții, aveam deja un subiect gata. La ora unu, îl aveam pe-al doilea. La ora trei, pe-al treilea. Dimineața, aveam gata circa zece subiecte, toate sfârșind de inteligență și har. La ora șapte fără cinci minute m-am prezentat la Casa de filme numărul 2,5 și le-am predat, primind un număr de înregistrare perfect legal. Deși de atunci au

trecut circa cinci ani și nu am primit încă un răspuns, eu continui să aștept, răbdător ca o piatră de râu.

Dintr-o pură plăcere estetică și în afara oricăror interese materiale, reproduc aici câteva dintre aceste subiecte, numai și numai pentru desfătarea cinefililor fanatici. Precizez în mod expres că scenariștii și regizorii care vor îndrăzni să-mi fure ideile vor fi acționați în judecată la tribunalul din Șimleul-Silvaniei. De ce tocmai acolo? Pentru ca, în caz că nu voi avea câștig de cauză, să știu cel puțin că i-am pus pe drumuri.

Împărații

Primul film pe care m-am gândit să-l fac va fi o peliculă pacifistă, care va ataca frontal problema păcii și a războiului și se va numi Împărații. Va avea ca eroi principali doi împărați: Mazăre-împărat și Fasole-împărat. Aceștia fuseseră vecini și prieteni de mici copii, se jucaseră în țărână împreună, făcuseră școala primară împreună, pregătirea militară împreună, mergeau la baluri și la vânătoare împreună și-și scriau ilustrate în mod regulat. Apoi au devenit maturi, s-au însurat, au făcut copii reușiți și s-au luptat între ei în tot felul de războaie crâncene. Aproape că nu era lună și săptămână de la Dumnezeu să nu se bată între ei ca chiorâi. Dar pe ce bază izbucneau aceste conflagrații locale? De pildă, Mazăre-împărat avea

în slujba lui un înțelept, un filosof, un cititor în stele, care purta tot timpul la subțioară o carte ce se numea horoscop. Mazăre îl chema pe filosof dimineata, în timpul micului dejun, și-i zicea:

— Ia vezi, măi înțelepte, ce scrie pe ziua de azi în horoscop?

Înțeleptul și filosoful se uita întâi la cer, apoi scuipa în dește și deschidea horoscopul.

— Serenissime, zicea el, umflându-se în togă, în marea carte a înțelepciunii scrie că azi trebuie să plecăm la război.

— Război?! Cu cine?

— Cu oricine, numai război să fie.

Mazăre ce făcea? Punea mâna pe telefon și-l

suna pe prietenul lui Fasole.

— Fasole, îmi pare rău că te-am trezit, n-am ce să-ți fac, pregătește-te de război, vin peste tine. Așa îmi cere horoscopul.

Și pleca Mazăre la război, se lupta toată ziua cu Fasole, măcelărindu-se unii pe alții, pentru ca seara, când îi prindea oboseala, ostile și generalii de ambele părți să se adune și să încingă un chef monstru, îmbătându-se ca porcii. Până într-o zi, când, tot așa, filosoful îndemnându-l să plece la război, Mazăre s-a enervat (îl durea reumatismul) și l-a luat pe acesta din scurt:

— Ia dă, dom'le, cartea aia încoace, să văd și eu unde scrie că trebuie să plec la război pe vremea asta mizerabilă, când nu te lasă inima să dai un câine afară din casă, darmite un împărat!

Înțeleptul: nu, că nu e voie să se uite în carte, că e sfântă, dar împăratul – harșt, i-o smulge și (stupoare!) ce citește pe coperta interioară? „Sanda Marin – Carte de bucate”. Să-i vină rău.

— Ce înseamnă asta, mă nenorocitul? urlă el ca o fiară și începu să-l fugărească pe filosof, purtând în mână sceptrul transformat în ghioagă. Oare îți bați joc de luminăția-mea?

Istovit de fugăreală, înțeleptul îngenunchează și zice, milog:

— Scuză-mă, împărate, și nu mă lovi, că-ți spun adevărul. Horoscopul pe care l-am primit de la tata l-am pierdut, și atunci am împrumutat cartea bucătarului.

— Și din ea îmi citeai?
— Nu, că sunt și analfabet.
— Filosof analfabet?! urlă împăratul, turbat.
— Ce n-au mai fost cazuri?
— Și pe ce bază stabileai tu graficul războaielor mele?
— Dădeam cu banul: arolul era caftul, rișca era pacea.

— Ah, mamă, gemu serenissimul, cum am fost tras în piept!

În sfârșit, mai urmează și alte chestii, inclusiv o intrigă amoroasă (împăratul era încurcat cu o domniță de profesie), intrigă care se termină în coadă de pește oceanic, plus o intrigă de palat, care se finalizează cu excluderea a doi pârcălabi din cadrul vieții.

P.S. În rolul împăratului – Fănuș Neagu². În rolul înțeleptului – Puiu Călinescu³. În alte roluri – eu.

Dragoste mistreață

² Fănuș Neagu (n. 5 aprilie 1932, Grădiștea-de-Sus, județul interbelic Râmnicu Sărat - acum în județul Brăila, România - d. 24 mai 2011, București) a fost un povestitor, memorialist, nuvelist, romancier și dramaturg român. A colaborat adeseori în cinematografie ca scenarist sau creator de dialoguri. A îndeplinit funcția de director al Teatrului Național din București (1993-1996); a fost ales membru corespondent al Academiei Române în 1993 și membru titular în anul 2001.

³ Puiu Călinescu (n. 21 iunie 1920, București - d. 16 mai 1997, București) a fost un actor de comedie român, celebru datorită grimaselor sale.

Filmul următor este un film cu actori animale, unic în cinematografia mondială: pentru prima oară niște fiare sălbatice vor fi puse să joace în fața camerelor de luat vederi după un scenariu scris în prealabil. Filme în care au jucat animale domestice au mai fost, dar meritul meu este că voi aduce pentru prima oară pe marele ecran animale sălbatice luate direct din codru și dresate special, contra unui onorariu corespunzător. Căci, vă asigur: un animal sălbatic, bine hrănit, bine plătit, bine tratat, își face datoria mult mai cinstit și mai conștiincios decât un artist profesionist, care are tot felul de pretenții, care cere dublură dacă trebuie să sară un șanț sau să se urce pe o măgăriță, plus că face tot felul de mofturi: ăsta-i machiaj, ăsta-i costum, ăsta-i onorariu?

Și acum, subiectul filmului.

Generic: un codru secular, neumblat de piciorul omului modern sau preistoric. Veverițe, căprioare, păsărele, gâze etc. (sfârșitul genericului). Un porc mistreț tânăr, superb, cu privirea luminoasă, generos, vesel, cinstit, cu un prestigiu solid în cadrul turmei, iubește o tânără scrofiță, nu mai puțin superbă, cu ochi mari, păr cârlionțat și platinat, vedeta codrului; tipii sunt logodiți și urmează să se căsătorească la prima recoltă de jir. Dar, vai, iată că vine nenorocirea. Un tânăr dresor de circ (care va fi, de asemenea, interpretat de un animal în travesti, eventual un lup) vrea să revoluționeze arta circului și să dea o grea lovitură

prestigiului maestrului său, care-l ține pe tușă. El se decide să facă o dresură unică în cadrul unui nou spectacol, aducând în arenă o porcină sălbatică, capabilă să danseze, să facă prestidigitație și acrobație pe motocicletă. Tânărul dresor vine în pădure, stă de vorbă cu tânăra mistreată, îi spune despre ce e vorba, o ametește cu diferite tentații (viață distractivă, salariu și ciubucuri în filme, plus turnee în străinătate, cu diurnă), și aceasta, ca orice tânără femeie, nu rezistă tentației și-i spune logodnicului mistreț: „Dragă, adio, eu mă fac artistă”. Și pleacă cu dresorul la circ, unde începe intense repetiții. La început, tânărul mistreț este indignat și, împreună cu întreaga turmă, o disprețuiește pe fosta logodnică pentru gestul ei ignobil. „Nu-i nimic, îi spun părinții, te vei căsători cu alta, că fete e destule”. Dar, vai – pentru a doua oară, vai – tânărul mistreț este cuprins cu timpul de o gravă melancolie, nu mai poate dormi, nu mai poate mânca, geme tot timpul și se zvârcolește, ars pe dinăuntru de dragoste și de patimă. Nebun de amor, el fuge într-o noapte din codru și se duce la oraș. Ajunge la circ chiar în seara premierei, când noua și tânăra vedetă urma să dea marea lovitură a carierei sale.

El se ascunde în culise. Ea iese în arenă și execută primul număr. Succes monstru. Îl execută și pe al doilea. Alt succes monstru. Apoi se urcă pe motocicletă, face câteva samuri mortale. Aplauze

frenetice. Pentru ca, deodată, brusc, tânărul mistreț îndrăgostit să iasă din culise ca o fiară, să se arunce în spinarea ei și s-o sfâșie cu colții lui tineri. Ea cade moartă. Tânărul mistreț se repede asupra dresorului, îl sfâșie și pe el, dar acesta, cu un ultim gest, scoate pistolul – calibrul 14,35, un „Brown” original – și-l împușcă pe loc. Publicul, zguduit, asistă la o triplă crimă, o crâncenă dramă amoroasă cum rar s-a mai văzut. Morala filmului e precisă și tăioasă: vai de cel ce se îndrăgostește de o artistă, căci nenorocit va fi.

Peliculă în culori, ecran lat, copiii sub 18 ani nu vor avea acces în sală, premiu pentru scenariu la festivalul filmului animație de la Cannines.

Dragoste de robot

Progresul tehnic e atât de violent și eficace în ultimul timp, iar mintea omenească se dovedește atât de diabolică în invenții de tot felul, încât nu mă miră deloc spaima unor ficționiști în fața pericolului robotismului. Într-adevăr, încercând să-și imite făptura cu ajutorul metalului și tranzistorului, omului nici măcar nu-i trece prin minte că acești roboți și-ar putea-o lua într-o bună zi în cap, crezându-se mai deștepți decât noi, și să pucească la luarea puterii lumii prin forță. Îmi și imaginez scena: într-o noapte feroasă, un grup de lideri ai roboților dă o proclamație și, a doua zi, roboții intră peste noi, ne dau la picioare în spate

și ne pun la lucru, în timp ce ei se instalează în fotolii, fumează trabucuri, beau cafeluțe și dau comenzi. Alți Invaders! Bârrr! Mă cutremur și mă înfior! Tocmai de aceea tema e grozav de actuală și de gingașă, nu trebuie s-o lăsăm netratată în diferite opere artistice de anvergură și efect. Trebuie să facem încă de pe acum ceva pentru a le demonstra roboților că situația lor nu ne lasă indiferenți, că suntem oricând dispuși să le ieșim în întâmpinare, cu duioșia și înțelegerea noastră. În această lumină mă și gândesc să abordez filmul Dragoste de robot, adică să le dau de înțeles acestor „ființe” (să-mi ierte ghilimelele) că și ele sunt capabile de sentimente înălțătoare, ca și noi, ba poate și mai și.

Filmul va fi făcut într-o singură culoare (grimalitic) și va avea acest subiect simplu și emoționant până la lacrimi: doi bătrâni savanți (ne aflăm în anul 2001) lucrează paralel la două invenții de mare valoare tehnică: unul inventează dovleci gigantici, iar celălalt castraveți gigantici, circa 20 de chile fiecare). Evident, cei doi adepți ai gigantismului legumicol se invidiază și se dușmănesc reciproc. Dar unul dintre ei are o fată, altul un băiat, iar acest băiat și această fată se iubesc înfiorător, în ciuda părinților care le interzic sentimentul. Fata are în slujba ei o roboată, iar băiatul un robot, care roboți sunt toată ziua pe drumuri, ducând bilețele și aducând bilețele. În plus, noaptea ei se chinuie ore în șir ca să rezolve

lecțiile celor doi îndrăgostiți, care numai de învățătură nu au chef. Iată, însă, că Roboțel și Roboțica se îndrăgostesc și ei unul de altul cu acest prilej – o dragoste puternică și oarbă, cum rar se poate vedea la o ființă omenească. Noaptea târziu, după ce termină lecțiile stăpânilor, ei se întâlnesc sub clar de lună, își spun cuvinte frumoase, oftează în comun și-și fac planuri de viitor în comun. Situația se precipită: băiatul și fata hotărâsc să se căsătorească pe furiș, împotriva voinței de fier a celor doi bătrâni savanți, și organizează în acest scop o evadare. Bineînțeles, cei care duc greul subversivei acțiuni sunt roboții: ei stau la pândă, în frig, ei agață frânghiile de balcoane, ei îi ajută pe cei doi să coboare, ei le cară bagajele, ei fac totul ca să iasă bine și îndrăgostiții să se căsătorească cu acte în regulă.

Bătrânii, puși în fața faptului împlinit, fac spume la gură, se dau cu capul de pereți, mânia lor căzând, în proporție de 95, asupra roboților, pe care-i insultă grosolan, numindu-i codoși. Mai mult, părinții își ies din minți și se hotărâsc să-i lichideze pe cei doi roboți prin deșurubare.

În zadar intervin tinerii căsătoriți, în zadar explică roboții că sunt îndrăgostiți și vor să-și construiască un viitor comun și fericit. Bătrânii pun mâna pe șurubelnițe și se așază pe treabă: în câteva ore, roboții sunt o grămadă neînsuflețită de sârme și bucăți de metal. Cu ultima suflare, roboții

declară că ei mor mulțumiți și împăcați sufletește, deoarece sacrificiul lor nu a fost în zadar: cei doi tineri sunt fericiți.

Mi se va reproșa, probabil, că filmul e o melodramă. Da, de acord, e o melodramă. Dar ce majore semnificații colcăie în ideea ei, ce înălțător este mesajul ei moral, ce ecou profund și umanist va avea în rândul roboților.

Filmul meu va deschide o cale nouă în cinematografia mondială, iar eu sunt mulțumit și cu atât.

Incocoșabilii (episodul I)

Ascultați, acum, subiectul unui serial tip western, ceva nemaipomenit de aventuros, la care spectatorul va palpita tot timpul și nu va respira de emoție decât pe o singură nară. Serialul se va numi Incocoșabilii din pricină că cei trei eroi principali (trei prinți ai vitejiei, care obligau întotdeauna dreptatea să iasă la suprafață ca untdelemnul de floarea soarelui) n-au fost niciodată cocoșați în bătaie, ba dimpotrivă; cine încăpea pe labelle lor era vai de mama lui. Am spus „labe” și nu e o eroare sau o vulgaritate la mijloc, pentru că personajele noastre principale sunt pur și simplu niște animale. Yep, șeful trioului, este un iepure dat naibii de pieptos, cu niște mustăți superbe, cu o strungăreață care-l fac nemaipomenit de simpatic, cu buza crestată în

decursul unei crâncene și inegale bătălii, mândru, cam orgolios, iute la mânie și repede la încăierare. Arik este un arici grasuț și rotofei, care călărește întotdeauna un catâr dresat, a cărei lovitură de copită e o adevărată torpilă, iar Weve este o veveriță masculină, adică, mai pe românește, un veveriț, numit și „omul trei”, adică cel care intervine întotdeauna la urmă, ca să alinieze cadavrele și să lase locul curat.

Cum începe acțiunea serialului? Cei trei incocoșabili tocmai încinseseră un pockeraș pe alune americane, într-o scorbură din pădurea lor de baștină, Umbryta, când le sosi o misivă din partea primarului Martin Ursovici, din pădurea Vernyl, care-i invită să-i dea (contra cost) o mână de ajutor în vederea lichidării banditismelor, escrocheriilor, jafurilor, traficurilor ilicite de valută, răpirilor de fecioare minore și mirese etc., care aveau loc în această localitate de animale. Incocoșabilii, care ședeau cam pe sponci cu gologanii, întrucât nu mai avuseseră nimic de lucru în ultimul timp, împărțiră potul fifti-fifti și porniră în trap de voie spre pădurea Vernyl, fluierând de mama focului. Pe la miezul zilei erau deja în vizuina primarului, un urs bătrân și gras, care se mișca mai anevoie ca un compresor. Până să se ridice el ca să le strângă labele, cei trei incocoșabili se plictisiseră deja, obișnuiți fiind să nu pună niciun preț pe formalități și fleacuri de curtoazie. Totuși, n-avură încotro și trebuiră să

suporte discursul de bun venit al gazdei.

— Stimați maeștri, rosti solemn primarul. Vă spun maeștri, pentru că sunteți, într-adevăr, niște maeștri și pentru că gloria voastră a trecut de mult granițele pădurii în care v-ați născut, crescut și educat și în care v-ați impus ca niște viteji cavaleri ai codrilor, spaima bandiților și a escrocilor. În pădurea noastră, viața și bunurile animalelor cumsecade se află de la un timp în permanent pericol datorită unor ființe fără căpătâi, care urăsc munca cinstită și iubesc câștigul murdar, nedându-se înlături de la crimă, șantaj, răpiri și chiar scalpări. Aproape nu e noapte fără o fărâdelege sau o crimă. Eu însumi a trebuit să plătesc recent o putină cu miere cât mine de mare pentru răscumpărarea unui nepoțel pe care bandiții îl răpiseră și pe care începuseră deja să-l bărbierească pe uscat cu o lamă uzată.

— Dar garda? Garda dumneavoastră civilă ce face? întrebă, sufocat de enervare, Yep, pipăindu-și pistoalele cu un gest reflex.

— O, cât despre garda noastră, spuse tristul și grasul primar, să nu mai vorbim. E o adunătură de leneși și de fanfaroni, care n-au curajul să iasă din bârlogurile lor de îndată ce asfințește soarele. În plus, unii dintre ei lucrează mână-n mână cu bandiții și dau prada pe din două.

— Hm, făcu Weve, mestecând două batoane de măcriș deodată.

Dar în aceeași clipă intră în încăpere, furtunos, Bursy, șeful gărzii, care începu să urle către primar:

— Sunt jignit și umilit! Îmi dau demisia! Ce caută incocoșabilii în pădurea mea, cine i-a chemat pe acești golani și vagabonzi, cine a...

Nervosul șef al gărzii nu avu timpul să termine, căci incocoșabilul Yep îi înfipse o labă în bărbie, îl ridică doi centimetri deasupra solului, îl privi fix în ochi, îl plesni cu urechea dreaptă peste mutră

(un vechi obicei de-al lui) și-i spuse prin strungăreață:

— Măi, papițoiule, nu fii atât de nervos, că năpârlești!

Apoi îl lăsă jos și zise către primar:

— O.K., prietene! Bagă doi poli avans și ne apucăm de treabă.

Incocoșabilii (episodul II)

(Rezumatul primei părți: la solicitarea primarului pădurii Vernyl, incocoșabilii vin la fața locului pentru a pune lucrurile la punct; ei iau un prim contact cu Bursy, șeful gărzii, o japiță fără pereche.).

— Ca să nu ardem gazul, zise Yep, șeful incocoșabililor, către Bursy, dă-mi repede lista bandiților și adresele lor, ca să-i cocoșăm.

— Vai, vai, se sclifosi șmecherul șef al gărzii, e o chestie foarte periculoasă ce-mi cereți dumneavoastră, dragi incocoșabili, deoarece bandiții m-ar jugăni imediat aflând că v-am dat numele și adresele lor! Fiți siguri că în această clipă ei sunt cu ochii pe noi.

Într-adevăr, nici nu închise bine botul șeful gărzii, că pe unul din pereții încăperii se înfipse o săgeată care purta un mesaj scris cu o labă semianalfabetă, care disprețuia cu nerușinare caligrafia și gramatica: „Măi, se scria în document, dacă voi incocoșabilii nu vă duceți imediat la naiba

să vă ia atunci unde vă șade labele o să vă șază și urechile, mustăți-le și cozile, plus ficații, momițele și alte organe ce se servește cu mujdei că sunt nervos ce nu s-a pomenit, să moară mama de nu vă usuc și semnează cu labă proprie Ferroce șef de bandă”.

— Cine e Ferroce? întrebară, pur și simplu amuzați, incocoșabili.

— Ferroce, zise primarul, clănțănind din dantură, are cea mai grozavă bandă de spărgători și răpitori, plus că are un bar juma-juma cu mătușa lui, Lupiea, o codoașă care ține și separeuri cu iepuroaice imorale. Ferroce e un lup cât un bivoli, dacă-ți aplică o labă, te bagă în pământ doi metri. Feriți-vă de el și ai lui.

— Lasă-l pe noi, ziseră incocoșabili, și ieșiră în pas demn și cadentat.

În fața sediului Primăriei se adunaseră deja numeroase animale, care aflaseră despre sosirea incocoșabililor și vroiau să-i vadă în carne și cozi. Arik, care conta ca purtătorul de cuvânt al incocoșabililor, consideră că era cazul să adreseze câteva vorbe acestor gură-cască.

— Stimată adunătură! începu el, bombându-și pieptul său ca de aramă. Este o plăcută ocazie pentru voi să vă întâlniți cu noi. Numele nostru e deja celebru, vom ajunge, în romane, filme, seriale de televiziune, ceea ce nu se poate spune deocamdată despre voi. Vreți să deveniți și voi celebri? Vreți să intrați și voi în seriale, ca

figuranți? Colaborați cu noi, informați-ne unde se află bandiții, contra cost!

Animalele adunate în aluniș îi priviră pe cei trei incocoșabili într-o tăcere profundă. Nimeni nu vorbea. Doar un bătrân iepure, chior și șchiop, ieși mai în față.

— Vitejilor și dragilor incocoșabili! Eu sunt Moș Rilă, și-mi vine să plâng când mă gândesc la ce treabă nenorocită v-ați încumetat. Eu am avut de-a face cu Ferroce și uitați în ce hal fizic m-a adus. Feriți-vă de el, căci e perfid, vă atrage în cursă și

vă lovește pe la spate.

— Pe noi? strigă Yep. Poate-n somn!

— Dă-ne dumneata adresa lui, că ne descurcăm.

— Primul luminiș pe dreapta, scorbura a treia pe stânga, apucă să spună bătrânul iepure, căci în clipa următoare căzu ca trăsnet de o săgeată otrăvită.

Impresionați realmente de moartea bătrânului turnător, incocoșabilii își traseră brăcinarii, ca întotdeauna când porneau la luptă, și se lansară vijelioși către vizuina lui Ferroce. Ajunși acolo, ei loviră ușa cu piciorul, drept în clanță, iar ușa tândări se făcu. Înăuntru, Ferroce și ai lui ședeau călare pe scaune, împrejurul unei mese, cu iepuroaicele în brațe și cu diferite băuturi de import în față, în timp ce madam Lupica mânuia tonomatul, învârtind o manivelă. Văzându-i pe incocoșabili, iepuroaicele o zbughiră ca din pușcă, în timp ce bandiții puseră mâinile pe pistoale. Gest zadarnic, căci incocoșabilii îi secerară ca pe spice, dintr-o singură rafală. Toți căzură morți sau semi, în afară de Ferroce, care încremenise pe scaun, dezarmat fizic și moral. Yep se apropie de el, îi aplică o scatoalcă în moalele capului, năucindu-l, după care îi spuse cu o ironie usturătoare:

— Și acum între noi, bibilicule!

Incocoșabilii (episodul III)

(Rezumatul primelor două episoade: incocoșabilii fac ravagi.)

Era ora trei noaptea când incocoșabilii dormeau într-o scorbură specială ce le fusese afectată în întregime. După ce-l călcaseră temeinic în picioare pe Ferroce și-i dărmaseră până la temelie localul lui rău famat, cei trei primiseră din partea primarului o frumoasă recompensă în bani și hrană, precum și o masă pe cinste din fondul nescriptic. Incocoșabilii mâncaseră și băuseră mult, așa că, simțindu-se cam greoi, se duseseră spre miezul nopții la culcare, după ce mai înainte ce distraseră de minune cu câteva veverițe date naibii de nostime.

Cum ziceam, era ora trei noaptea, când Yep se trezi să bea o cană de apă, mormăind câteva înjurături la adresa făcătorilor de băuturi alcoolice care atacă stomacul pe timpul somnului. Deschizând un singur ochi (de când cu penuria de energie), el privi duios spre camarazii săi, dar nu descoperi decât unul. Weve lipsea.

— La naiba, chestia asta nu-mi place! strigă el și, în același timp, îi aplică colegului un șut în dos. Nu cumva deșteptul de Weve a răspuns la avansurile putorii aceleia de veverițe care îi făcea aseară ochi dulci și-l gâdila pe obraz cu mustățile ei perfide?

— Mă tem că da, răspunse Arik, somnoros. L-am auzit șușotind ceva în acest sens cu individa.

— I s-a întins o capcană! urlă Yep. Să plecăm după el chiar în clipa asta.

Nu e lesne să te descurci într-o pădure străină, unde nu cunoști nicio potecă și unde pericolele se ascund în fiecare tufiș, dar cei doi incocoșabili foloseau o armă ancestrală și imbatabilă: mirosul. Nu trecu mai mult de un ceas și, bâjbâind de la scorbură la scorbură, ei dădură de urma prietenului lor.

— Cred că am sosit un pic cam târziu, spuse Arik, vârându-și nasul lui proverbial sub ușa. Prietenul nostru și-a scos deja cizmele.

Yep și Arik executară o intrare forțată, în stilul lor caracteristic, și se treziră în fața unui spectacol de-a dreptul stupefiant: prietenul Weve se afla în brațele a două veverițe și două iepuroaice de moravuri lejere și se pupa bot în bot cu Ferroce, ambii beți peste măsură.

— Dragii mei, bâigui Weve, nu mai contați pe mine, eu cer azil politic în Vernyl, unde doresc să-mi trăiesc restul vieții alături de prietenul meu și prietenele mele. Adio!

Lui Yep i se păru ceva în neregulă și se repezi spre paharul din care bea prietenul său și luă o înghițitură.

— E clar, îi spuse el lui Arik, l-au drogat cu păpădie. Labele sus, Ferroce!

Dar, în aceeași clipă, cineva îl lovi pe Yep cu o scândură în cap. Incocoșabilul se prăbuși în totală nesimțire. Același lucru se petrecu și cu Arik. Doi ciraci de-ai lui Ferroce îi bușiseră pe la spate. Ferroce începu să țopăie de fericire.

— Aduceți repede un cuțit de bucătărie! Vreau să-i jupoi cu propria mea labă.

În secvența următoare publicul va urmări cu inima încremenită de spaimă pregătirile de jupuire a celor trei incocoșabili, căci, între timp, Weve fusese și el lovit în moalele capului. (Muzică și tobe.) Ferroce înfinge cuțitul în pulpa piciorului lui Yep.

— Ha, ha, face el, sadic. Din blana lui am să-i fac amantei mele o pereche și jumătate de mânuși.

Dar, în aceeași clipă, simțind împunsătura cuțitului, bravul incocoșabil se trezi din leșin și, cu o lovitură de labă, îi zbură lui Ferroce instrumentul din mână. Urmează un caft unic în istoria cinematografismului mondial: deși agățați de tavan cu picioarele de dinapoi, cei doi incocoșabili se bat cu adversarii cu părțile de dinainte ale corpurilor, făcându-i pe aceștia una cu pământul. Apoi Yep își eliberează picioarele și, la rândul lui, îi eliberează și pe ceilalți. Spărgând după aceea o ușă cu piciorul, el descoperă o ascunzătoare în care se aflau numeroase tinere vinovate sau mai puțin vinovate, care fuseseră atrase pe calea pierzaniei. Ele fură duse și predate părinților, rudelor apropiate sau altor persoane serioase pentru reeducare. De asemenea, incocoșabilii confiscară toate averile lui Ferroce și le împărțiră săracilor și artiștilor plastici. Ferroce însuși fu spânzurat de coadă în fața cetățenilor orașului.

În final, cei trei incocoșabili fură conduși până la bariera nordică a pădurii de către toată suflarea localității. Șaptezeci și cinci la sută dintre cetățeni aveau lacrimi în ochi sau pe obraji. Ceilalți erau și ei destul de emoționați.

Incocoșabilii porniră la drum, fluierând de mama focului. Noi și noi aventuri îi așteptau.

(Următoarele 265 de episoade vor veni de la sine.).